ieiuno. oꝛo. elemoſinā facio. glīa ʒ intrinſecus
q̄ram. Quapꝛopt̄ ⁊ apl̄s abſconditā coꝛde cir-
cūciſionē ſedulo ꝯmendat. cui laus nō ex hoi-
bus ſʒ ex deo ē. Hec Beda. Debemꝰ ḡ oē pcc̄m
intus ⁊ extra vitare: ⁊ ex oī pte ſpūalit̄ circūci
ſi eſſe. Totiēs etiā hō circūcidit̄: quotiēs pꝰ
pcc̄m ad pniam reuertit̄. Hāc aūt circūciſionē
p̄cedere opoꝛtʒ octo ſpūales illumīatōes diuīa
rū grāꝝ. q̄ ꝑ octo dies intelligunt̄. ⁊ ſic octauo
die circūciſio in aīa celebrat̄. videlicʒ pcc̄oris
ad deū ꝯuerſio. pcc̄i recognitio. ꝯtritio. ꝯfeſſio
ſatiſfactō. pcc̄i deteſtatio. in futuꝝ cautio. ⁊ ex
tūc octauo ſequit̄ impij iuſtificatō. q̄ grā infū
dit̄ ⁊ pcc̄m expellit̄. ⁊ in ip̄o die octaua. ſ. in iu
ſtificatōne impij celebrat̄ circūciſio in aīa peni
tētis. Que quidē circūciſio nō ē aliud q̄ꝫ ampu
tatio vitioꝝ: q̄ habet fieri in cultello pnie. Si
cut enī in circūciſione coꝛꝑali fit amputatō ſu
ꝑflue carnis: ſic in circūciſione ſpūali fit am-
putatio vitioꝝ ⁊ pcc̄oꝝ. q̄ ſola ſūt hoī ſuꝑflua.
oīa enī alia creata in hoīe ſunt valde bona. Et
nō iſta circūciſio fiat in aīa: ip̄a ē filia ꝑditōis
ſm̄ illud Geneſ. maſculꝰ cuiꝰ p̄putij caro circū
ciſa nō fuit: ꝑibit de ꝑplō ſuo. Itē iſti octo di
es ſūt octo illumīatōes ſpūs ſeptifoꝛmis ī ſeptē
ꝟtutibꝫ pricipalibꝫ: cum ꝑſeuerātia finali q̄ eſt
octauo. Et q̄ꝛ niſi ꝑ xp̄m pcc̄a nō tollunt̄: ip̄e ē
enī agnꝰ dei q̄ tollit pcc̄a mundi. iō vt dictū eſt
circūciſio cultris fiebat petrinis: q̄ꝛ petra erat
xp̄c. Hec illa iudeoꝝ circūciſio ſignificat: ⁊ ſine
hac ſignificatōe inutilis ē. Et iō xp̄c circūciſꝰ ē
vt circūciſionis ſignificatōem nobis ꝯmedda-
ret. Sicut enī nobis ē natꝰ. nobis baptizatus
⁊ paſſꝰ. ita ⁊ nobis nō ſibi ē circūciſus. Spūa-
lem ḡ circunciſionē ſignificatā ꝑ coꝛꝑalēʒ ha-
bere ſtudeamꝰ: vt illā ſpūalē q̄ in octaua reſur
rectōnis in nobis futura ē. ab omi coꝛruptōne
culpe ⁊ pene cōſequi mereamur. Tres itaqꝫ
cōſtat eſſe circūciſiones: vna ē ſacramētum. ſ.
circūciſio q̄ ē in coꝛꝑe. due ꝟo ſūt res illiꝰ ſacra
mēti. videlicʒ circūciſio a pcc̄o q̄ q̄tidie eſt in
aīa. ac circūciſio a pcc̄o. ⁊ ab omi pena pecca-
ti. q̄ in reſurrectōne erit in aīa ⁊ in coꝛꝑe.

Iheſu clemēs: q̄ de virgine natus. ſub le
ge circūcidi voluiſti: circūcide ihu mi-
ſericoꝛs. cogitatōnes. verba ⁊ oꝑa ſer-
ui tui. vt nil tue volūtati ꝯriū. cogitādo. loq̄n-
do. oꝑando ꝑagam. ⁊ in ſenſu ſit mihi cogitatꝰ
dei. ⁊ oīs narratio mea ī p̄ceptis altiſſimi. ⁊ in
oꝑibꝫ mandatoꝝ tuoꝝ dirigant̄ oēs actus mei
Ecce dn̄e corā te ſūt coꝛ meuʒ. lingua mea. ſen
ſus ⁊ mēbra. conāt̄ q̄dē: ſʒ ꝑ ſe nō pn̄t. Fac tu
q̄d ip̄a n̄ pn̄t. ⁊ ꝑfice ī bonis deſideriū mei pcc̄o
ris: q̄ ꝯſueuiſti deſideriū ſuū dare iuſtis Amen

De apparitōne domini. Capitulum. XI.

Tertiadecima ꝟo die pu-
er ihs manifeſtauit ſe gentibꝫ. id ē
magis q̄ erant gētiles. Pꝛopheta-
tum quippe ſeu vaticinatū fuerat ꝑ
balaam ꝓphā gentiliū. q̄ꝫ oriret̄ ſtella ex Ia-
cob. ⁊ ꝯſurgeret homo de iſrl̄: vbi oſ̄dit̄ q̄ꝫ oꝛ-
tus noue ſtelle apparētis. erat ſignū xp̄i naſcē-
tis. Iſti ḡ videntes nouā ſtellā: cognouerūt ꝑ
inſpiratōem diuinā. q̄ꝫ illa erat q̄ ꝑ balaā p̄di-
cta fuerat: ⁊ iō ſtatim mouerūt ſe de locis ſuis.
vt ad venerandū pueꝝ natū venirēt. Iſti a ba
laaʒ genꝰ duxerāt. ⁊ nōminꝰ fidei q̄ꝫ generis ſuc
ceſſoꝛes ⁊ heredes erāt. vn̄ nō a magica arte: ſʒ
a magnitudīe ſcīe vocati ſūt magi. q̄ſi in ſapīa
magni. ⁊ erāt in ſcīa aſtroꝝ ꝑiti. Quos enī he-
brei ſcribas. greci ph̄os. latini ſapiētes. hos ꝑ-
ſe magos appellāt. Et iō erāt magi. nō malefici
ſʒ ſapiētes p̄mitie fidei nr̄e. Qui iō etiā reges di
cti ſūt: q̄ꝛ illo tp̄e ph̄i ⁊ ſapiētes regnare ꝯſue-
uerunt. Vn̄ de antiquoꝝ tp̄m felitate Seneca
ſic dicit. Sūma felicitas erat gentiū: in quibꝫ
nō poterat potētioꝛ eſſe niſi melioꝛ. Illo ḡ ſcl̄o
q̄d aureū ꝑhibet̄. offitiū erat imꝑare nō regnū
Parū erat regi. ſine arte ⁊ ſine difficultate. ſi-
bi inuenire aliq̄d receptaculū. Vn̄ de quodam
ph̄o tunc regēte ſtatim ſubiūgit. Dyogenes de
halus. cū vidiſſet pueꝝ caua manu aquā biben
tem. fregit ꝓtinus exēptuʒ e perula calicē. hac
obiurgatōne ſui. Qdiu hō ſtultus. ſuꝑuacuas
ſarcinas habui. Qui ſe cōplicuit ī dolio. ⁊ ī eo
cubitauit. Hec Seneca. O quantū diſtat int̄ re
ctoꝛes huiꝰ tp̄is et illiꝰ. q̄ꝛ nunc oīa illis ꝯrīa. ſ.
diuitias. honoꝛes ⁊ delitias q̄runt. ⁊ iō ī futu-
ro foꝛte peiꝰ gentibꝫ habebūt. Et venerūt ma
gi ab oꝛiēte. i. a ꝑtibꝫ q̄ reſpectu hirl̄m ſūt ver-
ſus oꝛientē. vt ſm̄ Chriſoſto. vn̄ dies naſcit̄ in-
de p̄cederet fidei initiū: q̄ꝛ fides lumē ē animaꝝ
Et ſm̄ Bern̄. Merito ab oꝛiente veniūt. q̄ ſoleʒ
iuſtitie nouū nobis oꝛtū annuntiāt. letiſq̄ꝫ ru-
moꝛibꝫ totū mundū illumināt. Venerunt autē
ſpālit̄ ꝺ finibꝫ perſaꝝ. medoꝝ ⁊ chaldeoꝝ. vbi
fluuiꝰ eſt ſaba. a q̄ ⁊ ſabea regio illa dicit̄. iux-
ta quā ē arabia vbi magi reges fuiſſe memorā
tur. Sunt autē due arabie vna ꝯtermina ⁊ vi-
cina iudee. ⁊ reſpectu hirl̄m ab oꝛiente. de qua
vident̄ magi veniſſe. alia ꝯtermia indie. diſtās
a hierl̄m q̄ſi vniꝰ āni itinere: ⁊ de hac infra tre
deci dies nō poterāt venire. Vn̄ Remigiꝰ. Sci
endū eſt. q̄ꝫ aliqui ſolēt dicere. q̄ꝫ puer q̄ tūc na
tus ē in tambreui ſpatio tp̄is de vltimis finibꝫ
terre eos ad ſe ꝑducere potuit. vel ſi fuerūt ſuc
ceſſoꝛes balaam. regio iſtoꝝ nō longe diſtat a
terra ꝓmiſſionis. idcirco in tambreui ſpatō tē-
poꝛis hierl̄m venire potuerūt. Hec Remigius.

Factū ē autē. vt viſa ſtella. quicq̄d ꝑ eā ſigni
ficabat̄. ſanctiſpūs illuſtratōe mox intelligere
tur. Xp̄m igit̄ deū ⁊ hoīem ī ſtella q̄rebāt. quē
diuina inſpiratōne ꝑ ſtellā ſignificari intellige
bant. Iſta ſtella differebat ab alijs multiplr̄
Primo ī ſubſtātia: q̄ꝛ aliaꝝ ſtellaꝝ materia. ē
materie celeſtis ⁊ q̄nte eēntie. Hec aūt de ſubſtā
tia coꝛruptibili fuit. Secūdo q̄ ad eiꝰ pꝛincipiū
effectiuū: q̄ꝛ alie ſtelle a deo ꝑ verbū create ſūt
nulla cooperante natura. ſʒ iſta miniſterio an
geli a verbo facta ē. Tertio in duratōe: q̄ꝛ alie
a pricipio mūdi ſūt ꝯdite. ⁊ ineternū manebūt
iſta xp̄o nato creata ē. ⁊ pꝰea eē ꝺſinit. Quarto

in ſitu: qꝛ alie ſunt in celo iſta autē nō fuit ſita
in firmamēto. ſꝫ in aere nō longe a ṫra. Quīto
in magnitudīe. qꝛ ſm Ptholomeū. q̄libet ſtella
rū firmamēti viſibilis nobis. maioꝛ ē tota ter-
ra. forte iſta nō fuit vltra quantitatē duoꝝ vel
triū cubitoꝝ. Sexto ī motu. qꝛ alie mouenť cir
culariter ab oꝛiēte ī occidentē. Hec ať ferebať
motu recto ab oꝛtu ī meridiē. Septimo ī ſtatu
alie mouenť motu ꝯtinuo. ⁊ nunq̄ ſtāt: iſta ať
cū magis euntibꝫ ibat. ⁊ cū ſtantibꝫ ⁊ quieſcēti
bus q̄eſcebat. Octauo in viciſſitudīe apparitōis
⁊ occultatōnis. cū eñ intrauerīt hirlm̄ occulta
uit ſe. deinde vbi herodē reliq̄runt ſeipam mon-
ſtrauit. Nono in tpe. qꝛ alie lucēt ſolū de nocte
Hec vō in meridie ſole lucēte apparebat: quam
lux diurna nō īpediebat: qꝛ ſm Chriſoſt. ipos
etiā ſolis radios ꝓprio fulgoꝛe ſupabat. Decio
in ſignificatōne. qꝛ alie ſignāt tpm ⁊ annoꝝ di
ſtinctōem. iſta vō ſignificabat creatoris natiui
tatē. Undecimo in effectu. qꝛ alie hñt efficatiaꝫ
certā ad trāſmutatōem iſtoꝝ inferioꝝ: iſta ať
nullū habuit effectū: niſi q̄ notauit natū ſalua
toreꝫ. Duodecimo in miſterio. cetera eñ aſtra
creauit deus in miſteriuꝫ cunctis gentibꝫ. Hec
aūt ſtella in miſteriū ſoliꝰ xp̄i eſt edita. Trede-
cimo ī ſingularitate apparitōis. qꝛ q̄libet ſtella
apparet oībꝫ q̄ ſunt ī emiſperio eiꝰ: ſꝫ iſta viſa ē
tm̄ tribꝫ magis. Quartodecio in motoꝛe: qꝛ alie
ſtelle nō hñt motoꝛes ꝓprios. iſta ať habuit mo
toꝛē ꝓpriū. ſ. angeluꝫ q̄ natiuitatē xp̄i paſtoꝛibꝫ
nunciauit. Multa ⁊ magna hac die facta ſūt
p dñm ihm. ⁊ marie circa ipaꝫ eccl'iaꝫ. Primū
ē qꝛ ipa hodie in pſona magoꝝ ab eo ī ſponſā
ē recepta. qꝛ eſt ex gētibꝫ marie ꝯgregata. Nā
die natalis ſui ī pſona paſtoꝝ iudeis apparuit
de quibꝫ nō niſi pauci verbū dei receperūt. Ho
die vō apparuit gentibꝫ: q̄ eccleſiā īpleuerunt.
qꝛ in ſtelle fulgoꝛe dei grā. ⁊ in tribꝫ magis. vo-
catio gentiū p̄ceſſit. ipi eñ magi primitie gen
tium fuerūt. ⁊ gentes in xp̄m credituras ſigna
uerunt. Uñ feſtū hodiernū ꝓprie ē feſtuꝫ eccl'ie
⁊ fideliū xp̄ianoꝝ. Scōm eſt. qꝛ eccl'ia hodie ſā
cta ē ab eo deſpōſata. ⁊ eideꝫ p baptiſmum vere
cōiuncta. quē tali die. anno ſuo. xxx. recipe di-
gnatꝰ ē. Et iō letanť cantať. Hodie celeſti ſpō-
ſo iuncta ē eccl'ia. qm̄ ī ioꝛdane lauit xp̄c eius
crimīa. Nā in baptiſmo deſpōſať aīa xp̄o. q̄ vir-
tutē ſūpſit a baptiſmo ſuo. ⁊ iō aīaꝝ baptizata
rū ꝯgregatio vocať eccl'ia. Tertiū ē. qꝛ tali die
ſ. anno reuoluto pꝰ baptiſmū. fecit ad nuptias
p̄mū miraculū. qđ etiā ad eccleſiā ⁊ ſpūales nu
ptias adoptari p̄t. put infra ſuo loco appebit.
Hīs ḡ (vt cātat eccleſia) tribꝫ miraculis oꝛna-
tū ſcēm diē colimꝰ. Uñ vt dicit maximꝰ ep̄us. ⁊
in antiq̄oꝛibꝫ libris. dies illa dr̄ pluraliter dies
epȳphaniaꝝ. i. pluriū illuſtratōnū xp̄i: epipha
nes eñ illuſtratōem ſonat. Has tñ tres manife
ſtatōes ꝓprijs q̄dē noībꝫ diſtiguunt. epȳphaniā
vocātes eā. q̄ p ſtellā facta ē. q̄ſi deſurſū facta.
theophaniā eā. q̄ in baptiſmo q̄ſi a deo. i. p̄re fa
ctā. bethaphaniā eā q̄ in nuptijs. q̄ſi ī domo fa-
ctam: beth eñ domū ſonat. Recteq̄ꝫ tria hec ī
vno die acta nobis miſteria p̄dicanť. q̄ trinita
tis ineffabilis archanū. vno dei ſub noīe ꝯfite-
mur. Hec maximꝰ. Inſup ſm origenē etiā hac
die pauit q̄tuoꝛ milia hoim. de ſeptē panibus ⁊
paucis piſciculis. Uides itaq̄ꝫ q̄ venerabil'ē di-
es iſta: quā dñs elegit ad tot mirifica ⁊ magni
fica facienda. Cōſiderās ḡ eccl'ia tot mag̃ bñfi-
tia hodie ſibi a ſpōſo exhibita. grata exiſtē vo
lens. exultat. iocūdať. ⁊ iubilat. ac diē hāc ma-
gnifice ſolēnizat. Dicamꝰ itaq̄ꝫ nūc de p̄mo. qꝛ
de alijs dicēduꝫ erit īfra oꝛdine ſuo. Cū ḡ ſm
ꝓphetiā Michee natꝰ eſſet ihs in bethleeꝫ iude. q̄
ē in tribu iuda. qđ diciť ad diſtinctōem alteriꝰ
bethleeꝫ. q̄ eſt in galilea in tribu ꝫabulon. ī die-
bus Herodis regis. ſ. anno regni ſui. xxx. p qđ
oñdiť tp̄s p̄finitū xp̄i naſcētis. ꝓphauerat eñ
p̄triarcha iacob. illo tpe xp̄m naſcituꝝ q̄n defi-
ceret ſceptruꝫ ſiue rex ⁊ dux de ꝓplo iudeoꝝ. et
hoc impletū ē in herode aſcalonita. q̄ fuit p̄du
meus. ⁊ primꝰ regnauit alienigena. Ecce magi
⁊ gentiles vniuerſaꝫ eccleſiā futurā ex gentibꝫ
repn̄tātes. a ptibꝫ oꝛientalibꝫ venerūt hieroſo
limā ciuitatē regiā. ibidē de xp̄o nato inq̄rētes
⁊ dicētes. Ubi eſt q̄ natus ē rex iudeoꝝ. Ecce ḡ
titulꝰ a magis hic nunciatꝰ. a iudeis reprobatꝰ
ibi noli ſcribere rex iudeoꝝ. a ſcp̄tura ꝯfirma-
tus ibi. qđ ſcripſi: ſcripſi. Uidimꝰ eñ in oꝛiente
ſtellā eiꝰ. ſ. propriā: qꝛ hāc creauit ad ſui oñſi-
onē. ⁊ venimꝰ pſonaliť adorare huiliter. eū ſin-
gulariť. Ueniunt paſtoꝛes vt certificenť vt
ſup̄. veniūt reges vt venerenť. vt hic. veniūt ſe
nes vt gratulenť vt infra. Primū ptinet ad p̄-
latos. ſcōm ad actiuos. tertiū ad ꝯtēplatiuos.
primi vidēt ⁊ p̄dicant. ſcđi veneranť ⁊ adorant
tertij āplexanť ⁊ tenēt. Scōm q̄ſdaꝫ magis iu
deam intrantibꝫ ſtella diſparuit: vt amittentes
itineris ducē. neceſſe haberēt recurrere ad ciui
tatē regiā. ſ. hierl'm. ⁊ ibidē inquirē de rege na-
to. Scōm vō alios cū magi hierl'm ad queren-
dū de puero ingreſſi fuiſſēt. ſtelle ducatū amiſe
runt: qm̄ auxiliū hūanū req̄rentes. iuſte pdere
diuinū meruerīt: qꝛ recte diuino deſeruntť auxi
lio. q̄ humanū p̄ponunt diuio. Et p̄t ſtella iſta
illumīatio grē intelligi. qꝛ dū boni a malis cō-
ſiliū querunt. verā illumiatōem amittūt. Sꝫ
ſiue añ īgreſſū ī hirl'm. ſiue pꝰ ingreſſū diſpuit
factū ē hoc a deo pluribꝫ de cauſis. Pria propť
ipos magos. vt q̄ priꝰ fuerāt ꝯmoniti celeſti ſig̃
ꝯfirmarēť etiā dicto ꝓphetico. ex doctoꝝ ibi reſi
dentiū r̄ñſo. Scđa propť xp̄m. vt eiꝰ natiuitas
ī ciuitate regia publicareť. ⁊ ꝓphetia đ loco na
tiuitatis xp̄i īpleta mōſtrareť. Tertia vt ſtu-
dio magoꝝ dānareť pigritia iudeoꝝ: qꝛ gētibꝫ
ſolicite xp̄m q̄rentibꝫ. ipi ī nullo moti ſūt ad q̄-
rendū. Quarta vt iudei xp̄m ñ recipiētes. īexcu
ſabiles đ aduētꝰ eiꝰ notitia remanerēt. cū magi
iudeis tp̄s. ⁊ iudei magis locū natiuitatis oñderēt
p hoc etiā figurabať. q̄ fides xp̄i erat a gētibꝫ
deuote recipiēda. ⁊ a iudeis p maioꝛi pte ī īfide-
litate p̄manētibꝫ refutāda. Iſti magi ſiri fuerīt

in timore xp̄i ⁊ fide firmati. qꝛ nõ obſtãte ꝙ ſci
rēt iuxta edictū impiale. capitali ſñia punien-
dū eſſe: quicūq̃ regē aliū ꝙ̃ ſubiectū romano ĩ
perio noĩaret: xp̄m tñ intrepidi ſūt cõfeſſi. Uñ
Chriſoſtom⁹. Sꝫ nūq̃d neſciebãt. ꝙ ĩ hirl'm re
gnabat herodes? Nūq̃d nõ intelligebãt. ꝙ q̃cun
q̃ rege viuēte alterū regē ꝓnūciat aut adorat.
puniť in ſanguĩe? Sꝫ dū ↄſiderabãt regē futu-
rū: nõ timebãt pñtem. Adhuc nõ viderãt xp̄m
⁊ iam pati erãt mori ꝑ xp̄o. O beati magi. q̃ añ
ↄſpectū crudeliſſimi regis. priuſꝙ̃ xp̄m viderēt
xp̄i facti ſūt ↄfeſſores. Hec Chriſoſtom⁹. Au
diens aūt herodes rex talia de puero nato: tur-
batus eſt. timēs ne regnatur⁹ eēt ꝑ eo. ſe tanꝙ̃
alienigena deſtituto. Ubi Aug⁹. Quid erit tri-
bunal iudicantis. qñ ſupbos reges cuna terre-
bat infantis. Timeãt nūc reges ad pr̄is dexte
rã iam ſedentē: quē rex impi⁹ timuit adhuc ma
tris vbera lãbentē. Et nõ ſolū turbat⁹ eſt ipſe:
ſꝫ ⁊ oĩs hieroſolima cū illo nouitate miraculi ꝑ
cuſſa: ⁊ fauere volēs herodi quē timebãt: qꝛ ſi-
bi ſubiecta. Sepe eñ ꝓplus pl⁹ eis iniuſte fauet
q̃s crudeles ſuſtinet. Uñ rex iniuſtus oēs mini
ſtros habꝫ impios ⁊ adulatores. Turbať g̃ ſm
Chriſoſtomū oĩs hieroſolima cuꝫ eo. vel cauſa
adulatõnis vel timoris. Turbanť etiã ille ⁊ iſti
qꝛ de aduentu iuſti nõ pñt gaudere iniqui. Uel
accipiendo hic ptem ꝑ toto. oĩs hieroſolima in-
telligiť illa ps. q̃ ſibi fauebat. ſic ↄmuniť diciť.
qñ maiores ciuitatis aliq̃d faciūt. ꝙ tota ciui-
tas illđ facit. ſic ĩ ꝓpoſito: q̃ erãt ibidē maiores.
⁊ in regalib⁹ offitijs aſſiſtētes. illi cū rege tur-
bati ſūt. Et ↄgregans ſapiētes iudeoꝝ: ſciſcita-
bať ab eis vbi xp̄c naſcereť. Quia eñ volebat
xp̄m ꝑdere. ideo ſtuduit đ loco natiuitatis xp̄i
diligēter inquirē. ab illis q̃ ſcripturas ꝓphaꝝ
p̄dictas de xp̄o nouerãt. ⁊ genealogÿas deſcen-
dentes a dauid ſciebãt. At illi dixerūt ei. ꝙ in
bethleem iude. id eſt que ſita ē in terra iuda. ꝑ-
ut ſcribiť in michea. Scđm Auguſtinū. Iudei
in hoc facto ꝙ docēt alios locū natiuitatis ⁊ tñ
ip̄i nõ vadūt: ſil'es ſūt fabricatorib⁹ archenoe
q̃ alijs vbi euaderent preſtiterūt. ⁊ ip̄i diluuio
ꝑierūt. Sil'es etiã ſunt lapidib⁹ miliaꝝ q̃ alijs
viã indicãt: nec ip̄i ꝑ eam ambulant. De quib⁹
etiã dicit idem Aug⁹. ꝙ oſtenſo alijs vite fonte
ip̄i ſunt mortui ſiccitate. Per ſcribas aūt ⁊ ſa
cerdotes q̃ locū natiuitatis xp̄i ex ꝓphetia decla-
rauerūt. et tamē ip̄m xp̄m nõ adorauerūt: ſed
magis pſecuti ſunt. ſignanť doctores bone do-
ctrine: ſꝫ male vite. qui quē p̄dicãt ſana doctri-
na: pſequunť mala vita. Tūc herodes clam
⁊ occulte vocatis ad ſe magis: didicit ab eis tē
pus ſtelle que apparuit eis. Cognito ei loco na-
tiuitatis xp̄i ex iudeorū reſponſis. voluit ſcire
temp⁹ natiuitatis ab ip̄is magis: vt ſi ad ipſuꝫ
redirent: ex tēporis ⁊ loci cognitõe poſſet xp̄m
interficere: ⁊ cuꝫ eſſet alienigena nõ cõfidebat
de iudeis. ⁊ ideo voluit cõſilium ſuū latere eos.
Et mittēs illos in bethleē dixit eis. doloſe ⁊ vo
lens decipiendo. Ite ⁊ interrogate diligēter de

puero nato. ⁊ cū inueneritis renūciate mihi: vt
⁊ ego veniēs adorē eū. Spondet falſū obſequiū
vt facilius eos decipiat. ⁊ ad redeundū ꝑ ipſuꝫ
inducat. Falſa quippe fuit Herodis ꝓmiſſio: qꝛ
ſm Chriſoſtomuꝫ. Deuotõnem ꝓmittebat: ſed
gladiū acuebat. et malitiã cordis ſui humilita-
tis colore depingebat. Talis ē conſuetudo oĩm
malignoꝝ. qñ aliquē in occulto grauius ledere
volunt: humilitatem illi ⁊ amicitiã fingūt. Et
ſm Rabanū. Finxit herodes. tam vultu ꝙ̃ ver
bis ſe adorare euꝫ velle: quē inuida cogitatõne
tractabat occidere. ⁊ hoc vt vel ad ipſum magi
alacrius redirēt. ⁊ ne iudei quoꝝ erat futurus
ab eo ip̄m abſconderēt. Cui⁹ pſonã oēs ÿpocri
te tenēt q̃ dū ficte deū querūt: inuenire illū nū
ꝙ̃ merenť. Et ſicut herodes ſub ſpecie religiõis
voluit occidere xp̄m. ſic ÿpocrite quantū ĩ eis
ē occidūt eū. ſm illud apl'i. Rurſū crucifigen-
tes ſibimetip̄is filiū dei. Nã ſm Grego. Simu-
lata ſc̄titas ē duplex iniq̃tas. Scđm Chriſoſt.
Herodi ſil'es eē ꝓbanť: q̃ ſacra ↄmuniõe miſte-
rij indigne abutūť. Adorare q̃ppe ſe fingunt. ⁊
eū quantū ĩ ip̄is ē interimūt. Iuxta illud apl'i
Qui mãducat ⁊ bibit ĩdigne re⁹ erit corꝑis ⁊ ſã
guinis dñi. Cū aūt magi audiſſēt regē hero-
deꝫ: nihil mala ſuſpicãtes abierūt. recedētes. ſ.
de hirl'm. vt irēt verſus bethleē edocti de hoc ꝑ
ꝓphetiã. Et cū hirl'm egreſſi fuiſſent. ecce ſtella
q̃ diſparuerat iterꝝ eis apparuit: qꝛ auxiliū deſe
rētes hūanū meruerť recuꝑare diuinū. In ip̄o
aūt loco q̃ eis reapparuit ſtella. facta ē in meõ-
riã h⁹ eccl'ia. Deinde añcedebat eos: ⁊ viã oñde
bat. vſq̃dū veniēs ſtaret ſup̄ locū. ⁊ vicina do-
mui vbi puer erat. Stabat q̃ſi ſup̄ caput pueri
vt q̃ſi ĩnueret ⁊ dicēt. Hic ē q̃ natus eſt rex quē
teſtabar. vt quē loquēdo mõſtrare nõ poterat:
teſtãdo mõſtraret. Et ſic ſtella duce cū magno
gaudio ad thugurriū in q̃ dñs Ih̄s nat⁹ ē ꝑuene
rūt. Ambiguū ē qđ iſtoꝝ fuerit. ſ. an magi ĩ
oriēte poſiti viderūt ſtellã ſuꝑ iudeã exiſtenteꝫ
ĩmobilē. vel viderĩt ſtellã in oriēte exiſtē: q̃ eos
ꝑduxit in iudeã. Potuit eñ naſci in oriente. ⁊
eos p̄cedēdo in hirl'm ꝑducē. ⁊ ſentit Chriſ. ⁊ de
neť ↄmuni⁹. Fulgenti⁹ tñ videť velle ꝙ eã prio
viderit ĩmobilē ſuꝑ iudeã. q̃ dedit eis ſignū ve-
niēdi in iudeã: q̃ hirl'm tanꝙ̃ caput iudee adi-
erūt: ⁊ ip̄is egreſſis. tūc motu notabili eos p̄-
ceſſit: q̃ ꝑacto offitio ſuo ĩ p̄iacentē materiã re
uerſa ē. Et intrãtes domū magi. ſ. diuerſoriū
inuenerūt puerū cū Maria mr̄e ei⁹. forte tunc
ſedēte ⁊ tenente ſuꝑ genua puerū: ⁊ valde gaui
ſi ſūt: qꝛ a deſiderio ſuo fraudati nõ ſūt: nec in-
aniter laborauerūt. Uñ Chriſoſto. Propterea
ɡ̃tulati ſūt: qm̄ qđ q̃ſitū ē deſideratūq̃ reꝑerãt
qm̄ effecti fuerãt nūcij vitatis. et qꝛ nõ fruſtra
tam longe vie confecerunt ſpatia. tam ardenti
quippe erga xp̄m cupiditate flagrabant. Felix
Maria: nam Ih̄s ſine Maria nõ naſcitur. quia
ipſa miniſtra incarnatõis. ſine Maria nõ inue
nitur quia ipſa famula educationis. ſine Ma-
ria non crucifigitur: quia ip̄a ſocia paſſionis

Joſeph aũt ſm̃ Criſoſt. iccirco tacet̃. q2 nullũ
de offitijs ad nutriciũ ꝑtinentib9 cõmemorat̃.
Uel ſm̃ hilariũ ⁊ rabanũ. Diuina diſpẽſatõne
actũ ẽ. vt illa hora abſens eẽt ne pater ei9 cre-
deret̃. vel aliqua ſuſpitõis occaſio daret̃ gẽti-
bus ꝙ deus nõ eẽt. q̇ p̃mitias ſuas ſtatim nato
ſaluatore ad eũ adorandũ miſerũt. Ingreſſi ita
q3 et ꝓcidẽtes tã mẽte ꝙ̃ corpe genua flectunt
puero ihũ hũiliter: et adorãt ĩ carne deũ veruz
adoratõe. ſ. latrie reuerenter. Honorãt vt regẽ
et adorãt vt deũ: vidẽt enĩ hominẽ et agnoſcũt
deũ. ꝓcidũt in ſignũ humilitatis ſine q̃ nullus
vere adorat: q2 omnis adorator omnẽ faſtuz et
ↄfidentiã ſui deponere debet. vt quã corpe deie
ctõz p̃fert ĩ ocl'is dei animo gerat: ↄtritiq3 cor
dis et humiliati victimã offerẽs. deo ſe curan-
dũ ↄmittat. Quãta tũc exultatõ tibi fuit o vir
go beatiſſima. q̇s cogitare valeat. qñ eũ quem
nuꝑ generas. iã q̃ſi deũ adorari videbas. O ꝙ̃
magna fuit hoꝝ magoꝝ fides. Quid enĩ erat
credere ꝙ ille puerul9 ſic viliter ĩdut9. cũ pau-
ꝑcula matre et ĩ loco ſic abiecto. ſine ſocietate
ſine familia. ſine omni ornatu inuẽtus: eẽt rex
et verus de9. Et tamẽ vtrũq3 crediderũt. Par
uulũ enĩ nõ adoraſſẽt et honoraſſẽt: ſi ꝑuulũ
tm̃modo credidiſſẽt. Tales duces et talia p̃mi-
tiua nos habere oportebat. Ex q̃ patet ꝙ cog
uerũt xp̄i diuinitatẽ ꝑ diuinã reuelatõz. Cũ eĩ
viderẽt puerũ pãnis vilib9 ĩuolutum ĩ gremio
pauperis m̃ris poſitũ. nulluz regie dignitatis
habentẽ ſignũ: nõ ẽ veriſimile ꝙ talẽ reueren-
tiã ei exhibuiſſẽt: niſi ĩ eo aliquid ſup̄ hominẽ
cognouiſſẽt. Uñ bernħ. Adorãt magi ⁊ offerũt
munera adhuc lactẽti m̃ris vbera. S3 vbi ẽ o
magi vbi ẽ purpura regis hui9? Nũquid viles
pãni iſti q̇b9 ẽ ĩuolut9? Si rex ẽ. dyadema vbi
ẽ? S3 vos eũ vere videtis ĩ dyademate q̃ coro-
nauit eũ mater ſua. ĩ ſacco n̄re mortalitatis.
de q̃ ↄſurgẽs ait ↄſcidiſti ſaccũ meũ et circũde
diſti me letitia. Et iteꝝ. Sed vnde vobis hoc o
alienigene. vt a vob̄ adoret̃ xp̄c? Neq3 enĩ ĩ iſrl'
tantã fidẽ ĩuenim9. Sic vos ñ offẽdit vilis ha-
bitatõ ſtabuli. nõ paupes cune p̄ſepij. Nõ vos
paupis m̃ris p̄ñtia. nõ lactẽtis ſcãdalizat infã
tia. Quid facitis magi quid facitis? Lactentẽ
puerũ adoratis ĩ tugurio vili ĩ vilib9 pannis.
Ergo ne de9 ẽ iſte? De9 certe ĩ tẽplo ſancto ſuo.
deus ĩ celo ſedes eius. et vos eũ q̃ritis ĩ vili ſta
bulo ĩ matris gremio. Quid facitis ꝙ et aurũ
offertis? Ergo rex ẽ ip̄e? Et vbi aula regia. vbi
thron9. vbi curie regalis frequẽtia? Nunquid
aula ẽ ſtabulũ. thron9 p̄ſepiũ. curie frequentia
ioſeph et maria? Quõ ita ĩſipiẽtes facti ſũt vi-
ri ſapiẽtes. Ut adorẽt ꝑuulũ deſpicabilẽ. tã ſua
etate ꝙ̃ pauꝑtate ſuoꝝ? Inſipiẽtes facti ſũt vt
fierẽt ſapiẽtes: et p̄docuit eos ſp̄ũs. q̇d poſtea
p̄dicauit apl's. q̇ vult eẽ ſapiẽs fiat ſtult9 vt ſa
piẽs ſit. Nõne timendũ erãt f̃res ne ſcãdaliza-
rẽtur viri iſti. et illuſos ſe crederẽt. cũ tãta in-
digna viderẽt? A regia ciuitate vbi regẽ q̃ren-
dũ ↄiectabãt̃: ad bethleẽ villã ꝑuulã dirigũt̃

Ingrediũt̃ ĩ ſtabulũ ĩueniũt ĩuolutũ pãnis ĩ-
fãtulũ. Nõ illis ſordet ſtabulũ: nõ offẽdunt̃ pã
nis. nõ ſcãdalizant̃ lactentis ĩfãtia: ꝓcidũt añ
eũ. venerãt̃ vt regẽ. adorãt vt deũ. S3 ꝑfecto. q̇
illos adduxit ip̄e ⁊ inſtruxit: et q̇ ꝑ ſtellã foris
ãmonuit. ip̄e ĩ occulto cordis int9 edocuit. Hec
bernħ. Uñ et aug9. Nõ ſub pollice cella regat̃.
nõ de mẽbris purpura. ñ ĩ capite dyadema ful
gebat. nõ pompa famulantiũ. nõ terror exer-
cit9. nõ glorioſior fama p̄lioꝝ hos ad eũ viros
ex remotis cuz tãto voto ſupplices attraxerat.
Jacebat in p̄ſepi puer ortu recẽs. exigu9 corpe
ↄtẽptibil' pauꝑtate S3 magnũ aliq̇d latebat
ĩ puero: ꝙ illi hoĩes nõ terra portãte: ſed celo
narrãte didicerãt. Uñ ⁊ criſoſt. Et intrãtes do
mũ ĩnenerũt puerũ. cũ maria matre ei9. M̃re
ĩnquã ei9 nõ dyademate coronata. nõ auro re
fulgẽte aut ĩ lecto aureo recũbente: ſ3 vix tu-
nicã vnã habẽte. nõ ad ornamentũ corpis ſed
ad tegumẽtũ nuditatis: q̃lẽ habere poterat car
pẽtarij vxor pegre ↄſtituta. Si ergo regẽ ter-
renũ querẽtes veniſſẽt: magis fuiſſent ↄfuſi ꝙ̃
gauiſi. q2 tãti itineris laborẽ ſina cauſa ſuſce-
piſſẽt. Nũc aũt q2 celeſtẽ regẽ querebãt. etſi ni-
hil regale videbãt ĩ eo: tamẽ ſolius ſtelle teſti-
monio ↄtẽti: gaudebãt oculi eoꝝ ↄtẽptibilem
puerũ aſpicere: q2 ſp̄ũs ĩ corde eoꝝ terribilẽ eũ
mõſtrabat. Uñ et leo papa. Nec ĩmerito cũ tres
ad orandũ puerũ. noui ſyderis claritas dedu-
xiſſet: nõ eũ impantẽ demonib9. nõ mortuos ſu
ſcitantẽ. nõ cecis viſũ. aut claudis greſſũ. aut
mutis eloquiũ reformãtẽ. vel ĩ aliq̃ diuinarũ
virtutũ actõe viderũt: ſ3 puerũ ſilentẽ. quietũ
ſub matris ſolicitudine ↄſtitutũ. In q̃ nulluz
quidẽ apparet de p̄tate ſignũ: ſ3 magnũ p̄betur
de humilitate miraculũ. Tota enĩ vita ſaluato
ris. q̇ et dyabolũ ſupauit et mũdũ. humilitate
ẽ ↄcepta. hũilitate ẽ ↄfecta. Diſpoſitos dies ſb
ꝑſecutõe finiuit. Nec puero tollerãtia paſſiõis
nec paſſuro defuit mãſuetudo pueril'. Uñ tota
xp̄iane ſapiẽ diſciplina. ñ ĩ habũdãtia v̇bi. ñ ĩ
aſtutia diſputãdi. neq3 ĩ appetitu laudis ⁊ gl'ie
ſ3 ĩ vera ⁊ volũtaria hũilitate ↄſiſtit. quã dñs
ihs ab vẽo m̃ris. vſq3 ad ſupplitiũ crucis ꝑ oĩm
fortitudĩe. et elegit ⁊ docuit. Hec leo. Ut ğ poſ-
ſis ⁊ tu dyabolũ ⁊ mũdũ vicẽ. coneris ꝑ virib9
hũilitatis ac pacie v̇tutes exẽplo xp̄i ſuare. q2
his munit9 poĩs facilĩ aduerſarios ⁊ ĩimicos
tã viſibiles ꝙ̃ ĩuiſibiles ſupare. Et magi ĩuẽ
to puero: apueẽt thezauros ſuos ĩ q̃ moraliter
ĩformamur vt thezauros n̄ros ĩ via ñ panda-
m9. donec p̄ẽtis hoſtib9 ſoli deo ex occl'tis cor-
diũ offeram9. Et obtuleẽt ſingl'i puero ihũ. au
rũ. th9 ⁊ mirrã. Traditõ fuit ãtiq̇ꝝ vt null9 ad
deũ vl' ad r̃gẽ veĩret vacu9 ⁊ ſine mũerib9. Ara
bes aũt auro ⁊ diuerſ̃ generib9 aromatũ habũ
dãt. ⁊ talia mũera offerre ↄſueueẽt. ⁊ iõ magi
iſta obtuleẽt. Et l3 morẽ ſue gẽtis ĩ donis offe
rẽdis ſeq̃rẽt̃. hoc tñ dina ĩſpiratõe ẽ fcm̃. vt a
liq̇d miſterij mũerib9 dmõſtrarẽt. ⁊ fidẽ ſuã mi
ſticis reb9 ꝑfitẽnt̃. tũ. ſ. trinitatis fidẽ et miſte-

riū reuelātes: et in xp̄o trinitatē adorātes. tuꝫ
eū regē et dn̄m deū ſꝫ mortaleꝫ ſignificātes. et
xp̄i regiā p̄tatē ac diuinā maieſtatē et huma-
nā mortalitatē venerātes. Hec em̄ tria magi ō
xp̄o cognouerūt. vt ſup̄ dixerūt. Ubi ē qui na-
tꝰ ē. ecce humanitas rex iudeoꝝ. ecce regia po-
teſtas: venimꝰ adorare eū. ecce diuinitas. Si
gnificatꝰ em̄ i xp̄o regia p̄tas ꝑ auruꝫ. qḋ regi
ſoluit in tributū. nā aurū ꝓpter ſui nobilitateꝫ
munꝰ ē regale. et iō oñdit puerū regē eē et ſe il
lud decere. Signatꝰ ṽo diuina maieſtas ꝑ thꝰ.
qḋ deo offerꝰ i ſacrificiū: et ideo oſtēdit puerū
eē deū. qḋ etiā erat oblatō ſacerdotalis. ⁊ puer
ille erat ſacerdos cui nullꝰ vnq̄ fuit eq̄lis. Si-
gnatꝰ q̄ꝫ humana mortalitas ꝑ mirrā. qua cōdi
ri ſolēt corpa mortuoꝝ: et xp̄c rex et ſacerdos
voluit mori ꝓ ſalute omniū. Un̄ augꝰ. Auruꝫ
ḡ ſoluitꝰ quaſi regi magno. thꝰ imolatꝰ vt deo.
mirra p̄betur tāq̄ ꝓ ſalute omnium morituro.
Unuſq̄ſq̄ꝫ aūt eoꝝ p̄dicta tria obtulit. q꞉ vt di
ctū ē miſterio cōgruit. Nullus em̄ vere xp̄ia-
nus dꝛ. q̄ nō xp̄m et deū et regē et paſſū ꝯfitea
tur. qḋ illis tribꝰ muneribꝰ ſignificatꝰ. Un̄ ſm̄ i
gius. Iſti magi nō ſinguli ſingula obtulerūt:
ſꝫ ſinguli tria. et ſinguli eū ſuis muneribꝰ re-
gē deū et hoīeꝫ p̄dicauerūt. Hec remigiꝰ. Hos
omnis vere xp̄ianus imitatꝰ. q̄ xp̄m verū deuꝫ
regē et paſſū ꝯfitetꝰ. Offeramꝰ ḡ ei aurū. vt eū
omniū regē eē. et vbiq̄ꝫ regnare credamꝰ. thus
vt deū verū et creatorē omniū eē ꝯfiteantꝰ. mir
rā vt ſic illū deū eē credamꝰ. quē hominē ⁊ mor
talē ꝓpter nos factū eē nō dubitemꝰ. Om̄ia em̄
hec ſācta fides veraciter xp̄o offerre nō deſinit
dū vnū eundemq̄ꝫ deū verū. verūq̄ꝫ hominē cre
dit. et vere ꝓ nobis mortuū veraciter recogno
ſcit. Habemꝰ itaq̄ꝫ ſm̄ hilariū in his nō modi-
cā ſacramētoꝝ cognitōꝫ. in hoīe mortis. in deo
reſurrectōis. i rege iuditij. Et ego dn̄e ih̄u i ex
tremo veſtigio ſuoꝝ tuoꝝ. adoro te ſedentē in
gloria dei patris vbiq̄ꝫ regnantē. et offero tibi
ſplēdorē fidei. q̄ te credo regē omniū ſeculoruꝫ.
deū de deo et hominē de virgine. mortuū ꝓ pec-
catis nr̄is ſm̄ bernh̄. Obtulerūt auri p̄ciuꝫ ob
paupꝑtatē. ſ. ad paupꝑis matris et filij ſuſtētatō
nē. thuris ad ornamētū ob ſordidā ſtabuli mā
ſionē et ꝯ loci fetorē. mirre vnguentū ob infā-
tulis (vt aſſolꝫ) corꝑis teneritudinē. ⁊ debiliū
mēbroꝝ pueri ꝯſolidatōeꝫ. Quia ḡ obtulimꝰ
xp̄o ſua: offeramꝰ ei et nr̄a. Qꝛ em̄ regē et deū ⁊
hominē eū eē credimꝰ: ſuū ē. nr̄a ṽo ſūt: q̄ nob
a deo donata ſūt. Sūt em̄ in nobis tria mune
ra deo placētia: et hec offeramꝰ. Primuꝫ ē aīa
nr̄a. q̄ notatꝰ ꝑ auꝝ. q꞉ ſicut auro nihil ē nobi-
lius vel p̄cioſius aut pulchriꝰ: ſic nihil nobiliꝰ
vel p̄cioſius aut pulchrius q̄ aīa corā deo ſpu
tatꝰ. Secundū ē corpꝰ nr̄m. qḋ ꝑ mirrā deſigna
tur. mirra em̄ ē amara et corpꝰ ē amaricandū
ꝑ caſtigatōes et paſſiones. Tertiū ē ꝯuerſatio
ſācta et honeſta in vtroq̄ꝫ. ſ. in corꝑe et aīa: et
hoc deſignatꝰ in thure. thus aūt nō redolet ni-
ſi in igne cremetꝰ. ſic ꝯuerſatō noſtra nō red-
dit odorē deo niſi cremetꝰ igne tribulatōis. De-
bemꝰ etiā offerre xp̄o aurū dilectōis. eo q̄ pro
noſtra ſalute ſubijt penā paſſionis. ac thus de-
uote laudis ꝑ gratiarūactōneꝫ. et mirrā cōpaſ
ſionis ꝑ mortis eius recordatōꝫ. Habet etiā ec
cleſia moraliter aurū in ꝑfecta ſapiā ⁊ doctri
na ac recta fide. thus in deuota orōe vel bona
cogitatōe: ac ſācta et bene deo redolēte ꝯuerſa
tōe. mirrā i pn̄ie amaritudīe et carnis mortifi
catōe ac bona oꝑatōne. Aurū ḡ offerūt docto-
res. thus martires et ꝯfeſſores. mirrā iā peni-
tētes pctores. Om̄is em̄ oblatō i his tribꝰ mu-
neribꝰ ꝯtinetꝰ. Talia ḡ munera magi obtulerꝰt
in q̄bꝰ et fidei veritatē et totā eccleſiaſticā diſci
plinā ſignificauerūt. Scd̄m bernh̄. Aurū of
ferimꝰ ſaluatori. cū ꝓ nomine ipſius ex integro
dereliquimꝰ ſubſtātiā huius mūdi. Iā ṽo neceſ
ſe ē vt q̄ terrena ꝯtēpſimꝰ: flagrāti deſiderio ce
leſtia req̄ramꝰ. Sic em̄ offerimꝰ thuris odora
mentū quo nimirū deſignantꝰ orōes ſāctorum.
Oportet etiā vt nonſolū pn̄s ſeculū ꝯtemnas:
ſꝫ et carnē ipam caſtiges: ac ſeruituti ſubitias
Duas igitꝰ alas habeat orō. vt ꝯtemptū mūdi
et afflictōꝫ cordis: nec dubiū q̄n celos penetret
et in ꝯſpectu dei ſicut incēſū dirigatꝰ: in q̄ cum
auro et thure mirra q̄ꝫ ei offerꝰ. Hec bernhar.
Sic ḡ magi xp̄m honorauerūt de ſubſtātia tri
plici. ſ. corꝑali q꞉ ꝓciderūt. ſpūali q꞉ adorauerꝰt
tp̄ali q꞉ munera obtulerꝰt. Plus q̄ppe nō habet
hō niſi corpꝰ. aīaꝫ et tp̄alia. Bene aūt tres
magi fuiſſe dicuntꝰ. q꞉ qui ad fidē veniūt: indiui
duā trinitatē ꝯfiteri d̄bēt: ſiue q꞉ q̄ deū adorāt
tres p̄ncipales ṽtutes. ſ. fideꝫ. ſpem et caritateꝫ
debēt habere: ſiue quia q̄ deū videre deſiderant
cogitatōem. locutōꝫ et oꝑatōeꝫ: ſeu memoriaꝫ
intellectū et volūtatē debēt a malis obſeruare
et in bonis occupare. Un̄ ſm̄ grego. ſācti viri
bene reges vocantꝰ. q꞉ cūctis motibꝰ carnis nō
ꝯſentiēdo ſuccūbere: ſꝫ bene regēdo p̄eſſe noue
rūt. Et ſm̄ iſidorū. reges a recte regēdo vocan
tur: et ideo recte faciēdo regis nomē tenetꝰ: pec
cando amittitꝰ. Et hi veniūt et recedūt ab oriē
te. ꝑ qḋ itelligitꝰ ꝓſperitas humana. q̄ ē triplex
ſcꝫ diuitiaꝝ. delitiaꝝ et honoꝝ. Per ſtellam
aūt q̄ magis apparuit: ſignificari poteſt virgo
maria: q̄ interp̄tatꝰ maris ſtella. Hec autē ſtel
la apparet magis ſeu regibꝰ ꝯdeſcendēdo ſibi d-
uotis ſe bene regentibus. et eos per huius mū
di mare turbulentum nauigantes: dirigit ad
portum ſalutis qui eſt xp̄c. et ipſum inuenien-
tes: venerantur munera ei offerentes. ſ. auruꝫ
caritas ⁊ thus deuote orationis. ac mirra mor
tificationis carnis. Eodem autem die cuꝫ xp̄c
in iudea eſſet natus. ortus eius magis in ori-
ente eſt nuntiatus. Uidebant nanq̄ꝫ ſtellaꝫ no
uam in qua puer apparebat: ſupra cuius ca-
put crux aurea ſplendebat. audierunt vocem
ſibi dicentem. ite in iudeam et inuenietis ibi
natum nouum regem. Igitur in iudeam feſti-
nauerunt et audacter eam intrantes: regi ce-
li nato munera obtulerūt. Hij ergo tres magi

ꝑ tres robuſtos ꝓ̃figurati fuerũt:q̃ r̃gi dauid
aquã de ciſterna bethleẽ attulerũt. Tres robu
ſti exercitũ ĩimicoꝝ non timentes:ſ3 viriliter
caſtra eoꝝ trãſeũtes aquã hauſerunt: ſic tres
magi potẽtiã herodis nõ formidãtes:ſ3 auda-
cter iudeã ĩtrãtes:de nouo rege ĩterrogauerũt
Tres robuſti prererũt bethleẽ ꝑ aq̃ ciſterne.
quã hauſerũt de ciſterna terreſtri: tres magi
venerũt bethleẽ ꝑ aq̃ gr̃e eterne.quã ſuſceperũt
de pĩcerna celeſti. Figurabat ẽ illa bethleemi
tica ciſterna.ꝙ ĩ bethleẽ naſcitur⁹erat celeſtis
pĩcerna.q̃ ꝓpinaret aquã gr̃e om̃i ſiciẽti.et da-
ret aquã vite ñ hn̄ti. Figura hui⁹noui regis
et hui⁹noue oblatõis:ꝓ̃mõſtrata fuit ĩ regno
ſalomonis. Salomõ reſidebat ĩ throno de ebo
re candidiſſimo.q̃ veſtit⁹erat auro puriſſimo.
Uniuerſi reges terre regẽ ſalomonẽ vidẽ cupi
ebãt:et ei munera p̃cioſiſſima apportabãt. S3
et regina ſaba talia et tãta munera ei offere-
bat:quãta et q̃lia in hierl'm viſa ñ erãt. Thro
nus ṽo ſalomonis ẽ beata ṽgo maria.in q̃ re-
ſidẽbat ihs xp̃c vera ſapia. Hic thron⁹fact⁹ẽ de
ebore cãdido et auro puro. Ebur ꝓpter ſui can
dorẽ et frigiditatẽ:deſignat virginal'mundicie
caſtitatẽ. S3 ebur antiquũ ĩ ruborẽ ṽtitur.ſic
longa caſtitas martiriũ reputat̃. Aurũ q: in
valore p̃cellit omne metallũ:ſignificat carita-
tẽ q̃ ẽ mater omniũ ṽtutũ. Maria ẽ dr̃ eburnea
ꝓpter virginalẽ caſtitatẽ.et auro veſtita ꝓpter
ꝑfectiſſimã caritatẽ. Et pulchre ṽginitati con
iũgit̃ caritas:q: ſine caritate corã deo nihil re
putat̃ ṽginitas. Thron⁹ſalomonis ſuꝑ ſex ĝ
dus erat exaltatus: et maria ſupexcellit bea-
toꝝ ſex ſtatus.ſ.patriarchaꝝ.ꝓphetaꝝ.apl'oꝝ
martirũ.ꝯfeſſoꝝ et ṽginũ. Duodeci leũculi ſu
per ſex grad⁹thronũ exornabãt.q: duodecim
apl'i marie tanꝗ̃ regine celi miniſtrabant:vel
q̃nia duodecĩ p̃riarche ꝓgenitores marie erant
Sũmitas throni erat rotũda. q: maria erat
ſine angulo ſordiũ et tota mũda. Due manus
ſedile hincĩde tenebãt:q: pater et ſpũs a m̃re
filij nũꝗ̃ recedebãt. Tandẽ magi reuerenter
ac deuote pedes pueri deoſculati ſũt:et adora-
to dño omniq3 obſeq̃o pacto.et deuotõe ꝯpleta
ac benedictõne accepta.ĩclinãtes ſe.cũ magno
gaudio receſſerũt. Qui cũ ď reditu deliberaſſẽt
reſponſũ acceperũt in ſomnis ꝑ diuinã reuela
tõe3.ne ad herodẽ redirẽt: q: cognita veritate
nõ licet retro ire. Per hoc etia3 admonemur.
ꝙ cũ malis homĩb9 ſocietatẽ aliquã nõ cõtra-
ham⁹:et cognitos errores vitem⁹. Uñ ſeneca
Nõ ẽ leuitas a cognito errore diſcedẽ. nõ ẽ tur
pe cũ re mutare ꝯſiliũ. Quia ẽ it⁹ĩ ꝯſcia q̃re-
bãt q̃d vellet diuina volũtas de reuerſione ad
herodem.ſicut eñ moyſes tacẽs clamabat:ſic
iſti pio affectu ĩterrogabãt q̃d diuina volun-
tas iuberet.ideo dei meruerũt reſponſionẽ.ſc3
internã vel angeli miſterio factã. Et deſcendẽ
tes ad mare ꝑ nauẽ trãſfretantes:ĩ tharſis ſici
lie abierũt.et ſic ꝑ aliã viã in regionẽ ſuã re-
dierũt.q: ẜm hiero.ĩfidelitati miſcẽdi nõ erãt
iudeoꝝ. ꝓpter q̃d factũ.herodes irat⁹poſtea na
ues tharſenſiũ ĩcendit ẜm ꝓpheciam dauid di-
cẽtis.in ſpiritu vehemẽti ꝯteres naues tharſis
Uñ criſoſt. Intuere aũt magoꝝ fidẽ.q̃liter nõ
ſcãdalizati ſũt ĩ ſeipĩs dicẽtes. Si magn⁹ẽ pu-
er hic.q̃ neceſſitas fuge et occulte receſſionis.
Hoc ei ẽ vere fidi.nõ querere cauſas eoꝝ que
vere p̃cipiunt̃:ſ3 ſuaderi ſolũ ab eis. Hec criſo
ſtom⁹. In hoc ẽ forma dat̃ credentib9.vt deuo
ti ad deũ veniãt:et ĩ oĩb9 opibus ſuis q̃d iube
at attẽdant.ſ.ne ad dyabolũ redeãt: ſ3 ꝑ xp̃m
q̃ eſt via.veritas et vita.⁊ ꝑ ſemitas ṽtutu3 ad
patriã reuertant̃. Hic itaq3 admonemur oẽm
ſalutẽ et ſpem ĩ xp̃o locare.et ab itinere p̃oris
vite abſtinere:et ꝑ aliud iter ĩcedere. Uñ aug⁹
Nõ qua venim⁹via r̃deam⁹.nec prioris noſtre
ꝯuerſatõis veſtigia repetam⁹.via mutata eſt
Uñ greg⁹. Magnũ ṽo nobis aliq̃d magi in nu
unt.ꝙ in regionẽ ſua3 ꝑ viã aliã reuertuntur
Regio q̃ppe nr̃a ꝑadiſus ẽ.ad quã ihu cognito
redire.ꝑ viã qua venim⁹:ꝓhibemur. A regio
ne etem̃ nr̃a ſuꝑbiẽdo.ĩ obediẽdo.viſibilia ſeq̃n
do. cibũ vetitũ guſtando diſceſſim⁹: ſ3 ad eam
neceſſe ẽ vt flendo.obediẽdo. viſibilia ꝯtẽnẽdo
atq3 appetitũ carnis refrenãdo redeam⁹. Per
aliã ẽ viã in regionẽ nr̃am regredimur.q̃m̃ q̃
a paradiſi gaudijs ꝑ delectamẽta diſceſſimus.
ad hec ꝑ lamenta reuocamur. Hec grego. Ad
hoc etiã ſignificandũ.ꝙ ꝑ aliã viã ĩ regionem
noſtrã redire ṽbeam⁹. Dñs papa ĩ ꝓceſſionib9
redit ꝑ aliã viã:ab ea ꝑ quã ẽ egreſſus. Ma-
gi ṽo reuerſi ſtudioſe plus ꝗ̃ ꝓ̃us deũ colentes
glorificauerũt et predicãtes multos erudierũt
Pie autẽ credi pt̃ ꝙ dña.pauꝑtatis amatrix.
ꝫelãs fortiter ꝓ pauꝑtate. et intelligẽs filij ſui
volũtatẽ:totũ aurũ infra paucos dies paupi-
bus erogauit. Uñ q̃n intrauit tẽplũ.nõ habu-
it de quo agnũ emeret quẽ offerret ꝓ filio [illegible]:ſed
emit turtures vel colũbas q̃ erat paupũ obla-
tio. Uides hec p̃conia pauꝑtatis ĩ duob9. Pri-
mo quia hodie puer ihs elemoſinã accepit vt
pauꝑ:et mater ſua ſimiliter. Secũdo q: nonſo
lũ nõ ꝓcurabat acq̃rere:ſed etiã q̃ dabant̃ no
lebat retinẽ. Increſcebat deſideriũ pauꝑtatis
ſi aũt hñ attẽdiſti:et ꝓfũditas creuit humilita
tis. Sũt etiã q̃ ſe viles et abiectos ĩ aĩo ſuo re-
putãt.⁊ ĩ oculis ſuis ñ extollũt̃: ſ3 ſic eẽ nolũt
ĩ oc'lis alioꝝ. Nõ ſic puer ihs dñs oĩm. Etiam
alijs ſuos defect⁹⁊ vilia patere voluit.et nõ ꝑ-
uis et paucis:ſ3 regib9 et eoꝝ ſcc̃ijs.q̃s ĩ comi
tatu ſuo adduxerãt.et ĩ tali caſu et tp̃e. ĩ q̃ m'l
tũ timẽdũ erat. Nã cũ illi venirẽt. vt rege3 iu-
deoꝝ quẽ etiã deũ eẽ credebãt:inuenirẽt: dubi
tari poterãt.ne talib9 de ip̃o viſis.reputãtes ſe
deluſos ſine fide et deuotõe recederẽt. Sed ne
ꝓpterea dimiſit humilitatis amator.dãs nobis
exemplũ.ne ſub ſpecie alicuius apparẽtis boni
recedam⁹ab huilitate.et ꝙ diſcam⁹etiã ĩ alio-
rũ oculis viles et abiecti velle apparere. Ex-
peditis igr̃ magis et verſ⁹patriã ſuã regreſſis.
adhuc ſtat dña mundi cum puero ſuo ihu.et

nutritio ei⁹ ioſeph. apd̄ pſepe ĩ illo locello. paciēter et humiliter vſq̄ ad quadrageſimā diez acſi queuis mulier alia de ꝑplo. et puer ihs hō pur⁹ eēt. et ipi legis obſeruatōe īdigerēt. Stabat igiť dn̄a vigilās et attēta. ſup dilecti filij ſui cuſtodia. O cū quāta ſolicitudine et diligētia ipm̄ gubernabat. ne vel ĩ minimo defectum haberet. Cū quāta etiam reuerētia cautela et pio timore ipm̄ ꝯtrectabat. quē ſuū deuz et dominū eſſe ſciebat. Flexis quidē genubus accipiebat ipm̄ de cunis et ĩponebat ĩ eis. Cū quāta etiā iocūditate. ꝯfidentia et auctoritate materna ipm̄ amplexabatur et oſculabať. ſtrīgebat dulciter et in eo delectabať. quē filiū ſuuz eē cernebat: et certiſſime ſciebat. Sepe q̄curioſe et prudēter tenella mēbra ipius faſciās: cōponebat. Sicut eniz fuit humilima: ſic fuit et prudentiſſima. Vn̄ in ſingulis offitijs et obſequijs ſedule miniſtrabat vigilāti et dormiēti. n̄ ſolū īfātulo: ſꝫ etiā grādeuo. O q̄libēter eū lactabat. Vix fieri potuit. qn̄ magnā et alijs feminis inexꝑtam dulcedinē ĩ talis filij lactatōe ſētiret. Ipa virgo īfantē hūc ꝯcepit ſine pudore. pepit ſin̄ dolore: lactauit celeſti rore. Virgo an̄ partū ĩ ꝯceptōe. virgo in ꝑtu ĩ ꝑlis enixione. et virgo poſt partū in pueri dulciſſima lactatōe. Vn̄ aug⁹. ipam v̄ginē m̄rem dulciter alloquēs ait. Lacta mater xp̄m et dn̄m noſtruz et tuū. Lacta panē de celo venientē. Lacta eū q̄ talē fecit te. vt ipe fieret ĩ te: tibi et mun⁹ fecūditatis attulit ꝯceptus. et donuz v̄ginitatis nō abſtulit nat⁹. Vn̄ et anſhel. Vex dū hūc ꝑuuluz inter man⁹ ſuas verſari et ad vbera ſua pēdere. atq̄ ad ꝑuas pueri corꝑis leſiones. ꝑuuloꝝ more vagire cōſpiceret. q̄ p̄cor affectu mouebať piiſſim⁹ anim⁹ ei⁹. quo ve ſtudio. ad occurrēdū cūctis q̄ ĩ cōmoda illi fore timebat. ꝑabať caſtiſſimū corp⁹ ei⁹. Sꝫ et de ſācto ſene ioſeph refert bernh̄. q̄ pueruz ihm̄ ſup genua ſua tenēs. eidē frequēter arriſit. Stāte igr̄ an̄ pſepe dn̄a: ſta et tu iuxta pſepe cū ea et delectare cū puero ihu: q̄ v̄tus exit ab illo. Que libet aīa fidelis et maxime religioſa: deberet a die natiuitatis dn̄i vſq̄ ad purificatōꝫ. ſaltez ſemel ĩ die apud dictū pſepe dn̄am viſitare. puerū ihm̄ et matrē eius adorare. de pauꝑtate et afflictōe. humilitate et benignitate ipoꝝ affectuoſe meditari. Vidiſti quō beata virgo ĩ ſordenti ſtabulo paciēter multis dieb9 cum puero ihu et ioſeph pſeuerabat. Vn̄ nō deberet nobis graue eē nec magnū videri. in monaſterio ⁊ ſecreto nr̄o ꝯſiſtere. Cōſidera nūc quāta ſit ſolēnitas hodierna et letare ĩ ea. q̄ hodie apparere ceperūt fidei nr̄i initia. Vn̄ leo papa. Agnoſcamus q̄ dilectiſſimi ĩ magis adoratorib9 xp̄i. vocatōis nr̄e fideiq̄ p̄mitias: et exultantib9 animis beate ſpei ĩitia celebrem⁹. Honoreť a nobis ſacratiſſim⁹ dies in q̄ ſalutis nr̄e auctor apparuit: et quē magi venerati ſūt ĩ cunabulis. nos omnipotētez adorem⁹ ĩ celis. vt ſicut illi d̄ theſauris ſuis miſticas dn̄o munerū ſpēs obtulerūt: ita et nos de cordib9 nr̄is q̄ deo ſūt digna ꝓmamus. Sacramentū ei p̄ntis feſti oportet ĩ nobis eē ꝑpetuū. qd̄ vtiq̄ ſine fine celebrabiť: ſi in oīb9 actib9 nr̄is dn̄s ihs xp̄c appareat Hec leo. Vidiſti g̃ q̄ multa noua in natiuitate dn̄i cōcurrerūt: q̄ eū natū ꝓbauerūt. Vn̄ Criſoſtom⁹. Oīa itaq̄ noua ⁊ ſup̄ modū admiratōis humane. in dn̄i natiuitate ꝯcurrerunt Angel⁹ in tēplo zacharie loquiť. futurū elizabeth filiū repromittit: nō credēs angelo ſacerdos obmuteſcit. Sterilis cōcipit. virgo parit. iohānes ĩ vtero m̄ris exultat. xp̄c dn̄s nat⁹ ab angelo nūtiať. et q̄ ſalus mūdi ſit paſtorib9 p̄dicať. Gaudēt āgeli. exultāt paſtores: magna ĩ celo et ĩ terra letitia hui⁹ admirāde natiuitatis exoriť. Nouū ſignū ſtelle de celo magis oſ̄ndiť. ꝑ qd̄ dn̄s celi ac terre rex iudeoꝝ noſcitur natus Hec criſoſtomus.

Oratio

O Ihu bone. qui de virgine nat⁹. teipm̄ magis ſtella duce reuelaſti. ⁊ eos ꝑ aliaꝫ viā ĩ regionē ſuā redire feciſti: illūinet ihu miſericors lumē gr̄e tue tenebras ꝯſciencie. et ꝑ tuā letā apparitōꝫ: da mihi plenā tui et mei cognitōeꝫ. vt int⁹ te videā. int⁹ te ĩueniā ibiq̄ mirrā ꝯpūctōis interne. thus orōis deuote. aurū dilectōis pie: tue maieſtati offerā. et q̄ ꝑ viā tenebrarū et culpe: receſſi a patria felicitatis ſupne. ꝑ viā veritatis et gratie ad eaꝫ redeam te ducente Amen.

De p̄ſentatione domini ĩ tēplum. Ca. XII.

Aduenente aūt quadrageſima die qn̄ ſm̄ legē impleti ſunt dies purgatōis marie. exijt ipa de ſtabulo cū ioſeph et puero. vt legē ĩpleret ĩ qua nihil purgandū erat. q̄ ſine peccato ꝯceꝑat. In circūciſione quidez purgabať puer ab originali. qd̄ a ꝑentib9 cōtraxerat. In purgatōe v̄o purgabať m̄r a pcc̄o. q̄ ĩ libidīe ꝯceꝑat: ſꝫ nihil hoꝝ ĩ hoc puero vl̄ ĩ m̄re erat Et tulerūt puerū ꝑus circūciſū de bethleez in hierl̄m. vt ſm̄ legē ſiſterēt. i. offerrēt. ſeu offerēdo p̄ntarēt eū dn̄o ĩ tēplo. et vt darēt hoſtiā. ſ. par ĩturū: aut duos pullos colūbarum ꝓ eo.

Ad euidētiā h⁹ ſciendū. q̄ de ꝑle nata duplex erat p̄ceptū. Vnū generale q̄tū ad oēs: vt. ſ. cōpletis dieb9 purgatōis m̄ris: puer ad tēplū deferreť. ⁊ ꝓ eo hoſtia dareť. Lex aū purificatōis ēat. q̄ mlier q̄ ſuſcepto ſemīe pepiſſꝫ maſcl̄m ĩmūda eēt. vij. dieb9: ſeꝑata a ꝯſortō hoīm. ⁊ ab ĩgreſſu tēpli. ⁊ a tactu ſacroꝝ. ⁊ die. viij. circūcidēť ĩfātul⁹: ⁊ ipa q̄dē mūda efficeť q̄ ad ꝯſortiū hoīꝫ: ſꝫ adhuc. xxxiij. dieb9 ĩmūda eēt q̄ ad ĩgreſſū tēpli ⁊ tactū ſacroꝝ: et his dieb9 n̄ licebat egredi domū ⁊c̄. Cōpletis. xxxiij. dieb9 cū ſeptē p̄cedētib9. et tūc q̄dragesīa die mlier ĩtrabat tēplū. ⁊ p̄ntabat natū pueꝝ dn̄o offerēs ſacrifitia ꝑ ſe ⁊ ꝓ puero. Si aū feiaꝫ pepiſſꝫ: duplicabāť dies q̄ ad ꝯſortia hoīꝫ. ⁊ q̄ ad tēpli ingreſſū. aliud ēat p̄ceptū ſpāle. d̄ p̄mogeītis tā ĩ hoīb9 q̄ ĩ iumētis. vt ſcēa dn̄o fierēt. q̄ dn̄o ꝯſecrata erāt. Ex eo tp̄e q̄ p̄mogeīta egiptorū dn̄o

interfecit. filios iſrl' saluās. omnia pͥmogenita
filiorū iſrl' ſibi dedicauit. ſibiq̄ꝫ offerri pcepit.
Sicut enī voluit ſibi offerri pͥmitias fructuū.
ita et pͥmogenita hoīm et alioꝝ aīaliū mūdo-
rū. Sꝫ quare hoc. niſi vt omnia pͥma et maxi-
me. omnia meliora et cariora dn̄o offeramꝰ.
Quia ergo xp̄c ex muliere natꝰ ⁊ primogenitꝰ
ſub lege fieri voluit. Hec duo pͥmiſſa circa eū
obſeruata fuerūt. Nō ſuffecit mgr̄o humilita-
tis pfecte. cū ꝑ omnia patri coeq̄lis eēt. ſe ſub-
dere humili vgini: niſi et ſubderet ſe legi. Hoc
aūt pluribꝫ de cauſis fecit. Primo. vt veterem
legē approbaret. Secūdo vt eā ſuādo in ſemet
ipam ꝯſumaret et terminaret. oſtendēs ex hoc
q̄ ad ipam ordiata erat. Tertio vt iudeis calū
niādi occaſionē ſubtraheret. Quarto vt hoīes
a ſeruitute legis liberaret. Quinto vt exemplū
humilitatis et obedientie nobꝫ daret. Quis
etiā beata virgo legē mulierū nō teneret̄. nec
purificari indigeret. quia non ꝯcepit ſuſcepto
ſemine: ſed ſpiritusſācti miſtico ſpiramine vo
luit tn̄ ſubdi purificatōi ꝓpter plures ratōnes
Prima vt ſe in hoc alijs mulieribꝫ ꝯformaret.
ſicut et filius ꝑ omnia frībꝫ aſſimilari voluit.
Vn̄ bernh̄. Vere beata virgo nō habes cauſaꝫ
nec tibi opꝰ ē purificatōe. Sꝫ nūquid filio tuo
opus erat circūciſione? Eſto inter mulieres:
tanq̄ vna illaꝝ. naꝫ et filius tuꝰ ſic ē in medio
pueroꝝ. Secūda ſm̄ bedā. Sicut xp̄c ſic ⁊ be
ata vgo legi eſt ſponte ſubiecta. vt nos a legis
viculo ſolueremur. Tertia vt occaſionē ſcan-
dali vitaret. nondū enī erat notū: ipam ſine ſe
mine peperiſſe. Vn̄ ſi nō obſeruaſſet dies puri
ficatōnis ſue: fuiſſet iudeis occaſio ſcandali et
murmuratōis ꝯ ipam. Quarta vt legē purifi-
catōis terminaret. adueniēte. ſ. xp̄o. q̄ ē nr̄a pu
rificatō: q: ꝑ fidē nos purificat. Quinta vt no
bis exemplū humilitatis daret. Naꝫ humilia-
uit ſe etiā ī his ad que tenebat̄ vt humilitateꝫ
doceret. vt enī mater doctoris omniū. et ipa do
ctrix exiſteret. cū nō poſſet ꝓpter ſexū publice
docere verbo: ideo voluit docē exēplo. Ma-
ria igit̄ licet purificatōe nō īdigeret: purifica
tōeꝫ tamē pagere voluit. q: omnia q̄ legis erāt
diligentiſſime obſeruabat. Et ideo ipa ē ꝑ ar-
chā teſtamēti pfigurata ī qua īcluſa erāt legis
mādata. Ibi enī erāt due tabule ī q̄bꝫ decē pce-
pta ſcripta erant. q̄ maria diligēter obſuabat
Archa etiam librū legis ꝯtinebat. et maria li-
bros ſacre ſcripture libēter legebat. In archa
erat virga aaron q̄ floruit. et maria floruit. et
benedictum fructum vētris ſui ꝓtulit. Archa
etiā vrnam aureā cū māna celi continebat: et
maria veꝝ manna celi nobis offerebat. Archa
de ligno cethim imputribili erat facta. et ma-
ria in putredinē vel ī puluerem nō ē redacta.
Archa quatuor circulos aureos ī lateribꝫ ha-
bebat: et maria quatuor vtutes cardinales. q̄
omniū virtutū radices et inicia ſūt in ſe gere-
bat. Archa habebat duos vectes. q̄bus porta-
bat̄. ꝑ quos duplex caritas ī maria deſignaba
tur. Archa tā intrinſecꝰ q̄ foris deaurata erat
maria intꝰ et foris vtutibꝫ rſplēdebat. Quapro
pter ipa etiā pulcre figurata ē ī cādelabro au
reo. quod lucebat hieroſolimis ī dn̄i templo.
Sup̄ qd̄ ſeptē lampades ardentes ſtabāt. q̄ ſe-
ptē opa miſericordie ī maria figurabāt. q̄ regi
na miſericordie et mater pietatis erat. Hoc cā
delabrū. et eiꝰ candelā honoramꝰ. qn̄ ī feſto pu
rificatōis accēſas cādelas baiulamꝰ. Maria ei
candelā dn̄o ī ſua purificatōe offerebat. qn̄ ſy
meon lumē ad reuelatōꝫ gētiū ꝯcinebat. Xp̄c
marie filius ē cādela accēſa ꝓpter tria q̄ īueni ū
tur ī ea. ſ. ligmen. ignis et cera. et ī xp̄o ſūt tria
ſcꝫ caro. aīa et deitas vera. Hec candela ꝓ hūa
no genere ē dn̄o oblata. per quā nox tenebraꝝ
nr̄aꝝ ē illuminata. Oblatio huiꝰ beatiſſime
cādele pfigurata fuit in puero ſamuele. Anne
ſterili ꝯ morē nature. deus filiū dedit. et marie
vgini ſup̄ curſū nature filiū inſpirauit. Anna
obtulit filiū q̄ iudeos erat ꝓpugnaturꝰ. maria
obtulit filiū q̄ mūdū erat ꝓtecturꝰ. Filiꝰ anne
poſtea a iudeis ē refutatꝰ. Filiꝰ marie ē ab eis
turpiſſima morte ꝯdemnatus. Hoc ē qd̄ ſyme
on marie ꝓphetando pdicebat. q̄ filij ipius gla
diꝰ animā ſuā ptrāſire debebat. Ibāt igitur
parentes ihū ī hierl'm vt legis mādata pficerēt
et q̄uis timerēt herodeꝫ: tamē nō ſūt auſi trāſ-
gredi legē qn̄ ad templū puerū deferrēt. Et for
te adhuc om̄ia quieta erāt. adhuc herodes ma
gos expectās. nondū ſui cordis malitiā reuela
uerat. Dn̄s itaq̄ꝫ ih̄s xp̄c cū matre ī his ⁊ alijs
legē obſeruās: oſtēdit cū quāta ſolicitudine et
vigilātia debemꝰ obſeruare euāgelij pcepta. qn̄
ipe pcepta legalia q̄ ꝑ ſeruū deberat. cum tāta
obſeruauit diligētia. Adduxerūt ḡ dn̄m tēpli
ad templū. vt facerēt ſm̄ ꝯſuetudinē legis ꝓ eo
Cūq̄ꝫ intraſſēt templū: emerūt duos turtures.
aut duos pullos colūbarū. vt ꝓ eo offerrent ſic
ꝓ paupibus erat ꝯſuetū. Et q: pauprimi erāt
credēdū ē magis q̄ de pullis colūbaꝝ emerūt.
q: faciliꝰ ⁊ ꝓ minori pcio īueniunt̄: et ideo ī le
ge vltimo loco ponūt̄. Et tacet euāgeliſta de
agno: q: erat diuitū oblatō. Vide q: tā paupes
parētes dn̄s elegit. q̄ n̄ haberēt agnū quē ꝓ eo of
ferrēt: ſꝫ tm̄ par turturū aut duos pullos colū
baꝝ: q̄ erat oblatō paupū. In lege ei dn̄s pce-
pat. vt die q̄ parēs īfāte ī tēplo pſētaret. ꝓ ſua
⁊ ſobolis purificatōe agnū āniculū īmaclatū
ī holocauſtū. ac etiā turtur̄ ſiue pullū colūbe ꝓ
peccato. q: ī libidīe ꝯcepat: offerret. Qui vo n̄
ſuffitiebāt ad offerendū agnū duos turtures of-
ferrēt. vel duos pullos colūbaꝝ. vnū loco agni
ī holocauſtū qd̄ totū īcenſū dr̄ q: totū īcēdeba
tur: et alteꝝ ꝓ pctō q̄ cedebat ī ptē ſacerdotis q̄
orabat ꝓ muliere ⁊ ſic mūdabat̄. Hāc hoſtiā ⁊
oblatōꝫ paupū. voluit dn̄s ꝓ ſe dari. ⁊ cū diues
eēt ꝓ nobꝫ paup dignatꝰ ē fieri. vt nos ſua pau
ꝑtate ditaret: ⁊ diuitiaꝝ ſuaꝝ donaret eē ꝑtici
pes: ⁊ nos facēt hic ī fide diuites. ⁊ ī celo regni
hēdes. Sic ei mortalitatē nr̄aꝫ aſſūpſit. vt per
eā nobꝫ īmortalitatē ꝯferret: ſic pauptatē nr̄aꝫ

voluit aſſumē. vt ꝑ eā nob eternas diuitias tri-
bueret. Imitemur ergo nos dn̄m nr̄m ꝛ ſpontane
aꝫ paupertatē amem⁹: vt habētes victū et veſti-
tū. his ↄtēti ſim⁹. Cur aūt pulli colūbarum
et nō ſimpliciē colūbe. ſicut turtures ī ſacrifi-
tio dn̄i pmittebanē offerri: declarat bernhar.
dicēs. Et licet al's quidē ꝑ colūbā ſpūſſāct⁹ ſo-
leat deſignari. qꝛ tn̄ libidinoſa auis ē. nō decu-
it offerri eaꝫ ī ſacrifitio dn̄i. niſi ea ſane etate
q̄ neſciret libidinē. Ac turis n̄ deſignaē etas
qm̄ agnoſciē caſtitas ī q̄cūqꝫ etate. Deniqꝫ cō
pare vno ↄtēta ē. quo amiſſo: alterꝛ nō admit
tit numeroſitatē ī homib⁹ nuptiarꝫ redarguēs
Cernē ē turturē tpe ſue viduitatis. ſācte vidu-
itatis op⁹ ſtrēnue ac īfatigabiliter exequētē
videas vbiqꝫ ſingularē vbiqꝫ gemētē audias.
nec vnq̄ ī viridi ramo reſidentē ꝓſpicias: et tu
ab eo diſcas voluptatū virētia virulēta vitare
Adde q̄ ī iugis montiū. et ī ſummitatib⁹ arbo
rū. frequētior illi ↄuerſatio ē: vt qd̄ vel maxie
ꝓpoſitū pudicitie decet. doceat nos terrena de-
ſpicē et amare celeſtia Hec bernh. Et ecce ſy-
meon iter ſacerdotes famoſus et noiat⁹. q̄ iu-
ſtus erat ī oī opatōe boni: et timorat⁹ ī caute
la mali. vel iuſt⁹ recte ſe habēdo ad ꝓximū. ꝛ ti
morat⁹ q̄ ad deū. qꝛ difficile iuſtitia ſine caſto
ꝛ filiali timore dn̄i cuſtodiē. Timor enī dn̄i. iu
ſtitie et ceterarꝫ vtutū cuſtos ē. qꝛ quāto iuſt⁹
ardenti⁹ deuꝫ diligit: tāto ſolerti⁹ offendere ca-
uet. Illorꝫ enī opatō comitaē iuſtitia. q̄rꝫ men
tes timor dī illuminat. teſtāte. ps. q̄ ait. Beat⁹
vir q̄ timet dn̄m: ī mādatis ei⁹ volet nimis. Et
ſalomone q̄ dic. q̄ timet deuꝫ: nihil negligit. Et
bene iuſt⁹ erat. ꝛ ad ꝓximū ſe recte habebat. qꝛ
nō ſuā ſolūmō: ſꝫ et toci⁹ ꝑli ſalutē q̄rebat: ex-
pectās ↄſolatōꝫ iſrl' ī deſiderio ꝛ ſpe boni ꝓmiſ
ſi q̄ ad fidei ꝛ ſpei rctitudinē quā habebat. Mi
nores q̄dē expectabāt ↄſolatōꝫ tpalē ꝑ ꝓmiſſū
ſalutis auctorē. vt q̄ ab herode preſſi fuerāt. in
aduētu ſaluatoris liberati ↄſolatōeꝫ accipent.
Maiores vō vt ſymeō ꝛ hmōi. etiā ſpūalē cōſo
latōꝫ et redēptōꝫ a dyabolo expectabāt. Cōſo-
latō q̄ppe iſrl'. i. vidētis deū: dn̄i aduēt⁹ ī carne
fuit. ſācti eī p̄tes q̄s met⁹ originaƚ pctī ↄtriſta
bat: ꝑ dn̄i īcarnatōeꝫ ↄſolari credebāt. Hāc cō
ſolatōeꝫ ſymeon (q̄ obediēs īterp̄taē) expecta-
bat. quē matura etas de mūdo exire cōpellebat
tn̄ ꝓpter deſideriū vidēdi dn̄m ī carne manebat
Et ſpūſſāct⁹ et ſāctificator ex p̄ntia ſūmi boni
erat ī eo. q̄tū ad grē plenitudinē quā poſſidebat
qꝛ nō ſolū habuit grām iuſtificātē. put cōiter
hī a iuſtis: ſꝫ etiā q̄tū ad illuiatōes et ↄſolatō-
nes diuinas ſpāles. Dictur⁹ euāgeliſta d̄ ſime
one. qꝛ ſpūſſāct⁹ erat ī eo. ꝓmiſit q̄ erat iuſt⁹ et
timorat⁹ qm̄ illorꝫ corda de⁹ īhabitat: q̄ timen-
tes deū iuſtitiā ꝑuāt. Vn̄ ipe ꝑ ꝓphetā dic. Su
per quē reqeſcet ſps me⁹. niſi ſup humilē ꝛ q̄e-
tū ꝛ tremētū ſmones meos. Et ab ipo ſpūſan
cto. q̄ īhabitantē grām ī eo erat. reſponſū ī orō
nib⁹ ſuis deuotis accepat īuiſibiliē ī mēte ꝑ oc
cultā īſpiratōꝫ: ꝛ īntellexit d̄ xp̄i aduētu. q̄ xp̄m
quē videbat oculis mētis: videret ocul' corpis.
anq̄ p̄ntē finiret vitā. Ex q̄ patꝫ. q̄ ꝑ hoc p̄us
orauerat. qꝛ hoc ſperabat ꝛ ↄſolatōeꝫ iſrl' expe-
ctabat. Tūc ei erat opinio cōis apd̄ ītelligētes
q̄ īminebat aduēt⁹ xp̄i ſm ſigna a p̄triarchis ꝛ
ꝓphetis data. et iō ſymeon de hoc feruēti⁹ deuꝫ
orabat. Et in ſpū. i. ꝑ reuelatōꝫ ſpūſſācti. ꝛ ipo
ſpūſācto q̄ ī eo erat iubēte. venit ī tēplū. vt ſic
reſponſū et ꝓmiſſū ab eodeꝫ ſpū accepat. xp̄m
dn̄i. i. vnctuꝫ a dn̄o anq̄ moreretur: videret. O
quāto d̄ſiderio vidēdi dn̄m ſenex iſte beatiſſim⁹
eſtuabat. quē iā etas de hoc ſeculo exire coge-
bat: ſꝫ dei reſpōſio retinebat. qꝛ nō erat mortē
viſur⁹. i. ſēſitur⁹ vel expturus. niſi p̄us videret
xp̄m dn̄i. meſſiaꝫ ꝓmiſſū oculis corpalib⁹. Hoc
ḡ deſiderabat. hoc mēte tractabat. hoc ſemꝑ co
gitabat: dicēs. Scio qꝛ veniet. Scio qꝛ videbo
eū. Sꝫ qn̄ veniet. quādo euꝫ videbo? Veni dn̄e
ihu. ſolue mihi hec vīcula. et me iā nūc ī pace
ire ꝑmitte. Dū aūt hec ſecū dicēt. dū hoc deſide
rio eſtuaret: dictū ē illi a ſpūſācto. Ecce adeſt
quē expectas. quē q̄ris nūc eū videb. ſurge. ꝓpe
ra. feſtina. vade ad templū. Cū aūt feſtinānter
veniēs tēplū ītraret. et eū videret: ſtatim eum
ſpū ꝓphetico cognouit. Eadeꝫ q̄ppe ſps grā. qua
olī p̄cognouerat vēturū. etiā nūc venienteꝫ. et
iā iamqꝫ a ſe videndū cognouit ſaluatorem. Et
accelerādo occurrēs. genua flexit: et euꝫ inter
brachia adorauit matris. brachiaqꝫ ſua exten
dit: et p̄tib⁹ ait. Mihi eū date. mihi debeē. mei
offitij ē. ad hoc miſſus ſū. huic obſequio reſer-
uat⁹ ſū. Mater vō intelligēs volūtatem filij:
porrexit eū ſymeoni. Ille aūt let⁹ et exultans
cū maximo cordis gaudio. in vlnas ſuas ꝛ in-
ter brachia eū ſuſcepit. O q̄ beate man⁹. q̄ ver
bū vite palpauerūt et vlne q̄ ipm āplexate ſūt
Et cū puerū ī vlnas accepiſſet: ſurrexit ꝛ mox
ſenect⁹ fugit ac iuuenilis vigor et fortitudo af-
fuit. Magna hic dn̄i p̄tas: ſꝫ nō minor e⁹ claret
humilitas. Qui celo terraqꝫ nō capiē: grande-
ui hominis vlnis geſtaē. Qui p̄us ſeipm ferre
vix poterat. nūc leuiter puerū ferēs exultat.
Ipe enī portabat a q̄ portabaē. et q̄ vbo vtu-
tis ſue omnia portat. Ille portabat xp̄m ī hu-
manitate. a quo portabaē ꝑ diuinitatē. Elegā
ter igiē dictū ē. Senex puerū portabat: puer
aūt ſenē regebat. Ferebat ſenex xp̄m infantē:
qui illū regebat ī ſenectute degentē. Felix qui-
dem ſymeon iſte. qui nonſolū videre: ſed etiaꝫ
xp̄m in carne meruit portare. Felix nimiuꝫ q̄
tantam conſolationem meruit. quā d̄ſiderraue
rant patriarche et ꝓphete: et non acceperunt.
Et nō dubiū q̄n ex hmōi amplexu ihu xp̄i. mƚ
tas ↄſolatōes recepit. et ſingularia cariſmatū
gratiarum. Vn̄ et dicit doctor grecus. q̄ infan
tia ieffabile iubar adeo illuſtrauit ſenē. vt pceſ
ſu temporis futura mox ſibi fierent nota. Non
minus felices ſunt. qui non viderunt et credi-
derūt. Benedixit q̄ꝫ et laudauit deum. gratias
agendo pro tanto benefitio. ſcilicet de īpletōne
ꝓmiſſionis et de exhibitōne ſaluatōnis. ac viſo

redemptore apit reuelatõez in ſecreto dyalogo
ſibi factã:dicẽs. Nũc dimittis dñe ſeruũ tuũ ĩ
pace. quia viderunt oculi mei ſalutare tuum.
⁊c̃ p totũ. Te inquit dñe benedico pmiſſio tua
ↄpleta ẽ. ↄpletũ ẽ et deſideriũ meũ: quia video
xp̃m ſalutare tuũ dñm meũ. Ihs enĩ ſaluator
ſiue ſalutaris interp̃tat̃. Viderũt quidez oculi
carnis hominẽ: ſʒ oculi mẽtis cognouerũt eũ
eẽ deũ. Dimittis g̃. i. dimittes vel dimittas. vt
intelligat̃ optatiue. i. vtinã dimittas iã nũc ⁊
deceтero ſeruũ tuũ abire ĩ pace. et de hac vita
trãſire ĩ cordis q̃ete. q̃eturum in ſinu abrahe.
Quaſi ſecure morior. q: pñs ẽ: et in primo paſ
ſurus quo redimar. Sciebat q̃ beati oculi q̃
xp̃m eẽnt viſuri. et ideo donec illũ videret: no-
lebat morte diſſolui. Mox aũt vt vidit: optabat
ſolui a corpore: et ĩ ſinu abrahe pacẽ habẽ. Le
tanter enĩ deſcẽdere volebat ad limbũ patrum
ex q̃ ſciebat ſaluatorẽ natũ. Sʒ quõ ĩ pace di-
mittit̃. cũ oẽs tũc ſternerẽt lectũ ſuũ ĩ tenebris
In pace inq̃t q̃etis: nõ ĩ pace fruitõis dei. Ec-
ce ſymeon pfectus fuit habẽs vitã ĩ pacia: et
mortẽ in deſiderio. Adeo g̃ ĩ q̃buſdã pfecti fue-
rũt p̃res veteris teſtamẽti vt noui ſm bedam.
Qui vult tenere ihm manib9 et amplexari. ⁊ ĩ
pace dimitti: omni labore nitat̃ vt habeat ſpi-
ritũ ducẽ: veniatq: ĩ hierl'm ↄuerſãdo ĩ celeſti-
bus. veniat ĩ tẽplũ. aptãdo ſe exẽplo illoꝝ ĩ q̃-
bus habitat deus. ſuſpirãdo et vnã petendo vt
inhabitet ſemper ĩ domo dñi. expectat dñm et
aduentum ei9. Sic enĩ et ip̃m verbũ dei ĩ ma-
nib9 accipe: et fidei ac ſpei ⁊ caritatis brachijs
merebit̃ amplecti. Tũc dimittet̃ vt nõ videat
mortẽ eternã. q: vidit vitã. Multũ ei felix mor
tẽ videbit carnis. q̃cũq: ſic xp̃m dñm ſatagerit
prius videre oculis cordis. Vñ bernh. Dimit-
tet̃ ĩ pace q̃ xp̃m habet ĩ pectore. Ipe ei ẽ pax
nr̃a. Tu q̃ exibis aĩa miſera. que ducẽ itineris
ihm ignoras. Moraliter ſymeon q̃ obediens
ĩterp̃tat̃ bonũ religioſũ ſignificat. et hic ma-
net ĩ hierl'm q̃ ĩterp̃tat̃ pacifica. q: manet ĩ pa
ce ĩterna et fraterna. q̃ ẽ iuſt9 ad primũ. timo-
roſus ad deũ. expectãs ↄſolatõez iſrl'. i. diuine
viſionis. q: iſrl' videns deũ interp̃tat̃. et ſpũſſã-
ctus ẽ ĩ eo p ſue gr̃e benefitiuʒ. Et tali dat̃ ihs
ad amplexandũ et ſic cũ ſymeone de tãto bene
fitio benedicit dñm. et deſiderat exire de mun-
do. vt ei det̃ ad pfecte fruendũ ſm apoſtolum.
deſideriũ habẽs diſſolui: et eẽ cum xp̃o. Mo
raliter etiaʒ hic ĩſtruimur de multis. Primo q̃
p virtuoſa opa q̃ p brachia ĩtelligũtur ihs ap
prehendit̃. Secũdo ĩ hoc q̃ ſenex ĩfantez ſuſce-
pit ĩſtruimur. q̃ depoſita culpe vetuſtate: debe
mus ĩduere vite nouitatẽ. Tertio ĩ hoc q̃ xp̃c
q̃ oĩa portat. voluit portari: habem9 exemplũ
humilitatis. Quarto ĩ hoc q̃ benedixit deũ: in
ſtruimur ad agendũ gr̃as deo de oĩbus bonis
nr̃is. Poſſum9 etiã dicere. q̃ in hoc cantico
magnificat̃ xp̃c q̃ ad q̃tuor ſm q̃tuor noĩa q̃b9
ſymeon xp̃m appellat. Cõmendat̃ eniʒ xp̃c. vt
pax. vt ſalus. vt lumẽ. vt gloria. Pax ẽ q: me-
diator. ſalus q: redẽptor. lumen q: doctor. glo-
ria q: p̃miator. Et in his q̃tuor ↄſiſtit perfecta
xp̃i ↄmendatio. imo tocius euãgelice hiſtorie
quedã breuiſſima ↄp̃hẽſio. Ea nãq: q̃ r̃ſpiciũt
ei9 incarnatõz: cõp̃hendunt̃ in pace: ipe ei eſt
pax nr̃a q̃ fecit vtraq: vnũ. q: vtrãq: naturã in
vno ſuppoſito vniuit. duos populos ĩ vnũ co-
pulauit. dans pacẽ his q̃ lõge. et his q̃ ppe: deũ
etiã hoĩ recõciliauit. Ea vo q̃ reſpiciũt ei9 p̃di
catõz et ſue vite ↄuerſatõz. ac miraculoꝝ opa-
tõez. cõprehendunt̃ ĩ luce. vñ ipe dicit. ego ſum
lux mũdi. Que aũt reſpitiũt redemptõez ⁊ paſ
ſionẽ. cõprehendunt̃ ĩ noĩe ſalutis. Sʒ q̃ reſpi
tiũt reſurrectõz ⁊ aſcẽſionẽ cõprehẽdunt̃ ĩ glo
ria. Et q: canticum iſtud ſic ↄtinet laudis xp̃i
plenitudinẽ. et ſenis morientis ↄſolatõez: ido
ĩ ſero et fine cãtat̃ ĩ cõpletorio. Et erat pa-
ter ei9. ſ. putatiuus. i. ioſeph q̃ meruit vocari
pr̃ xp̃i. eo q̃ fuit nutricius ei9. ⁊ mr̃ ei9 vera. ſ.
maria mirãtes. nõ dubitãdo: ſʒ aſſẽtiẽdo ⁊ con
gaudendo: ſup his q̃ dicebant̃ de illo. ſ. ihu. Mi
rabat̃ virgo de his q̃ audierat ab angelo ĩ ãnũ
ciatõe. ab elizabeth ĩ ſalutatõe ⁊ iohãnis exul
tatõe: et a zacharia ĩ iohãnis natiuitate. Iteꝫ
mirabat̃ ipa et ioſeph de exultatõe angeloruʒ
nato xp̃o et de cãtico nouo. Itẽ de aduẽtu pa-
ſtoꝝ et de reuerẽtia magoꝝ. Itẽ de aduẽtu ſy-
meonis et laude eiuſdẽ. Que oĩa erant mira et
ãmiratõe digna. Vñ ambroſius. Nõſolũ ab an
gelis et ꝓphetis a paſtorib9 et pentib9: ſʒ etiã a
ſeniorib9 ⁊ iuſtis generatõ dñi accepit teſtimo
nium. Omnis etas et vterq: ſexus euẽtorum-
q: miracula: fidẽ aſtruũt. virgo generat. ſteri-
lis parit. mut9 loquit̃. elizabeth ꝓphetat: mag9
adorat. vtero clauſus exultat. vidua ↄfitet̃. iu
ſtus expectat. Et ex v̓tute pueri quẽ geſtabat
ĩ vlnis. benedict9 ſymeon marie. et ioſeph cum
affectu et gaudio: ac deo gr̃as referẽdo. Quis
enĩ maria et ioſeph eẽnt maiores in ſanctita-
te. ille tñ p̃cellebat q̃tũ ad ſacerdotis offitium
ad quẽ ſpectat benedicẽ ꝓpl'm. Nos q̃ppe erat ĩ
lege. q̃ qñ pẽtes pñtabãt puerũ ĩ tẽplo: ſacer-
dos benedicebat ill'. ſ. pentib9 et puero. Et ideo
bñdixit ſymeon pẽtib9. xp̃m pñtantib9. i. bt̃os
eos dixit ⁊ bñdictos p̃dicauit. vl' bñdictõz a deo
eis optauit. Qui9 aũt bñdictõis formã nõ habe
m9 exp̃ſſã: ſʒ pt̃ iſta bñdictõ ĩtelligi laudatõis.
et gr̃arũ actõis: ſicut dicim9. q̃ creatura bñdi-
cit creatori: ip̃m cũ gr̃arũ actõe laudãdo. Bñdi
xit pentib9 ꝓpter filiũ. ſicut ecõuerſo plerumq:
benedicũt̃ filij ꝓpter pẽtes. Et nota q: ĩ ioſeph
p̃ris ſimilitudo erat. q: nutritor ei9: iõ ñ ẽ coĩ
bñdictõe puat9. Maria vo q: vere ei9 mr̃ erat.
⁊ de puero magis ad eã ptinebat. iõ ad eã ſin-
gularit̃ ſe vertit reuelãdo ei occultoꝝ p̃ſagia.
Cognouit enĩ illo docẽte quẽ geſtabat ĩ vlnis.
diuinũ illõ ñ eẽ ex ioſeph: ſʒ ex v̓gine: iõ ad eã
dirigit ſmonẽ. et nonſolũ benedixit: ſʒ etiaʒ p-
phetãdo futura p̃dixit: dicẽs. Ecce poſit9 ẽ hic
p aduẽtũ ſuũ. et a deo ſtatut9 et ordinat9 ĩ rui-
nã. ſ. ſupboꝝ ſe ſtare putãtiũ. de q̃b9 ipe dicit.

ſi nõ veniſſẽ et locut⁹ eis nõ fuiſſẽ: peccatũ nõ
haberẽt: et ĩ reſurrectõez multoꝝ. ſ. huiliũ ſe ñ
ſtare reputãtiũ. q̃ ĩ eũ credẽtes reſurrexerũt a
peccatis ꝑ eũ: et dicit ĩ iſrl'. q: multi iudei a ve
ritate cadẽtes fuerũt excecati. et multi ꝓus ſi
plices et ignorãtes illuminati. et ĩ ſignũ. ſ. fede
ris et recõciliatõis ĩter deũ et hoĩez cui ↄ̄dicet̃
Primo a iudeis. deinde a gentibꝫ ſeu paganis.
poſtea ab hereticis hoc nõ credentibꝫ. Ubi
notandũ ſm̃ origenẽ. q̃ ĩ oĩbꝫ q̃ de xp̃o narran
tur a fidelibꝫ ↄ̄dictõez paſſus ẽ falſo ab ĩcredu
lis. de q̃bus ipe ↄq̃rit̃ ĩ. ps. dicẽs. Inſurrexerũt
ĩ me teſtes iniq̃: et mẽtita ẽ iniq̃tas ſibi. Potu
it enĩ xp̃c impugnari ſ; nõ expugnari. Sʒ ⁊ ꝓ⸗
ui xp̃iani ĩ ↄ̄dicũt ei ĩ moribꝫ et opibꝫ. etſi nõ in
fide ⁊ ſmonibꝫ: q̃ ↄfitent̃ ſe noſſe deũ: factis aũt
negãt. Uenit g̃ ſaluator ĩ ruinã ñ credentium
et ſupboꝝ. et hoc ꝑ occaſionẽ: et ĩ reſurrectõz
credentiũ et humiliũ: ſ; ꝑ cauſã. Nõ ſolũ autez
alijs ĩ ruinã et alijs ĩ reſurrectõz venit: ſ; etiã
vni eidemq; hoĩ ĩ ruinã ꝑiter et reſurrectõem
apparet. in ruinã. ſ. vitioꝝ et reſurrectõez vir⸗
tutũ. Nec fit reſurrectõ virtutũ niſi p̃cedat ru
ina vitioꝝ. Uñ bernh̃. Nõ pt̃ ṽtus cũ vitijs pꝑi⸗
ter creſcẽ. ergo vt illa vigeat: iſta creſcẽ ñ ſina
tur. Tolle ſupflua et ſalubria autẽ ſurgũt. Uñ
notãdũ q̃ xp̃c deſtruxit regnũ peccati et ↄſtru
xit regnũ ṽtutũ. ꝓpter qḋ dr̃. poſit⁹ ĩ ruinaʒ et
reſurrectõz. Ruit enĩ ſupbia ex ei⁹ humilitate
ruit auaritia ex ei⁹ pauptate. ruit luxuria in
eius caſtitate. ruit ĩuidia in eius benignitate.
ruit gula in eius ſobrietate. ruit ira ĩ eius pa⸗
cientia. ruit accidia in eius labore et vigilia.
Et ſic xp̃c conſtruendo regnum virtutum: de⸗
ſtruxit regnum vitiorum. ita q̃ eiſdem vene⸗
rit in ruinã et reſurrectõz. Nã ſm̃ criſoſt. cum
ſupbꝰ humilis efficit̃. laſciu⁹ caſtus. auar⁹ mi⸗
ſericors et ita de alijs: tũc ĩ eadẽ ꝑſona ẽ ruina
vitij et reſurrectõ ṽtutis. Et ad hoc a deo po⸗
ſit⁹ fuit hic ĩ mũdo. tanq̃ ſignũ ad ſagittã. vt
q̃libet q̃ſi ꝓ libito iaculũ mitteret ĩ eũ. Et ꝓ⸗
phetizãs ſymeon de xp̄i paſſione: ait. Et tuam
aĩaʒ ptrãſibit ꝑ cõpaſſionẽ gladi⁹. i. paſſio ſeu
dolor paſſionis ipius. Nõ enĩ abſq; magno af⸗
fectu materni doloris: potuit videre crucifigi
filiũ. etſi ſperaret mortẽ deuicturũ ac reſurre⸗
cturũ. et poſt mortẽ victurũ. Uñ dic hiero. q̃
quia ĩ pte ĩpaſſibili paſſa ẽ: plus q̃ martir fuit
Dolores q̃ppe q̃s pariens effugit. hos tempore
paſſionis xp̄i ſuſtinuit. Uñ anſhel. Nũc repo⸗
ſcit debitum atrox vis nature. qḋ tibi detinuit
olim pariture. penaſq; fenore eſtimãt vſure. q̃
cõmuni martiribꝫ debebant̃ iure. Ut reuelent̃
ex multis cordibꝫ cogitatõẽs. Xp̄i nãq; paſſio
multoꝝ cordiũ cogitatõẽs reuelauit. q: ꝓpheta
rũ dicta. cogitatõẽs et occulta miſteria ibi re⸗
uelata ſũt et ↄſumata. Et hoc q̃dẽ velũ templi
ſignificauit. q̃ eo moriẽte ſciſſũ ẽ. vt ſãcta ſan⸗
ctoꝝ oĩbꝫ appareẽt. Uel mltoꝝ cordiũ. ſ. bono⸗
rũ et maloꝝ cogitatõẽs tũc reuelate ſũt. quia
xp̃o paſſo alij crediderũt. alij credere noluerũt

Et ſm̃ bedã. antea ĩcertũ erat. q̃ iudeoꝝ eũ re⸗
cepturi erãt. et q̃ nõ: poſtea certũ fuit. Miſti
ce (vt dicit beda) vſq; ad finẽ ſeculi. gladi⁹ tri⸗
bulatõis aĩam eccleſie ptrãſit: cũ ſigno fidi. ab
impijs et reprobis ↄtradicit̃. cũ multos ruere
videt. cũ reuelatis cordiũ cogitatõnibꝫ. vbi bo⸗
nũ ſemen ſeminauerat: zizania germinare cõ⸗
ſpicit. Et notandũ q̃ lr̃ vt nõ tenet̃ hic cauſali
ter. nõ eĩ ꝓpter hoc p̃ncipaliter pati voluit xp̃c
vt reuelarent̃ hoĩm cogitatõẽs: ſ; tenet̃ hic cõ
ſecutiue. q: hoc qḋ ẽ reuelare cogitatõẽs: ſecu
tũ ẽ ad paſſionẽ xp̄i. Sic ſi dicerẽ. exiui ad cã
pos vt caperer ab hoſtibꝫ. capi ab hoſtibꝫ nõ fu
it de intẽtõe mea: ſ; quoddã ↄſecutiuũ ad exi⸗
tũ meũ: et ẽ ſimilis mod⁹ loquẽdi. cũ dicit̃ ſepe
ĩ euãgelio. Hoc factũ ẽ vt implerent̃ ſcripture
Hoc enĩ nõ fuit p̃ncipalis intentõ xp̄i q̃ talia
fecit vel paſſus ẽ. vt implerent̃ ſcripture. ſ; p⁹
q̃ talia euenerũt: ↄſecutiue ſcripture ſũt iple⸗
te. Nõ enĩ ꝓphecia ẽ cauſa euẽt⁹ rei: ſ; ipa res ẽ
cauſa ꝓphecie. Aliter exponit origenes de r̃ue⸗
latõe occultoꝝ peccatoꝝ in ↄfeſſione. vt reuelẽ
tur cogitatõẽs male ꝑ ↄfeſſionẽ. q̃ ꝓus occulta
bant̃. q̃ ꝑ effectũ paſſionis ĩ ſacramẽto penitẽ⸗
tie opantis ſanant̃. Et ipa eadẽ hora qua. ſ.
ſymeon loq̃bat̃ de xp̃o. tenẽs eũ ĩ vlnis: ſupue⸗
nit ⁊ anna ꝓphetiſſa. nõ a caſu vel ex diſpoſitõe
humana: ſ; ſpiritusſãcti reuelatõe. ſicut dictũ
ẽ de ſymeone. et adorãs eũ ↄfitebat̃ dño. ↄfeſſi⸗
one laudis ⁊ gratiarũ actõis. laudãs deũ de tã
tis beneficijs adimpletis et in ĩcarnatõe et na
tiuitate exhibitis. ꝑhibenſq; teſtimoniũ de fi⸗
lio et inſtruẽs ꝓplm̃ loq̃bat̃ de illo omnibꝫ qui
expectabãt redemptõz hierlm̃ et iſrl'. ãnũtians
eis natũ eẽ redemptorẽ. et humani generis ſal
uatorẽ. et q̃ ille diu deſiderat⁹ eẽt. q̃ eos r̃dimẽ
et liberare deberet. Omnibꝫ fidelibꝫ q̃ iugo he⸗
rodis alienigene grauati. liberatõz ciuitatis ⁊
populi ac etiã ſpũalẽ expectabãt: ꝑ aduẽtum
xp̄i in primo fieri redemptõez a tirãnide hero⸗
dis et demonis ꝓmittebat. Hec mulier venera⸗
bilis cuius nobilitas extollit̃. ↄtinẽtia laudat̃
etas cõmẽdat̃. religio p̃dicat̃: ydonea ⁊ digna
valde erat. q̃ dei filio ĩcarnato teſtimoniũ ꝑhi⸗
beret. Uñ et ꝓphetiſſa deſcribit̃ vt ei⁹ teſtimoni
um autẽtizet̃. q: ꝓphecie inſpiratõ vel reuelatio
diuina eẽ ꝑhibet̃. Unde origenes. Iuſte ſancta
mulier ſpiritũ ꝓphetãdi meruit. q: lõga caſtita
te lõgis etiã ieiunijs ad hoc culmen aſcẽderat.
Quia ergo omnem ſexum et omnẽ etatez gra⸗
dum et omnem profeſſionẽ dominus redimere
venerat. dignuʒ erat vt omnes in eius natiui
tate teſtimonium perhiberent. Sunt eniʒ tria
genera in vtroq; ſexu cõmendata. puta de vir⸗
ginibus. ſcilicet maria et xp̃c. ac de viduis ſcili
cet anna et ſymeon. cuius etas cõparat̃ anne.
Et etiam tertium genus. ſcilicet de cõiugatis.
ſcilicet Elizabeth et zacharias. Nullus g̃ gra⸗
dus xp̄ianorum fidelium pretermiſſus eſt. de q̃
non haberet teſtimonium ſalus omnium. Ut
aũt dicit anſhel. Oblat⁹ ẽ in templo. et a ſãcta

vidua ſuſcept⁹. vt fideles ſuos donū dei freq̄ꝫ
tare. et vt eū mereant̄ ſuſcipere. ſtudio ſācti-
tatis intēdere moneret. A ſymeone ſene ſuſce-
ptus atq̄ꝫ laudat⁹ ē. vt vite grauitatē et moꝛuꝫ
maturitatē ſe diligere patefaceret. Exulta ḡ ⁊
tu cū illo ſene ſimeone et anna lōgeua: ꝓcede ī
occurſū m̄ris et ꝑuuli. vincat verecūdiā amoꝛ
timoꝛē expellat affect⁹. accipias et infantē ī vl
nas tuas: dicaſq̄ꝫ ſponſa. tenui eū nec dimittā
tripudia cuꝫ illo ſāctiſſimo ſene et cōcine. nūc
dimittis ſeruū tuuꝫ dn̄e: ſcḋm verbū tuū ī pace.
Hec anſhel. Moraliter nota. ꝙ inopinat⁹ cō
curſus iſtaꝝ ꝑſonaꝝ de q̄bꝫ fit hic mētio: non
ſine miſterio inſtictu diuino factus ē. Vn̄ nos
ſpiritualiter ī mente debem⁹ iſtaꝝ quatuoꝛ ꝑ-
ſonaꝝ ꝓceſſionē celebrare. Per ſimeonē q̄ īter-
ꝑretat̄ audiēs. q̄ et reſponſū audiuerat a ſpū-
ſācto. mētali. ſ. reuelatōe ſignificat̄ ꝟbi dei ſtu
dioſa auditio: ꝑ annā que interp̄tatur grā. et
q̄ nō diſcedebat de tēplo. ſignificat̄ crebra orō
per ioſeph q̄ īterp̄tat̄ appoſitio vel augmentū
q̄ et ſolicitā curā habuit de puero xp̄o. ītelligit̄
bonoꝝ opum ꝯtinua appoſitio. ꝑ mariaꝫ ꝟo q̄
interp̄tat̄ illuminata. q̄ et xp̄m poꝛtauit ī vte-
ro: ſignificatuꝛ diuine ꝯfoꝛmitatis ꝑfectiſſima
vnio. Hec aūt quatuoꝛ ꝑſone xp̄m offerentes.
ī mēte debēt poꝛtare q̄tuoꝛ luminaria. Syme
on poꝛtat lumē ſācte meditatōis: anna geſtat
lumē interne deuotōis. ioſeph defert lumē vir
tuoſe ꝓgreſſionis: maria ꝟo poꝛtat lumē ſuꝑ-
ne ꝯtēplatōis. Hec quatuoꝛ innuūt̄ in. p̄s. cuꝫ
dr̄. Memoꝛ fui dī ⁊ delectat⁹ ſū. et exercitat⁹ ſuꝫ
et defecit ſpūs me⁹. Et patēt referēdo ſigula ſi
gulis. Et ꝯſiderandū. ꝙ pn̄tatōi dn̄i interfue-
rūt quiq̄ꝫ ꝑſone. Ipe ihs ꝑ quē ſignificant̄ ino
cētes. maria. ſ. amarū mare. ꝑ quā penitentes
ioſeph. ſ. accreſcēs ꝑ quē ꝓficiētes. ſimeō ꝑ quē
ꝑfecti ī vita actiua: anna ꝑ quā ꝑfecti ī vita cō
tēplatiua. In quo ſignificant̄ illi qui ſunt di-
gni vultui dei in tēplo dei celeſtis hierl'm pn̄ta
ri. Tandeꝫ ſimeon pueꝝ ihm m̄ri reddidit:
quē illa letanter reaccipit. Poſtea vadunt ad
altare faciētes ꝓceſſionē q̄ hodie repꝛeſentant̄
ꝑ vniuerſū oꝛbem. Procedūt alacriter illi duo
venerabiles ſenes. ioſeph et ſymeon cū exulta
tōe magna iubilātes. Sequit̄ mater poꝛtās re
gē ihm cū ineffabili coꝛdis letitia et anna aſſo
ciat eā vadens ex latere cū reuerētia iubilans
et ipa cū indicibili gaudio. ⁊ laudās dn̄m affe
ctu immēſo. Ab iſtis ḡ fit ꝓceſſio venerabilis.
paucis quidē: ſꝫ valde magnis et quaſi de omni
genere hominū repꝛeſētantibꝫ. Sunt enī inter
eos de maſculis et feminis. ſenibꝫ et iuuenibus
virginibꝫ et viduis. Maria quidē et ioſeph tā-
q̄ ꝑentes puerū ihm in tēplo pn̄tauerūt: ſime
on ꝟo et anna vt ꝓphete p̄conijs ꝓpheticis lau-
dauerūt. Sic et nos ī iſta die miſſarū ſolēnia
celebrātes. cereū accēſū (ꝑ quē ſignificat̄ puer
ihs) ī manibꝫ baiulam⁹: ⁊ ꝓceſſionē facientes
vſq̄ꝫ ad altare deferim⁹ et offerim⁹. recolentes
illud lumē ineffabile. ꝙ maria et ſymeon hodi

hierna die poꝛtauerūt ī manibꝫ. Sūt eī tria
ī cereo ꝑ que ſignificant̄ tria q̄ fuerūt in xp̄o.
Nā cera ſignificat carnē xp̄i. q̄ nata ē de virgi-
ne maria ſin̄ coꝛruptōe: ſicut apes cerā gignūt
ſine alterutrū cōmixtione. Lignū aūt ī cera la
tēs ſignificat aīaꝫ xp̄i cādidiſſimā ī carne latē
tē. Ignis ꝟo ſiue lumē ſignificat diuinitatē. q2
deus nr̄ ignis ꝯſumēs ē. Per hec etiā tria pōt
trinitas deſignari. vn̄ ē verſus. Cera. focus. li-
gnū: tria ſūt mōſtrātia trinū. Cū aūt ꝑueniūt
ad altare: mater cū reuerētia genua flectit. et
dilectiſſimū filiū ſuū deo patri ſuo ſuꝑ altare
offert. Pn̄tabat ipa beata ꝟgo maria pueruꝫ
dn̄o. grās agens deo patri de munere tanto. ꝙ
ipa virgo eū ꝯceꝑat et peꝑat. et ꝙ ipa ī tali ꝓ
le digniſſima deo patri cōmunicabat. Pre-
ſētatio enī pueroꝝ ad templū p̄cepta erat ꝓpt̄
tres cauſas. tū vt ex hoc infans dn̄o ꝯſecraret̄
tū vt ꝑ hoc diuine cuſtodie cōmendaret̄. tum
vt grārūactio deo redderet̄ a quo tale donum
ꝑentes accepūt ⁊c̄. Sꝫ prime due cauſe: nō ha
bebāt locū in xp̄o. q2 mox ꝯcept⁹ in vtero. fuit
pleniſſime deo ꝯſecrat⁹: et diuine cuſtodie per
diuinitatis vnionē ꝯmēdat⁹: ſꝫ tertia cauſa p̄-
cipue locum habuit in xp̄o. ꝓ qua beata virgo
grās agere habuit dō patri p̄ oībꝫ m̄ribꝫ. vt pro
te que euꝫ ſingulari p̄uilegio ꝯcepit et peꝑit.
Quid aūt ipa tūc orauerit. quid ve dixerit.
ſcriptū nō habem⁹. Sed foꝛte ſimilia his ver-
ba ſaltē oꝛe coꝛdis dicebat. Ecce dn̄e ſācte pa-
ter pꝛeſēto tibi filiū tuū a te eternaliter geni-
tū: et de me temꝑaliter natū. Ego pn̄to tibi eū
q̄ tibi ſemꝑ ē pn̄s. Grās tibi ago ꝙ eū tuo mu-
nere ſic cōcepi mirabiliter: et peꝑi ineffabilit̄
O ſācte pater hūc filiū tuū et meuꝫ tibi offero
oblatōeꝫ nouā. deū caro factū. q̄ ꝓ ſalute mun
di oblatur⁹ ē tibi ſemetip̄m. O q̄lis ē iſta oblatō
Nūq̄ talis facta a ſeculo. Vn̄ bernh̄. Offer fili
uꝫ virgo ſacra. et benedictū fructū vētris tui
dn̄o repſenta. Offer ad nr̄am omniū recōcilia
tōeꝫ. hoſtiā ſanctā deo placentē. Hec bernhar.
Voluit aūt xp̄c deo pr̄i pn̄tari. q̄ nūq̄ ab ei⁹ a-
ſpectibꝫ latuit nobis ī exemplū. vt ſicut n̄ grā
ſui deus fact⁹ ē hō: ſꝫ vt nos ꝑ gratiaꝫ faceret
deos. nec ꝓpt̄ ſe circūciſ⁹ ē ī carne: ſꝫ vt nos ſpi-
ritualiter circūcidamur: ſic ꝓpt̄ nos ſiſtit̄ dn̄o
vt diſcam⁹ deo pn̄tare noſip̄os. Deide abuo
cant̄ ſacerdotes. et redimit̄ dn̄s oīm. tāq̄ fu⁹
q̄nq̄ꝫ ciclis argēteis q2 erat p̄mogenit⁹. Quiq̄ꝫ
ciclis argēteis redimebat̄ p̄mogenitū. et erat
cicl⁹ gen⁹ monete obulos. xx. habēs. Precepit
enī lex. oē maſculinū p̄mogenitū tā hoīs q̄ pe
coꝛis: ſāctū dn̄o vocari. i. dn̄o ſāctificari ⁊ pn̄
tari. ac ſāctificatū et dedicatū dn̄o dici ⁊ ſacer
dotis eē. ita ꝙ p̄mogenitū d̄ tribu leui n̄ redi-
meret̄: ſꝫ ī miſterio ⁊ ſ̄uitio dom⁹ dn̄ī. ſ. tēpli ſꝑ
et ꝑpetuo teneret̄. Primogenitū ꝟo de alijs vn
deciꝫ tribubꝫ ſacerdos r̄dimi facēt. ⁊ p̄tio acce-
pto illō ad ꝓpꝛia a ꝑētibꝫ referri ꝑmittēt. p̄mo
geitū q̄ꝫ aīalis mūdi dō offerret. īmūdi ꝟo aut
p̄tō r̄dimi aut mūdo mutari aut occidi facēt. ē

autez aīal mundū ad offerendū mūdū ad eſum
Jmmūdoꝛū ꝟo aliud ē imundū ad offerendū:
ſʒ mūdū a natura vt aʒin⁹ ideoqʒ aut ꝓ̄cio redi
mebat̄ aut agno cōmutabat̄. Aliud immūdū
ad offerendū et redimendū ſeu cōmutandum
vʒ canis. et iō ꝓ̄ciū aliqđ nō habēs occidebat̄.
et ex toto ab vſibꝫ templi ꝓ̄iciebat̄. Cū igr̄ xp̄c
de tribu iuda. vna de vndecī fuerit: patet ꝙ re
demi debuit et iō redēpt⁹ fuit. Accepit etiā mr̄
de manū ioſeph aues ꝓ̄dictas. et genua flectens
offert ſup altare deo prī eas. Obtulit ḡ beata ꝟ
go tanq̄ paupcula. par turturū aut duos pul
los colūbaꝝ. vnū ī holocauſtū ꝓ filio. alteꝝ ꝓ
peccato: ī hoc ſe ſubdēs legi peccatricuʒ. q̄uis
nullū haberet pctm̄. Facta ḡ oblatōe et re
dēptōe: mater filiū reaccepit: vt eū ſecū domi
repoꝛtat. Vñ bern̄. Oblatio iſta fr̄es ſatis deli
cata videt̄. vbi tm̄ ſiſtit̄ duo redimit̄ auibꝫ ⁊ il
lico repoꝛtat̄. Veniet tps qñ iā nō offeret̄ ī tē
plo nec īter brachia ſymeonis: ſʒ extra ciuita-
tē inter brachia crucis. Veniet qñ nō redimet̄
alieno: ſʒ redimet alios ſāguine ꝓ̄ꝓ̄io: qꝛ redē-
ptoꝛē miſit eū de⁹ prī ꝓ̄plō ſuo. Jſtud ē ſacrifitiū
matutinū. illud at̄ veſptinū. Hec bern̄. Mi-
ſtice ꝑ ꝓ̄mogenita aīaliuʒ ſignificat̄ ille. q̄ vni-
genit⁹ dī. dignat⁹ ē naſci ꝓ̄mogenit⁹. ſ. dignita
te oīs creat ure. q̄ ē vere ſcē⁹ dn̄o. qꝛ ſine pecca
to. Moraliter aūt ꝑ ꝓ̄mogenita ſignificant̄ bo
ne actōis ītia. q̄ q̄ſi coꝛde gignim⁹ ex dei gratia
Cōmouemur ḡ hic. vt oīa ꝓ̄mogenita nr̄a deo
offeram⁹. quicq̄d bonū et iuſtū ī nr̄is opibus
īuenim⁹: eius gratie nō nr̄is meritis ꝯputem⁹
dicētes. nō nobis dn̄e nō nobis: ſʒ nomini tuo
da gloꝛiā. Si aūt īmundū aliq̄d parim⁹. id eſt
ſi pctm̄ ī ope ꝑpetram⁹: occidam⁹. i. malū per
emēdatōꝫ radicit⁹ euellam⁹. aut certe mutem⁹
illud mūdo. declināt es a malo ⁊ faciētes bonū
aut redimam⁹ q̄nq̄ʒ ciclis. bona opa ⁊ dignos
fruct⁹ pn̄ie. ꝑ quīqʒ ſenſ⁹ coꝛpoꝛis faciētes. Cō
mouemur etiā hic vt ſi ī grege opm noſtroꝛuʒ
agnū innocentie vel ꝓ̄ncipales ꝟtutes q̄lis eſt
caritas. caſtitas. humilitas. pacia et hmōi in-
uenim⁹. deo offeram⁹. i. ꝙ digne viuim⁹. nō no
ſtris meritis deputem⁹: ſʒ illi⁹ q̄ ait ī euāgelio
Sine me nihil poteſtis facere. ipe eī dat velle
et ꝑficē. Si autē tā paupes ſum⁹ vt in ope nr̄o
agnū et diuitias inocue vite. vł ꝓ̄ncipales ꝟtu
tes ñ īueniam⁹: offeram⁹ ſaltē duos turtures
vel duos pullos colūbaꝝ. i. duo genera ꝯpun-
ctōis. videlicet timoꝛis et amoꝛis. et nonſoluʒ ꝓ
noſtris alioꝛūqʒ diluēdis pctis: ſʒ etiā ꝓ impe-
trādis ꝟtutibꝫ: et deſiderio patrie celeſtis q̄ti-
die defleam⁹. Et ſic vnū ꝓ peccato offerimus.
ꝗ̄ꝛ de malis ꝑpetratis gemim⁹. alteꝝ in holo-
cauſtū. qñ amoꝛe celeſtiū īflāmamuꝛ. Mora
lr̄ hic attēdenda ſūt tria. ſ. miſteriuʒ purgatō-
nis marie. ſacramentū delatōis dn̄ice. et ſigni
ficantia oblatōis facte. Q̄tū ad primū ſciēdū.
ꝙ maria que interꝓ̄tatur ſtella maris vł ama
rū mare. deſignat aīaʒ ſiue ſit ī lumine vite cō
templatiue ſiue ī amaritudine vite actiue. Et

vtraqʒ neceſſaria ē purgatō. ꝙ videlicʒ aīa ꝯtē
platiua purget̄ a ſupbia. qđ fit ꝑ timoꝛē. ⁊ aīa
actiua a negligētia. qđ fit ꝑ rigoꝛē et laboꝛem
Jn hierl'm eīn q̄ interꝓ̄tat̄ viſio pacis: et ſigni
ficat vitā beatā. nemo īfert̄: niſi ꝓ̄us dies puꝛ
gatōis ei⁹ impleant̄. Quia niſi q̄s ſit plene pur
gat⁹. et ita purus ſicut fuit in baptiſmo. nō pt̄
ꝓ̄uenire ad iſtā hierl'm vel etiā ī tēpluʒ celeſte
Talis aūt purgatō celebratur. vel hic in pn̄ti
ꝑ penitētiā aut tribulatōes et hmōi: vel in pe-
nis purgatoꝛij. Q̄tū ad ſecūdū ſciendū. ꝙ legi
m⁹ xp̄m delatū ī hierl'm. vt hic. et legim⁹ eū de-
latū ī egiptū. Jn q̄ docemur. ꝙ ꝑles mētis nr̄e
q̄ ē itelligētia: nūc eleuāda ē ad ꝯtemplatōem
eternoꝝ. q̄ ꝑ hierl'm deſignat̄. q̄ viſio pacis in-
terꝓ̄tat̄. nūc ꝟo depmēda ē ad ꝯſideratōꝫ ꝓ̄ꝓ̄io
rū defectuū. q̄ ꝑ egiptū deſignat̄. egipt⁹ eīn te-
nebꝛe iterꝓ̄tat̄. Poſſum⁹ etiā aliteꝛ q̄nqʒ nume
rare loca ī q̄ xp̄c poꝛtat̄ vel ducit̄. ſ. in hierl'm
egiptū. deſertū. mōtē excelſū et tēpli pinnacu-
lū: et iſta q̄nqʒ loca ſignificāt q̄nqʒ ſtat⁹ ī q̄bus
īuenit̄ xp̄c. Hierl'm ſignificat vitā ꝯtēplatiuā
vbi ē viſio pacis. Egipt⁹ ſignificat vitam acti
uā ī q̄ ē meroꝛ et anguſtia tribulatōis. Deſer-
tū ſignificat religionē ī q̄ īſiſtit̄ ieiunijs. Mōs
excelſ⁹ ſignificat faſtigiū ꝑlatōis. Pīnaculū tē
pli ē ſedes mgr̄alis. ⁊ ī his ſtatibꝫ inuenit̄ ihs:
qꝛ ī oī ſtatu eccl'ie pt̄ īueniri ihs. ſ. ſal⁹. Sʒ ꝯſi
dera q̄s poꝛtauit eū in hierl'm ⁊ alubi: ⁊ īueni-
es ꝙ in hierl'm ⁊ ī egiptū tulerunt xp̄m maria
et ioſeph. ſtella maris ⁊ augmentū. fides. ſ. ⁊ ca
ritas. Jn deſertū duct⁹ ē a ſpūſācto. ſʒ ī montē
excelſū et ſup pinaculū tulit eū dyabol⁹: et iō
timere debēt pꝛelati et mgr̄i. ne eos poꝛtauerit
dyabolus ī montē excelſū. ſ. ꝑlatōis ⁊ ī cathe-
drā magiſtratōis. Q̄tū ad tertiū ē notandū
ꝙ oblatō idetermīnate fiebat de turture vł co
lūba. ꝑ turtuꝛē q̄ ē ſoliuaga et caſta. intelligit̄
vita cōtemplatiua. per columbā ꝟo que gre-
gatim volat et fecūda eſt: ſignificatur actiua
Et vtraqʒ auis gemitū habet ꝓ cantu: ſʒ aliteꝛ
et aliter. Gemit⁹ eī turturis competit contem
platiuis. et hic geminatur. vnde dicit̄ par tur
turū. Primus gemitus eſt amoꝛis. de quo dic
apoſtolus. ꝙ intra nos gemimus adoptōeʒ fili
oꝛū dei expectantes. Secundus eſt deuotōnis
de quo dicit idē aplus. ꝙ ſpiritus poſtulat pro
nobis gemitibꝫ ienarrabilibꝫ. Gemitus ꝟo co-
lūbe cōpetit actiuis: et hic ē duplex. vnde dicit̄
duos pullos colūbarū. vn⁹ ē ꝓ peccatis ꝓ̄ꝓ̄ijs.
ſm̄ illud Yſaie. quaſi colūbe meditātes geme-
mus. Alius ē ꝓ peccatis alienis. ſm̄ illud tre-
norū. omnes poꝛte eius deſtructe: ſacerdotes
eius gemētes. Hunc quadruplicem gemitū of
ferre debent: q̄ agnū. i. innocentiā nō habent.
Pꝛedicta igitur recolligendo dicendum. ꝙ in
hac purgatione. delatione et oblatione ſignifi
catur: ꝙ qui purgatus eſt a ſuperbia et negli
gentia. et diſpoſitus eſt vt aſcendat ad contē-
plationem dei. et deſcendat ad conſideratōnem
ſui. Et rurſus aſcendens: gemat ex amoꝛe et

deuotōe et deorſū rediēs gemat ex ꝯtritōe ⁊ cō
paſſione. In his ꝯſiſtit ꝑfectio fidelis anīe deo
deuote. Et q꞉ vtreq꞉ iſte vite deo ſūt accepte: ñ
ē diffinitū. vtrum ꝑ dño turtures an columbe
ſint oblate: ſ꞉ indifferēter ē dictū. par turturū
aut duos pullos colūbarū. Vidiſti ḡ ī predi
ctis. xpi et ꝑentū eiꝰ et pauꝑtatē. q꞉ pauꝑū tm̄
habebāt oblatōꝫ. Si aūt vis informari de hu-
militate: ꝯſiderata oblatōe et redēptōe ac legis
obſeruatōe: defacili poteris aduertere. Aduer
te etiā hic de xpi humilitate. quō a ꝓcedētibus
ſit aucta ſucceſſiue. Nā in natiuitate ſe habuit
vt pauꝑ hō. ī circūciſione vt pauꝑ et peccator
hō: ſ꞉ hodierna die vt pauꝑ et pctor et ſuꝰ. Vt
pauꝑ q̄dē. ī eo ꝙ pauꝑū oblatōeꝫ elegit. vt pec-
cator hō. ī eo ꝙ ipe cū mr̄e ꝑ oblatōꝫ expiari vo
luit. vt ſuꝰ aūt. ī eo ꝙ redimi ſe fecit. Et q̄a
vt viſū ē pꝰ circūciſionē filij et purgatōeꝫ ma-
tris tulerūt ihm ī hierl'm vt ſiſterēt euꝫ dño.
Sciendū ē et diligenter aduertēdū. ꝙ ex ꝓdi-
ctis trib9 moralr̄ īſtruūt̄ fideles. vt cū tēplum
dei materiale. i. eccl'iaꝫ īgredi voluerit. in ipis
trib9 circūſtātijs ſe debeāt beate vgini et xpo
ꝯformare. vt videlꝫ ſint a peccatoꝝ ſcoria pur-
gati et circūciſi. q̄ ad ꝓmū: ſint brachijs ſancte
mr̄is eccl'ie deportati. q̄ ad ſecūdū: ſint recte ī-
tentōis fine ordinati. q̄ ad tertiū. Primo ḡ ī
greſſuri eccl'iaꝫ debēt a peccatoꝝ ſcoria eē pur
gati ⁊ circūciſi. nā beata vgo anq̄ egrederetur
in tēplū. pꝰ partū ſui īmaculati filij dies purga
tōis ipleuit: ipe etiā filiꝰ anq̄ īducēt̄ ī tēplum
circūcidi voluit. Nō ꝙ mr̄ purificatōe īdigēt.
aut filiꝰ circūciſione: cū illa nō ſuſcepto ſemie
ꝯcepit et ipe ex ītacta vgine natꝰ fuerit: vter-
q꞉ tn̄ in hoc legē ſuare voluit. vt nobis daret̄
forma purificatōis ⁊ circūciſionis ſpūalis. q̄a
purificari et circūcidi debemꝰ a vitijs: anq̄ ec-
cleſiā īgrediamur ⁊ deo offeramur. ſi volumꝰ
ꝙ ei nr̄a placeat oblatō: q꞉ ſm bedā. nemo niſi
purificatꝰ et circūciſus a vitijs dñicis ē dignꝰ
ꝯſpectib9. Ex q̄ trahit̄ documētū. ꝙ nullꝰ īgre-
di debet eccleſiā cū ꝯſcia mortalis criminis. ni
ſi ꝓus ſit ꝯfeſſus vl' ſaltē ꝯtritꝰ: ſi ñ aſſit copia
ꝯfeſſoris: et ꝙ īgreſſuri eccl'iaꝫ ꝓus debēt puri
ficari a pctis ſaltē generali ꝯtritōe. etiamſi nō
habeat ꝯſciaꝫ certi peccati. cū bonaꝝ mētiuꝫ
ſit culpā timere. vbi culpa ñ exiſtit. exēplo be
ate vginis purificatōe minime īdigētis. ꝓpter
qō ꝯſuetudo ē. ꝙ aq̄ bñdicta habet̄ an̄ fores ec-
cleſie. vt īgreſſuri eiꝰ aſꝑſione purificent̄ etiaꝫ
a venialib9 q̄ de mortalib9 ſibi ꝯſcij ñ exiſtunt.
In cuiꝰ figura labiū cū aq̄ erat an̄ oſtiū taber
naculi. et ibi aaron et filij eiꝰ īgreſſuri taber-
naculū: lauabāt manꝰ et pedes. Secūdo de
bēt eē brachijs ſcē mr̄is eccl'ie ſupportati. ſicut
xpc portatꝰ ē ī tēplū brachijs ſue mr̄is. vt de fi
delib9 digne eccl'iam īgredietib9. dicat ipa mr̄
eccleſia illud oſee. portabā eos ī brachijs meis
Ex iſta aūt brachia vnitatis eccl'ie ſūt hereti
ci. q̄ oberrāt a fide. ſciſmatici q̄ deuiāt a cari-
tate. et oēs excōicati q̄ ꝑciſi ſūt ab vnitate ec
cleſie. Hi em̄ oēs q꞉ nō portant̄ ī brachijs ma-
tris eccl'ie: nō ſūt ydonei ad ingreſſū eius. Vn̄
ciprianus. Nō pt̄ habere deū prēꝫ. q̄ mr̄is eccle
ſie nō tenet vnitatē. Fruſtra ḡ et īdigne eccle-
ſiā materialē īgredit̄ q̄ inter brachia eccl'ie mi
ſtice ñ ꝯſtringit̄. Tertiō debēt eē recte ītē-
tōis fine ordinati. vt videlicꝫ cauſa deuotōis et
orōis ingrediant̄ eccl'iam. ñ cauſa vane ſimu-
latōis. ſicut ypocrite. nō cauſa oſtētatōis ⁊ in-
anis glorie. ſicut illi q̄ ſe ornāt ī veſtib9 et alijs
vt appareāt hoīb9. nō cā laſciuie. ſicut q̄ vadūt
ad eccl'iaꝫ ad videndū mulieres vel viros vt ꝯ-
cupiſcāt et ꝯcupiſcant̄. nō cā vanitatis et ſo-
latij. ſicut qui vadūt ad eccl'iaꝫ vt vacēt vanis
colloquijs. cachinis et leuitatib9. nō cā queſtꝰ
et auaritie. ſicut clerici q̄ vadūt ad eccleſiā ſo-
luꝫ ꝓpter pn̄tias ſibi dādas. vel q̄ vadūt ad ne-
gociatōeꝫ. et cā lucri tēpalis. Hi em̄ oēs q꞉ fineꝫ
debitū nō intendūt: nō ſūt digni ingredi ī tem
plum. q꞉ ingredientes nō ſiſtūt ſe dño: nec ve-
niūt ſpū in tēplū. Vn̄ nō vident xp̄m. nec eum
amplexari poſſūt ſpūalib9 aīe brachijs. Et
nota ſm bedā. ꝙ ille poſt circūciſionē hierl'm
allatꝰ et dño oblatꝰ ē. q̄ iuxta eū q̄ dixit. decl'ia
a malo et fac bonū. poſtq̄ deſijt a peccatis. bo
nis cepit oꝑib9 habūdare. q̄ dicē pt̄. oculi mei
ſemꝑ ad dominū: et audiā vocē laudis tue. qui
dicit xpi odor ſumꝰ. et leuaui manus meas ad
mādata tua. et ꝯuerti pedes meos ī teſtimoīa
tua. q̄ ſiue mādūcat ſiue bibit ſiue aliō q̄d agit
oīa ī gloriam dei facit. et dicit. q̄ dulcia fauci-
bus meis eloquia tua dñe. et ad extremum cor
meū: et caro mea exultauerūt in deum viuū.

Quare aūt ſaluator in templū portari volu
it. ꝓter rōes alias pt̄ eē ratio. vt ꝑ ſuā ꝓſentiā
templū ſanctificaret. ſicut baptizatus ē. vt ipe
aquas ſāctificaret. Vn̄ ſicut ꝑ baptiſmuꝫ xpi
nō ſoluꝫ ſāctificata ē illa ꝑs aque iordanis que
tetigit carnē xpi: ſ꞉ et omnes aque. ſic ꝑ eiꝰ de-
latōꝫ in templū illud. in hierl'm ſāctificata ſūt
omnia templa in eiꝰ nomine dedicata. ꝓpter qō
ſtatutū ē. ꝙ ī eccleſijs debet haberi etiā corꝑal'
xpi preſētia. videlicet ī ſacramēto. Vn̄ etiaꝫ ibi
recōdunt̄ reliq̄e ſāctoꝝ. ibi etiā miniſteria fi-
unt angeloꝝ. Et iō dignū ē. vt eccl'ie ī venera-
tōe habeant̄. ⁊ nō niſi cū ſūma reuerētia et de-
uotōe frequententur. Unde ſm. ꝓs. Domū dei
decet ſanctitudo. poſſunt autem hec exponi de
templo mentali. in quod verbum eternū quot
tidie inducitur a deuotis fidelibus. de quo ait
apoſtolus. Templum dei ſanctū eſt quod eſtis
vos. Et quia nobilitas cuiuſlibet rei ex eius
cauſis colligitur. hinc eſt ꝙ huius templi no-
bilitas colligitur ex quatuor cauſis. ſcilicet ex
efficiētis dignitate. et materie precioſitate. et
forme ſpecioſitate: et ex finis honorabilitate.
Primū patet quia hoc templum quod eſt mēs
anime rationalis: eſt ab ipo deo met īmediate
creatum. et hoc arguit maximam anime nobi
litatem. nam ad creandam animam. deus nō
aduocauit aliquam creaturam: ſ꞉ ipa trinitas

ſemetipſam īuitauit:dicēs. faciam⁹ hoīez. Non
eī hoc verbū dixerit de⁹ ad angelos. Ut dic au
guſt. Sed ipſe pater ad alias pſonas ī diuinis
Et ex hoc oñdit̄ hoc eē op⁹ ſingulare ipſius tri
nitatis. Secundū patet. q2 nō ex aliq̄ piacē
de materia fc̄ta ē aīa ſ3 ex nihilo. In oībꝫ eniꝫ
rebꝫ creatis nō īueniebat̄ aliqd̄ materiale ita
nobile. vt ex eo poſſet fieri aīa rōnalis. Nō qd̄ē
terra vel aliqd̄ alioꝝ elementoꝝ. nec celū puta
ſol. luna. ſtelle ſeu aliquod corpoꝝ celeſtiū fuit
dignū īrare ꝯpoſitōꝫ aīe rationalis. vt mate
riale pncipium ei⁹ eēt. q̄ lōge altior et nobilior
eis extitit: et ideo facta ē ex nihilo. qd̄ ad maxi
mā nobilitatē ei cedit. Tertiū patet. nā for-
ma rōnalis aīe ē nobiliſſima. cuꝫ ſit ymagine
dei inſignita. Nō eī de⁹ impreſſit aīe ymagineꝫ
alicui⁹ rei create: ſ3 formam ſuipſius. ita q̄ ipſa
forma aīe rōnalis. nō ē aliud q̄ quedā relucen
tia ipſius beatiſſime trinitatis. Nec poterat be
ata trinitas magis aīaꝫ rōnaleꝫ nobilitare: q̄
ei eā ſibi aſſimilauit. et ꝓprie ymaginis formā
q̄ ī preſſit. vt q2 ſimilitudo ē cauſa dilectōis et
vt aīa oēꝫ affectū dilectōis ī ipm̄ ꝯuertēt: cum
nihil ſibi ſimile ī rebꝫ creatis īueniret. Quar
tū patet. nā de⁹ nō ad aliū finē creauit aīam q̄
ꝓpter ſeipm̄. vt videlicꝫ eēt habitaculū ſuū. Iu
xta illud. ps. qm̄ elegit dn̄s ſyon. i. aīaꝫ ſpecu-
latricē. elegit eā ī habitatōnem ſibi. Et qm̄ ad
hoc eā elegit: ſūme ei⁹ inhabitatōeꝫ ꝯcupiſcit.
Iuxta illud puerbi. Prebe fili cor tuū mihi. et
illud ſapie. Delitie mee eē cū filijs hoīm. Unde
q̄ncūq3 de⁹ hmōi aīam digne ꝑparatā īuenerit
q̄ſi voto potit⁹. Dicit illud. ps. Hec reqes mea
ī ſeculū ſeculi: hic habitabo qm̄ elegi eā. O igit̄
fidlis aīa. ſi nobilitatē tuā ex oībꝫ pmiſſis cau
ſis attēderes: vtiq3 nūq̄ peccares. Uñ bernħ.
Si nobilitatē tuā cognoſcis o aīa mea: pctm
abhominaris. Et certe in tantū deſideratio no
bilitatis aīe ducit ī abhominatōneꝫ peccati. q̄
etiā nō habēdo reſpectū ad pmia vl̄ ad penas
adhuc īduceret ad nō peccandū. q2 aīa nobil̄.
oīa iſta caduca reputat nimis vilia et īdigna
ad hoc. vt ipſa eis velit coinq̄nari. Et hec ē q̄dā
ſācta et nobilis ſupbia aīe generoſe: quā etiaꝫ
habuit ille gētilis ſeneca q̄ dixit. Si ſcirē deos
ignoſcituros et hoīes ignoraturos: adhuc ꝓpt̄
peccati vilitatē peccare dedignarer. Hoc igr̄
templū dei mētale debet eē ornatū et depictuꝫ
varijs coloribꝫ virtutuꝫ. videlicet colore albo
caſtitatis. rubeo voluntarie p xp̄o paſſionis:
croceo ſpiritualis iocūditatis. viridi virtuoſi
exercitij. blaueo celeſtis deſiderij. aureo carita
tis. demū nigro humilitatis. In iſtud templuꝫ
ſic compoſitū ſic ornatū. debem⁹ inducere pue
rū ihm̄ verbū eternū. ibiq3 debem⁹ offerre ꝓ eo
par turturū aut duos pullos colūbarū. i. ge-
minā dilectōeꝫ dei videlicet et pximi. vel ſolitu
dinē ꝯtemplatōis et publicū actōis. aut caſti-
tateꝫ mētis et corpis. q2 turtures ſūt aues ca-
ſtiſſime. ad mltiplicatōꝫ bonoꝝ opm. q2 colū-
be ſūt aues ī ple fecūde. Debem⁹ etiā eū cū ſime

one portare in vlnis amplexādo eū brachijs ve
ri amoris. Debem⁹ nihilomin⁹ eū benedicere ꝓ
omnibꝫ benefitijs mēti ī hmōi ꝑguſtatōe diui-
ne dulcedinis exhibitis. vt ſic deſiderio diſſolu
tōnis affecti: beatā fruitionē verbi eterni expe
ctem⁹: cātantes canticuꝫ iubiloſū cū ſymeone
et dicētes. Nūc dimittis ſeruū tuū dn̄e: ſm̄ ver
bū tuū ī pace. Magna ē q̄ pn̄s ſolēnitas ꝓpt̄
multa. q̄ ī ea facta ſūt: quaꝫ tn̄ tria ſpecialiter
attollūt. Primū ē xp̄i in templū inductio pn̄ci
palis. Secundū ē ꝑentū eius ꝓ eo oblatō legal̄.
Tertiū eſt ſymeonis ſenis ꝯſolatio ſalutaris.
Et ſm̄ hec tria feſtū iſtud ſortit̄ tria vocabula
Nā rōe pmi dictū ē ypapāti. q̄ idē ē q̄ pn̄tatio
eo q̄ ipſo die xp̄c pn̄tat⁹ ē ī tēplo. Ratōne ſecun
di dicit̄ feſtū purificatōis. eo q̄ tūc beata vir-
go ꝓ ſui purificatōe ſm̄ legē (licꝫ nō indigeret)
oblatōꝫ fecit. Ratōe tertij dr̄ candelabra vel fe
ſtū luminis. eoq̄ hodie candelas benedictas et
accenſas in manibꝫ geſtam⁹. repreſētantes et
ſectātes in hoc deuotōem ſymeonis. Hoc tē-
plū dn̄i ſanctū. de quo hic dicit̄ in mōte moria
ē ꝯſtitutū in q̄ voluit abrahā īmolare yſaac fi
liū ſuū. in q̄ etiā loco iacob dormiēs: vidit ſca
lā erectā vſq3 ad celū. In hoc q̄3 mōte vidēs da
uid angelū ſtantē et cedentē populū in terram
corruit: et penitēs q̄uiterq3 ſe affligēs a deo ve
niam meruit. In hoc mōte aurea area iebuſei
erat. quā dauid ad ꝯſtituēdā ibi domū domini
emerat. eoq̄ miſericordiaꝫ ī illo loco ꝯſecutus
fuerat. In hoc ſancto loco cū ſalomon ope con
ſumato dn̄o ſacrifitia offerret. nebula imple-
uit domū et apparuit gloria dn̄i: et ignis deſcē
dens de celo deuorauit holocauſta. Cū aūt ibi
flexis genibus et manibꝫ ad celū expanſis ſa-
lomon dn̄m oraſſet. vt quicūq3 benefitia peti-
turus ingrederet̄: pces ei⁹ a dn̄o reciperentur
apparuit ei dn̄s: dicēs. exaudiui orōeꝫ et depca
tōeꝫ tuā: elegi em̄ et ſāctificaui mihi locū iſtuꝫ
In hoc loco heliodorus a rege antiocho miſ-
ſus vt locū ſanctū violaret et ſpoliaret. flagel
lat⁹ et ſine īermiſſione multis plagis vulnera
tus: verberat⁹ ē. Templū aūt dn̄i vocat̄. q2 in
eo ſacrifitia dn̄o offerebant̄: ſ3 mō ꝯſecratum
ē ī honore ſaluatoris mūdi. et genitricis ei⁹ ma
rie. Quod licet pmo a babilonijs ⁊ poſtea a ro
manis fuerit deſtructū. a fidelibꝫ tamē et reli-
gioſis viris ope rotūdo ī eodeꝫ loco magnifice
et miro artifitio eſt iterum repatū. In hoc lo-
co beata virgo cū alijs virginibꝫ dicitur mini-
ſtraſſe. tēpli cortinas ⁊ veſtimēta ſacerdotalia
ꝑparando: litteras ſacras addiſcēs. ieiunijs. vi
gilijs orōibꝫ et diuinaꝝ lectōnū ſtudijs vacās.
In hoc loco dū ſāctus zacharias incenſū dn̄o
offerret. apparuit ei angel⁹. nūtians ſibi orōeꝫ
ſuā eē exauditā et iohānis natiuitatē futurā.
In hoc loco (vt hic dr̄) dn̄s nr̄ ih̄s xp̄c a gen-
tibus ē oblat⁹. a ſymeone ſuſcept⁹. a ſācta an-
na vidua omnibus qui expectabāt redemptō-
nem iſrahel annuntiatus. In hoc templo ih̄s
cū iam duodecim eſſet annorū inuentus ē. ab

diſputatōꝫ ſedēs ī medio doctoꝝ. Sup̄ pīnacu
lū huiꝰ tēpli ihm dyabolꝰ ſtatuit. et vt ſe deor-
ſū mitteret tēptādo ſuggeſſit. Ab hoc tēplo vē
dētes et emētes eiecit ac mēſas nūmulariorūꝫ
⁊ cathedras. colūbas vendentiū euertit. In tē
plo hoc dū moraret̄ ī hierl̄m: docebat iudeos.
licet eū emulātes. In tēplo hoc liberauit adul
terā ab accuſātib⁹ eā. Imminēte etiā eiꝰ paſſi-
one: tota die erat ī tēplo hoc docēs: et veſpe in
bethaniā ſecedēs. Huius tēpli velū ī morte eiꝰ
ſciſſū a ſūmo vſqꝫ deorſū. vt pateret īroitꝰ ad
ſācta ſanctoꝝ. Ab huiꝰ tēpli pīnaculo verſus
meridiē beatꝰ iacob⁹ aplꝰus. primꝰ ſub grā hie-
roſolimoꝝ epūs: p̄dicās p̄cipitatꝰ ꝑtica fullo
nis ꝑcuſſus: martirio ē coronatus. Inter hoc
ꝯplū et altare qđ ē ante tēplū foris ī atrio ad
meridiē. zacharias filiꝰ barachie martir occu-
buit. Ipm ŏo tēplū rotundū ꝯſtat ex octo pa-
rietib⁹ ꝯcluſū exteriꝰ ꝑ circuitū: īteriꝰ ŏo īgēti-
b⁹ colūnis marmoreis ꝑ triuiū. ī medio qꝫ ī ip̄a
altitudīe ī modū fornacis ē obductū. Eſt aūt ī-
trinſecꝰ ſcriptū ī ſup̄mo ordine. Audi dñe ym-
nū et orationē quā ſuus tuꝰ orat coraꝫ te ho-
die. vt ſint oculi tui aperti. et aures tue intēte
ſup domum iſtā die ac nocte. In vnoquoqꝫ ŏo
pariete extrinſecꝰ ſcripti ſūt ſinguli iſtoꝝ ver-
ſuū in circuitu. ita vt ꝑ totā ciuitatē legi poſ-
ſint. Cōtra ciuitatē. Pax eterna. ab eterno pa
tre ſit huic domui. Cōtra templū militū. Bene
fūdata ē domus dñi. ſup̄ firmā petrā. Cōtra be
thaniā. Nō ē hic aliud niſi domꝰ dei et porta ce
li. Cōtra montē oliueti. Beati q̄ habitāt ī do-
mo tua dñe. Cōtra vallē ioſaphat. Benedicta
gloria dñi de loco ſācto eiꝰ. Cōtra clauſtrū tē
pli. In domo dñi oēs dicēt gloriā. Cōtra mō-
tē ſyon. Templū dñi ſanctū ē: dei cultura ē: dei
edificatō ē. Itē ꝯ ciuitatē. In domū dñi letan
tes ibimꝰ. Hoc templū ī inferiori pte vrbis ī vi-
cinia muri ab orientē nec lōge a muro ab me-
ridiē ē ſitū. In huiꝰ tēpli eccl'ia ſolebāt eē cū ab
bate canonici regulares. ſm regulā beati au-
guſtini dño ſuiētes. Nō lōge aūt ab hoc tēplo
dñi ē templū aliud imēſe quātitatis et altitu-
dinis. qđ domꝰ ſaltus. i. de lignis libani dicitur
et templū ſalomonis vocat̄. quia ſalomon ibi
docebat et iudicia faciebat. et ad diſtinctōeꝫ al
teriꝰ p̄dicti qđ ſpecialiter appellat̄ templū dñi
Ut ḡ maria et ioſeph ꝑfecerūt oīa q̄ ſm le-
gē debebāt̄. nihil obmittētes q̄uis nō tenerē-
tur: receſſerūt de hierl̄m volētes redire ī gali-
leā ī ciuitatē ſuā nazareth. Erat quideꝫ (vt dic
theophilus) eoꝝ ciuitas bethleē ſicut patria.
Nazareth ŏo tāq̄ habitaculū. Uade ⁊ tu ſemꝑ
cū eis et adiuua portare puerū ihm: ⁊ ſeruias
eis in quibus poteris. Oratio

O Ihu deſiderabilis. q̄ in templo te iuſto
ſymeoni. te ad videndum deſiderāti. ad
amplexandū miſericorditer tribuiſti.
veni ihu dulciſſime. ⁊ toto deſiderio te expectā
ti: teip̄m clemēter īdulge. ⁊ quicq̄d īpuritatis
ī me īueneris: ꝑ grām purificanteꝫ expelle. et

cor meū tēplū tuū dignanter inhabitādo ꝑfice
ibi te brachijs deſiderij amplexer et teneā. Da
mihi ſemꝑ deſiderare te fontē luminis. qui es
apud patrē. et nō p̄us de hac vita exeam: q̄ te
ocl'is cordis videā. q̄ es amor et deſideriū. vi-
ta et p̄miū te deſiderantiū Amen.

De fuga dñi in egiptū. Correſpōdet euāge-
lio. Angelus domini apparuit ī ſomnis ioſeph
et cetera. Capitulum. XIII.

CUm ergo Maria et io-
ſeph ꝑgerēt verſus nazareth. neſci
entes adhuc ſuꝑ hoc ꝯſiliū dñi. ⁊ ti
mor iam de puero inciperet dilata
ri: āgelus dñi apparuit ī ſomnis ioſeph: dicēs
ei vt ſurgēs accipet puerū et m̄rem eiꝰ et fuge
ret ī egiptū. quia futurū eēt vt herodes q̄reret
puerū ad perdendū eū. Qm̄ humilitatē ꝑfectā
triū ſpecialiter adornari decet comitatu virtu
tū. ſ. paupertatis in fugiēdo diuitias. vt fomenta
ſuꝑbie. pacie ŏo inequanimi ꝑpeſſione ꝯtēptꝰ.
obediētie qꝫ ī alienis parendo mādatis: ideo ſu
perne reuelatōis oraculo: ideo ī egiptū trāſfer
tur vt ꝑegrinus ⁊ pauꝑ. in ꝑuulis ip̄ius cauſa
occiſis occidit̄. ⁊ quaſi in quolibet trucidatur
et ad patriā reductus adeo erat ſubditꝰ paren
tib⁹. vt nūq̄ vel ad momentū ſecederet. niſi cuꝫ
duodecim factꝰ annoꝝ remāſit in hierl̄m. nō
ſine matris dolore queſitus: nec ſine gaudio ī-
uētus. Ioſeph ŏo euigilās matrē excitat. et
quecūqꝫ ip̄e ab āgelo audierat: ei narrat. Ip̄a
ŏo incōtinēti et nulla mora ꝯtracta ſurrexit.
et ad iter arripiendū diſpoſuit ſe. Cōcuſſa ſūt
enī ad hanc vocē omnia viſcera eius. et etiam
circa ſalutē filij nolebat negligēs ſaltē īueniri
Cōſpice et meditare iſta. et quō puerū ihm
dormientē m̄r eleuat. et puer ſic importune ex
citatus plorat. et ꝯpatere ip̄is. ſiq̄ ī te ſūt viſce
ra pietatis. Cogita q̄ ꝯſolatō matri eē poterat
qñ ip̄a puella delicata. q̄ de partu recēter ſur-
rexerat. in terrā longinquā ꝑ vias aſꝑas ⁊ in-
cognitas cogebat̄ fugē. qñ puerū tenellū ſic ꝑ
vias lōgas cogebat̄ circūferre: qñ inter idola-
tras cōpellebat̄ manē. Igit̄ de nocte verſus ꝑ-
tes egipti ire ceperūt. q2 nox magis q̄ dies fu
ge cōpetit. vt ſic negotiū magis occulte fieret
et ſecretius ꝑicula eminētia euaderēt. ne. ſ. fu-
ga a videntib⁹ accuſari apud regē poſſet. Licꝫ
enī de hoc haberēt reuelatōꝫ diuinā. nō tamē
ꝓpter hoc debebāt obmittere. qđ poterāt facē
ſm viā humanā. Ecce fugit xp̄c. ⁊ nocte fugit
vt fuga q̄ ꝑ ſe difficilis ē: noctis obſcuritate dif
ficilior fiat. Fugit aūt in egiptū vt eos ſpecia
liter illuminaret p̄ ceteris et ſanaret. Un̄ aug.
Audi etiā magni miſteriū ſacramētū. Moyſes
qñqꝫ in egipto ꝑhibis clauſerat dieꝫ. Illuc xp̄c
aduenīēs ſedentib⁹ ī tenebris reddidit lucem
Unde et criſoſtomus. Sed quare in egiptuꝫ
Recordatus eſt enī dominus. qui in finem nō
iraſcit̄. quāta mala fecerat ſuꝑ egiptū. ideo mi
ſit filium ſuum in eam. dans illi reconciliatōis

ſignū. et ꝑpetue amicitie pignꝰ: vt decem pla-
gas egipti vna medicina ſanaret. O mutacio
dextere excelſi. vt populꝰ q̄ āte fuerat perſecu-
tor populi primogeniti: poſtea fieret cuſtos
filij vnigeniti. Et iterū in egiptū ꝑuulus mit
tit̄. vt illam regionē que p̄ omib9 terris flāma
impietatis ardebat: igne pocius fidei ſuccēde-
ret ex hijs ꝑſuadēs etiā. ꝯ alijs mūdi ꝑtib9 ſpe-
rāda eē meliora. Et vt etiā addiſcāꝰ ꝙ ab ip̄is
vite inicijs ab t̄ptatōes debeamꝰ atq̄ inſidias
p̄parari. Naꝫ ab ip̄is cunabulis xp̄i iſtud effe-
ctū eſt. vt tu videlicꝫ hoc audiēs. cū videris te
tribulatōes varias et mille ſuſtinē diſcrimina
nichil oīno turberis. ſed vt iſto munitꝰ exēplo.
virilit̄ cūcta ſuſtineas: ſciēs tribulatōes max-
imas īſepabiles quaſdā comites eē virtutum.
hec Criſoſtimꝰ. Ideo etiā fugit inegiptuꝫ ma-
gis ꝙ ī aliā terraꝫ: vt oſtēdēt ſe verū moyſen.
vt ſic moyſes populū dei de pharaone ⁊ egipto
liberās. in terrā duxit ꝑmiſſiōis: ita ip̄e popu-
lū fideliū de diabolo et inferno liberās. ſecū ad
regnū duxit beatitudinis. Multa q̄dē bona
ꝯſiderare potes ī p̄ūti negotō ⁊ ma̅tia. Primo
ꝯſidra quēadmodū dn̄s ī ſua ꝑſona circa ꝓſpa
ſuſcepit etiaꝫ aduerſa. Eteniꝫ ī natiuitate ſua
magnificatꝰ fuit a paſtorib9 tāꝙ deꝰ. et parū
poſt circumciſus tanꝙ peccator. Deinde ve-
nientes magi eum plurimū honorauerūt. et ip̄ſe
nichilominꝰ ī ſtabulo ꝑmanēs īt̄ beſtias ſtabat
⁊ vt cuiuſdā homūclī filiꝰ plorabat. Poſtea p̄-
ſētatꝰ in t̄plo ſymeō et āna extulerūt ꝙ pluri
mū: ⁊ tūc ab angelo dicit̄. ꝙ fugiat ī egiptum
Et multa talia ī vita ſua poteris ꝑpēdere que
ad nr̄am inſtructōꝫ poſſumꝰ retorquere. Unde
criſoſt. Miſericors deus. meſtis reb9 quedā eti
am iocūda ꝑmiſcet: qḋ certe in ſāctis oīb9 fa-
cit. q̄s neq̄ tribulatōes neq̄ iocūditates ſinit
habē ꝯtinuas: ſꝫ tū ex aduerſis. tū ex ꝓſperis:
iuſtoꝝ vitā q̄ſi admirabili quadā varietate cō
texit. Quod hic q̄ꝫ euꝫ feciſſe ꝯſidera. Uidendo
q̄ppe ſāctus ioſeph grauidā ſponſā: ī turbatō-
nē incidit maximā. Sꝫ affuit repēte angelꝰ ſu
ſpitōēꝫ ſoluēs et timorē prius extinguēs. dein-
de vidēs puerū ſigno natū: maxima exultatōe
repletus ē. Sꝫ rurſus huic gaudio ꝑiculū grā-
de ſucceſſit: cū tota ciuitas turbaret̄ ⁊ ip̄e rex
fureret. Sꝫ et hūc merorē ruꝛſꝰ letitia ſubſecu
ta ē. apparitō videlicet ſtelle et adoratō mago
rū. Poſt hāc q̄ꝫ iocūditatē iteꝝ ꝑiculū iterūq̄
formido. Querit herodes animā pueri: et fugē
neceſſe ē ⁊ in lōginqua trāſire. Hec criſoſt. Cū
ḡ ꝯſolatōꝫ habueris: tribulatōꝫ expecta et ecō
uerſo. Un̄ nec ī ꝯſolatōib9 debemꝰ extolli: nec ī
tribulatōib9 frāgi. Dat eīn nobis deus ꝯſolati
ones ad ſpem ſubleuandā ne defitiamꝰ. et tri-
bulatōes ad humilitatē ꝯſeruandā. vt cogno-
ſcētes nr̄am miſeriā: ſp̄ in ſuo timore ſtemus.

Secūdo ꝯſidera circa dei ꝯſolatōes et bene-
fitia. ꝙ q̄ ea ꝑcipit: nō ꝑcipiēti ſe p̄ferre nō d̄-
bet. ⁊ q̄ nō ꝑcipit: nō triſtiat̄ aīo: nec ꝑcipiēti
īuideat. Nā et angeloꝝ locutōes fiebāt ioſeph
et nō matri: cū tn̄ lōge eēt ea īferior. Itē ⁊ qui
ꝑcipit. ſi nō ꝑcipit ꝓ ſuo velle: nō debet eē īgra
tus vel murmurare: cū etiaꝫ ioſeph q̄ tātꝰ erat
apud deū: nō palā ſꝫ ī ſomnis tales locutōnes
accipet. Tertō ꝯſidera q̄liter deꝰ ꝑmittit ſu-
os ꝑſecutōib9 et tribulatōnib9 vexari. Et vere
magna erat tribulatō mr̄i et ioſeph: cū viderēt
puerū iſtm ad occiſionē queri. Quid eīn graui
us audire poterāt. In hoc etiā tribulatō erat.
ꝙ ī terrā longinquā quaꝫ ignorabāt et ꝑ vias
aſꝑas eos ire oportebat: cum eēnt inabiles ad
eundū. domina ꝓpter iuuētutē. ioſeph 9o ꝓpter
ſenectutē. Ip̄e etiā puer quē portare habebāt:
adhuc tenerrimꝰ erat. Peregrinari q̄ꝫ habebāt
ī terra aliena: paupes ⁊ q̄ſi nihil habētes. Oīa
eīn iſta ſūt afflictōnū materia. Tu q̄ꝫ cuꝫ tur-
baris pacientiā habe. nec credas tibi a deo pri
uilegium dari: qḋ nec ſibi tribuit nec matri.

Quarto ꝯſidera benignitateꝫ dn̄i. Uides ꝙ-
cito ꝑſecutōꝫ patit̄ et fugat̄ de terra natiuita-
tis ſue. et ꝙ benigne cedit furore illiꝰ. quē pote
rat ī momēto ꝑdere. Magna pacia dn̄i ſꝫ non
minor eius humilitas. Ille eīn an̄ faciē ꝑſecu-
toris fugit: cui angeli miniſtrāt. Deꝰ ē: ſꝫ vt hō
fugit herodē miſerū: q̄ refugiū ē oīm. Profun
da hec eius hūilitas et mira pacia. Nolebat ꝑ-
ſecutori viceꝫ reddē: nec eū offendē: ſꝫ fugiēdo
īſidias vitare. In q̄ dedit nobis exemplū. vt et
nos ſic facē conemur. ſ. aduerſātib9 vl̄ ꝑſeq̄nti
bus nō reſiſtē. vel de ip̄is vindictā expetere: ſꝫ
pacienter expectare: ⁊ furori ip̄oꝝ cedere ⁊ qḋ
plꝰ ē vt alubi docet ꝓ eis orare. Qꝛ eniꝫ dn̄s ne
occideret̄ ſublatꝰ ē ī egiptuꝫ: ſignificat electos
ſepius maloꝝ ī ꝓbitate ſuis e ſedib9 effugādos.
vel etiā exilio dānandos. In q̄ etiā debilib9 ex-
emplū reliq̄t: et eos ad paciam ꝯfortauit. Nā
ꝙ fugit ſacri fuit exempli. non timoris vt ex-
emplum daret ſuis. maxime cū fuga et ꝯſerua
tio p̄lati ꝓdeſt ecclīe vt pauli. et qn̄ grex nō ꝑi
clitat̄ de fuga p̄lati. Moralit̄ ꝑ fugam iſtā ī
egiptū: ſignificat̄ fuga iuſti a ꝑiculo et ꝑditōe
peccati. in ſtatū pn̄ie: vbi dꝫ manē vſq̄ ad obi
tū herodis. i. donec ceſſēt īpugtōes hoſtis. Fu
giebat q̄ꝫ dn̄s an̄ faciē ſui ſui. imo potiꝰ ſui di
aboli. n̄ ꝙ mortē timēt: ſꝫ vt tp̄e ꝯgruo ſuſtine
ret. Nō eī fugit mortē q̄ mori venerat: nec īſidi
as expauit. q̄ īſidias ⁊ verſucias diaboli apire
venerat. Portauit euꝫ mr̄ tenera et iuuenis
valde. et ſāctus ioſeph multū ſenex ī egiptū. ꝑ
viā ſiluestrē. obſcurā. nemoroſā et ihabitataꝫ
ꝑ viā etiā valde lōgā. Dicit̄ eī ꝙ ad iter curſo
ris ſūt. xij. vel. xv. diete. ꝑ eis aūt forte erat du
oꝝ mēſiū vl̄ pluriū. Fuerūt aūt vt dī ꝑ deſtuꝫ
illud. ꝑ quod filij iſrl̄ t̄nſierūt. ī q̄ et. xl. annis
ſteterūt. Sꝫ quō de victu ſecū portādo faciebāt
Ubi etiā ⁊ quō ꝯ nocte hoſpitabāt̄ ⁊ q̄eſcebāt.
Raro eī domos ī illo deſtō iueīebāt. Cōpatē ḡ
eis. qꝛ labor difficilis. magnꝰ ⁊ longꝰ ⁊ tā pu-
ero ꝙ ip̄is: ⁊ vade cū eis ⁊ adiuua portare pueꝝ
iſtm ⁊ ī oīb9 q̄b9 potis exhibe eis miſteriū. Nō
debet videri nobis labor. pn̄iam agē pro nobis

ipſis. ꝑ q̇bus labor tantus ab alijs. ꝛ a talibꝫ et
tociēs ē aſſūpt⁹. Vñ anſhel. Noli ī tua medita
tōe fugiētē ī egiptū relinquere ī comitatu. In-
ſpiciat oculus deuotōis paruulū ihm. dulces
mãmillas glorioſe v̇ginis mr̄is dulciter ſugē-
tē. et mãmillas maternas filiali more tractan-
tē. Quid viſu iocūdius. Quid delectabili⁹. Cer-
ne illū q̇ imēſus ē puulis brachijs ad materna
colla pendentē et dicas. Felix ſū. felicior qꝫ: dū
illū video. quē reges optauerūt videre et non
viderūt. Dignus ē viſu. q̇ ſpecioſus ē forma p̄
filijs hominū. Cogita et recogita quo aīo et q̇
cogitatōe tenebat̃ illa dulciſſima mr̄ ei⁹. cū il-
lū dominū tantū ac tantillū ī brachijs ſuis ex-
ultās et leta teneret: cū ei vt infãtulo geſcien-
ti dulcibꝫ oſculis ac frequētibꝫ ꝯgauderet. cuꝫ
eū lacrimãtem ſup genua ſua q̇bꝫ poterat mo
dulis ꝯſolaret̃. cū deniqꝫ alijs atqꝫ alijs ſtudijs
ad que ipſam matna pietas īformabat ei p q̇li-
tatū viciſſitudinibꝫ ſedula blãdiret̃. Itē vl-
terius notandū ē q̇liter maria fuit in via app̄
hēſa cū puero ihu a latronibꝫ. Opinare verū
eē q̇ dicit̃ eū eē a latronibꝫ cōprehenſum ī via
et adoleſcētuli cuiuſdã beneficio ereptū. Erat
is vt dicūt pncipis latronū filius. q̇ p̄da poti-
tus cū puulū in matris gremio aſpexiſſet: tã-
to ī ei⁹ ſpecioſiſſimo vultu ſplēdoris maieſtas
apparuit. vt eū ſup̄ hominē eē nō ambigēs ica-
leſcēs amore: amplexat⁹ ē eū. Et o inq̇t beatiſ-
ſime puulorꝫ. ſi aliud ſe tēpus obtulerit rurſ⁹
miſerendi: tūc memēto mei. et huius tp̄is noli
obliuiſci. Ferūt hūc latronē fuiſſe q̇ ad dexte-
rã dei crucifixus alterꝫ blaſphemantē corripu
it: dicēs. Neqꝫ tu times deū. q̇ ī eadē dãpnatōe
es. Et nos quidē iuſte: hic vo nihil mali geſſit.
Cōuerſus vo ad dn̄m: eū in illa q̇ in puulo ap
paruit ītuēs maieſtate: pacti ſui nō immemor
memēto inq̇t mei dū veneris ī regno tuo. Ita-
qꝫ ad īcentiuū amoris: hoc nō inutile arbitror
vti opinione: remota omni affirmãdi temeri
tate. Hec anſh. Herodes aūt cū magi quos
eſtimabat ꝑ eandē viã regreſſuros ad eū non
reuertēnt̃. et nihil ſibi renūtiarēt. putauit eos
viſione ſtelle deceptos. ꝛ erubuiſſe ad eū redire
et ideo ceſſauit a pueri iq̇ſitōe. Vel tot et tãtis
occupatōnibꝫ regia cura diſtendebat̃. vt a pu-
eri inquiſitōe auerteret̃ vel impediret̃. Sed cū
poſtmodū audiret. q̇ in tēplo geſta eſſēt. q̇d ſy
meon dixerit. et quid anna ꝓphetauerit: tūc fa
ma pueri nati creſcēte: turbat⁹ ex his magis ti
muit: et ſentiēs ſe illuſū a magis ad ipm nō re
deūtibꝫ: irat⁹ ē valde: tū ꝓpter ſui ꝯtēptū. tū ꝓp̄
timorē ãmittēdi regnū: iō de morte puerorꝫ be
thlemitarū tractauit: vt cū illis occideret̃ ille.
q̇ incognit⁹ ſibi fuit. Putabat eñ q̇ſi oēs pue
ri occiderent̃: vn⁹ quē querebat: euadere ñ poſ
ſet. Nō eſtimãs infelix. q: nō ē ꝯſiliū. nō ē ſapi
entia. ñ ē prudētia ꝯ dn̄m. Dū g̃ de nece puero
rū diſponeret: ꝑ ep̄laꝫ hortat⁹ ē a ceſare augu-
ſto vt romã veniret. Qui cū iter faceret ꝑ ci-
liciam. audiens naues tharſenſiū magos trãſ

uexiſſe. iratus valde ī ſpiritu vehemēti. i. in ira
cōburi et ꝯteri fecit naues de tharſo cilicie. q̇bꝫ
magi credebant̃ occulte rediſſe. ſm̄ q̇ dauid ꝓ-
phetauerat: dicēs. In ſpiritu vehemēti ꝯteres
naues tharſis. Et de roma reuerſus hieroſoli
mã: miſit ſpiculatores: et iuſſit occidi oēs pue-
ros qui erãt in bethleē iude: et ī omnibꝫ finibꝫ
eius et locis adiacētibꝫ a bimatu et infra. i. bi-
ennes et minores etatis. vſqꝫ ad puerū diei ſeu
noctis vni⁹. ſm̄ tēpus q̇d a magis de ortu ſtel-
le exq̇ſierat. vt nec loco nec tp̄e celaret̃ q̇ nat⁹
erat: quorꝫ maxima pars tertō militario a be
thleē ad auſtrū ſepulta ē. Bimatus ſpaciū du
orū annorꝫ dicit̃. a bis et ẏmatos grece q̇d eſt
annus latine: et inde bimat⁹ q̇ſi binus annus
appellat̃. Vñ dicit̃ bin⁹ bina binū. ſ. aīal duorū
annorꝫ. et trinus trina trinū. annorum triuꝫ.

Inter opiniões diuerſas pluriū ſententia et
vſitatior hec ē. q̇ herodes euoluto anno p⁹ xp̄i
natiuitatē. occidit infantes: ꝛ q̇ ſtellã eadē die
qua natus erat dn̄s ortã didicerat. et ſm̄ ortuꝫ
ſtelle dn̄m anniculū et inſup aliquot dierꝫ eſſe
ſciebat: ideoqꝫ ſup̄ etatē eius vſqꝫ ad binos ꝛ i-
fra vſqꝫ ad vni⁹ diei ſeu noctis ī infãtes deſeuit
pueros. timēs ne puer cui ſẏdera famulabant̃
paulo ſup̄ etatē ſuã vel infra ſpēm ſuã trãſfor
marꝫ: vt etatē ſui tp̄is occultaret. Sic g̃ poſt
annū et quatuor a natiuitate dn̄i dies: veriſi-
mile ē eū occidiſſe infãtes. Tūc impletū ē illud
hieremie. Vox in rama audita ē plorat⁹ ꝛ vlula
tus ꝛc̄. Rama nō ē hic ꝓpriū nomē loci: ſꝫ ē hic
nomē cōmune: ac interp̄tat̃ et ſignificat excel
ſū. vt ſit ſenſus. Vox ī excelſo audita ē. i. longe
lateqꝫ diſp̄ſa: q: multum exaltata circūquaqꝫ
diffūdebat̃ p̄ ſua magnitudine imenſa. Mult⁹
eñ plorat⁹ q̄tū ad fletū puulorꝫ. et vlulat⁹ q̄tū
ad lamentū matrū ibi erat: vbi tot parentes. tot
hoīes vtriuſqꝫ ſexus viſa tanta crudelitate. e-
tiãſi vellēt voces cohibere nō poterãt. In puu
lis aūt mors faciebat finē doloris. in mr̄ibꝫ vo
ſemp ꝑ memoriã repabat̃: et iō dicit vlulatus
mult⁹. Vel ī excelſo audita ē. q: de morte inno
centiū mittebat̃. quorꝫ ſãguis vſqꝫ ad celos ꝯt̃
interfectores eorꝫ clamauit. ſm̄ illō. Vox pau-
ꝑis penetrat nubes. Quis aūt bethleeꝫ ſit in
tribu iuda orta de lẏa. et hieruſalem in tribu
benẏamin orta de rachel. plorare tñ dicit̃ ra-
chel filios iude. id eſt bethleem quaſi ſuos: ſiue
quia iuxta bethleem in effra ſit ſepulta. ac ra-
tōne ſepulture et ex matni corpuſculi hoſpitio
hoſpitio nomē mr̄is accepit: et dicta ē mr̄ ipi⁹
bethleē et habitantiū in ea. ſiue q̇a iuda et ben
iamin due tribꝫ iūcte ac vicine ſibi et ꝓxime e-
rant: q̇a iuxta ſe hereditateꝫ accepant. et funi-
culus fortis beniamin ꝓpe hierl'm ꝑueniebat. ꝛ
herodes p̄cepat. nō ſolū ī bethleē: ſꝫ et in oībꝫ fi
nibꝫ ei⁹ interfici pueros. et per occiſionem be-
thleem intelligimus multos rachel filios de bē
iamin. pro victima fuiſſe occiſos. q̇ euangeli-
ſta inſinuat ad exaggerendum ſcelus herodis
q̇ ex effrenata crudelitate hoc fecit. Unde dicit

Raban⁹. Crudelitas ī nullo modū tenuit. nō ē cōtēta vaſtatōe bethleē: ſꝫ adiacētia loca vaſtauit. Plorauit aūt rachel filios et noluit cōſolari. q: nō ſūt. id ē de hoc qđ nō eēnt. et ſuꝑ hoc ꝙ mortui erant: q: ineternū victuros eſſe ſciebat. Rachel que ouis vel vidēs ꝑncipiū dr̄. eccleſiā ſignificat. cui⁹ tota intentō vt deū ꝯtēplet̄ ſuigilat: et ipa ē ouis centeſima. quā paſtor ī hūeris ad caulas reportat. Hec ergo filios ſuos plorauit: q: ꝑ ꝑſecutōe fideliuꝫ gemit. Nō vult aūt ꝯſolationē recipere de hoc q: non ſūt. i. quia nō ſūt mortui vt q̄ vicerūt ſeculum morte: rurſus ad ſeculi certamina ſecū tolerāda redeāt iteꝝ pugnaturi: ſꝫ gaudet poti⁹. q̄a feliciter ſūt et regnāt cū xp̄o ꝑ martiriū coronati. Plorat ḡ eccleſia bonos vt martires. q̄a videt eos iiuſte cruciari. ſꝫ q: ſcit illos beatos nō vult tpaliter ſꝫ eternaliteꝛ ꝯſolari. Plorat inſuꝑ etiā malos vt impenitentes: quia videt eos dānari. et q: videt illos irremediabiliter ꝑditos nō vult ꝯſolari. Ubi ſciendum ꝙ triplex ē genus martirū. quidā eñ paciunt̄ volūtate et actu vt ſtephanus: quidā voluntate nō actu. vt euāgeliſta iohēs: tertij nō volūtate ſꝫ actu. vt innocētes: ī q̄bus xp̄c cuius vice mortui ſūt: ſuppleuit. ſiquid defuit volūtatis. Uñ ordinant̄ eoꝝ feſta p⁹ natiuitateꝫ dñi. ſm maiorē martirij dignitateꝫ. Primo ſtephani. Secūdo iohānis. Tertio inocentū. Nā dilect⁹ eccleſie xp̄c. cādid⁹ in iohāne. rubicūd⁹ ī ſtephano. electus ex milibꝫ ī innocētibꝫ. Innocētes ḡ etſi vſū nō habeāt. ⁊ ſic teſtificari nō poterāt xp̄c tñ cui⁹ vice mortui ſūt: ſuppleuit. ſiq̄d defuit volūtatis: ipi aūt nō loquēdo ſꝫ moriēdo teſtificati ſunt. Laxato igit̄ vocabulo: martires xp̄i. i. teſtes dicunt̄. q̄s eñ teſtes latine dicim⁹ grece martires appellant̄. nō q: ꝓprie teſtes xp̄i ſūt. q: nec ꝑ fide xp̄i nec ꝑ iuſtitia occubuerūt: ſꝫ q: ꝑ fide xp̄o. i. loco xp̄i occiſi ſūt. q: in eorū numero xp̄c q̄rebatur occidi. ī quo eū etſi non loquēdo: tñ moriēdo ſūt ꝯfeſſi. Multis ƀo de cauſis pt̄ q̄s martir fieri. ſ. ꝑ iuſtitia. vt Abel ꝑ lege dei. vt Machabei. ꝑ aſſertōne veritatis. vt Iſaias et Hieremias. ꝑ arguitōe peccati. vt iohannes baptiſta. ꝑ ſalute populi. vt xp̄c. pro fide et noīe xp̄i. vt Stephan⁹. ꝑ libertate eccleſie. vt Thomas. ꝑ xp̄o ſeu loco xp̄i. vt hi pueri Uñ et eccleſia ꝑ his pueris ſolēnizat ꝙuis ad inferos deſcenderūt. et ob hoc quedā cātica letitie ꝑtermittunt̄. Uñ Criſoſti. In bethleē oēs occidūt̄ infantes. q̄ dū innocēter ꝑ xp̄o moriūtur. primi xp̄i martires ēxtiterūt: ⁊ ꝑfecte laudis martiriū ꝯſequūt̄. Uñ nō īmerito. ifātes illi beati ꝑ omnia extiterūt. q̄ ꝑmi mori ꝑ xp̄o meruerūt. Uñ et augu. O ꝑuuli beati. modo nati. nūq̄ tēptati. nōdūꝫ luctati. iā coronati. Et iteꝝ. Nūq̄ ꝓphanus hoſtis beatis ꝑuulis tantū ꝓdeſſe potuiſſet obſeq̄o: quantū ꝓfuit odio. Nā quantū ꝯtra eos iniq̄tas habūdauit. tāto grā diuine benedictōnis effulſit. Et duꝫ inſequitur xp̄m. regi nr̄o coeuū ꝓcurauit exercituꝫ. ſtolis victricibus candidatū. Hec auguſt. Conſidera hic quō xp̄c adhuc infās tenerrim⁹ iā cepit pati ī ſe et ſuis: et vehemēter ei ꝯpatere. ſiq̄ ī te ſūt viſcera pietatis. Unde anſel. Sed et tenella hec xp̄e tua infātia. a ꝑſecutoꝝ gladijs tuta ñ fuit. Adhuc eñ inter dulcia mr̄is vbera ſugēs depēdebas. qñ apparuit angelus in ſomnis ioſeph: dicēs. Surge et accipe puerū ⁊ mr̄em ei⁹ et fuge ī egiptū. et eſto ibi vſq̄dū dicā tibi. Futuꝝ eñ ē vt herodes querat puerū ad perdēdū eū. Iā extūc bone ihū pati cepiſti. Nō ſolū aūt illā aie infātie vexatōꝫ in teipō ꝑtuliſti: ſꝫ etiam mortē in puſillis tuis. quoꝝ multa milia inter mānillas matrū ꝑ te herodes trucidauit īmanitas excepiſti. Hec anſhel. In rege herode crudelitas impioꝝ. exiſtimantiū martirū cede poſſe religionē xp̄ianā extinguere: ⁊ ī occiſiōe ꝑuuloꝝ cūctoꝝ martirū. q̄ ꝑuuli. i. humiles ⁊ innocentes occiſi ſūt ab impijs: forma ꝑceſſit. Sꝫ nō ſic religio ī xp̄o fūdata extinguitur. q: (vt leo ait) ñ minuit̄ ꝑſecutōibꝫ eccleſia: ſꝫ auget̄. Uñ ſm bedam et bernhardū. Herodiana malitia et babilonica crudelitas ē. naſcentem velle religionē extiguere: ⁊ ꝑuul⁹ iſrael' allidere. Siq̄s eñ quid ad ſalutē ꝑtinēs. ſiq̄s religionis vel ſācitatis ortū vel ꝑfectū vel ꝯſumationē impedit vel ꝑſeq̄t̄: talis plane cū egiptijs ꝑuulos iſrahelitici germinis necare conat̄. immo cū herode naſcenteꝫ ſaluatorē ꝑſequit̄. Q: aūt nato dño ꝑſecutio cepit. ſignificat ꝑ omne tp̄us vite p̄ñtis nō deeſſe futuros. qui electos dei ꝑſequent̄. ſicut dñs ī euāgelio ait. ſi me ꝑſecuti ſūt et vos ꝑſequent̄. Et ap̄l'us. Omnes q̄ pie volūt viuē ꝑ xp̄o ꝑſecutōꝫ patiunt̄. Q: ƀo pueri ꝑ dño occiſi ſūt. ſignificat ꝑ humilitatis meritū. ad coronā martirij eē veniendū. q̄a (vt dñs ait) q̄ ſe humiliat: exaltabit̄. pueroꝝ eniꝫ innocētia humilitatē ſignificat ſimpliciū. đ q̄bus dñs ait. ſinite ꝑuulos venire ad me. taliū ē ei r̄gnū celoꝝ. Q: aūt occiſi ſt̄ ſꝫ xp̄c euaſit īſinuat corꝑa martiꝝ. ab īpijs poſſe ꝑimi: ſꝫ xp̄m ꝑ q̄ ꝑſecutō ſeuit. nl'latenꝰ poſſe a fidelibꝫ auferri. Siue eñ viuim⁹ ſiue morimur dñi ſum⁹.

Moralit̄ occidūt pueros multos ⁊ multiplicit̄. pharao ſūmergendo. Herodes detrūcando. anthiochus ſuſpēdēdo. medi ſagittādo. In flumīe ſubmergēte ſignificat̄ delectatō p̄ñtis voluptatis. In gladio detrūcante inflictio p̄ñtis aduerſitatis. in ſagitta delōge ꝑcuciēte. timor future aſꝑitatis. in ſuſpēdio ſpes ſiue ambitio future ꝓſꝑitatis. Sic ḡ dyabolus q̄ pharao. i. diſſipās ꝑ īuidiā. q̄ herodes. i. gloriās ꝑ ſuꝑbiam. q̄ medus. i. mēſurās. ſ. culpe penam. ꝑ malam intentionē. qui antiochus. id eſt ſilentiuꝫ pauꝑtatis ꝑ fraudulētiā. pauꝑtatē eñ celat ⁊ diuitias ſuggerit: hic occidit pueros ſm quatuor affectōnes. q̄ ſūt gaudiū preſentis ꝓſꝑitatis. et ſpes future. triſticia p̄ñtis aſꝑitatis. ⁊ timor fut̄e Et ē notabile ꝙ īficiunt̄ pueri ī q̄ ſtultitia ī bethleē ī q̄ habūdātia. a bimatu ⁊ īfra ī q̄ habūdātia. ⁊ hoc ꝯpatiēdo luget ecclia

Cum aūt maria ⁊ ioſeph cū puero ihū intrarēt egiptū: omnia ydola illi⁹ ꝓuincie in tēplis ſuis corruerūt. ſicut ꝑ yſaiā fuerat ꝓphetatū. Tradūt eīm ꝙ ſicut in exitu filioꝝ iſrł de egipto nō fuit dom⁹ egipti. in q̄ deo ꝓcurāte nō iaceret mortuū p̄mogenitū: ita nec mō fuit tēpluī egiptū ī q̄ nō corruiſſet ydolū. Sicut ⁊ ante archā dn̄i corruit dagon ydolū. cū archa appropīq̄ſſet ad ipm̄. Spūalit̄ etiā corruūt vicia: ingrediēte dn̄o domū cuiuſq̧ p̄us deſertā ꝑ pcc̄a. vt etiam dicit̄ in ſcolaſtica hiſtoria. qn̄ Hieremias ī egipto ꝑ captiuitatē duct⁹ fuerat: ꝓphetauit eis. ꝙ in futuro quedā v̄go paritura eſſet. ⁊ tūc om̄s dij ⁊ oīa ydola egipti ruerēt. Egiptij ḡ ymaginem v̄ginis cū puero ſculpebāt: ⁊ ſibi honores exhibebāt. Hec aūt ꝓphecia mō qn̄ xp̄c cū mr̄e intrauit egiptū ē impleta. nā oīa ydola egipti corruerūt: ⁊ virginē ſicut p̄dictū fuerat pepiſſe indicauerūt. Hoc idem p̄figuratum fuit in moyſe ⁊ pharaone. in ꝯfractōe dei ſui hamonis ⁊ corone. Ut eīm in ſcolaſtica hyſtoria dī. pharao rex egipti coronā regalē habebat. in q̄ ymago dei ſui hamonis egipti ſculpta fuerat. filia ḡ pharaonis que moyſen pueꝝ in filiū adoptauerat: poſtea quadā vice decreuit vt eū pharaoni regi videndū p̄beret. Cui pharao alludens coronā ſuā imponebat: quā ille in terrā ꝓiciēs penitus ꝯfringebat. Et cū eū occidere voluiſſ; dixerūt quidā ꝙ puer hoc ex inſipiētia feciſſet Moyſes nutu dei ſaluat⁹ eſt a nece pharaonis. ſic xp̄c nutu dei ſaluatus eſt de gladio herodis. Moyſes natus ē vt filios iſrł educēt de egipto: xp̄c homo factus eſt. vt eripet nos de inferno. Moyſes deū regis egipti cum corona ꝯfregit. xp̄c oīa ydola egipti ⁊ deos in nihilum redegit. Hanc ruinā ydoloꝝ illa ſtatua p̄tendebat. quā rex nabuchodonoſor in ſomno videbat. De mōte aūt ſine manib; quidā lapis ē abſciſus ⁊ ī pedes illius ſtatue ſeu ymaginis et ydoli ē illuſus. Cōtriuitq̧ eā ⁊ in puluerem redegit: ⁊ poſtea idē lapis in montē magnū excreuit. Lapis iſte ſignificat xp̄m qui abſciſus ē de monte ſine manib;: q: natus eſt de maria ſine tactib; maritalib;. Lapis iſte ſc; xp̄c ꝯtriuit in egipto omnia ydola. de quacūq̧ erāt materia. Et ꝯfracta ſtatua. lapis ille in montē magnū excreuit. q: deſtructa ydolatria. fides xp̄i ꝑ totū mūdū inoleuit. ⁊ xp̄c creuit ī montē talē ⁊ tantū. ꝙ ſūma īmēſitate repleuit tam celū q̄ꝫ mundum. Per tranſitū dn̄i in egiptū ꝓpter ꝑſecutōez herodis. ſignificat⁹ fuit trāſit⁹ apłoꝝ ad gētes ꝓpter ꝑſecutōez eis motā a iudeis: ꝑ reditū aūt ei⁹ in iudeā. defūcto herode ſignificat̄ illūiatō iudeoꝝ in mūdi fine. Un̄ ſcd̄m Remigiū. Per ioſeph deſignāt̄ p̄dicatores: ꝑ pueꝝ fides ⁊ noticia ſaluatoris: ꝑ mariā ecclīa ⁊ ſacra ſcp̄tura: ꝑ ꝑſecutōez herodis. ꝑſecutō facta a iudeis: ꝑ fugā ioſeph ī egiptū. trāſit⁹ p̄dicatoꝝ ad gētes. ad q̄s fidē xp̄i ⁊ ecclīe tulerūt. relicto herode. i. iudeoꝝ īfidelitate. ꝑ tp̄s aūt q̄ fuit ī egipto. ſpaciū tp̄is ab aſcēſione dn̄i vſq̧ ad aduētū antixp̄i: ꝑ obitū herodis. extinctō iuidie ī cordib; iudeoꝝ ī fine. Tūc itaq̧ dn̄s ī egipto ignorātie tenebras effugauit ⁊ ydoloꝝ vanitate diſcuſſa dei veri cultū veneratōnēq̧ reꝑauit. Ubi ignis fidei ſuccēſus ī tantū excreuit: ꝙ etiā deſerta ei⁹ repleuerit. Dn̄i eīm p̄n̄tiā poſtmodū herem⁹ egipti meruit: vt ꝑadiſo melior. ⁊ celo clarior effecta videret̄. vn̄ Criſo. Deniq̧ ſiq̄s nūc ad egipti veniat ſolitudines. ꝑadiſo ꝓſus oēm illā videbat heremum digniorē. ⁊ īnumerabiles angeloꝝ cet⁹ in corporib; fulgē mortalib;. Eſt eīm cernē tota illa regione diffuſū exercitū xp̄i. ⁊ admirabilē illum regiū gregē. virtutūq̧ celeſtiū ꝯuerſatōez ī terris micantē. Nō ita varijs aſtroꝝ choris celum refulget: vt egiptus īnumeris monachorū diſtinguit̄ atq̧ illuſtrat̄ habitaculis. Noctes quidē ſacris hymnis ⁊ vigilijs. dies v̄o oratōnib; manuūq̧ oꝑib; exercēt: apoſtolice curſū virtutis imitātes. Hec Criſo.

Fuerūt ḡ ad q̄ndā ciuitatē thebaide. q̄ vocat̄ heliopolis. ⁊ ibi aliquā domūculā ꝯducētes. habitauerūt ꝑ ſeptē ānos tamq̄ꝫ aduene ⁊ peregrini pauꝑes ⁊ egeni. S; vnde ⁊ quō iſti tāto tp̄e viuebāt. Nunq̄d mendicabant? Legit̄ aūt de dn̄a: ꝙ colo ⁊ acu querebat ſibi et filio neceſſaria. Suebat ḡ et filabat dn̄a mūdi ꝓ precio: pauꝑtatis amore ⁊ zelo. O quot et quāte hm̄oī aduenis fiebāt iniurie: q̄s dn̄s vitare nō venit ſ; ſuſciꝑe. Quid etiā ſi aliqn̄ filius famē paciēs. panē pecijt nec vnde daret mr̄ habuit. Nōne in his ⁊ ſimilib; totaliter ꝯcuciebant̄ viſcera ei⁹. Cōſolabat̄ verbis filiū ꝓut poterat. ⁊ nihilomin⁹ oꝑe victū ꝓcurabat. ⁊ ſibi forte aliqn̄ de victu ſubtrahebat vt filio reſeruaret. Et ſi ex oꝑe manuū oportebat querere victū. q̄d dicemus de veſtimētis. q̄d de vtenſilib;. ſc; lectis ⁊ alijs infra domū oportunis? Nūq̄d duplicia. nūquid ſuꝑflua. nunquid curioſa habebat? Hec ꝯtra pauꝑtatē ſūt. ⁊ hec ſi habere poſſet: nollet ea pauꝑtatis amatrix. Sed nunquid dn̄a ſuendo vel alia oꝑa faciendo. faciebat more quorūdā oꝑa curioſa. Abſit. Eſt eīm periculoſū ⁊ valde magnū viciū. ꝓpter multa. de quo latius dicet̄ infra.

Cōſpice nūc dn̄am in laborib; ⁊ oꝑib; ſuis. filando. ſuendo. texēdo ſolicitā. quō facit ea fidelit̄ atq̧ hūilit̄ cū diligētia habēdo: ⁊ nihilomin⁹ ſuꝑ filio ſuo ⁊ gubnatōne dom⁹ curā diligētiſſimā habēdo. vigilijſq̧ ⁊ orōnib; iuxta poſſe ſꝑ ītendēdo. ⁊ toto affectu ꝯpatere ſibi. ⁊ ꝯſidera ꝙ n̄ habuit oīno gratis regnū dei. dn̄a regni. Sed ⁊ ioſeph ſc̄tus. fab lignari⁹ aliq̄d oꝑabat̄ ī arte lignaminis. Un̄ q: ꝯpaſſionis occurrit materia. tandē cū aliquā morā cū eis ꝯtrexeris. pete recedēdi licētiā. ⁊ bn̄dictōe accepta p̄mo a puero ihū. deinde a mr̄e. poſtea a ioſeph: genib; flexis ⁊ cū lacrimis ⁊ cōpaſſione mag̃ valefacias eis. q: tā q̄ꝫ exules a patria ſine aliq̄ cā ⁊ exbāniti remanēt ad ꝑegrinādū ibidē ꝑ ānos ſeptē ī ſudore vult⁹ ſui victuri. Oratō.

DOmine ihū xp̄e q̄ adhuc infās ꝑſecutōnes ⁊ exilia pati. ⁊ infātes tūc ꝓ te occidi voluiſti: da mihi miſero hec oīa ac

etiã mortẽ ſi oportꝫ ꝓ te paciẽter tollerare. cũ
ctaqꝫ ꝓſpera mũdi deſpicẽ. et nulla ei⁹ aduerſa
formidare. Et vos o ſctiſſimi inocẽtes flores et
ꝓmicie martirꝝ. q̃ ꝑ innocẽtiã ⁊ martirij palmã
dei filio infãti adheſiſtis: dignemĩ de plenitudi
ne grẽ ⁊ innocẽtie vrẽ. ĩfirmitati ⁊ miſerie pec-
catorũ meorꝝ veniam. et gratiam ab eodem dei
filio benigniſſimo obtinere Amen.

De reditu dñi ex egipto. et initio penitentie Johannis baptiſte. Correſpõdet euangelio Defuncto herode ⁊c. Capitulum .XIIII.

Completis autẽ fere ſe-
ptem ãnis. quibꝫ dñs ꝑegrinat⁹ eſt
in egipto. ⁊ herode mortuo: vocat⁹
ẽ dñs ex egipto. Quia (ſicut dicit̃ ĩ
hyſtorijs) tricesimo ãno regni herodis nat⁹ eſt
xp̃c: ⁊ tricesimooctauo ãno regni ſui mortu⁹ ẽ
herodes. Hoc aũt factũ ẽ. vt ꝯſecutiue adimplẽ
tur qđ dictuꝫ ẽ a dño ꝑ Oſee ꝓphetã. Ex egipto
vocaui filiũ meũ. ſcꝫ ꝯſubſtãtialẽ. Hoc autẽ de
vocatõe ⁊ exitu iſrl' de egipto ad litterã legitur
q̃ etiã qñqꝫ puer ⁊ fili⁹ a dño appellat̃. Iſta er-
go auctoritas habet duplicẽ ſenſuꝫ litteralẽ. q:
verificata ẽ ad litteraꝫ de populo iſrl' vocato a
dño de egipto. ꝑfecti⁹ tamẽ de dño nr̃o ihu xp̃o
q: ipẽ ẽ fili⁹ dei naturalis. alij aũt ſũt filij ꝑ ad-
optionẽ. Primo ḡ ãno archelai ſenioris filij
herodis. ⁊ ãno dñi octauo: apparuit angel⁹ dñi
ioſeph ĩ ſomnis: dicẽs ei. Tolle puerꝝ ⁊ matrem
ei⁹ ⁊ vade in terrã iſrl'. ſcꝫ in iudeã: defũcti ſũt ei
q̃ querebant aĩam pueri. i. vitam corꝑalẽ. ſ. he-
rodes ⁊ cõplices ei⁹ ⁊ fautores in morte dñi. ſcꝫ
ſcribe ⁊ phariſei. Quia ſcđm Joſephũ. Herodes
p̃cepit ĩ morte ſua plures de nobilibꝫ iudeorꝝ in
terfici. vt ſic cogeret iudeos q̃ eũ oderãt flere in
ſua morte. Uel herodes mortu⁹ ẽ ad litterã. alij
q̃ ad ꝑtatꝫ. Ex hoc ḡ loco ſm̃ Hiero. intelligi
mus. nonſolũ herodẽ. ſed ⁊ ſacerdotes ⁊ ſcribas
eodẽ tempe necẽ dñi fuiſſe meditatos. Ut aũt ait
Remigi⁹. Per hoc qđ ãgel⁹ ĩ ſomnis ioſeph ap
paruiſſe dicit̃. miſtice deſignat̃: q' illi q̃ a curis
terrenis ⁊ ſecularibus negocijs requieſcũt. ꝑfrui
angelica viſiõe merẽt̃. Igit̃ Joſeph ꝯſurgẽs
tanq̃ ꝓmptus obediẽs. accepit puerꝝ tanq̃ nu-
trici⁹ ſolicitus. ⁊ matrẽ ei⁹ tanq̃ comes obſeq̃o
ſuis: ⁊ cepit redire ĩ terrã iſrl'. Uadũt ḡ ⁊ tranſe
unt ꝑ deſertũ ꝑ qđ venerũt. Uade ⁊ tu cum eis.
auxiliũ ⁊ ſeruitiũ exhibẽs ⁊ impendẽs ipis ĩ q̃-
bus poteris. Et ĩ ipo itinere poteris ꝯpati eis
⁊ reſpicẽ ipos fatigatos ⁊ labore deuictos. et tã
de die q̃ de nocte ꝑ ꝑ q̃etis hñtes. O q̃tum pu-
er egregi⁹ ac delicat⁹ rex celi ⁊ terre. ꝓ nobis la
borauit. et q̃cito cepit. Uñ ⁊ ꝓpha in ei⁹ ꝑſona
p̃dixit. Paup ſũ ego. ⁊ in laboribꝫ a iuuentute
mea. Penurias magnas. labores arduos. ⁊ af-
flictões duras corꝑis ꝯſtãtiſſime aſſũpſit: ⁊ ſe-
ipm q̃i odio ꝓ amore nr̃i ſe habuit. Certe ſol⁹ hĩ
labor de q̃ nũc tractam⁹. ad plenã redẽptõnẽ no
ſtrã ſufficẽ debuiſſet. Dicit̃ aũt q' ꝓpe finẽ p̃-
dicti deſerti iam puer iohes baptiſta penitẽtiã
agere ceperat. cũ tñ nullũ pc̃m habẽt: q: dicit̃
petiſſe deſertũ. duꝫ ſeptẽ annorꝝ eſſet: ⁊ q' locus
iordanis vbi baptizauit ipẽ iohes. ẽ ille: vbi trã
ſierũt filij iſrl'. qñ venerũt de egipto ꝑ ipm deſtũ
ꝓpe quẽ locũ in eodẽ deſto iohes fecit penitẽtiã
Predicator pñie futur⁹. q̃ntocius potuit aſpa
ſolitudĩs elegit. et pecijt: vbi p̃meuã etatẽ trãſ-
egit. vt viuẽs in deſtis vitã auſterã ducẽt. ⁊ ob
amore ⁊ illecebris mũdi ⁊ ſe ⁊ auditores ſuos ſu
ſpendẽt facili⁹ ⁊ reuocaret. et vt ibi ꝯtẽplatõni
vacaret liberius diuinã ſapiẽtiã hauriẽdo quã
poſtea effudit p̃dicando. Bonũ ẽ igit̃ ei⁹ exem-
plo ab adoleſcẽtia iugũ dñi portare. ⁊ dũ natu
ra tenera ẽ. bonis ſe aſſueſcẽ: ⁊ ĩ p̃dicãdis audi-
tores actu p̃cedẽ. Ex q̃ ſumit̃ argumẽtũ. q' anq̃
q̃s ꝑfect⁹ fuerit. aliorꝝ magiſteriũ obtinẽ nõ de
bet. Manebat iohes in deſto vbi ẽ aer purior.
celũ apti⁹ ⁊ familiarior de⁹: vt q: nõduꝫ baptiſ-
mi ⁊ p̃dicatõnis tp̃us aduenerat. orõnibꝫ vaca
ret. ⁊ cũ ãgelis ꝯuerſaret̃. ⁊ extra multorꝝ mali
tiam nutriret̃. ⁊ neminẽ vereret̃ arguẽ nihil ſi
bi ꝯſcius. ⁊ eẽ fide dign⁹. q̃ xp̃m erat p̃dicatur⁹
⁊ de ipo teſtificatur⁹. Nemo eñ pt̃ alteri⁹ teſtis
eſſe ydone⁹. niſi p̃us fuerit ſu⁹. Fugit igit̃ tur-
mas ⁊ tumultũ populi: ne ex cohabitatõe ꝯtra
heret ĩfamia vel vita aliquã maculaꝫ ſcandali
vel delicti. Qui ſi ĩ mũdo mãſiſſꝫ. forte malitia
⁊ ꝯuerſatõe hoĩm dep̃uat⁹ fuiſſꝫ. Mũdum itaqꝫ
fugit: vt ſãctitatẽ ſuã cuſtodiret. ⁊ ne leui ſaltẽ
v̄bo vel pc̃o vitaꝫ macularet. Nam ſm̃ Criſ. ſi
cut impoſſibile ẽ arborẽ iuxta viam poſitã fru
ctus vſqꝫ ad maturitatẽ ſuare: ſic hoĩeꝫ iuxta
mundũ poſitũ. vſqꝫ ĩ finẽ vite innocẽtiaꝫ cuſto
dire. Sũt aũt quedã arbores q̃ licet ſũt in orto
plãtate. ita q' ad ſtipitẽ trãſeũtes ñ poſſint at-
tingẽ: tamẽ ramos ſuos ꝑ viã expandũt. ⁊ ideo
moleſtãt̃ a trãſeũtibꝫ: ſic ẽ de religioſis ĩ nego-
tijs ſecularibꝫ ſe ĩplicãtibꝫ. Excellẽs valde et
mirabilis ẽ puer iſte iohes. Ipẽ ei fuit p̃m⁹ hẽ-
mita. ac p̃ncipiũ. ⁊ via religioſe viuẽ volẽtiuꝫ.
De cui⁹ ſinglãri ꝯuerſatiõe Petr⁹ rauẽnas ita
ſcribit. Infra teneritudinẽ ãnorꝝ. btũs iſte pu-
er ſpũ ducẽte ad hẽmũ duct⁹ ẽ. Nec obſtitit eta-
tis ĩfirmitas quã maieſtas dñi fecũdauit. Re-
liq̃t iohes mũdũ. hoĩes fugit. patriã neſcit. ꝑn-
tes aſpnat̃: ⁊ ĩ ſoli⁹ diuinitatis apicẽ. hẽe ꝯtem
platõis figit obtuit⁹. Mira rerꝝ ꝯuerſatõ. hoĩeꝫ
vix mũdũ ĩgreſſũ. mũdi gliam fugẽ. ⁊ ſeculi cu-
piditates nõſolũ obliuiſci. ſꝫ ⁊ neſcire: ꝑpetuuꝫ
cũ diuinitate ſtabilire ꝯſortiũ. Receſſ⁹ mõtium
ſiluarꝝ anfract⁹ ⁊ valliũ ſubẽiacẽs vaſtitas pue
ro p̃riarche domicilia cũ nox coegerat p̃buerũt.
Sic iohes etatis ſupgreſſus infantiã. ⁊ nobilio
ris generis generoſitatẽ oblit⁹ ſoli vacat diui-
nitati. forma vite. monachorꝝ ꝓpoſitũ. anachori
tarꝝ p̃ncipiũ. toti⁹ religionis aſſertõ. Unde ⁊ Cri
ſoſtom⁹. Sicut ſacerdotuꝫ p̃ncipes ſũt aplĩ. ſic
monachorꝝ p̃nceps iohes baptiſta ẽ. q̃tum tra-
dit hebreorum ſcriptura et vſqꝫ hodie in memo
ria eſt. Conſiderate monachi dignitatem ve-
ſtram. iohes princeps veſtri ẽ dignitatis. Ipſe

monachus ſtatim vt natꝰ ē. ī heremo viuit. ī hē
mo nutrit̄. xpm expectat in ſolitudīe: nō vult
cū hoībꝫ ꝯuerſari. in hēmo cū āgelis ꝑhat̄. Fe
lix iſta ꝯuerſatō. deſpicē hoīes. angelos querē:
vrbes deſerē. ⁊ ī ſolitudīe xpm īuenire. Xpm nō
querebat ī tēplo ſꝫ in deſerto. Sepauit ſe a mlt
titudīe. Oculis expectantibꝫ xpm. nil aliud di-
gnū ē aſpicē niſi xpm: felices ſt̄ q̄ imitāt̄ iohēꝫ
quo maior int̄ natos mulieꝝ nō fuit. Hec Criſ.
Infelices ḡ monachi ſūt. q̄ iohēm ꝑncipē ſuum
nō ſequētes. ſolitudinē ſuā deſerūt. ⁊ in vrbibꝫ
cū hoībꝫ ꝯuerſant̄. q̄bꝫ ſolitudo carcer ē. ⁊ oppi
dū ꝑadiſus. Nō ſic Hieronimꝰ ſentiebat. qui di-
cebat. Viderint alij qd ſentiāt: vnuſq̄ſqꝫ em̄ ſen
ſu ſuo dicit̄. mihi oppidū carcer ē. ⁊ ſolitudo ꝑa
diſus. Hec Hiero. Agnoſcat ḡ monachꝰ nomē
ſuū. monos em̄ grece vnꝰ latine. et achos grece
triſtis latine dr̄: inde monachꝰ q̄ſi vnꝰ ⁊ triſtis
interꝑtat̄. Sedeat ſolꝰ ⁊ triſtis ⁊ offitō ſuo va-
cet. alienūqꝫ officiū nō vſurpet. Qui tamē ſi do
cere vult: audiat cōſiliū hugonis q̄ dicit. Vili-
tas habitꝰ tui et ſimplicitas vultꝰ. ⁊ ſanctitas
ꝯuerſatōis ſue: docē debēt hoīes. Meliꝰ fugiēdo
mundū doces q̄ ſequēdo. Qui etiā ſcd̄m ꝯſiliū
gregorij. reuerētiā ſui habitꝰ ī actu. in locutōe
in cogitatōe ſemꝑ circūſpiciat: vt ea q̄ mūdi ſt̄
ꝑfecte deſerat. ⁊ qd oñdit humanis oculis habi
tu. hoc ante dei oclos moribꝫ ꝑ̄tendat. Nō ḡ glo
rieris q̄ in ſolitudīe vel religiōe ſis. aut longo
tpe fueris. niſi ī ea bene vixeris: q: nihil tibi ꝓ
derit. ymmo magna dāna pateris: ſi hēmita vl̄
religioſus vocaris. ⁊ vitam nō agis. Vt em̄ ait
Hiero. Nō hieroſolimis fuiſſe. ſꝫ hieroſolimis
bene vixiſſe laudādū ē. Vn̄ Augꝰ ad frēs hēmi
tas. Nō enim ſatis ꝓdeſt. q̄ iſtum locum expeti-
uimꝰ: ſi tales ſimꝰ q̄les in ſeculo eſſe poteramꝰ.
Nūquid nobis habitatō huiꝰ ſecreti aliq̄d ꝓdeſt
q̄n tyrānico dn̄atu malitia ī nobis regnat. q̄n
ira ſuꝑ eq̄tat. q̄n maiorē nobis victoriā huma-
nus oculꝰ q̄ diuinus indicit. q̄n laudabiles hē-
mite extra mūdū nos eſſe credimꝰ. ⁊ ꝑ diuerſa-
rū paſſionū vitia mūdū intra nos incluſū tene
mus: ita vt q̄ putabamꝰ nos ꝑ̄cibꝫ nr̄is ſeculo
ip̄i ſuccurrē. pene neceſſe ſit vt videamur magis
ſeculi int̄ceſſoribꝫ indigē. Dubiū q̄ppe nō eſt q̄
illa aīa q̄ ꝯcupiſcētia voluptatū poſſeſſa effici
tur mūdane ꝯuerſatōis. nō poſſit effici regnū
diuinitatis. Ideoqꝫ frēs videte vocatōeꝫ vr̄am
Venire quidē ad hēmū ſūma ꝑfectō ē: ſed nō ꝑ-
fecte in hēmo viuere: ſūma damnatio ē. Quid
em̄ ꝓdeſt ſi locus corꝑaliter quietus teneat̄. et
inquietudo in corde verſet̄. Quid inq̄ prodeſt.
ſi in habitatōe ſilentiū. in habitatoribꝫ ſit vitio
rum tumultꝰ et colluctatō paſſionū: ſi exterio-
ra nr̄a ſerenitas teneat. ⁊ interiora tempeſtas.
Non em̄ ideo ad locū iſtum venimus vt nobis
mūdus famulet̄. vt rebꝫ oībꝫ habūdātes om
ni quiete fruamur. non vtiqꝫ ad requiē. nec ad
ſecuritatē: ſed ad pugnā huc venimus: ad ago
nem ꝓceſſimus. ad exercenda cū vicijs bella ꝑ-
ꝑamus. vt lingue gladio retūdamur. vt nō ſo
lū n̄ inferamꝰ iiurias. ſed nec ſtatī ſentiamꝰ il-
latas. Hec Auguſti. Sed heu pauci hodie re
ligioſi reꝑiunt̄. q̄ de bono in meliꝰ proficiūt. et
de virtute in virtutē aſcendūt. Vnde Bernhar-
dus. Multo faciliꝰ reꝑires multos ſeculares cō-
uerti ad bonum. q̄ vnū de religioſis trāſire ad
melius. Cariſſima auis in terris eſt. q̄ de gradu
quē in religione ſemel forte attigerit. vel parū
aſcendit. Aut aſcendas neceſſe ē. aut deſcēdas
ſi attēptas ſtare. vt ruas neceſſe ē. Et iteꝝ mi-
me ꝓcerto eſt bonus. qui melior eſſe nō vult. et
vbi incipis nolle fieri melior. ibi deſinis eſſe bo
nus. Hec Bernhardus. Joſeph aūt ⁊ maria
cum puero ihū trāſeuntes iordanē. venerūt in
terrā iſrahel. ſm̄ angeli iuſſionē. Non em̄ deter
minauerat angelus in quo loco terre iſrl̄. nec
nomīauerat aliquā ciuitatē determinate. vt du-
bitante ioſeph iteꝝ reuerteret̄. ⁊ ex reuerſione
angeli inſtruentis eū de loco. ioſeph ex frequē-
tiori viſitatōne angeli et locutōe cū eo. certior
redderet̄ ⁊ magis ꝯſolaret̄. Qr ihs in patriam
ſuā reuerteret̄. nos q̄ꝫ in patriā noſtrā feſtina
re ammonet. Audiens v̄o ioſeph q̄ archelaus
filius herodis ſenior regnaret. timuit in iudea
ꝓ ſuo patre. timuit illuc ire. ꝑ̄ archelao pater-
ne crudelitatis herede. q: ille tanq̄ ꝑ̄ncipalr̄ ma-
gis ꝓ patre zelabat. ⁊ omnis impetus ꝑſecutō-
nis in bethleem. eiuſqꝫ finibꝫ deſeuiebat. Judea
aliq̄n accipit̄ ꝓ tota terra duodecim tribuū. vt
ibi. notus in iudea deus. Aliq̄n ꝓ ſola terra tri
bus iude. vt ibi. Judea ⁊ hieruſalē nolite timē.
Aliq̄n ꝓ terra duaꝝ tribuū. ſcꝫ iude ⁊ beniamī
vt hic dicit̄ q̄ archelaus regnauit in iudea. Di
uiſum ḡ erat regnū. ⁊ iam a pluribꝫ regebatur.

Ad cuius euidentiā eſt ſciendū. q̄ ſcd̄m opi-
nionem magis ꝓbabilē. herodes moriens con-
didit teſtamentū. in quo ordinauit archelaum
filiū ſuū regni ſui ſucceſſoreꝫ. ita tamē. q̄ coro
nam ſibi nō imponeret. niſi ꝑ romanū impera
torem. Ad ſumendū igit̄ dyadema romā venit.
ſed ⁊ fratres eius duo ſcilicꝫ herodes antipas ⁊
philippus. qui cū ip̄o poſt mortē pr̄is ſuꝑſtites
erāt. q: alios tres filios. ſcꝫ antipatꝝ ſuū ꝑ̄mo
genitū ⁊ allexandꝝ ⁊ ariſtobulū. pat̄ an̄ mor-
tem ſuū miſerabilē necauerat. etiā romā vene
rūt: ⁊ pat̄ne hereditatis ꝑtem pecierūt. Tādē
imperator ⁊ ſenatus romanoꝝ volētes frange-
re iudeoꝝ ſuꝑbiaꝫ. ⁊ auferre eis rebellādi oc-
caſionē: abſtulerūt eis regiū nomē. ⁊ diuiſerūt
regnū in q̄tuor ꝑtes. ſcꝫ thetrarchias. q̄ꝝ duas
ſcꝫ iudeā ⁊ abilinam dederūt archelao filio ſe-
niori. terciam v̄o ſcꝫ galileā ⁊ regionem tranſ-
fluentem. dederunt herodi antipe. ſub quo Jo-
hannes eſt decollatus. et dn̄s paſſus: ſed quar-
tam ſcꝫ ytuream ⁊ traconitidē regionē. dederūt
philippo. cuius vxorem abſtulit ip̄e herodes ā-
tipas frater eiꝰ. Et ſic archelaus erat dyarcha
ſed alij duo fuerunt tetrarche. Adhuc autem
preter herodem aſcolonitam et herodem anti-
pam ſupradictos. etiam tercius herodes dictꝰ
agrippa. filius ariſtoboli filij herodis aſcolanite

fuit. qui iacobuȝ fratrē iohis gladio occidit et petrū incarcerauit. Et q̄a archela⁹ fuerat a p̄re q̄ntum in ſe erat. in toto regno iudeoꝝ ſubſtitutus: ideo magis fauebat factis a p̄re. ꝓpter qd̄ ioſeph timuit ire in iudeaȝ. et ām̄onitus ī ſomnijs p̄ angelū: iuit cū puero ⁊ m̄re ei⁹ in galileam.. vbi dn̄abat ali⁹ fili⁹. ſcȝ herodes. q̄ portione ſibi debita a patre. q̄ntum in ſe erat. an̄ priuatus fuerat. ꝓpter qd̄ ioſeph ibidē cū puero ſecurius m̄ſit. q̄ ⁊ ip̄a terra iſrl̄ erat. q: eam iſrl̄ incolebat. Et veniēs habitauit ī ciuitate q̄ vocat̄ nazareth. vt ibi xp̄c nutraret̄. vbi fuerat cōceptus: licet ī bethleem fuerat natus. ibi em̄ ſecuri⁹ habitare poterat q̄ ī hieruſalē vel bethleem. vbi archela⁹ manebat. Vn̄ Criſ. venit igit̄ ih̄s in nazareth. nō ſolum periculi timore. ūmetiā patrie amore cogēte. vt ſcȝ ſecuri⁹ ibi habitaret ⁊ ḡtius. Hoc aūt factū ē vt adimpleret̄. qd̄ dictū ē p̄ ꝓphetaȝ qm̄ nazare⁹ vocabit̄. lȳ vt tenet̄ ꝯſecutiue nō cāliter. q: ꝓphia nō eſt cauſa euētus rei. ſȝ euētus ē cauſa iplet̄ōis ꝓphie. Nazareus aūt xp̄c ē nūcupatus. tā ex loci appellatōne vbi ꝯceptus ē ⁊ nutrit⁹: q̄ ex ſac̄mēto legis. ſm̄ quā nazare⁹ ſc̄tus inꝑ̄tat̄ ⁊ dn̄m oīs ſcripture ſc̄m dicūt ⁊ teſtāt̄. Sicut ḡ elegit locū in q̄ naſceret̄. ſic ⁊ ciuitatē in q̄ coadoleſcēs nutriret̄. cui⁹ nomē ē inditū. qd̄ eſſentialit̄ ip̄e fons ſc̄titatis ī ſc̄titate nutrit⁹. ſc̄tus ſc̄toꝝ q̄i nazare⁹ nazareoꝝ recte dicit̄. Nazareth ei flos cāpi vel germen nouellū vl̄ ſc̄titas inꝑ̄tat̄. de cui⁹ radice germīs ſc̄tus ſc̄toꝝ. i. nazare⁹ aſcēdiſſe legit̄. Vn̄ ⁊ ex hoc qd̄ xp̄c dictus ē nazare⁹ diſcipuli ei⁹ ⁊ xp̄iani p̄us cōi noīe ꝯſueuer̄t nazarei vocari. ſȝ poſtq̄ petr⁹ āthiocenā ſedem tenuit. cōi ꝯſilio greco noīe a xp̄o xp̄iani dicti ſūt. In nazareth ḡ ꝯcipi ⁊ nutriri xp̄c voluit. vt p̄ hoc daret ītelligi. q̄ florida fuit ⁊ ei⁹ ꝯceptō. q: ſine originali. ⁊ ei⁹ ꝯuerſatō q: ſine actuali. Vn̄ dicit Bern̄. q̄ amat florigerā patriā. flos de radice ꝑ̄eſſe. In hoc aūt q̄ dereliq̄t egiptū et venit ī galileā. habitauitq; ī nazareth: dat̄ nobis exemplū. q̄ ſtatū culpe debem⁹ deſerere. ⁊ de vitijs ad v̄tutes trāſire ī pſeuerātiaq; bonoꝝ op̄m florere. vt ſic ad p̄riaȝ celeſtē valeamus ꝑuenire.

Ecce redux im⁹ pueꝝ ih̄m de egipto. Eo ſ̄uerſo. ſorores dn̄e aliiq; ꝯſāguinei ⁊ amici ꝯcurrūt ⁊ ad viſitādū eos feſtināt. Ip̄i at̄ nazareth remanēt. ⁊ pauꝑm vitā ducūt. Ubi (more ſolito) ioſeph opas fabriles locauit. ⁊ maria filando et ſuēdo ⁊ al's ꝓut potuit: laborauit. ac nihilominus circa filiū ſuū diligēs et ſolicita fuit. Ut ei (ait Anſhel̄) nec ē aliq̄ ſciētia q̄ poſſit penetrare nec eloquētia q̄ poſſit p̄dicare: q̄nta dulcedinis ſedulitate ꝑuulū fouerit. q̄nta diligentia obſeq̄oq; adoleſcētē. ⁊ ī robur etatis ꝑuenerit vadētē. Et vt ip̄amet cuidā deuote pſone reuelauit. multociēs cū filiū ſuum gremio ꝯfoueret: p̄ nimia deuotōis dulcedie caput ſuū capiti filij acclināſ. tātas lacrimas effudit: vt caput ⁊ totā ei⁹ facieȝ lacrimis amoris rigaret. ⁊ dicebat. O ſal⁹ ⁊ gaudiū aīe mee. Quis hec audiēs vl̄ mente tractās ſe a lacrimis poterit ꝯtiné. Exinde vſq; ad. xij. ānū pueri ih̄u. nō legit̄ aliq̄d de ip̄o vel ei⁹ ꝑntib᷒. Dicit̄ tamē ⁊ veriſil̄e ē: q̄ ī nazareth adhuc ē fons ꝑuus. ad quē dn̄a aliq̄n ibat ⁊ de q̄ puer ih̄s frequēter aquā hauriebat ⁊ matri miſtrabat: vtpote qui ſubditus illi erat. Pro ſūmis ḡ delitijs interdū aquā tribuit ſue matri q̄ dat eſcā om̄i carni. Ubi etiaȝ herbas ī agris collegit. de q̄b᷒ m̄r olera ꝯficét. Faciebat hm̄ōi ſuitia m̄ri humilis dn̄s. nō em̄ habebat alium ſuientē vel iuuantē ī neceſſitatib᷒. In h̄ūilitate ſe tēpeſtiue exercé cepit. de qua poſtmodū p̄ ceteris v̄tutib᷒ gl'iando dixit. Diſcite a me. quia mitis ſum ⁊ humilis corde. Unde Anſhel̄. Nihil deſanitatis eſtimes tibi acceſſuꝝ. ſi eū apud nazareth pueꝝ inter pueros ꝯtēpleris. ſi obſequētē m̄ri ſi opanti nutritō aſſiſtētē ītuearis. Orō.

O Jh̄u mitiſſime qui de v̄gine natus ī ꝑtes egipti ſeceſſiſti. et ab egipto vocat⁹ in terrā iſrl̄ rediiſti: reuoca me dn̄e ſeruum tuuȝ. a vultu oculoꝝ tuoꝝ in egipto hui⁹ exilij ꝓiectū. in hui⁹ ꝑegrinatōnis tenebris exulatū: ab egipti ꝑtib᷒. a mūdane ꝯuerſatōis tenebris. reduc corpore. reduc mēte. reduc et voluntate: fac me vitia deſeré ⁊ ad v̄tutes trāſire. ⁊ in terrā ꝓmiſſionis me digneris introducere modo fide. ſpe ⁊ caritate. in futuro v̄o re. ſpecie glorificatōne ⁊ veritate Amen.

De eo q̄ puer Jh̄s remanſit in hieruſalē. ⁊ inuentus eſt in templo. Capitulum .XV.

Puer aūt Jh̄s creſcebat in augmēto. ⁊ ꝯfortabat̄ in vigore ſcȝ q̄ntum ad corpus: ⁊ ne q̄s ꝑ̄imaginet̄ ita eū creuiſſe ſc̄dm aīam. ſicut creuit ſc̄dm corpus: ideo ſubdit q̄ erat plenus ſapiētia. ſcȝ q̄ntum ad aīaȝ. ⁊ grā dei erat ī illo ſcȝ q̄ntum ad vtrūq;. Vn̄ ſm̄ Bedaȝ. Quia in xp̄o habitat oīs plenitudo diuinitatis corꝑaliter: iō puer iſte erat plen⁹ ſapiētia. nec ſm̄ hoc īdiguit augeri vl̄ ꝯfortari. vtpote v̄bū dei ⁊ de⁹ ſȝ inq̄ntuȝ fuit hō erat ī eo grā. Magna em̄ grā illi homi xp̄o donata ē. vt ex q̄ hō fieri cepiſſet. ꝑfect⁹ eſſet et de⁹. Et ſm̄ eūdē Bedā. Huic ſil̄e ē qd̄ ſcribit iohes eū plenū grā ⁊ veritate: eandē ip̄e diuinitatis excellētiā noīe veritatis quā lucas ſapiētie nomīe ꝯmēdauit. Habuit q̄ꝑpe xp̄c plenitudinē oīm v̄tutum. donoꝝ ſp̄ūſſc̄ti. exceptis fide ⁊ ſpe: p̄ q̄b᷒ habuit certā ſciaȝ ⁊ firmā poſſeſſionē. q: ab inſtāti ſue ꝯceptōis b̄tus fuit. Quociēs ḡ xp̄c creſcé ⁊ ꝯfortare vl̄ tale aliquid agé dicit̄: oīa ad corp⁹ referāt̄. Nā ſm̄ aīam ab īſtanti ꝯceptōis totaliter ꝑfectus fuit. ſed hanc ꝑfectōnem nō oſn̄debat niſi ꝓut ꝯueniētia tꝑis exigebat. Vn̄ Bern̄. Uir erat ih̄s nondū natus ſed ſapiētia nō etate. anie vigore nō corꝑis maturitate: ītegritate ſenſuū nō corpulētia membroruȝ. Neq; em̄ min⁹ habuit ſciētie ih̄s conceptus. q̄ natus: ꝑuus q̄ magnus. Siue ergo latens in vtero. ſiue vagiens in p̄ſepio. ſiue iam grādiūculus interrogās legis doctores in templo. ſiue iam ꝑfecte etatis docēs ī populo: eque

ꝑfecte fuit plenus ſpūſancto. De his ⁊ hmōi ha
bes etiam infra ī fine hui⁹ capituli. Et ibāt ꝑen
tes ei⁹ tanꝙ̄ deuoti ⁊ religioſi legis obſeruato-
res. ꝑ oēs ānos vt eſſent ī hieruſalē ī die ſolē
ni paſche ſcꝫ paſceue. vt legē audirent. ſacrifi-
tijs ꝑticiparēt. ſolēnitati inceſſent: ⁊ ei⁹ adhuc
vmbre ſeruiebant. cui⁹ iam veritatē tenebant.
Ubi nota. ꝙ legales feſtiuitates iudeoꝝ que
dam erāt ꝯmunes ⁊ ꝯtinue. quedā anniuerſa-
rie. Cōmunes ⁊ ꝯtinue erāt due. ſcꝫ ſabbatū q̄
vacabant ab omni ope. ꝙ illo die de⁹ requieuit
ab omī ope creatōis. alia eſt neomenia in ꝑnci
pio ſcꝫ noue lune ad laudē creatoris q̄ creauit
oīa tpa. Anniuerſarie vō feſtiuitates erant
q̄nqꝫ. ſcꝫ feſtū paſche qḋ celebrat̄ decimaq̄rta lu
na menſis ꝑmi. erat hec feſtiuitas ī memoriā li
beratōis de egipto. Secūda erat feſtiuitas ꝑen
thecoſtes. q̄ celebrat̄ q̄nquageſima die a paſca
eo ꝙ tūc data fuit lex iudeis ī mōte ſynai a deo
Tercia feſtiuitas erat tubaꝝ ⁊ clangoꝝ. que
erat ꝑma die menſis ſeptēbris. tūc eīm bucina-
bant cornib⁹ pecoꝝ. in memoriā ꝙ eadē die fu-
it yſaac liberatus ab īmolatōne pr̄is. pecore ſb
ſtituto ꝓ eo. Quarta feſtiuitas erat ꝓpiciatōis.
⁊ celebrat̄ decima die mēſis ſeptēbris. qꝛ eadem
die venit ad eos moyſes referens dei irā placa
tam. ꝺ offenſa ꝯflatōnis vituli quē adorabant.
Quinta erat ſcenophegia ſcꝫ feſtū tabernaculo
rum. qḋ erat decimaq̄rta die ſeptēbris. ⁊ tūc il-
lis dieb⁹ habitabāt ī tabernaculis. in memoriā
ꝙ patres eoꝝ quadragita ānis in deſerto fuerīt
ſub vmbracul' habitātes. Inter has q̄nqꝫ feſti-
uitates ſole tres ſcꝫ paſche. ꝑenthecoſtes ⁊ ſce-
nophegie. erāt ſolēniores ⁊ ꝓ tēdebant̄ ſeptem
dieb⁹. In his trib⁹ oē maſculinū ſm̄ ꝑceptuꝫ
legis aſcēdebat ī hieruſalē. vt apparēt corā dn̄o
qui tamē erāt remoti ex ratōnabili cauſa de ꝑē
thecoſte ⁊ ſcenophegia ſe poterāt excuſare. ſed
de paſcha nō niſi infirmitate cogēte. Iſta autē
lege mulieres nō erāt aſtricte. ſed tamen pluri
me veniebāt ex deuotōe. Unde ⁊ beata ꝟgo aſcē
debat ſingulis ānis. nolens pueꝝ dimittere ſine
cura. maxime q̄diu regnauit archelaus. Quis
ꝗ parētes timerēt archelaū. ibant tamē in hie
ruſalē ad diē feſtū. qꝛ poterat fieri. vt tūc inter
tam ingentē turbā latēter aſcenderēt mox re-
uerſuri. vt nec ſolēnitate ꝑtermiſſa eſſent irre-
ligioſi. nec longa māſione ꝯſpicui. Et cū fa-
ctus eſſet ihs annoꝝ duodecim aſcēdit cū parē
tib⁹ ſuis ſm̄ legis ꝯſuetudinē. ad diē feſtū ī hie
ruſalē. Per hoc oñdit ꝙ a pueritia debēt hoīes
aſueſcere ad diuina. ⁊ ad idē facit ꝙ alijs recedē
tib⁹ in loco diuini cult⁹ remanſit. Laborauit ꝗ
etiam nūc puer ihs itinerib⁹ longis. ⁊ vadit vt
honoret patrē ſuuꝫ celeſtē in feſtis ſuis. obſer-
uans humilit̄ legē. dn̄s legiſ. Quia eīm domin⁹
venit vt daret oīs ꝑfectōnis ⁊ humilitatis ex
emplū. voluit legeꝫ q̄diu ſtatū habuit ꝯſerua-
re. Ubi Beda. Seruauit ipſe legem quā dedit.
vt nobis qui hoīes ſumus puri oñderet ſeruā-
dum ꝑ oīa quicq̄d deus iubet. Sequamur er
go iter humane ꝯuerſatōis eius. ſi deitatis glo
riam delectamur intueri. Hec Beda. Nos ita-
qꝫ ſerui. ad exemplū dn̄i. debem⁹ magno ſtudio
bonoꝝ operū ⁊ ꝯuenire ſolēnitates ⁊ celebrare
ac ſolicite diuina ꝑcepta obſeruare. Unde qui-
dam frater tammagne deuotōis ad feſta xp̄i ⁊
beate ꝟginis ⁊ ad feſtū omniū ſanctoꝝ erat. ꝙ
ante quodlibet feſtū ieiunijs ac oratōnib⁹ ⁊ ca-
ſtigationib⁹ ad ſuſcipiendū ipm̄ feſtū ſe ꝑpara-
bat. et q̄diu aliquod feſtū durauit. tādiu circa
illud meditatōnib⁹ ⁊ oratōnibus ſe occupauit.
Moraliter hic inſtruimur ꝙ ſpecialiter ī die
bus feſtiuis. q̄libet xp̄ian⁹ debet ire ad locum.
quē elegit dn̄s. id eſt ad eccleſiam. nō ad thea-
trum vel tabernā: debet vacare diuinis laudi-
bus nō choreis ⁊ vanitatib⁹: debet inſiſtere ele-
moſinis. nō vſuris vel ſpolijs: debet intendere
bonis operib⁹ nō ꝯmeſſatōnib⁹ ⁊ ebrietatibus
Nam de his qui ſecus faciunt dicit dn̄s in yſaia
Solēnitates veſtras ⁊ neomenias veſtras odi-
uit anima mea. Poſtq̄ ergo ihs ad etatem
duodecī ānoꝝ venit. ſuaꝫ ſapiētiaꝫ maīfeſtare
cepit. ⁊ aperire quid patri celeſti. quid terrene
matri deberet. Etas eīm duodennis. tipus erat
duodecī apoſtoloꝝ. ꝑ quos diuinitas et huma-
nitas eius erat ꝑ orbem nūcianda vniuerſum.
Recte ergo in duodenario numero iubar ꝑfe-
ctionis eius declarari incepit. ꝑ queꝫ quaſi per
duodecim trib⁹. ⁊ ꝑ duodecim apoſtolos vniuer
ſitas ſaluandoꝝ ſignificat̄. Cōſumatis aūt die
bus feſtis ⁊ completa ſolēnitate q̄ per dies octo
durabat. recedētib⁹ ꝑntib⁹ remāſit puer ī hir̄lm
nō a caſu nec parētū negligētia vl' obliuiōe: ſed
ſua volūtate ⁊ ordinatōe: vt a pueritia zelū ſu
um oñderet circa ſpūalia. Et ſic ꝑntib⁹ qḋ debe
bat exhibuerat. aſcendēs cū eis tanꝙ̄ hō cū ho
minib⁹ ad offerēda deo ſacrificia. ſic etiā patri
debitū ſpūalis doctrine vacādo exhibēt. Et non
ꝯgnouer̄t ꝑntes ei⁹. i. nō aduerterūt ꝙ ī hir̄lm
remanēt: exiſtimātes illū eē in comitatu. i. in-
ter eos q̄ ſil' fuerāt comitati. Secreto aūt et eis
ignorātib⁹ remanē voluit. ne aut eis obediēdo
recedēs retrahere a diſputatōe: aut nō obediēdo
remanēs videret̄ eos ꝯtēnē. Hinc habet̄ argumē
tū. ꝙ fili⁹ abſqꝫ cui⁹ ꝑn̄tia pr̄ ⁊ mr̄ vitā ꝑn̄t trā-
ſigere: ipis etiā neſciētib⁹ aut nolētib⁹ pr̄ ad re
ligionē ⁊ ad ſtatū ꝑfectōis euolare. ſeqꝫ diuino
cultui mācipare. diſcretōis iudicō comite. Et ī
ꝑeditorib⁹ ait dn̄s. Sinite ꝑuulos venire ad me
taliū ē eī regnū celoꝝ. Sꝫ q̄rit̄ ꝯ quō ꝑntes
ei⁹ obliuiſcēdo eū relinquē potuer̄t. q̄ tāta cura
eū nutriuer̄t? Ad hoc dicēdū. ꝙ mos erat filijs
iſrl' ad feſta ꝯfluētib⁹ vel ad ꝓpria redeūtib⁹. vt
ſeorſū viri ⁊ ſeorſū mulieres ꝓpt̄ mūdiciā caſti
tatis icederēt: vt abinuicē ꝯtinētes. magis rli
gioſe ſcd̄m legis datōeꝫ feſta celebrarēt. ⁊ ne eo
rū mixta ſocietate aliq̄d īhoneſti ꝯtingēt: pue-
ri aūt cū q̄libet ꝑnte indiffer̄ter ire poterāt. Unde
ioſeph vidēs pueꝝ ihm̄ ñ eē ſecū. putabat eū eē
cū maria ī comitatu mulieꝝ: ⁊ ecōuerſo maria
putabat eū eē cū ioſeph ī comitatu viroꝝ. Sic

ergo venerūt iter vni⁹ diei a hierl'm ſine puero
cū hac exiſtimatōe q̄ eſſet ī comitatu viroꝝ vel
mulierꝝ. Et cū ī ſero veniſſēt ad locū vbi hoſpi-
tari debebāt: vidēs dn̄a ipm̄ ioſeph ſine puero
quē cū eo rediſſe credebat. dolore vehemēti con
cuſſa. cum lacrimis p̄ domos q̄ decēter poterat
ſero circuibat et de ipo puero q̄rebat. Joſeph
v̄o ſenex cū fletu eā ſeq̄bat̄ ⁊ aſſociabat. Vade
⁊ tu ſꝑ cū eis et q̄re puerꝝ ih̄m donec inuenias.
Puero aūt a p̄ntibꝫ tūc nō inuēto qualē quietē
habē poterāt tuipē cogita. ⁊ maxime mr̄ q̄ ipm̄
artius diligebat. Et licȝ a notis ꝯfortaret̄. ta-
mē cōſolari nō poterat. Quid ei erat p̄dē ih̄m.
Cōſpice hn̄ ipam. ⁊ vehemēt̄ ei ꝯpatē: q: ī ma-
gna anguſtia ē nūc aīa ſua. Nūq̄ exquo nata ē
vſq; tūc fuit ī tanta. Nō ḡ turbemur qn̄ tribula
tōnes habem⁹. cū etiā mr̄i ſue nō pepcerit dn̄s.
Ad ſuos eīm̄ eas venire p̄mittit. ⁊ p̄ ipas ſignū
ſue dilectōis ſuis oñdit. Tandē dn̄a ī camerā ſe
reducēs ⁊ ad oratōnē ⁊ planctū ſe ꝯuertēs: p̄ to
tam noctē illā āguſtiabat̄ ſup̄ dilecto filio ſuo
Mane v̄o ſeq̄nti tēpeſtiue domū exeūtes eū etiā
p̄ circūſtātia loca q̄rebāt. nā redit⁹ p̄ plures vi
as patebat. Circueūdo igr̄ eū ī vtrq; comitiua re
q̄rebāt. i. iterꝝ ⁊ iterꝝ q̄rebāt. maxie int̄ coḡtos
⁊ notos amicos. q̄ ī vtroq; comitatu erāt. Quo
etiā tūc n̄ iuēto. mr̄ ſine ſpe āxiebat̄: ⁊ ꝯſolari
nō poterat. Hec diligēter recogita. quātis vul-
neribꝫ ⁊ cruciatibꝫ cor b̄te v̄ginis tūc ſauciatū
fuerat. q̄ ſuſpiria. q̄ lamēta q̄s anxietates ptu-
lerit: cū queſitū filiū nō iuenit. Jā experiri cepit
q̄lis eſſet futur⁹ dolor ei⁹. de q̄ p̄dixit ei ſymeon
dicēs: tuāipius aīam p̄trāſibit gladi⁹. Neſcie-
bat v̄go q̄d agēt. q: theſaurꝝ ſibi pie a deo ꝯmiſ-
ſū p̄diderat. Vn̄ lamētabilit̄ potuit dicē illō Ge
neſ. Puer nō ꝯparet ⁊ ego q̄ ibo. Cōſidera h̄ q̄
b̄ta v̄go de terra ſua expulſa et ī egiptū fugata
in tāta tribulatōe poſita filiū n̄ p̄didit: ſȝ poſt
q̄ ad feſtiuitates iuit. ipm̄ amiſit: p̄ q̄d dat̄ itel
ligi. q̄ ih̄s ſepe ī aduerſitate cuſtodit̄. ⁊ ī pſpe-
ritate p̄dit̄. Tercia v̄o die regreſſi ſūt ī hieru
ſalē a q̄ p̄ vnā dietā receſſerāt. ⁊ eū ibidē req̄re-
bāt. Puto q̄ cū labore multo itineris ⁊ lacr̄mis
plurimis v̄go iterato rediȷt hierl'm. ⁊ app̄opate
potuit dicē illud Canticoꝝ. Queſiui quē diligit
aīa mea: q̄ſiui illū ⁊ nō iueni. ſ. inter cognatos
⁊ notos. Surgā ḡ eūdo de loco ad locū. ⁊ circui
bo ciuitatē p̄ vicos ⁊ plateas. ⁊ q̄raȝ quē diligit
aīa mea. Et poſt triduuȝ amiſſiōis ei⁹ in q̄ p̄fi-
guratū ē triduū mortis ei⁹. in q̄ credebat̄ āmiſ
ſus. quarto die mane inuenerūt eū in tēplo. vt
ſm̄ Ambro. daret indiciū: q: poſt triduū triū-
phalis paſſiōis reſurgēt. q̄ credebat̄ mortu⁹: et
tūc cū gl'ia imortalitatis ē inuētus. Inuenerūt
ḡ eū in tēplo ī loco vtiq; deuoto ī loco dei ſcō.
Nō iuenerūt eū ī theatro aut foro vel ludo (ſic
ſolēt pueri iueniri) ſed ī loco deputato doctrine
ſacre ⁊ orōni. Fili⁹ libēter ī domo p̄ris ſui ma
net. Jlle igit̄ q̄ libēter ſtat ī eccl'ia. ſignū eſt q̄
ſit fili⁹ dei: q: ſtat in domo p̄ris ſui. ille v̄o qui li
benter ſtat in taberna. ſignū ē q̄ ſit fili⁹ dy̆abo

li. q: morat̄ ī domo p̄ris ſui. Inuenerūt: inquā
eū in tēplo nō huc atq; illuc leuiter (p̄ut mos ē
pueris) diſcurrētē: ſȝ tanq̄ ſapiētie fontē in me
dio doctoꝝ. vt meli⁹ oēs audire ⁊ cū eis ꝯferre
poſſet. Cōpoſite ſedentē ⁊ tanq̄ exēplar hūilita
tis prius audiētē illos ⁊ int̄rogantē q̄ docentē.
Jlle doctores int̄rogat ī tēplo. q̄ angelos docet
in celo. Jlle doceri int̄rogando voluit: q̄ v̄bum
ſciētie ipis ſuis doctoribꝫ miſtrauit. Int̄roga-
bat non q: indigēt vel vt addiſcēt: ſed vt nobis
addiſcēdi ⁊ zelandi ſcripturas ſacras formā da
ret. ⁊ vt ea q̄ nō intelligim⁹ int̄rogare nō erube
ſcam⁹ de q̄ tamē erubeſcūt multi ſup̄bi. eligētes
poti⁹ in errore p̄manē q̄ inſtrui. Ad exēpluȝ q̄;
hūilitatis p̄us audire q̄ inſtruē volebat. docēs
q̄ etiā hoīes docti p̄mptiores debēt eſſe ad audi
endū q̄ ad docendū. q: q̄ prius reſpondet q̄ au
diat: ſtultū ſe eſſe demōſtrat. Ad probandū eti
am q̄ deus eſſet. eoſdē hoīes ſubtiliter int̄rogat
⁊ ſapiēter rn̄det: ita vt audiētes inde ſtuperēt.
Vnde dicit̄. Stupebāt aūt. i. valde mirabantur
oēs qui eū audiebāt. ſup̄ ei⁹ prudētia. in iter-
rogando ⁊ opponēdo. ⁊ in reſpōſis ſoluēdo. q: al'
inauditū fuerat. q̄d puer talis etatis tāſapien-
ter locutus eſſet. Stupor q̄ppe ē vehemēs āmi-
ratio rei oīno incōſuete. et ſic fuit hic. Audiuit
eīm̄ humiliter. queſiuit prudēter. ⁊ rn̄dit ſapiē-
ter. cū tamē eſſet puer. Ipe interrogabat. ipe re
ſpondebat. ipe ſuas ⁊ illoꝝ queſtiones ſoluebat
moreȝ agens peritiſſimi mḡri. qui nūc interro
gando nūc reſpondēdo diſcipulos inſtruit. Vn̄
ſcōm Bedam. Ad oſtēdendū q̄ homo erat. om-
nes mḡros hūiliter audiebat. ⁊ ad probandū q:
deus erat. eiſdē loquētibꝫ ſublimit̄ reſpondebat
Stupebāt aūt vidētes ei⁹ infantiā. ⁊ tn̄ ſic ſub
limia loquētē. vidētes eū corp̄e ⁊ etate p̄uū. ſed
interrogatōibꝫ ⁊ reſpōſis magnū. hoīeȝ ⁊ n̄ de-
um ꝯſiderātes. et inter alta q̄ audiūt ⁊ infirma
q̄ vidēt dubia āmiratōe turbant̄. Nos aūt n̄ cū
ſenioribꝫ iudeoꝝ ſup̄ prudētia et rn̄ſis eius ſtu-
peamus. neq; miremur: ſed ipm̄ verꝝ deū verū-
q; hoīem eſſe credam⁹. a quo ē oīs ſapiētia. ⁊
cū quo fuit ſemp̄. ⁊ ē ante euū. ſcientes ſm̄ p̄phe
tiam. q̄ ſic p̄uulus natus ē nobis. q̄ p̄manet de
us fortis. Et parentes ei⁹ videntes eū in tēplo ī
medio doctoꝝ ſedentē āmirati ſunt valde p̄pter
rei inexperiētiam. q: nunq̄ fecerat rem talē vl'
ſilem. Mater aūt eius quaſi reuiuiſcēs exhila-
rata. deo grās egit imenſas. At puer ih̄s vidēs
matrē venit ad eā. quē ipa ſuſcipiens ⁊ dulcit̄
oſculans. ac deinde reſpiciens in faciē eius deco
rem. dixit ad illum. Fili quid feciſti nobis ſic?
Quaſi diceret. deſiderātiſſime fili. quare hoc fe-
ciſti. vt nobis ignorātibꝫ ⁊ neſciētibꝫ remanēs?
Quid tamdilecte. ⁊ tamdiligenti matri. tantaȝ
materiā doloris inferre potuiſti? Peto fili hoc
mihi indicari. vt dolor meus ex hac re ꝯceptus
valeat mitigari. Quem virgo mater p̄ triduuȝ
anxio dolore queſierat. poſt inuentōȝ inter me-
rorem ⁊ gaudiū poſita pia correctōe icrepauit.
Joſeph aūt (licet pater eius diceretur) nō fuit

auſus illũ arguẽ. cũ firmiẗ crederet ipm dei filiũ
eſſe. ſed mr̃ ex maxia dilectiõe quã habebat ad
filiũ. queꝫ ſic querebat. ſic arguebat illũ. quia
amoꝛ excellẽs neſcit modũ. Loquiẗ ḡ ipa ⁊ nõ
ioſeph. qꝛ ĩ ea fuit maioꝛ doloris affect⁹. Unde
Grego. Maria maẽnis affecta viſceribꝫ. q̃ſi cũ
lamẽtis inq̃ſitiõeꝫ doloroſaꝫ oñdit. ⁊ oĩa ſiẽ ma
ter fiducialiẗ ⁊ hũiliter ⁊ affectuoſe exp̃mit di-
cens. Fili q̃d feciſti nobis ſic. Unñ ⁊ Anſhelm⁹.
Quid ſi duodennẽ ꝑ triduũ cũ mr̃e queſieris. O
quãta copia fluẽt lacrime. cũ audieris matreꝫ
dulci q̃dam increpatiõe filiũ verberãtẽ ⁊ dicen-
tem. Fili q̃d feciſti nobis ſic. Uel poſſꝫ dici q̃ ñ
fuit increpatiõ. ſed pia de ei⁹ abſentia ꝯqueſtio.
Ecce pr̃ tuus ſcꝫ nutrici⁹. ⁊ ego dolentes ſcꝫ de
amiſſione tua ⁊ abſẽtia. q̃rebam⁹ ⁊c. cui⁹ p̃ſen-
tia ẽ nobis dulciſſima. In q̃ moraliter inſtrui-
mur. q̃ dolẽ debem⁹. cũ ihm. i. ſalutẽ eternam
amittim⁹. qđ ꝑ pcẽm fit cũ peccamus. Et tunc
cũ queram⁹ ꝑ triduũ penitẽtie. ſcꝫ ꝑ ꝯtritiõꝫ cũ
doloꝛe. ꝑ ꝯfeſſionẽ cũ pudoꝛe. ꝑ ſatiſfactiõeꝫ cuꝫ
laboꝛe. ⁊ reiueniem⁹ eũ. Sed heu mł̃ti pl⁹ dolẽt
de amiſſione rerũ trãſeuntiũ. q̃ꝫ de amiſſiõe ete-
ne ſalutis ſue ⁊ alioꝝ. Unñ Bern̄. Cadit aſina ⁊
eſt q̃ ſubleuet. perit aĩa ⁊ nõ ẽ q̃ ſuccurrat. Sa
crata ṽgo patrẽ ei⁹ appellat ioſeph. tũ ꝓpter iu-
deoꝝ ſuſpitiõeꝫ. tũ ꝓpter ei⁹ educatiõꝫ. tum ꝓpter
genealogie explicatiõeꝫ. Et nota q̃ nũq̃ꝫ legim⁹
ioſeph dño fuiſſe locutuꝫ. ſꝫ hoc ṽgini dimitte-
bat qꝛ ad ipãꝫ ſiẽ ad verã mr̃eꝫ magis ꝑtinebat

Querẽdus ẽ ihs ſocialiẗ cũ maria ⁊ ioſeph.
qđ notaẗ cũ diciẗ. pr̃ tu⁹ ⁊ ego. Joſeph eñ inẗ
p̃taẗ augmẽtũ ⁊ ſignificat opa bona q̃ ſꝑ debẽt
augeri. maria inẗp̃retaẗ illũiata. et ſignificat
fidẽ q̃ ẽ illũiatiõ mẽtis. inẗp̃taẗ ⁊ ſtella maris ⁊
ſignificat caritatẽ. qꝛ ſic ceteris ſtell' occidẽtibꝫ
illa ñ occidit. ſic ceteris ṽtutibꝫ deficiẽtibꝫ illa
nõ deficit. Cũ tali igiẗ ſocietate ihs ẽ q̃rend⁹. ſ.
cũ fide bona. opatiõe ſolicita. ⁊ caritate ſuccẽſa
⁊ tũc iueniẽẗ. Si eñ alteꝝ iſtoꝝ defuerit iueni
ri ñ poterit. Debet etiã q̃ri lacrimabiliẗ. qđ no
taẗ ex eo q̃ ṽgo dixit. dolẽtes q̃rebam⁹ ⁊c. Et
ait ad illos ñ mr̃eꝫ exaſꝑando. ſꝫ poti⁹ iñſtruẽdo
dicens. Quid ẽ q̃ me q̃rebatis. ſcꝫ inẗ ꝯgnatos
⁊ ꝯſãguineos. cũ poti⁹ deberetis me querẽ in tẽ
plo. qđ ẽ domus pr̃is mei. ⁊ in occupatiõe circa
ſpũalia: Nõ eſt vox indignãtis ſꝫ hũiliteꝛ ſe ex
cuſantis. ⁊ miſteria detegẽtis. Nõ eñ increpat
⁊ vitupat q̃ eũ q̃ſi filiũ querũt. ſed q̃ſi corrigen
do verbũ mr̃is. q̃s ſibi verus pr̃ ſit. et q̃d poti⁹
eterno pr̃i debeat illis ⁊ nobis inſinuat: ſubdẽs
Neſciebatis qꝛ ĩ his q̃ pr̃is mei ſcꝫ dei ſũt. opor
tet me eſſe. ſcꝫ ĩ tẽplo ĩ doctrina ⁊ ĩ opibꝫ quibꝫ
manifeſteẗ pr̃ me⁹. quaſi dicẽt. Poti⁹ debeo re-
ſpicẽ eũ cui⁹ ſũ eẗnus fili⁹ ſcd̃m naturã diuinã.
q̃ꝫ te cui⁹ ſũ fili⁹ ſcd̃m naturã humanã: ⁊ ioſeph
cui⁹ tñ ſũ fili⁹ nutrici⁹. Unñ nõ debetis mirari ſi
vos dimiſi ꝓpẗ patreꝫ eẗnũ cui pl⁹ teneoꝛ. Ma-
gis afficiebaẗ ihs ad pr̃eꝫ naturalẽ ⁊ eternuꝫ. q̃ꝫ
ad matrẽ naturalẽ ⁊ patrẽ putatiuũ. Quis eñ
ꝑntes diligẽt ⁊ eis obediẽs fuit. tamẽ p̃ncipali-

us deuꝫ honorare voluit. In q̃ daẗ doctrina q̃
pietas ad deũ. pietati reſpectu ꝑntũ eſt p̃feren
da. Diſcas igiẗ ⁊ tu deũ ⁊ ꝑntes diligẽ et hono-
rare. eis obedire: ſed in oĩbꝫ deũ p̃ferre. Nota
etiã moraliẗ. q̃ ꝑ hoc q̃ xp̃c inẗrogatiõe rñdit.
quaſi corrigẽdo verbũ mr̃is. que ipm doloꝛe in
ter cognatos ⁊ notos queſierat. obmiſſionẽ vin-
culoꝝ ſanguis apte ſuggerit. oſtẽdẽs q̃ nõ con
tingit metã ꝑfectiõis attingẽ eũ. q̃ adhuc vaga-
tur in his q̃ corꝑi ꝯferũt. ⁊ q̃ hõ deficit a ꝑfectiõ
ne ꝓpter affectũ cognatoꝝ. Et hoc inuit ꝑ pri-
maꝫ clauſulã cũ ait. q̃d ẽ qđ me querebatis ſcꝫ
inter cognatos ⁊ carnaliteꝛ ꝓpinq̃s. Per hoc ṽo
qđ addit: neſciebatis ⁊c̃. docet nos nõ ꝑ infima
gradi ſꝫ ad ſuꝑiora debẽ mẽtis oculos attollere.

Moraliter ꝑ hoc qđ xp̃c cuꝫ corrept⁹ eſſet ħ a
mr̃e. ſe dulciter ⁊ hũiliter excuſauit. alibi autẽ
ſcꝫ ĩ nuptijs cũ iuitatus ẽ ad miraculũ. dure re-
ſpõdit: dedit nobis exẽplũ ⁊ formaꝫ hũilitatis
vt malim⁹ corripi q̃ꝫ laudari. Et nota q̃ iſtud
fuit p̃mũ verbũ qđ ab oꝛe ſaluatoris ꝓlatũ eſſe
legiẗ. in q̃ ſuã diuinitatẽ exp̃ſſit. Et ipm verbũ
tante fuit altitudis. q̃ maria ⁊ ioſeph ipm non
intellexerũt. Et hoc ẽ qđ ſubdiẗ. Et ipi nõ intel-
lexerũt verbũ qđ locutus ẽ ad illos. ſcꝫ qđ ṽ pa
tre dixerat ⁊ q̃d ꝑ hoc verbũ inuere vellet. Uo-
lebat ei eis inuere. q̃ ſicut ad patrẽ ita ad ipm
ꝑtineret cura tẽpli. ⁊ ſpũaliũ ⁊ omniũ que pr̃is
ſũt gubernatiõ. qꝛ amboꝝ vna eſt maieſtas. glo-
ria ⁊ opatiõ. ac vna ſedes et domus. nõ ſolũ ma-
terialis ſꝫ ⁊ ſpũalis. Cũ maria ⁊ ioſeph ihm dei
filiũ crederẽt nõ tamẽ aĩaduertũt q̃d dicat. nec
diuine nature archanũ intelligũt. qꝛ talia ab
eo audire adhuc aſſueti nõ erãt. ⁊ de diuinitate
ſua nõdum ad eos loquentẽ audierãt. Uel intel
lexerũt q̃d dixit. ſꝫ nõ ita plene vt poſtmoduꝫ.

Ipe ṽo ad matris requiſitiõeꝫ ⁊ volũtatẽ re-
dijt cũ illis nazareth ad eoꝝ ꝯſolatiõeꝫ vbi erat
ꝯcept⁹ ⁊ educat⁹: vñ ⁊ nazaren⁹ ẽ vocat⁹. Nam
qꝛ de⁹ ⁊ hõ ẽ. vtrãqꝫ ſuã naturã nobis ħ ꝯmẽdat
⁊ nũc excelſa deitatis. nũc ĩfirma hũane fragili
tatis p̃fert. Itaqꝫ q̃ſi hõ cũ ꝑntibꝫ hieruſalẽ aſcẽ
dit. ſꝫ q̃ſi de⁹ illis neſciẽtibꝫ in tẽplo remãſit. q̃ſi
homo ſenioꝛes interrogabat: ſed q̃ſi de⁹ q̃ ſenio-
res mirarenẗ: rñdebat. Quaſi dei fili⁹ ĩ templo
pr̃is ⁊ ſuo cõmoraẗ. q̃ſi fili⁹ hoĩs cũ ꝑntibꝫ q̃ iu
bent: reuertiẗ. Et erat ſubdit⁹ illis ad nr̃am in-
ſtructiõeꝫ ⁊ ſuꝑbie nr̃e ꝯfuſionẽ. q̃ frequẽter rẽ
nuim⁹ ſubici ſuꝑioꝛibꝫ nr̃is. Erat q̃ppe ſubditus
illis ſcꝫ ĩ ea natura q̃ pr̃e minoꝛ ẽ. Quia (vt di-
cit Aug⁹) ſcd̃m formam ſerui puer xp̃c minoꝛ
erat etiã ꝑntibꝫ ſuis. Et tu ḡ ſubdit⁹ eſto ꝓpter
illũ. vt ad eũ ꝑ obediẽtie laboꝛẽ redeas. a quo ꝑ
inobediẽtie deſidiã receſſeras. Hic eñ exẽplũ ⁊
formã obediẽtie ⁊ hũilitatis xp̃c nobis p̃buit ⁊
oñdit. dũ ipe impatoꝛ mũdi ⁊ cui mũdus ſubie
ctus eſt. ꝑntibꝫ ſuis ⁊ eoꝝ impio hũiliter ſubdi
voluit. Audiant ergo hec ſubditi. ⁊ ſubditi eſ-
ſe non dedignenẗ. ſiquidẽ omnibꝫ p̃latus. ſubdi
tus fieri non eſt dedignatus. Prelati quoqꝫ nõ
ſuꝑbiant. et in ioſeph prelato et in xp̃o ſubdito

intelligãt.qꝛ ſepe fit vt maioris meriti ſint ſub
diti ꝙ̄ ꝑlati. Qð ſi itellexerit. nõ eleuabit̃ ſupˀ
bia q̃ ẽ ſublimioꝛ dignitate. ſciẽs meliorem ſibi
ſubiectũ eẽ. Et aduerte quãta fuit dignitas v̄
ginis.ꝙ ei ille ſubiectꝰ ẽ.cui oĩs creatura ſubici
tur. Unde Augꝰ. Hoc ſingulare ꝓuilegiũ habu
it v̄go. vt habet ſibi ſubiectũ.quẽ nõſolũ huma
na creatura. verũetiã angelica reueret̃ ⁊ adoˀ
rat multitudo. Uñ Berñ. ꝑtractãs hoc idẽ v̄bũ
⁊ erat ſubditꝰ illis.mirare inq̄t vtraqꝫ. ⁊ elige id
qð ãplius mireris ſiue filij benignissimã digna
tõnẽ. ſiue mr̃is excellẽtiſſimã dignitatẽ. Utrũqꝫ
ſtupoꝛ. vtrũqꝫ miraculuꝫ.ꝙ femine deꝰ obtꝑet̃.
hũilitas abſqꝫ exẽplo. ꝙ femina deo ꝑncipet̃. Hũ
militas ſine ſocio. Et ſubdit. Diſce ꝯ̄ hõ obediˀ
re.diſce t̃ra ſubdi:diſce puluis obtꝑare. Erube
ſce ſuꝑbe cinis. Deus ſe hũiliat ⁊ tu te exaltas.
Deꝰ ſe hoĩbꝰ ſubdit. ⁊ tu dñari geſtiẽs homibꝰ.
tuo te ꝓ̄ponis auctori. Quociẽs em̃ hoĩbꝰ ꝓ̄eſſe
deſidero. tociẽs deũ meũ ꝓ̄ire ꝯtendo. ⁊ tũc vere
nõ ſapio ea q̃ dei ſũt Hec Berñ. Et nota ꝙ fiˀ
lius multa debet ꝑntibꝰ. Primo amorẽ cordis.
Scđo honorẽ opis. Tertio ĩ neceſſarijs ſuſtẽtaˀ
tionẽ. Quarto ĩ obſequijs famulatõem. Quito
reuerẽtiã in v̄bis. Sexto obediẽtiã ĩ honeſtis.
Septimo veniã ĩ offenſis. Octauo tollerãtiã ĩ
aduerſis. Sed qð fecit puer ihs ĩ illo triduo.
Cõſpice eũ attẽde. quomõ ſe ad aliqð hoſpitale
paupm reducit. ⁊ cũ verecũdia. ſe ibi hoſpitari
petit. ⁊ ibi cũ paupibꝰ. ihs paup hoſpitat̃. ⁊ co
medit. Mẽdicat etiã oſtiatim cũ paupibꝰ. qð ⁊
al’s qñqꝫ feciſſe credit̃. Unde Berñ. hoc querẽs
a dño eũ alloquit̃. Dñe inq̄t. qs te in triduo ſu
ſtẽtauit? Et reſpõdet ſibimet ſic dicẽs. Ut te dñe
ihu xp̄e. nr̃e paupꝑtati ꝑ oĩa ꝯformares. q̄i vnꝰ
in turba paupm ſtipẽdia ꝑ oſtia mẽdicans que
ſiſti. Quis dabit mihi bucellaꝝ illaꝝ mendicaˀ
taꝝ ꝑticipẽ fieri. ⁊ illiꝰ ſacri edulij reliquijs ſaˀ
ginari Hec Berñ. Cõſpice eũ etiã inter doctoˀ
res vultu placido ſapiẽti ⁊ reuerẽti. et quõ eos
q̄ſi ignorãs inẽrogat ⁊ audit. qð ex humilitate
facit. ⁊ etiã ne illi ſuꝑ mirabilibꝰ rñſis eiꝰ vere
cũderẽt̃. Cõſiderare aũt potes moralit̃ in ꝓ̄diˀ
ctis tria valde notabilia. Primum ẽ q̄ vult deo
adherẽ nõ debet inter ꝯſãguineos ꝯuerſari. ſed
potiꝰ ab eis diſcedẽ. Naꝫ ⁊ puer ihs dimiſit a ſe
dilectiſſimã mr̃eꝫ. cũ operibꝰ pr̃is intẽdẽ voluˀ
it. ac etiã poſtea inter cognatos ⁊ notos queſiˀ
tus. inuẽtus ñ fuit. qꝛ caro ⁊ ſãguis eũ ñ reueˀ
lauit. nec iuenit̃ ĩ carnali ſocietate. Uñ Berñ.
Puer ihs int̃ cog̃tos ⁊ notos q̄rit̃. nec iuenit̃.
Fuge fr̃es tuos ⁊ tu. ſi tuã vis iuenire ſalutẽ. ⁊
obliuiſcẽ populũ tuũ. ⁊ domũ pr̃is tui. vt ꝯcuˀ
piſcat rex decorẽ tuũ. Et iteꝝ. O bone ihu ſi nõ
inuẽtus es inteꝛ cog̃tos tuos. quõ te inueniam
inter meos. Qualit̃ te iueniã ĩ gaudio. quẽ vix
mr̃ tua dolẽs iuenit Hec Berñ. Nec iueniri pt̃
ĩ comitatu multoꝝ. qꝛ ñ iuenit̃ ĩ ml’tiplicitate
mũdanoꝝ. ſed ĩ intimo corde mẽtis. vbi dei ẽ teˀ
plũ. Scđm ꝙ q̄ ſpũaliter viuit. nõ mjret̃. ſi aliˀ
quãdo mẽte arida ꝑmanẽs videat̃ ſibi qð a deo

derelictꝰ ſit. cũ etiaꝫ hoc mr̃i dei ꝯtigerit. Nõ ꝯ̄
mẽte tabeſcat. ſꝫ ꝑ ꝯtinuũ exercitiũ ĩ ſacris me
ditatõibꝰ ⁊ oꝛonibꝰ ac bonis opibꝰ ꝑſiſtẽdo. dili
gẽt̃ eũ q̄rat. ⁊ eũ ſi ſolicitꝰ fuerit: reiueniet. Nam
ſm̃ Origenẽ. Opoꝛtꝫ eũ q̄ q̄rit ihm. ñ negligẽteꝛ
⁊ diſſolute trãſire. ſic̃ multi q̄rũt ⁊ nõ iueniũt.
ſed cuꝫ laboꝛe ⁊ doloꝛe. Uñ Berñ. Si volumus
fruſtra querẽ. q̄ramus veraciter. vt nõ pro illo
aliud: feruent̃ vt nõ cũ illo aliud: ꝑſeuerãteꝛ vt
nõ ab illo ad aliud ꝯuertamuꝛ. Facilius em̃ ce
lũ ⁊ terra trãſire poſſũt. ꝙ̄ vt ſic querẽs nõ iueˀ
niat. ſic petẽs nõ accipiat. ſic pulſãti nõ aperiˀ
atur. Terciũ ꝙ nõ debet qs eſſe ꝓ̄prij ſenſus. vel
ꝓ̄prie volũtatis. Nã cũ dñs ihs dixiſſet. oportˀ
re eũ opibꝰ pr̃is intẽdere. mutauit ꝯſiliũ. ⁊ ma
tris volũtatẽ ſecutꝰ. receſſit cũ ea ⁊ nutritõ ſuo
⁊ erat ſubditꝰ illis. Hinc etiã ꝑpende. q̄ntum de
bẽt hoĩes obedire deo. qñq̄deꝫ ip̄e deꝰ obedit ho
minibꝰ. Si em̃ exẽplo dñi obediẽdũ ẽ homibꝰ.
multomagis oꝑtet obedire deo. Obedamꝰ igit̃
nõſolũ deo. ſed ⁊ hoĩbꝰ. qꝛ dei filiꝰ obediuit nonˀ
ſolũ deo pr̃i celeſti. ſed et ꝑntibꝰ. Et mater eius
ꝯſ̄uabat. q̄i magna oĩa verba hec. que nunc
⁊ al’s audierat ab eo. ⁊ hoc ĩ corde ſuo. q̄ſi ſub ſi
gillo ſcꝫ recõdens ⁊ ſignaculo. Niſi em̃ ip̄a ꝯſer
uaſſet nos ea non haberemꝰ. de eiꝰ nãqꝫ theſau
ris. nos iſta ſuſcepimꝰ. Oĩa q̄ppe que de dño t̃
a dño dicta vel facta cognouit. ſiue itellecta ſiˀ
ue nondũ itellecta. ĩ corde ⁊ memoria q̄ſi rumi
nanda et diligẽtius ſcrutãda recõdebat. vt tp̄e
ſuo vniuerſa ꝓut geſta erãt intelligẽt. ac euanˀ
geliſtis et querẽtibꝰ ſufficiẽt̃ explicaret. et his
tanq̄ regula ⁊ lege ꝑ totã vitaꝫ vtebat̃. docẽs vt
nos crebra factoꝝ ⁊ dictoꝝ dñi meditatõne imˀ
portunas cogitatões repellamꝰ. ⁊ alios inſtru
ere laboꝛemus. Et ideo ſi q̄s indiget bonis ſ̄mo
nibꝰ ad eã recurrat. qꝛ facta ⁊ v̄ba xp̄i in cuſto
dia ꝯſ̄uat. Moraliter ex iſto habemꝰ exẽplũ
q̄liter audiri debeãt v̄ba diuina. ſcꝫ vt in corde
ꝯſ̄uent̃. ⁊ ibidẽ ruminẽt̃. nõ vt intrent ꝑ au
rẽ vnã ⁊ exeãt ꝑ aliã. Et ihs ꝓficiebat etate et
ſapia ⁊ gr̃a apud deũ ⁊ hoĩes. Etas pertinet ad
coꝛpꝰ. ſapia ad aĩaꝫ. gr̃a ad vtruſqꝫ ſalutẽ. ꝓfiˀ
ciebat vtiqꝫ etate. ſic̃ carnis ẽ etatis icremẽta
ſuſcipe. qꝛ de ifantia ad pueritiã. de pueritia ad
iuuẽtutẽ ꝯſueto hoĩbꝰ creſcẽdi oꝛdine peruenit
Porro ĩ ſapia ⁊ gr̃a pt̃ aliq̄s ꝓficẽ dupl’r. vno
mõ ſcđm ip̄os hitus ſapie ⁊ gr̃e augmẽtatos. ⁊
ſic xp̄c ĩ eis nõ ꝓficiebat. qꝛ ab inſtãti ꝯceptõis
ſapia ⁊ gr̃a plenus fuit. Aliomõ ſcđm effectus
inq̄ntũ ſcꝫ aliq̄s ſapiẽtiora ⁊ v̄tuoſiora opa faˀ
cit. ⁊ ſic xp̄c ꝓficiebat ſapia ⁊ gr̃a ſicut ⁊ etate.
ſm̃ ꝙ per ꝓceſſum etatis ꝑfectiora opera facie
bat. ⁊ in his que ſunt ad deuꝫ ⁊ ad homines. et
hoc eſt qð additur apud deum et homines. Uel
aliter ſcđm Ambꝛo. ꝓficiebat ſapiẽtia quo ad
manifeſtatõnem ⁊ vſum eius. quia ſuam ſapiẽ
tiam ⁊ gratiã paulatim magis ⁊ magis patefa
ciebat. Uel ſcđm Gregoriũ. ꝓficiebat in alijs.
qui doctrina eius et exemplo ꝓficiebant. ſicut
magiſter ĩ ſcolaribꝰ dicit̃ ꝓficere. quia ſcolares

ſub eo ꝓficiunt. Et hoc apud deum id eſt apud laudē dei. ⁊ apud hoīes id eſt ad vtilitatē hominum. Uel ſcđm theophilū. apud deū ⁊ hoīes. qꝛ prius debet placere deo ⁊ poſtea hoīb9. Et licet ihs in ſe nō ꝓficiebat ſapiētia ⁊ cognitōe habituali. qꝛ hec in eo augmētata nō fuit. ab inſtanti enī ꝯceptōis plenitudinē hui9 habuit: ꝓficiebat tamē ⁊ in ſe cognitōne ſenſuali ⁊ experimentali. qꝛ ſenſus ei9 ꝯuertebaẏ de nouo ad aliquid ad qđ antea nō ꝯuertebaẏ. Unde ſcđm Aplm. didicit ex his que paſſus ē obediētiā. Nō tamē de nouo aliqđ didicit qđ prius neſciret: quia qđ didicit. ꝑus nouerat ſciētia diuina ⁊ inſpirata. Uñ Berñ. Ut ob alienā miſeriā cor miſerū habeas. opꝫ vt tuā ꝑus agnoſcas vt ꝓximi mētem in tua inuenias et ex te noueris qliter illi ſubuenias. Uerus q̄ppe dei fili9 priuſq̄ ſe exinaniſſet formā ſui accipiēs. ſicut miſeriā vl' ſubiectionē expꝰtus nō erat. ſic miſcđiaꝫ vel obediētiam expimēto nō nouerat. Sciebat q̄deꝫ ꝑ naturā. nō aūt ſciebat ꝑ expientiā. At vbi minoratus ē vſq; ad illā formam in q̄ ⁊ pati ⁊ ſubici poſſet. in paſſione expꝰtus ē miſeriā et in ſubiectione obediētiaꝫ. Per quā tñ expientiaꝫ. non illi ſciā ſꝫ nobis fiducia creuit: dū i hoc miſero genere cognitōis is a quo lōge errauera m9. factus ē ꝓpinquior nobis. Quādo enī illi appropinquare auderem9 in ſua ipaſſibilitate manenti? Nūc aūt monemur cū fiducia adire ad thronū grē ipius. quē nimiꝝ languores nr̄os tuliſſe et dolores portaſſe ꝯgnoſcim9: ⁊ in eo in q̄ paſſus eſt ipe. nobis cōpati nō dubitamus Hec Berñ. Moraliter ſicut ipe ꝓficiebat ſapiētia. etate et grā. apud deū ⁊ hoīes. ⁊ paſſus ⁊ reſurrexit. et ita intrauit i gl'iaꝫ ſuā: ſic etiā ſuos ſeq̄ces oñt ꝓficere v̄tutib9. ⁊ ꝑ paſſiones ad gaudia trāſmigrare debere. Hec aūt ſcā ⁊ deo amabilis ciuitas nazareth. i q̄ verbū caro factū ē ⁊ flos omnia vincēs aromata. i vtero v̄ginis germinauit. Uñ et merito flos interp̄taẏ. i hoc ſup oēs al's ſpeciali gaudet priuilegio: q' ſalutis noſtre dñs i ea ꝑncipiū ꝓcreauit. ⁊ ipe p̄terea nutrici et ꝑntib9 ſubici dignat9 eſt: cui pater oīa que ſunt in celo ⁊ in terra ſubiecit. Oratō.

Domine ihu xp̄e fili dei viui. q̄ ꝑ triduū a ꝑntib9 tuis dolētib9 q̄ſitus. tandē i tēplo es inuētus: da mihi miſero te deſiderare. deſiderādo querē. querēdo iuenire. inueniendo amare. amādo mala mea redimē: redēpta nō iterare. Et q̄ petēti largiris. q̄rēti iueniris. pulſanti apiris: nō deneges mihi mīmo qđ oīb9 ꝓmittis. Quiq; ad volūtatē ꝑntū nazareth rediēs ⁊ ſubdit9 eis exiſtēs. formā oñdiſti obediētie: da mihi duro volūtatē ꝓpriā frāgē. vt ſubiectus ſim tibi. ⁊ ꝓpē te oi hūane creature Amē.

Quid fecerit dñs Jhs ab anno duodecio vſq; ab ꝑncipium anni tricelimi. Capi. XVI.

REuerſus ergo dominus Jhs a tēplo ⁊ hirl'm cū ꝑntib9 ſuis in nazareth: erat vt dictū ē ſubdit9 illis. Et ibidē cū eis vſq; ad ꝑncipiū anni triceſimi habitauit. nec in ſcripturis reperiẏ q' in toto tpe iſto aliq̄d fecerit. qđ valde videẏ mirabile. Quid legiẏ meditabimur ipm feciſſe. Stetit ne dñs ihs ocioſus tāto tpe. vt nil facēt dignū ſcptura ⁊ recitatōe. Si enī feciſſet. cur ſicut reliq̄ facta ſua nō ſcriptū fuiſſet. Diuino ſtupor videtur. Forte ideo ſcp̄tura tacet: ne acta iunior nimis ſe publicēt. Sꝫ atēde h̄ bñ qꝛ pariter poteris videre: q' nihil faciēdo fecit magnifica. Nihil enī de factis ei9 a miſterio vacat. ſꝫ ſicut v̄tuoſe loq̄baẏ ⁊ opabaẏ: ſic v̄tuoſe tacebat ⁊ ſe ſubtrahebat. Credēdū ē ei (ſicut dicit doctor greg9) q' ante et deīceps abſq; oñſione alicui9 famoſi ⁊ publici miraculi taliter īter hoīes ꝯuerſat9 fuerit. q̄ſi fuerit vn9 ex illis: donec ad virilē ꝑuenit etatē. Unde de ipo dicit iohānes baptiſta. Medius aẏ vr̄m ſtetit quē vos neſcitis. Et totuꝫ iſtud tꝑus breuiter cōplexus eſt lucas ſub his v̄bis. qꝛ deſcēdit cum eis ⁊ erat ſubditus illis. Uñ et Thomas. Medio tpe ſcꝫ a natiuitate vſq; ad baptiſmū nullū miraculum xp̄c opat9 eſt. ſꝫ ꝯformis ꝯuerſatōis alijs erat. ⁊ ſua v̄tus ignota oīb9 exiſtebat. Jdeo aūt nō fecit miracula medio tpe vt nō putareẏ miſteriū incarnatōnis fantaſma eē: ſi nō ſe habuiſſet ſicut alij etate īfantes. ⁊ ideo demōſtratōꝫ ſcīe et v̄tutis ſue ad id diſtulit tꝑus: in q̄ alij hoīes ſcīa ⁊ v̄tute vigere ꝯſueuerūt Hec Thomas. Magiſter hic ſūmus aliqñ doctur9 v̄tutes ⁊ viaꝫ vite cepit a ſua iuuētute opa v̄tuoſa facē. ſed mō mirabili et incognito ac retroactis tꝑibus inaudito. videlicet ſe in ꝯſpectu inutilem ⁊ abiectuꝫ ⁊ inſipientē reddendo: vt deuote ⁊ ſine omni temeraria aſſertōne cogitari et meditari poteſt. Et cū hac modificatōe oīa tibi affirmo. que ꝑ auctoritatē ſacre ſcp̄ture nō ꝓbanẏ. put etiā ſup̄ in ꝓlogo recitaẏ. Subtrahebat g̊ ſe a ꝯſortio hominū. ⁊ tumultꝰs eoꝝ deuitabat. crebriſq; oratōnib9 intentus erat. Jbat ad ſynagogaꝫ id eſt eccl'iam. ⁊ ſtabat ibi multū in oratōne. ponens ſe in loco viliori et magis hūili. Redibat domū. ⁊ cū matre ac nutritō ſuo ſtabat. ⁊ aliqñ hos adiuuabat. Pertrāſibat eundo ⁊ redeundo inter homines. ac ſi nō inueniret hoīes. Mirabanẏ cuncti. cernentes iuuenē tamſpacioſū nihil facere. q̄ntum apparebat laude dignū. Expectabat q' faceret magnifica. ⁊ probi viri opera Cum enī puer erat proficiebat etate et ſapiētia ⁊ gracia apud deum et homines. Sed ecce creſcens ⁊ ꝑueniens vſq; ad viceſimū annum. et etiam vſq; ad viceſimūquintū. ⁊ vltra: nulla faciebat opera. aliquā ſpeciē ꝓbitatis ⁊ virilitatis p̄tēdentia. Stupebant vehemēter eū ⁊ deridebant. et apud omnes cōmuniter vilis ⁊ abiectus reputabatur. Quod bene per prophetam in perſona ipius dictum fuerat. Ego ſum v̄mis et non homo. obprobrium hominuꝫ ⁊ abiectio plebis. Omnes videntes me deriſerūt me. locuti ſunt labijs et mouerunt caput. Reddebat ſe vilem omnibus et abiectum. Sed an tibi parum hoc videtur. Jpſe quidem nō indigebat. ſꝫ

certe in opib⁹ noſtris nullū maius aut diffici-
lius reputatᷣ. Ab altiſſimū gradū ꝑueniſſe vide
tur ac difficilimū. qui ad hoc ꝑuenit. vt corde
⁊ animo vere ⁊ non ficte ita ſe vincit ac dn̄atoꝛ
animo ſuo ⁊ ſupbo carnis ſue ſupcilio. qꝫ nolit
alicui⁹ momēto reportari. ſȝ vt abiectus ⁊ vilis
ſpꝛni. Uſquequo igitᷣ ad hunc gradū ꝑueneris
nihil tibi feciſſe videaris. Nam cum in veritate
iuxta verbū dn̄i oēs ſumus inutiles. etiā cū
benefecerimus: quouſqꝫ ī hoc abiectōis gradu
nō ſumus. nondū in veritate ſtamus. ſed in va
nitate ꝯſiſtimus ⁊ ābulamus. Unde nō ſeduca
mus noſmetipſos qꝛ ſcd̄m Apl'm. q̄ ſe exiſtimat
aliq̄d eſſe cū nihil ſit. ipſe ſe ſeducit. In oīm qui
dem cura quā ꝓ ſalute tua geris. nō eſt vllū of-
fitiū vel medicamentū vtilius tibi q̄ teipm̄ vi-
tuperare atqꝫ contēnere. Quicūqꝫ ḡ hoc facit
adiutoꝛ tuus eſt. hoc enī agit qḋ tu agebas aut
agere debebas vt ſalu⁹ fieres. Ad eū itaqꝫ qui ī
iuriam tibi fecit priuatū magis te exhibe ⁊ af-
fabilem: ad eum ḋo cui tu feciſti. ſupplicē ⁊ eru
beſcentē. Aduerſariū tuum ⁊ eū q̄ tibi moleſtie
aliq̄d irrogat. amicū ⁊ adiutorē eſtima: damnū
tibi illatū ⁊ ꝯtumelias lucꝝ ⁊ ꝓfectū tuū depu
ta. ⁊ ꝓ his grās deo ⁊ inferētib⁹ referre nō ceſſa
Nam ſcd̄m quēdaȝ humilis gaudet cū deſpicitᷣ.
dolet ſi honoratᷣ. gemit in ꝓſperis. exultat ī ad
uerſis. timet ī diuitijs. luget ī delitijs. cruciatᷣ ī
habūdantia. ⁊ ī penuria gloriatᷣ. laudes ꝯtēnit
trāſitorias. ⁊ oīm honore eſtimat ſe indignum.
abhorret ẏpocriſim. neſcit ſil'ationē. ſed diligit
veritatē. tꝑalia obliuiſcitᷣ. et eterna ꝯcupiſcit.
neſcit q̄ mūdi ſūt vt celeſtia mereatᷣ. nūq̄ de ſe
p̄ſumere ꝯſueuit. vires ſuas vel grās ſi q̄s habȝ
nūq̄ ſibi tribuit. merita ſua non ſuis virib⁹ vel
ſuo ſenſui aſcribit. ſed diuine clemētie dona hu
militer recognoſcit. Itē: latere deſiderat ſi fieri
poſſit ſine dāno ꝓximi. ne poſſit vel modico ia-
ctantie ſeu elatōis vitō inq̄nari. Quis ē talis. ⁊
laudabim⁹ eū. Unde ⁊ Bern̄. Appetē de hūilita
te laudē hūilitatis. non ē virtus ſed ſubuerſio.
Uerus hūilis vilis vult reputari. nō hūilis pre
dicari: gaudet ī contēptu ſui. hoc ſolo ſane ſup
bus qꝫ laudes ꝯtēnit. Hec Bern̄. Si ḡ queras q̄-
re dn̄s ſic viuebat. rn̄deo tibi. nō quia indigēt.
ſed vt nos inſtruēt. Unde ſi nō diſcim⁹. inexcu-
ſabiles ſumus. Abhoiabile ē pꝛorſus. ſi ſe eri-
git vermiculus. ⁊ vermiū eſca futur⁹: vbi ſe hūi
lians abiecit dn̄s maieſtatis. Si aūt abſur-
dū alicui videatᷣ qꝫ ſic iutiliter ſtaret. ⁊ qꝫ euan
geliſte multa de factis ei⁹ obmiſerint. et alia ſi-
milia forte dicat. rn̄deri pt̄. qꝫ nō erat iutile fa-
cere ⁊ p̄bere tāte v̇tutis exercitiū. imo erat val
de vtile ⁊ omniū v̇tutū rectū ⁊ ſtabile fundamē
tū. Hoc aūt qḋ dico videtᷣ etiā Bern̄. ſentire. ꝑ-
ut habes infra ī t̄ctatu de baptiſmo dn̄i circa fi
nē. Quōcūqꝫ atᷣ ſe hȝ veritas rei. piū ⁊ vtile vide
tur ſic meditari. Habes ḡ quō dn̄s ih̄s cepit pri
us facē q̄ docē. Doctur⁹ enī erat. diſcite a me qꝛ
mitis ſū ⁊ hūilis corde. Hoc ḡ p̄mo facē voluit
⁊ non ficte ſed ex corde faciebat: ſicut vere ⁊ ex

corde hūilis ⁊ mitis erat. Nō poterat in eū ſimu
latō cadere. ſed poti⁹ ītima fūdauit ⁊ ꝓfūdauit
ſe ī hūilitate. vilitate ⁊ abiectōe. ⁊ ſic ſe in ꝯſpe-
ctu omniū ānichilauit. qꝫ etiā poſtq̄ p̄dicaē ac
diuina et altiſſima loq̄. miracula q̄ꝫ magnifica
opa facē cepit: nō eū reputabāt ſȝ vilipēdebāt
dicētes. Quis ē hic: Nōne h̄ eſt fabri filius: Et
multa alia deriſoria ⁊ deſpectiua dicebāt. Ueri-
ficatū eſt ḡ ſcd̄m hūc intellectū verbū apl'i. ex-
inaniuit ſemetipm̄ formā ſerui accipiēs. ⁊ non
ſolū cuiuſcūqꝫ ſerui ꝑ incarnatōȝ. ſed etiam in
utilis ſerui ꝑ hūilem ⁊ abiectaȝ ꝯuerſatōnem.

Conſidera ſingl'os ei⁹ actus. ſꝑ in eis relucet
hūilitas. Hic igitᷣ ipaȝ fabricauit. i. oſ̄dit q̄li-
ter acq̄ri poſſit: ſcȝ ꝑ vilificatōeȝ ⁊ abiectōȝ ſu-
ipius ī ꝯſpectu ſuo ⁊ alioꝝ: ac ꝑ ꝯtinuū exerci
tiū opm̄ viliū. ⁊ hūiliū. Si enī vis adipiſci hūi-
litatē. opꝫtet qꝫ p̄cedat hūiliatō ⁊ exercitiū opm̄
hūiliū. Unde Bern̄. Hūilitas ad quā vtiqꝫ du-
cit humiliatō: toti⁹ eſt ſpūalis fabrice fūdamē-
tum. Siquidē hūiliatō via eſt ad humilitatē. ſi
cut paciētia ad pacē. ſic lectō ad ſciam. Si v̇tu
tē appetis hūilitatis. viā nō refugias hūiliatō-
nis. Nā ſi n̄ pateris hūiliari. nō poteris ad hu
militatē ꝑuehi. Prodeſt itaqꝫ mihi meā inſipiē
tiā ſciri. ⁊ a ſcientib⁹ iure ꝯfūdi: cui ſepe ꝯtigit
a neſciētib⁹ iiuſte laudari. Grande reuera peri
culum audire queq̄ de ſe. ſupra q̄ ſentit in ſe.
Quis dabit mihi apud hoīes tātū de veris di-
gne hūiliari: quātū l'ō falſ̄ datū ē īdigne exal-
tari. Illā ḋo vocē ꝓpheticā iure aſſumerē. Exal
tat⁹ aūt hūiliat⁹ ſū ⁊ ꝯturbat⁹. Et illud Ludā ⁊
vilioꝛ fiā. Ludaȝ. ſ. vt illudar. Bon⁹ lud⁹. q̄ mi-
chol iraſcitᷣ ⁊ de⁹ delectatᷣ. Bon⁹ lud⁹ q̄ hoīb⁹ q̄
deȝ ridiculū. ſȝ āgelis pulcerrimū ſpectaculū p̄
bet. Bon⁹ inq̄ ludus: q̄ efficimur obpꝛobꝛiū ha
bundātib⁹ ⁊ deſpectō ſupbis. Hoc caſto ⁊ religi
oſo ludo ludebat q̄ dicebat. Spectaculū fc̄i ſu
mus ⁊ āgelis ⁊ hoīb⁹. Hoc ludo ⁊ nos interī lu
dam⁹: vt illudamur. ꝯfūdamur. hūiliemur: do-
nec veiat q̄ deponit potētes ⁊ exaltat hūiles: q̄
nos letificet ⁊ glorificet. ⁊ ineternuȝ exaltet. Et
iteꝝ. Oportet nāqꝫ hūiliter ſentire de ſe nitēteȝ
ad altōra: nedum ſup̄ ſe attollitᷣ. cadat a ſe. niſi
firmiter ꝑ verā hūilitatē fuerit ſolidat⁹. Maxi-
ma enī niſi hūilitatis merito mīme obtinētur.
Propterea q̄ ꝑuehēd⁹ ē correptōe hūiliatᷣ. hūi-
litate grāȝ meretᷣ. Tu ḡ cū te hūiliari videris.
habeto id ſignū ī bonū: oīno ē argumētū grē ꝓ
ꝓpiquātie. nā ſic añ ruinā exaltatᷣ cor: ita et añ
exaltatōȝ hūiliatᷣ. Sane vtrūqꝫ legis. deū ſcȝ et
ſupbis reſiſtē. ⁊ hūilib⁹ grāȝ dare. Ac paꝝ ē cū
ꝑ ſeipm̄ hūiliat nos de⁹ ſi tūc libēter accipim⁹
niſi ⁊ qñ ꝑ aliū hoc facit ſapiam⁹ ſiliter. Quob-
rem accipe hui⁹ rei mirabile documentū: de ſā-
cto dauid. Aliquādo maledictuȝ eſt illi ⁊ a ſer-
uo. At ille nec cumulatā ſenſit iniuriā qꝛ p̄ſen
ſit grām. Quid mihi: ait. ⁊ vobis filij ſaruie: O
vere hominē ſcd̄m cor dei. qui ſe vlciſcendi po-
tius q̄ exprobranti ſuccenſenduȝ putauit. Un-
de et ſecura conſcīa loquebatur. Si reddidi

retribuētibꝫ mihi mala: decidā merito ab īimi-
cis meis inanis. Vetuit ꝗ ꝓhiberi maledicū cō
uiciantē: queſtuꝫ eſtimās maledicta. Seuiebat
lingua maledicta: et ille intēdebat qđ ī occulto
ageret de⁹. Vox maledicētis ī auribꝫ: ꝛ anim⁹ ī
clinabat ſe ad bn̄dictōeꝫ. Et ideo dicit. Bonum
mihi qꝛ hūiliaſti me. vt diſcā iuſtificatōes tuas
Vides qꝛ hūilitas iuſtificat nos. Hūilitas diri
ꝛ nō hūiliatō. Quāti hūiliant̄ q hūiles nō ſunt
Alij cū rācore hūiliant̄. alij paciēter. alij ꝛ libē
ter. Primi rei ſūt. ſequētes īnoxij. vltimi iuſti.
Quāꝗ ꝛ inocētia ps iuſticie ē: ſꝫ ꝯſumatō eius
apud humilē. Nō hūiliatis ſed hūilibꝫ dat grāꝫ
Eſt aūt vere hūilis. q hūiliatōeꝫ ꝯuertit in hu-
militatē. ꝛ hic poteſt dicē deo. bonū mihi qꝛ hu
miliaſti me Hec Bern̄. Sūt aūt plura q ad
hūiliatōeꝫ ꝛ hūilitatis exercitiū valēt. de quibꝫ
idē Bern̄. ſic dicit. Ad exercitū hūilitatis. qnqꝫ
ꝓdeſſe poſſūt. Amor vilitatis: vt ea querat hō.
in quibꝫ ꝛ locus qdaꝫ videat̄ iīurie. Aſſiduitas
ſubiectōis: vt ſp̄ velit eſſe cū aliquo. quē reuere
atur ꝛ timeat: vt diſcat frangē ſuā voluntatem
Tertō in hūilitatis exercitō ē compatō melio-
ris: vt eū ſemꝑ attēdat homo. in q īueniat gra
tiam q ei deſit: oblitus q retro ſūt. ꝛ in ea q an-
te ſūt extentus. Quartū ē aſſidua meditatō ꝓ-
prie ꝯditōnis: vt ad oēm elatōis motū ſtati oc-
currat. qđ ſupbis terra ꝛ cinis. Quintū ē ꝯſide-
ratio occulti īſpectoris. Quō em̄ q ſepius ꝯfeſſi
onem fecerit alicui de vbis q arrogāter dixerit
ſi forte ꝯtingat. vt ꝑu⁹ ſil̄e aliqđ loquēs illū vi-
deat audientē. valde ꝯfundit̄: ita q ꝯſiderat oc-
cultū inſpectorē cui cogitatō oīs ꝯfitet̄. nō po-
terit nō erubeſcē. ſi elatuꝫ qđ meditet̄. ꝓpterea
nōſolū ꝯtra ſupbiam. ſed ꝛ ꝯtra vitia vniuerſa
valde vtile ē homī ſemꝑ vidē videntē ſe: ꝛ ſic at
tendē oculos ei⁹ in corde ſuo. ac ſi hec ſola cura
ſit deo. ꝯtemplari qđ agat. aut quēadmoduꝫ ſe
habeat ipē Hec Bern̄. Humilitateꝫ igit̄ pro
poſſe ſectare: ſine q nō poteris ꝑficē. aut vtutē
aliquā poſſidē. Vn̄ iterꝫ Bern̄. Hūilitas ceteris
vtutibꝫ in tantū eſt neceſſaria: vt abſqꝫ iſta. ille
nec eſſe virtutes videāt̄. Nempe vt caritas ſiue
queqꝫ alia vtus deſ̄. hūilitas meret̄: qm̄ hūili-
bus deus dat grām. Seruat acceptas. qꝛ nō re-
qeſcit ſpūs niſi ſuꝑ quietuꝫ ꝛ hūilē. Seruatas
ꝯſumat. nam vtus ī infirmitate hoc ē ī hūilita-
te ꝑficit̄ Hec Bern̄. Hūilitas ꝗ meret̄ gratie
impletōeꝫ. Vn̄ in pſalmo q emittis fōtes in con
uallibꝫ. i. grām tuā preſtas humilibꝫ. inter me-
diū mōtiū ꝑtrāſibūt aque. Duo em̄ mōtes ſunt
due ſpecies ſupbie. quarū vna naſcit̄ ex re tpa
li. alia ex re ſpūali: ꝛ inter iſtos duos mōtes eſt
vallis hūilitatis. nō declinās ad aliquā ſpecieꝫ
ſupbie. ꝛ ī iſto medio trāſeūt aq gratiaꝝ. Se-
cūdo hūilitas meret̄ implete gr̄e augmētatōeꝫ
ꝛ ideo volēs vlteriorē grām recipe a deo. nō eſti
met ſe magnū. ſꝫ hūiliet ſeipm̄. Qđ aūt hō non
eleuet ſe de gr̄a quā habet. ſūt tria ſigna. Pri-
mū ſi nō vult vt ꝓpter gratiā vel ꝑfectionē quā
habet. exhibeatur ſibi maius cōmodum ꝗ alij.

Scdm̄ ſi ꝑatus ē ꝯtemptū incōmodū ꝛ laborē
pati ſicut alij. Tertō ꝗ facto ſibi incōmodo. cre
dit in hoc nō ſibi fieri iīuriā ſed iuſticiā. Ter
tio hūilitas meret̄ gr̄e augmētate ꝯſeruatōeꝫ.
Sicut em̄ cinis ꝯſeruat ignē. ſic hūilitas grām
que ē ignis ſpūalis. Cōſeruat̄ etiā ignis per li-
gnoꝝ appōem. ſic ꝛ gr̄a ꝑ bonoꝝ opm̄ multipli
catōem que eſt qſi lignoꝝ appoſitō. Itē ꝯſeruat̄
ignis ꝑ inſufflatōeꝫ. ſic ꝛ gratia ꝑ feruentē me-
ditatōeꝫ que ē qſi quedā inſufflatō. Itē ꝯſerua-
tur ignis ꝑ preſeruatōeꝫ a ꝯtrario. ſic ꝛ gr̄a per
occaſionū ꝛ ſocietatū maloꝝ deuitatōem. que ē
qſi quedā a ꝯtrario ꝑſeruatō. Sed redeam⁹
ad intuendū actus ꝛ vitam dn̄i ih̄u ſpeculi no-
ſtri. qđ eſt ꝑncipale noſtri ꝓpoſiti. Igitur ī om
nibꝫ exhibeas te ꝑſentē. ꝛ ꝯſidera illam ſuꝑ om
nes alias benedictā familiā. ꝑuam ſed valde ex
celſam. paupem ꝛ humilē vitaꝫ ducentē. Felix
ioſeph ſenex qrebat de arte lignaminis qđ po-
terat. Domina vo colo et acu ꝓ precio labora-
bat. victū ſponſo ꝛ filio parabat. ꝛ alia expedi
entia domus obſeqa que multa ſūt faciebat. qꝛ
ſeruientem nō habebat. Compatere igit̄ ſibi.
quā ſic oportet laborare ꝛ ſuis manibꝫ operari
Compatere etiaꝫ domino ih̄u. quia eam adiu-
uat fideliter et laborat in his que poteſt. Venit
em̄ (vt ipē ait) miniſtrare ꝛ nō miniſtrari. In-
tuere igit̄ bene eū humilia obſequia domus fa
cientem: ꝛ nihilominus intuere etiam dominā
ꝛ ioſeph ſenem ꝑ vite neceſſarijs laborātes. Vn
de Baſilius. Ab ipſa aūt primeua etate paren
tibꝫ obediēs. qntū laborē corporeū hūiliter ꝛ re
uerēt̄ ſuſtinuit. Cū em̄ homīes eſſent honeſti ꝛ
iuſti. egeni tn̄ ꝛ neceſſarioꝝ penuriā pacientes
teſte ꝑſepi: manifeſtū ē ꝗ ſudores corporeos fre
quētabāt. neceſſaria vite ſibi inde qrentes. ihs
aūt obediēs illis. etiā in ſuſtinēdo labores ſub-
iectōeꝫ plenariā oſ̄ndebat Hec Baſilius. Cōſpi-
ce etiā qualiter ipi tres comedūt ad vnā mēſaꝫ
ſimul ꝑ ſingulos dies. nō lautas et exqſitas. ſed
paupes ꝛ ſobrias cenas ſumētes: ꝛ qlit̄ poſtea
ſimul colloquūt̄. nō inania ꝛ ocioſa vba. ſꝫ ple-
na ſpiritusancto ꝛ ſapiētia. nec min⁹ mente re-
ficiunt̄ ꝗ corpe: ꝛ qualiter poſt aliqualē recrea
tionē ꝯuertūt ſe in cubilibꝫ ſuis ad oratōꝫ. Nō
em̄ erat eis dom⁹ ampla ſed ꝑua. Meditare eti
am tria cubilia in aliqua camerula. ſcꝫ vnum
pro quolibet eoꝝ. et intuere dominū ih̄m ſuper
vnum ſero poſt orationem ſe componere. ꝑ ſin
gulas noctes tam longiſſimi tpis ſpacio. ſic hu
militer. ſic vtiliter. ſic etiā ꝑſeuerāter: vt facēt
quicūqꝫ alius pauperculus de populo. Quoli-
bet ſero in hoc ſtrato deberes ſibi cōpaciēdo eū
aſpicere. ꝛ te eidē humiliter ꝛ deuote recōmēda
re. In tanta tn̄ corꝑis afflictōne ꝛ penuria pia
mater replebatur mentis leticia. de tanti filij ꝑ
ſentia. Vnde Anſhel̄. Quo vel quali gaudio re
plebatur tota ſubſtantia eius. quando euꝫ quē
tanto tempore diligebat. quem creatorem at-
qꝫ dominatorem omnium rerum eſſe ſciebat.
ſecum degentem ſecum edentem. ſecꝫ quecunqꝫ

noſſe volebat dulci affatu docentē habēt quis
capiet? Et quis mirabilis itaqꝫ ⁊ ineffabil' amo
ris affectus ꝯſiderari queat. inter hūc talē. tan
te matris filiū. ⁊ hanc talē. tanti filij matrē per
pendāt hi ſaltē quoquomō q̄ vnico dilectōnis
feruore ſepe altrinſecus amāt. mater ſcꝫ filiuꝫ.
⁊ filius matrē. Nec putet̄ ab aliq̄. vel par quid
ſentire in ſe quēlibet. ō affectu iſtius matris in
filiū ſuū. Nullo ſiquidē mō crediderim. ꝙ is qui
ad eū intelligendū prouehi meruerit: ab amo-
ris ipſius dulcedīe extraneus ē vſquequaqꝫ fie-
ri poſſit. Qui aūt in hui⁹ dilectōnis ſuauitatem
trāſit. nullo pacto deficiēdū quin ⁊ in retribu-
tōnis eius ꝑticipiū. trāſiturus ſit. Hec Anſhel
mus. Vidiſti quantā pauꝑtatē. vilitatem. et
aſperitatē: vigilando. dormiēdo. abſtinēdo. ⁊ in
omnibꝫ ſuis actibꝫ rex regū ⁊ deus eternus per
tam lōgiſſimi tēporis ſpacia ꝓ nobis ſuſtinuit
Ubi ſūt ḡ querētes ocia ⁊ cōmoda. querētes ſu
perflua ⁊ ornata. querētes curioſa ⁊ vana? Nō
didicimus in ſcolis magiſtri hui⁹. qui talia vo-
lumus. Sed nūquid ſapiētiores eo ſum⁹? Ipſe
nos docuit v̄bo ⁊ exēplo humilitatē. pauꝑtatē
ac corꝑis ⁊ laboris afflictōnē. Sequamur ḡ ſū-
mū magiſtrū. q̄ nec fallere vult. nec falli poteſt
⁊ hn̄tes iuxta doctrinā apl̄i victū ⁊ cū q̄bꝫ tega
mur ad ꝯgruentē ſcꝫ neceſſitatē. nō ad ſuꝑha-
bundātiaꝫ: his ꝯtenti ſimus. Alijs etiā v̄tutuꝫ
exercitijs ⁊ ſtudijs ſpūalibꝫ ꝯtinue indeſinēter
⁊ vigilāter ꝑpoſſe inſiſtamus. Ex hoc ḡ facto do
mini. accipe doctrinā ī tuā ꝑuitatē reſiliēdo. ac
teipm̄ nonſolū ī tuo. ſedetiā alioꝝ ꝯſpectu vi-
lificādo: ⁊ ꝑ exercitiū viliū ⁊ hūiliū opꝝ abici-
endo. Videas cōtinue defect⁹ tuos ⁊ pcc̄a tua. et
ea aggꝰua q̄tum potes: alioꝝ v̄o defectus poſtē
gū ꝓicias. ⁊ nō videas: qḋ ſi videris. alleuies et
excuſes. ⁊ ipis ꝯpaciaris ⁊ ſuccurras ꝓ viribꝫ:
cogitās ſemꝑ ꝙ tu facēs peius. niſi ſola ſua grā
te ꝯſeruaret ih̄s xp̄c. Auerte oclo̅s tuos. ⁊ mē-
tis ⁊ corꝑis ab aſpectu alioꝝ: vt in lumīe vult⁹
dei ꝯſpicē poſſis teipm̄. Nihil em̄ ad te hūiliā-
dū vtilius reꝑire poteris: q̄ ſi teipm̄ bene īſper
eris. Unde Bern̄. Volo ꝑinde aniam p̄mo oīm
ſcire ſeipam. q2 talis ſciētia nō inflat ſꝫ hūiliat
⁊ eſt q̄baꝫ p̄paratō ad edificādū. Niſi ei ſuꝑ hūi
litatis ſtabile fūdamentū: ſpūale edificiū ſtare
mīme pt̄. Porro ad ſe hūiliandā nihil aīa inue
nire viuatius ſeu accōmodatius poteſt: q̄ ſi ſe
in veritate ꝑſpexerit. tm̄ nō diſſilet nō ſit in ſpi
ritu eius dolus: ſtatuat ſe ante faciē ſuā. nec a
ſe auertere abducat̄. Hec Bern̄. Unde ⁊ Aug⁹
dicit. ꝙ nō eſt ꝑuus ad beatitudinem acceſſus
ꝯgnitō infelicitatis ſue. Teipm̄ ḡ ſine ceſſatōne
ꝯſidera. ⁊ ſemꝑ ſine ſimulatōe diiudica. In oīm
actu tuo. in oīm locutōe tua. ⁊ in oīm cogitatō
ne tua teipm̄ repꝛhende: et in te ſemꝑ cōpūctōis
materiā ſtudeas īuenire. cogitando ꝙ etiā bo-
na q̄ facis nō ſūt ad plenū excocta: nec illo fer-
uore q̄ deberēt facta. ſꝫ multis inq̄nata negligē
tijs. vt merito oīs iuſticia tua pāno mēſtrua
te comparari debet mulieris. Cōſidera etiā dili

genter. ⁊ cū magno pauore frequētiſſime rumi
na: ꝙ omnē aptitudinē ad bonū ⁊ ad omnē ḡti
am. ſeu quācūqꝫ ſolicitudinē circa virtutē acq̄-
ſitōnem a teipo nō habes: ſꝫ xp̄c tibi dedit ſola
ſua miſcōia. q̄ ſi voluiſſet. potuiſſet ita cōferre
cuicūqꝫ ribaldo te ī luto fecis ⁊ lacu miſerie de-
relicto. Quō em̄ ſibi aliq̄d tanq̄ ſuū attribuet.
ac ſi ab ipo ꝑueniat: q̄ multociēs ſuā impoſſibi
litatē in q̄buſcūqꝫ bonis opibꝫ magnis et ꝑuis
eſt exꝑtus. q̄ tociēs cognouit ſe nō poſſe dū vo-
luit. et qn̄ (vt ita dicā) n̄ voluit nec curauit nec
ſuꝑ talibꝫ cogitauit. ſenſit ſe ſubito diuinit⁹ ex
citatuꝫ. feruore mirabili ad illa opa faciēda. q̄
p̄us cū oīm ſuo conatu implē nō potuit. Nam
⁊ talē impoſſibilitateꝫ idcirco deus. tamlongo
tpe dn̄ari in hoīe ꝑmittit: vt diſcat hūiliari. et
nunq̄ in ſeipo inaniter glorieť. ſed deo oīe bo
nū attribuat. nō ſolū ꝯſuetudīe quadā ⁊ labijs
ſed potius ex intimo ſui cordis. Cogita etiaꝫ
ꝙ nō eſt ribaldus vel quicūqꝫ pctor. q̄ non ma
gis aſſiſteret deo ſuo q̄ tu. ⁊ q̄ nō magis recog-
ſceret dei beneficia q̄ tu: ſi recepiſſꝫ grās. quas
tu ſola dei gratuita bonitate. ⁊ non ꝓprijs meri-
tis recepiſti: ꝓpter qḋ potes teipm̄ viliorē ⁊ in-
feriorē oīm hoīe iudicare: ⁊ ne ꝓpter ingtitudi
nem tuā a ſuo ꝯſpectu te xp̄c foris abiciat. non
inmerito formidare. ⁊ pcc̄a alioꝝ in te ſub qua
dā ſilitudīe trāſformare: ſic te ī tua ꝯſciētia in
crepādo. Ecce ille ē homicida: ⁊ ego miſer mul
tociēs occidi aīaꝫ meā. Iſte fornicator ē ⁊ adul
ter. et ego tota die fornicor et adulteror. a deo
meo oclo̅s auertēdo. et dy̅abolicis ſuggeſtiōibꝫ
ſuppōnēdo. ⁊ ſic de alijs ſuo mō. Debes etiam
hr̄e ī ꝓprio tuo ſentimēto. duo videlicꝫ. ꝙ ſenti-
as de teipo ſic de vno corꝑe mortuo fetenti ple-
no v̄mibꝫ ⁊ male olēti. ⁊ ſic de vno cadauere qḋ
hoīes dedignāť vidē. īmo claudūt nares ꝓpť e⁹
peſſimū fetorē. ⁊ auertūt facies vt nō videāt ta
lē ac tātā abhoīatōꝫ. Et ꝙ ſiq̄s de tuo corꝑe iu
ſticiā facēt. ſētias ꝙ iuſtū eēt vt tibi oclo̅s eru
eret. ac naſū ⁊ aures ⁊ os abſcidēt. ⁊ ſic de alijs
ſenſibꝫ ⁊ mēbris corꝑis: q2 deū offēdiſti cū eis ⁊
ꝙ tātū de hoc gaudēs vt nūq̄ aliud de te tantū
deſideīares aut velles. et ꝙ oīa vituꝑia. vēcū-
dias. ⁊ diffamatōes. pluſq̄ poſſēt imagiari l'co
gitari vt vinū bibēs. ac cū ſūmo gaudio ⁊ leti-
tia cordis reciꝑes: īmo ī facie ridēs ſplēdēs ⁊ a-
lacer apparēs. ⁊ ꝙ oēs te vidētes facēs admira-
ri. ⁊ ad ſeipos ꝯuerti. ⁊ ꝙ crederēt nō poſſe ſine
deo hoc fieri. Deinde oꝫ ꝙ diffidas de teipo to
talit̄. ⁊ de oībꝫ bonis tuis. ⁊ ō tota vita tua. ⁊ cō
uertas te totum ⁊ reclines ſuꝑ brachia ih̄u xp̄i
pauꝑrimi. hūilimi. ꝑpropati. deſpcti ⁊ mortui ꝓ
pter te. vſqꝫ q̄ tu ſis mortu⁹ ī oībꝫ tuis ſētimētis
hūanis: ⁊ ꝙ ih̄s xp̄c crucifixus viuat ī tuo cor-
de ⁊ ī aīa tua. ⁊ tot⁹ trāſformat⁹ ⁊ trāſfigurat⁹ ⁊
viu⁹: ⁊ hec cordialit̄ ſētias ī te. ī tātū. vt nūq̄ vi
deas vl' audias niſi ſolū ih̄m ſtātē ī cruce ſuſpē
ſū ⁊ mortuū ꝓpť te. ad exēplar beate v̄ginis mor
tu⁹ mūdo ⁊ viuēs ī fide. Et ꝙ ī illa fide viuat to-
ta tua vita. vſqꝫ ad reſurrectōꝫ. ī q̄ deus mittet

gaudiū ſpūale ⁊ donū ſcti ſpūs in aīa tua. ⁊ in
illis q̄ diligūt aduentuȝ ei⁹. Ex his p̄miſſis ge-
nerabit̄ ī te v̄tus illa. que ē mater ⁊ origo oīm
virtutū. ſcȝ hūilitas: q̄ interiores oculos aperit
ad dei ↄſpectū. cor humanū ab oīnī ſupflua co
gitatōe purgando. Nam dū hō in ſuaȝ puritatē
reſilit. ſe vilificando. ſe īcrepādo. ſe deteſtando.
ſuaȝ nihileitatē ↄſiderādo. ſibip̄i inteſtiſſime di-
ſplicēdo: p hec ⁊ ſimilia intantū circa ꝓpria oc-
cupat̄ negocia. q̄ oīs alia iutilis cogitatō are-
ſcit. ⁊ ſic duȝ oīa alia audita. viſa ⁊ tēporaliter
opata a ſe repellit ⁊ in obliuionē adducit: inci-
pit ad ſeipam redire. ⁊ modo mirabili in ſeipſa
reuoluit̄ ⁊ ſic ad originalē iuſticiaȝ. ⁊ celeſtem
quodāmodo puritatē īcipit ꝓpinquare. Sic dū
in ſeipam reflectit̄. ↄtēplatōnis oculus dilitat̄
⁊ in ſe ſcalā erigit: p quaȝ trāſeat ad ↄtemplan
dū ⁊ angelicū ſpiritū ⁊ diuinū. Ad qd̄ oportet
vt aīa materialia oīa ab oculis ſuis excludat.
ſicut aliquis volēs ſoleȝ viſibilē intueri: neceſ-
ſe eſt vt ab oīb⁹ alijs viſibilib⁹ oculos auertat.
Et ex tali ↄtemplatōe anim⁹ ad bona celeſtia ī-
ardeſcit. et oīa tpalia tanq̄ nihil a longe ꝓſpi-
cit. Per hoc illa caritas ī mēte ferueſcē incipit
que velut ignis omnē rubiginē vitiōꝝ ↄſumit.
Sic totam aīam intantū occupat caritas. q̄ n̄
eſt qua intret vanitas. Jam quicq̄d cogitat. q̄c-
quid loquit̄ vel opat̄. totū ꝓuenit ex dictamīe
caritatis. Ut ergo ī bono iugiter pſeueres. ſta
iugiter ī timore. ⁊ a deo totaliter recognoſce. et
ab ip̄o pſeuerātiaȝ pete. Et ſi nō vis corruere.
noli alios iudicare. nec ↄtra eos indignatōnis
ſpiritu mouearis. ſi eos vides ī aliquib⁹ defice-
re. ⁊ eis ↄpaciaris ex corde. ac ꝓ eis ſuppliciter
ora. ⁊ eos in corde tuo q̄ntum potes excuſa. co
gitando q̄ nō potes aliq̄d nec ipſi poſſunt. niſi
q̄ntum xp̄i gr̄a manū ſuam porrigit. que nō ꝓ
meritis. ſed ꝓ ſue volūtatis beneplacito tribu-
it. Si hec cogitaueris firmus eris. Nam que ē
cauſa q̄ multi q̄nq̄ȝ incipiūt multa ī abſtinētia
⁊ in alijs facē. q̄ nō pſeuerāt. corpe languēte vl̄
ſpiritu frigeſcente. Certe nulla alia cauſa. niſi
ꝓpter eoꝝ elationē ⁊ preſūptionē. dū de ſe preſu
mētes alijs indignāt̄ ⁊ eos in cordib⁹ ſuis iudi-
cant. et de⁹ ſubtrahit ab eis donū ſuū. efficiūt̄q̄ȝ
defectuoſi pluſq̄ alij. quos p̄mitus iudicabant
Nam cōmūiter iſtud accidit. q̄ quicūq̄ȝ aliū in
aliquo iudicat. de⁹ tandē euȝ in eodē defectu vel
maiori cadere pmittit. Ergo ſuias deo in timo
re. ⁊ ſi quādo te ſentias ī exaltatōe quadaȝ. ob
memoriā beneficiōꝝ que tibi donat altiſſimus.
app̄hende diſciplinā increpatōis. ⁊ ꝓprie rep̄hē
ſionis. nequādo tibi iraſcatur dn̄s ⁊ pereas de
via iuſta ⁊ cadis. Et breuiter ſequē vtilē Anſ-
helmi doctrinā. Omnia inq̄t interiora tua ⁊ ea
que agis: inſpitias. ⁊ ad quē finē queq̄ȝ ꝓuentu
ra ſūt: videas. Et credo (niſi inſanus ſis) ea faci
es. vnde felicitatē ⁊ gaudium recipies. ea v̄o di
mittes. vnde tormenta et triſticiam merearis.
hec Anſhelmus. Oratō.

O Jhu mitis ⁊ vere paciētie forma. ⁊ hūi
litatis exēpluȝ. repelle a me oēs faſtus
ſupbie. cūctoſq̄ȝ appetit⁹ ianis glīe. oīa
ſimul genera tāte peſtis tanteq̄ȝ malitie. Nō ſit
dn̄e neq̄ȝ videri poſſit. vllū tāti mali. tāteq̄ȝ p̄di
tōnis ſignū ī ſuo tuo. neq̄ȝ ī morib⁹ meis. neq̄ȝ
ī v̄bis. neq̄ȝ ī factis. neq̄ȝ corā te ī cogitatōnib⁹
meis. Funda in vera ⁊ ꝓfūda hūilitate. vt nul-
lus ī me pateat locus inimicoꝝ inſidijs. ⁊ p̄ſta
vt ſim puulus ī oculis meis. q̄tenus plenā gra-
tiam inueniā in oculis tue maieſtatis Amē.

De offitō ⁊ vita Johannis baptiſte. Correſpō
det euangelio Anno quītodeno imperij tiberij
ceſaris ⁊c̄. Capitulum .XVII.

P Retermiſſis omnibus
alijs infātie ſaluatoris actib⁹. cura
fuit deinceps ip̄is euāgeliſtis deſcribē
facta ⁊ dicta xp̄i. q̄ geſſit ſm̄ etatis
plenitudinē ⁊ ſm̄ virū pfectū. ⁊ p̄mo de baptiſ
mo q̄ a iohe baptizat⁹ fuit. Premittēdū ē igit̄
miſteriū ⁊ officiū iohis baptizātis. ⁊ baptiſmū
pn̄ie p̄dicātis. In dieb⁹ itaq̄ȝ illis. q̄b⁹ adhuc in
nazareth ih̄s hītabat. vl̄ q̄n hec q̄ ſequūt̄ cōti-
gerūt. ſcd̄m qd̄ dr̄ ī p̄ncipio euāgelioꝝ ī eccl̄ia
ī illo tp̄e. ſ. āno decioq̄nto tiberij ceſaris. q̄ ſuc-
ceſſit octauiano auguſto. ſub q̄ nat⁹ ē xp̄c: ꝓcu
rāte ⁊ regēte pōcio pilato iudeā. tetrarcha aūt
adhuc galilee herode. et lyſania abiline tetrar-
cha: philippo etiā adhuc tetrarcha yturee ⁊ tra
conitidis regiōis. Ubi ſciēdū q̄ vt ſup̄dictū eſt
regnū iudeoꝝ ī q̄tuor tetrarchias diuiſū fuerat
quarū duas ſcȝ iudeā ⁊ abilinā habebat arche
laus. terciā v̄o ⁊ q̄rtaȝ philipp⁹. Accidit aūt vt
archela⁹ tyrānidē exercēs. apud auguſtū accu-
ſaret̄. q̄ ob hec ab Auguſto depoit⁹ ī exiliū ē miſ
ſus decio āno ſui p̄ncipat⁹. Et extūc vna ps p̄n
cipat⁹ ſui. ſ. iudea. cepit p ꝓcuratores ⁊ officia-
les romanoꝝ admīſtrari. q̄ꝝ q̄ntus pōcius pi-
lat⁹ fuit. dict⁹ a pōcio inſula ī q̄ ſtetit. Unde nō
erat p̄nceps ordinari⁹. ſȝ fuit vicari⁹ vel delega
tus: ⁊ ideo ꝓcurator ē dict⁹. Si ḡ q̄nq̄ȝ legit̄ pre
ſes fuiſſe. intelligēdū ē de ꝓcuratore. q̄r (vt vide-
tur) nūq̄ p̄ſes fuit. ſȝ eo ꝓcurator exiſtēte. vicel
lius p̄ſe ſyrie cui⁹ ps iudea eſt: extitit. Et forte
ideo p̄ſes dici poterat. q̄r q̄nq̄ȝ p̄ſidis officiū ex-
ercebat. Altera v̄o ps p̄ncipat⁹ ſui. ſ. abilina ē-
dita ē lyſanie ſub noīe tetrarchie. Jſtū lyſaniā
dicūt q̄dē fuiſſe filiū herod̄ aſcolonite. ſub q̄ na
tus ē dn̄s: ſȝ ioſeph⁹ dicit q̄ fuerit nepos eius.
nat⁹ ex alexādra ſorore ip̄i⁹ herodis. ⁊ ex patre
ptholomeo de libano ⁊ hoc magis videt̄. Et ſb-
dit̄ ſub p̄ncipib⁹ ſacerdotū āna ⁊ cayp̄ha. Jſti
affinitate erāt ↄiūcti ⁊ viciſſim pontificatū am
miniſtrabant: ſȝ annas q̄ anno dn̄s ē baptiza-
tus. ⁊ cayp̄has illo q̄ ē paſſus. inter q̄s ī illis tri
bus ānis tres alij. ſ. yſmahel. eleazar⁹ et ſymon
fuerūt. q̄ hic tacēt̄. ⁊ tangit euangeliſta ſolū il
los ſub q̄b⁹ predicatō incepit iohis ⁊ paſſus eſt
xp̄c. Qꝛ autē p̄dicatio iohis tamſolenniter
deſcribitur. ſcȝ per impatoris et pontificum et

p̄ıcipū tp̄a. eſt ad deſignandū excellētiā eiꝰ quē
nūciare veniebat: vtpote q̄ ſūmus īꝑatoꝛ ⁊ pō
tifex et gubnatoꝛ oīm exiſtebat. Tūc ḡ factū ē
verbū dn̄i id ē ſupna mētis inſpiratō. q̄ dicit̄ v-
bum: qꝛ intus ī mēte loquit̄ ſcd̄m illud pſalmi.
audiam qd̄ loquat̄ in me dn̄s deus. ſup iohēm
Zacharie filiū in deſerto. q̄ tūc in āno erat tri-
ceſimo. qd̄ tēpus p̄dicatōni debitū ē. qꝛ tūc etas
virilis viget: vt baptizās ⁊ p̄dicās xp̄i aduentū
⁊ redēptōnis ſolatiū ānūciaret. Audiuit iohēs
ꝑ intnā inſpiratōēꝫ ac reuelatōēꝫ diuinā ⁊ au-
ditu mētis. verbū dn̄i ſola gr̄a deſup ei loquen-
tis. Unde ſcd̄m Criſ. Uerbū dn̄i hic mandatum
ſeu p̄ceptū dei dicit̄. qꝛ nō a ſemetip̄o iohēs: ſed
deo illū monēte ad miſteriū iſtud acceſſit. Un-
de ⁊ ip̄e ait. q̄ me miſit baptizare in aqua ⁊c̄. Et
ne ꝓpter defectū aq̄ differret̄ baptiſmꝰ eoꝝ qui ī
eius p̄dicatōe ꝯuertebant̄. ⁊ vt p̄dicādo magis
ꝓficere poſſit. exiuit de deſerto vbi iā penitētiā
agendā p̄dicare ceperat: ⁊ venit ī regionē circa
ioꝛdanē. vbi copia aquaꝝ et loca ꝓſpꝉoſa erant:
baptizās ⁊ p̄dicans baptiſmū penitētie ī remiſ
ſionē pc̄toꝝ. Et in hoc dedit exemplū p̄dicato-
rib᷑. vt loca fructificatōis ob diuini querant.
nō recreatōnis. Baptiſmꝰ iohīs diſponebat ho
mīes ad ſuſcipiēdū xp̄m. ideo n̄ baptizabāt̄ ab
eo niſi iudei quib᷑ p̄ncipalit̄ ꝓmiſſus fuit xp̄c.
Mulieres etiā nō baptizabāt̄. qꝛ ip̄e erāt inſtru
ende a viris. Nec īfantes baptizabāt̄. qꝛ miſte-
riū nō intelligebāt et cognitō neceſſaria erat.
Baptiſmꝰ vō xp̄i dat̄ om̄i ſexui. om̄i genti. om
ni etati in remiſſionē pc̄toꝝ. Qd̄ ḡ hic dicit̄ in
remiſſionē pc̄toꝝ nō ē referendū ad baptiſmuꝫ
iohīs. ſed ad penitētiaꝫ q̄ baptiſmo ānectebat̄:
ſola em̄ ip̄a penitētia remittebat. Baptiſmꝰ qui
dem iohīs baptiſmꝰ penitētie erat. qꝛ ad penitē
tiaꝫ baptizandos monebat. ⁊ non niſi adultos
q̄s penitētes videbat baptizabat. Un̄ licꝫ bap-
tiſmo ip̄ius nō dimitteret̄ pc̄ta: ſuſceptō tamē
illiꝰ erat quedā ꝓteſtatō agendi penitētiaꝫ. per
quā dimittūt̄ pc̄ta. Erat etiaꝫ baptiſmꝰ iohīs ī
remiſſionē pc̄toꝝ. nō effectiue: ſꝫ p̄paratiue. qꝛ
p̄parabat ad xp̄i baptiſmū. ī q̄ fiebat remiſſio
pc̄toꝝ. Baptiſmus ḡ iohīs erat baptiſmus pe
nitētie. qꝛ penitētiaꝫ delictoꝝ habebat ſed ea re
laxare nō poterat. Baptiſmꝰ aūt xp̄i ē baptiſmꝰ
gratie: qꝛ in xp̄o dat̄ ⁊ pc̄ta relaxant̄. Un̄ Cri-
ſoſtomꝰ. Illud datū ē ī penitētia hoc ī gratia.
Ibi venia hic victoria. Et notādū ſcd̄m Greg.
nazāzenū. ꝙ q̄ntuplex eſt dr̄a baptiſmatū. Eſt
em̄ quoddā figuratiuū. q̄ baptizauit moyſes. ſꝫ
in aqua ſolū ſcꝫ in nube ⁊ in mari. Aliud eſt p̄
paratiuū q̄ baptizauit iohēs. de quo hic dicit̄.
Terciū eſt ꝑfectiuū. vt baptiſmū xp̄i qd̄ fuit in
ſp̄ū. Quartū ē ſupererogatiuū qd̄ ſcꝫ fit in ſāgui
ne ꝑ martiriū. ⁊ hoc ē venerabiliꝰ ceteris: quia
iteratis nō fedat̄ ꝯtagijs. Quintum eſt culpaꝝ
actualiū abſterſiuū. qd̄ fit quotidie ī lacrimis
⁊ eſt laborioſiꝰ ceteris. Iohīs q̄dē baptiſmꝰ erat
p̄paratiuꝰ. qꝛ neceſſariū erat hoīes p̄parari ad
xp̄m baptiſmo eius. ⁊ ſcd̄m hoc ita ſe habꝫ ba-
ptiſmꝰ iohīs ad xp̄i baptiſmū. ſicut cathecīſmꝰ
in quo baptizandi inſtruunt̄ de fide ⁊ p̄parant̄
ad baptiſmū. ſe habet ad baptiſmū veꝝ. Unde
Remigiꝰ. Baptiſmꝰ iohīs figuraꝫ gerebat ca-
thecuminoꝝ. Nam ſicut modo cathezizant̄ pu-
eri vt digni fiant ad ſacramentū baptiſmatis:
ita iohēs baptizabat. vt baptizati ab eo poſtea
deuote viuēdo. digni fierēt accedē ad xp̄i baptiſ
muꝫ. Unde ⁊ Criſ. Apte ḡ cū dixiſſet. ꝙ veit p̄
dicans baptiſmū penitētie. adiecit in remiſſio-
nem pc̄toꝝ. q̄ſi dicēt. Idcirco ſuadebat illis pe-
nitere. vt ſubſequentē veniā faciliꝰ impetrarēt
credētes in xp̄m: vnde baptiſma illud nullā ali-
am habuit cauſaꝫ. niſi ꝙ p̄paratoꝛiū erat ad fi
dem. Hec Criſ. Unde et baptizabant̄ ī ioꝛdane
q̄ deſcēſio interp̄tat̄. de ſupbia veteris hoīs ad
humilitatē ꝯfeſſionis ⁊ emēdatōis deſcendētes.
q̄tenus abdicata vita vetē renouari merent̄ in
xp̄o. Ideo etiaꝫ ꝯuenīēter baptiſmꝰ iohīs fcꝰ ē
in ioꝛdane. qꝛ erat q̄daꝫ ꝓteſtatō penitētie agē-
de. ꝑ quā appropinq̄t regnū celoꝝ. ⁊ trāſitus ad
terrā viuentiū. ſicut filij iſrl̄ ad terrā ꝓmiſſio-
nis tranſierūt ꝑ ioꝛdanis fluuium. Baptiza
uit aūt iohēs ꝓpter plures ratōnes. Prima eſt
ſm̄ Auguſtinū. vt ſignificaret baptiſmū xp̄i. ⁊
ſic fuit ſacramētum. Secūda eſt ſm̄ Criſ. vt ex
noīe baptizandi plures ad iohēm cōuenirent.
quib᷑ de xp̄o annūciaret. Tercia eſt ſm̄ Grego
rium. vt ꝑ baptiſmū iohīs homīes aſueſcerent
ad baptiſmum xp̄i. Quarta ſm̄ Bedaꝫ. vt per
baptiſmū iohīs homines p̄parent̄ ⁊ humiliarē
tur ad baptiſmū xp̄i. Quinta eſt ſm̄ ip̄m Iohā
nem. vt manifeſtet̄ xp̄c in iſrl̄. in baptiſmate io
hannis. voce patris. ⁊ ſp̄ūſancto. Dicebat ḡ pri
us in deſerto. ⁊ poſtea circa ioꝛdanē ad eos qui
moti ꝯuerſatōe vite eius exibant ad ip̄m. Pe-
nitētiaꝫ agite. id ē peniteat vnuſq̄ſqꝫ mala pri-
oꝛis vite. appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. ſcꝫ pe-
nitentiaꝫ agenti. Scd̄m Remigiū regnū celo-
rū q̄tuoꝛ modis dicit̄. ſcꝫ xp̄c ſm̄ illd̄ regnū dei
intra vos eſt: ſancta ſcriptura ſm̄ illud aufere-
tur a vobis regnum dei. ⁊ dabit̄ genti facienti
fructum eius: ſancta eccleſia ſm̄ illud. Simile
eſt regnum celoꝝ decem virginib᷑: ſupernū ſo-
lium ſm̄ illud. Multi venient ab oriente ⁊ occi
dente. ⁊ recūbent in regno celoꝝ. Et hoc totuꝫ
poteſt hic intelligi. Agenda eſt penitentia ⁊ nō
ſera. que eſt damnatoꝝ: non coacta. que eſt la-
tronum: nō ficta. que eſt ypocritaruꝫ: non de-
ſperata. que eſt ꝑditoꝝ: ſed vera que ſm̄ Criſo-
ſtomum. coꝛ mundat. ſenſus illuminat. ⁊ ad ſu
ſceptionem xp̄i humana p̄recoꝛdia p̄parat. Ut
autem ait Hieronimꝰ. Primum baptiſta iohā
nes regnum celoꝝ predicat. vt p̄curſoꝛ domi-
ni hoc honoret̄ preuilegio. Unde et Petrus ra-
uennas dicit. ꝙ poſt peccatum ade ⁊ illiꝰ diluuij
vaſtitateꝫ ſolēnem. electa ē iuſtoꝝ infinita plu
ralitas. cū quib᷑ deꝰ facie ad faciē locutus fuiſ-
ſe dinoſcitur. Et enumeratis precipuis patriar
chis patrib᷑ ⁊ ꝓphetis veteris teſtamēti ſubin-
fert. qꝛ ab eis nulla mentio facta fuit de regni

celeſtis ꝑpetua māſione. nec in his oībꝫ memo
ria regni. nec nominaꝛ nec audiꝛ: nihilqꝫ de ce
leſtis regni gloria ꝓphetaꝛ. Et ſubdit. Quid plu
ra: A ꝑncipio mūdi uſqꝫ ad iohēm vniuerſita-
tis humane electōēꝫ recollige. nec in ſmone vl'
ope. illi⁹ regni celeſtis poteris repire dulcedi-
nem. Ueni ḡ ad iohēm ⁊ audi vocē exultatōnis
vocē leticie. miſcdie verbuꝫ. ſmonē glorie. gra-
tie largitatē: qđ celauerat deus. tacuerat ange-
lus. latuerat patriarchas. ꝓphete neſcierāt. Pe
nitētiaꝫ: inqt. agite. appropinqbit eñi regnū ce
loꝝ. Uerbum penitētie dulce et glorioſū: verbū
regni celoꝝ letū ⁊ aduocāduꝫ: illi ſoli ꝑmo cō
ueniens. qui ꝑmus noui teſtamēti poſuit fun-
damēta. Et addit. A diebꝫ ade uſqꝫ ad iohēꝫ. or-
ganum noſtꝝ verſū ē in vocē flentiū. qꝛ vbi pec
catoꝝ frequentia. nec penitentie locus. duplex
erat deplorādi materia. Johēs natus oſtendit
medicamen vulneri. peccatꝫ penitētiam. veniā
iniqtati. Hec ē ꝑma vox quā clamans in deſtꝫ
ꝓpoſuit. ⁊ vox turturis audita ē ī terra noſtra.
⁊ tunc īmiſit in os noſtꝝ nouū carmē deo nřo.
et reſonat in ore nřo grārūactio. ⁊ vox laudis.
Supexaltaꝛ miſcdia. peccatoribꝫ ꝑciꝛ. regnat
pietas. iuſticia diſſimulaꝛ. ⁊ miſerēdi nō ſeren
di qrit occaſionem miſericors ⁊ miſerator dñs.
Hec Petrus. Et vt oñdaꝛ ꝓdoneitas iohan-
nis ad teſtificādū de xp̄o ex ſctitate vite. deſcri-
bit euāgeliſta vitā iohīs. Primo ab aſꝑitate
veſtis. qꝛ vtebaꝛ veſte aſꝑa ſcꝫ cilitꝫ ſeu tunica
de duris cameloꝝ pil'. In q̄ mouemur vt ab re
frenatōēꝫ carnis aſꝑis vtamur. Uñ Hiero. De
pil': inqt. habebat veſtimētū nō de lana. Aliud
auſteritatis indiciū ē. aliud luxurie mollioris.
Uñ ⁊ Criſ. Seruis aꝛ dei nō ꝯuenit hr̄e veſtim̄
tum ad ſpēm viſionis vl' ad carnis delectam̄tū
ſed tm̄ ad nuditatis tegumētū. Habebat eī io-
hānes veſtē ñ mollē neqꝫ delicatā. ſꝫ cilicinā ḡ-
uē ⁊ aſperā. ⁊ pterentē corp⁹ potius q̄ fouentē.
vt de ꝟtute aīe ei⁹ ip̄e hit⁹ corꝑis loqreꝛ. Se-
cūdo a ꝯtinētia ꝯſtringētē carnis laſciuiaꝫ. qꝛ
hēbat zonā pelliceā aſꝑrā. i. corrigiā de ſiccis
⁊ crudis aīaliū pellibꝫ factā circa lūbos. in qbꝫ
ē ſedes luxurie ad carnē ⁊ luxuriā mortificādā
qꝛ carnē ſuā crucifixit cū vicijs ⁊ ꝯcupiſcētijs.
qđ eoꝝ ē ꝓpū q̄ ſūt ihū xp̄i. Uñ Criſ. Cōſuetudo
eī erat apud iudeos vt zonis laneis vterentur.
ideo iſte quaſi duri⁹ aliqđ facē volens. zona pel
licea cīgebaꝛ. Quid tunica ⁊ zona iohīs allego
rice ſignificēt. patꝫ ꝑ Criſ. q̄ ſic ait. Erat iohēs
hoc ē lex ī iohē veſtit⁹ pilis cameli. Nō poterat
hr̄e tunicā de agno de q̄ dr̄. Ecce agn⁹ dei ecce q̄
tollit pcc̄a mūdi. Et zonā pelliceā hēbat ī lūbis
qꝛ iudei hoc ſolū putāt pcc̄m eē. qđ ope peccāt.
Ceteꝝ dñs nr̄ ihs xp̄c ī apocalipſi iohīs. q̄ vide
tur inter ſeptē cādelabra. hēbat zonā aureā ñ
in lūbis ſꝫ in pectore. Lex ī lūbis cingiꝛ. ceterū
xp̄c hoc ē euāgeliū ⁊ monachoꝝ ꝟtus. nō ſolū ī
libidīe ſed ⁊ in mēte ꝯdēpnaꝛ. Hic nec cogitare
qd̄ē expedit: ibi q̄ fornicat⁹ fuerit teneꝛ ī crimīe
Tertiō ab abſtinētia ⁊ vict⁹ ꝑſimonia. locu-
ſtas eñi. i. herbas ſic appellatas ⁊ mel ſilueſtre
ꝯmedebat q̄ cibꝫ paupuꝫ ē ī t̄ra illa. Ubi ſciēdū
q̄ locuſte plura ſignificāt de qbꝫ iſte ꝟſus extat
Radices herbas ⁊ aues dic eē locuſtas. Sūt eī
ꝑua aīalia ꝑ modū ſalt⁹ volitātia. q̄ repiūꝛ in
deſtꝫ iudee. ⁊ frixa cū oleo ſūt cib⁹ paupm. Sꝫ
ñ videꝛ q̄ iohēs locuſtaꝝ carnes mādūcauit. q̄
pane etiaꝫ veſci rēnuit. ⁊ q̄ frixuris vſus ſit q̄
nihil coctū accepit. Et ideo magis videꝛ ꝓbabi-
le de alijs ītelligi debē. vñ in ꝑtibꝫ illis quandā
herbā languſte. i. locuſtā nomīant. q̄ dr̄ illa eē
quā btūs iohēs edebat. Mel aꝛ ſilueſtre ex api-
bus ī trūcis arboꝝ repiꝛ. Uel ſcđm Rabanuꝫ
ſūt folia arboꝝ alba et tenera. q̄ manibꝫ ꝯtrita
ſaporē habēt q̄ī mellis. Inueniꝛ etiā ibidē mel
ex calamellis. q̄ calamelle ſūt calami pleni mel
le. i. de ſucco dulciſſimo. Uocāꝛ etiā alio nomīe
cānamelles. qđ nomē ex cāna ⁊ melle ꝯponiꝛ.
eo q̄ cānis ſiue arūdinibꝫ hmōi calami ſꝛ ſil'es
In hoc itaqꝫ btūs iohēs apte demōſtrat. q̄ ꝓ ni
hilo mūdū iſtū oēſqꝫ ei⁹ blandicies ducēt: q̄ taꝫ
viliſſimo īdumētꝫ. ciboqꝫ tenui ⁊ imparatꝫ vte
baꝛ. Sola eñi hui⁹ vite neceſſaria q̄rebat. q̄ ſic
viuē diſpoſuerat. Hui⁹ exēplū illi ſequūꝛ q̄ di-
cunt. hñtes victū ⁊ veſtitū his ꝯtēti ſum⁹. Pro
pterea eñi qꝛ penitētiaꝫ ꝓdicabat. q̄liter penitē
tes viuē debeant: vt bon⁹ magiſter eis in ſeipſo
exēplum ⁊ regulam dabat. Erat ei terra cubile
antra dom⁹. pilus veſtis. pellis zona. aqua po-
tus. locuſta cibꝫ. Et ſic nō ſolū mundū ⁊ blandi
tias ei⁹ ꝯtēnere: ſed etiā toti⁹ generis hūani pec
cata deflere ſe oñdit: ⁊ exēpluꝫ vtile poſteris de
reliqt. Totū ḡ qđ erat in iohē penitētiaꝫ ꝓdica
bat. ⁊ nomē. qꝛ dei grā: locus qꝛ deſtuꝫ: ⁊ habi
tus qꝛ ciliciū: ⁊ cibꝫ qꝛ locuſtaꝝ: ⁊ ſmo qꝛ peni
tētie verbū: et opatꝫ qꝛ baptiſma aſſuefaciens
ad bonū. In iohē deſcribiꝛ euāgelij ꝓdicator
⁊ ꝑmo q̄tū ad doctrinā. debꝫ eī exēplo iohīs ꝓdi
care pniaꝫ. ⁊ ea q̄ recedē faciūt a pcc̄is ⁊ ea q̄ fa
ciūt accedē ad ꝯſecutōꝫ regni celeſtis. Scđo q̄-
tū ad ꝯtinētiā. qꝛ zona dr̄ eē circa lūbos. vt ꝓ-
dicator ꝯtinētiā habeat. Uñ dñs hiēmiā mittēs
ꝓdicare ait. accīge lūbos tuos. Tertiō q̄tū ad vi
tam. ⁊ hoc dupl'r. ſcꝫ q̄tū ad veſtitū ⁊ victū. in
qbꝫ etiā a iohē accipiat exēplū. Qui ḡ penitēti
am ⁊ aſpera iniūgit. vel ꝓdicat ⁊ corripit: habi
tū penitētie ꝓtēdat. aſꝑa veſte tegaꝛ. ⁊ ꝑce refi-
ciaꝛ: vt ī eo vilitas veſtis ⁊ cibi laudeꝛ. q̄ꝝ vſ⁹
ī diuite arguiꝛ. Auſteritas eī vite reqriꝛ ī euā
gelij ꝓdicatore. Ideo dicit apl's. Caſtigo corpus
meū ⁊ ī ſuitutē redigo. ne forte cū alijs ꝓdica-
ueri ip̄e reprob⁹ efficiar. Uñ Hiero. Ueſtis q̄ppe
⁊ cibus ⁊ potus. totā auſterā vitā ꝓdicātiū oñ-
debat. Ubi ⁊ Criſoſtom⁹. Taleꝫ eſſe oportebat
ꝓcurſorē dñi. ꝓphetā ⁊ Apl'm xp̄i: q̄ totū ſe ce-
leſti deo ꝯtemptis rebꝫ mūdi ꝓſtaret. Unde nō
inmeritꝫ a domino etiam angelus nūcupatur
qꝛ ī hoc mūdo poſit⁹. mūdū ip̄m angelica vita
calcabat. Si aūt ille q̄ purus ita erat ⁊ celo cla
rior. ⁊ ꝓphetis celſior. ⁊ quo nullus hominū ma
ior fuit. quiqꝫ tanta apud deum familiaritate

gaudebat. ita ſeipm ad oēm paciētiaꝫ durabat
laboꝝ. fluxa deliciaꝝ cū diuitijs deſpiciēs. atqꝫ
ad oēm ſe vite rigoreꝫ coartās: quā nos habe-
bim⁹ excuſatōeꝫ. qui poſt tot xp̄i bn̄ficia. poſt-
qꝫ tāta ꝛ infinita onera pc̄toꝝ. neqꝫ minimā p-
ticulā illi⁹ caſtigatōis imitamur: ſꝫ ꝯmeſſatōi-
b⁹ ꝛ ebrietatib⁹ dediti. ac pegrino odore flagrā-
tes. vel poti⁹ fetētes. ac vndiqꝫ noſmetipſos re-
laxātes et mollificātes. in p̄dā dyaboli p̄para-
mur. ꝛ ei captabiles nos facim⁹. Hec Criſoſto-
mus. Tūc audita iohīs fama exibat ad eum
oīs hieroſolima q̄tū ad habitātes ī ciuitate il-
la. ꝛ oīs iudea q̄tū ad circūiacētes ī ea: ꝛ omīs
regio circa iordanē q̄tū ad duas trib⁹ ꝛ dimidi
am: oīs inq̄ id eſt multi de oīb⁹. vt ſit yꝑboli-
ca id eſt multū exp̄ſſiua locutō: ꝛ ponit̄ ibi cō-
tinēs ꝓ ꝯtento. Et baptiſabāt̄ ab eo ī iordane
baptiſmo ſuo: confitētes pc̄ta ſua. ꝛ ſe aptātes
baptiſmo xp̄i ſuſcipiēdo. Baptiſm⁹ eī iohīs ad
hoc erat ordinat⁹. q̄ſi quedā p̄paratō ꝛ p̄figura
tio baptiſmi ipius xp̄i de ꝓximo vēturi: et ideo
iohēs nonſolū p̄dicabat: ſedetiā baptizabat. qꝛ
ſicut ſua p̄dicatōe nūciabat xp̄m de ꝓximo ven
turū: ſic ſuo baptiſmo aſſuefaciebat hoīes ad li
benti⁹ ſuſcipiēdū xp̄i baptiſmū. Vn̄ baptiſmus
iohīs erat quedā ꝓteſtatō credēdi in xp̄m ven-
turū. ꝛ faciēdi oꝑa penitētie. vt deuoti⁹ accipe-
rent ip̄m. Et hoc eſt qđ in actib⁹ dicit̄. qꝛ iohēs
baptizauit baptiſmo penitētie populū. dicēs in
eū qui vēturus eſſet poſt ip̄m vt crederēt. hoc ē
in ih̄m: ꝛ ideo dicit̄ hic ꝯfitētes pc̄ta ſua. delen-
da ſcꝫ ꝑ xp̄m ventuꝝ. qꝛ nō poterat hoc facē io
hānes: ſed denūctiabat hoc per xp̄m fiendum.

Vidēs aūt multos phariſeoꝝ ꝛ ſaduceoꝝ nō
ꝯfitētes pc̄ta ſua. veniētes cū turbis ad baptiſ
mū nō ex vera religiōe: ſed ꝓpt̄ timore ac ficte
ꝛ inſidioſe: dixit eis. Genimina ſeu ꝓgenies vi
peraꝝ. i. venenati ꝛ venenatoꝝ filij: q̄s oſtēdit
vobis nō penitētib⁹ fugē a vētura ira ꝛ euade-
re ſeueritatē futuri iudicij: q̄ſi dicēt. nullus niſi
a malicia vr̄a recedatis ꝛ penitentiā faciatis.
Licet enī falſitas vr̄a lateat in ꝯſpectu populi
nō tamē latē poterit in iuditō dei. qꝛ tūc erunt
manifeſta abſcōdita cordis vr̄i. Sic eos argue
bat. vt a malis ſuis reſipiſcētes. ꝑ iuſtā penitē-
tiā futuri iudicij penā euaderēt. Nā ſcđm Gre-
goriū. Vētura ira ē extrema dei vindicta. quaꝫ
tūc fugē peccator nō valet. q̄ nūc ad lamēta pe-
nitētie nō recurrit. Phariſei dicūt̄ a phares qꝛ
ē diuiſio. q̄ſi ab alijs diuiſi. vel ſe diuidentes ſcꝫ
iudeoꝝ ſacerdotes. q̄ in habitu ꝛ in victu ꝛ ī ge-
ſtu erāt quodāmodo diſtincti ab alijs in ſignū
maioris religiōis. Saducei dicūt̄ a zadoch q̄ſi
iuſti vel ſe iuſtificātes. q̄ q̄nqꝫ libros moyſi re-
cipiūt. ꝓphetas reſpuūt reſurrectōeꝫ et angelos
eſſe nō credunt. Hos qꝫ q̄ inter iudeos maiores
eē videbāt̄. vidēs iohēs ad ſuū venire baptiſmū
eos increpabat. et ꝯfidēter vicia eoꝝ arguens.
vtroſqꝫ genimina ꝛ ꝓgenies viperaꝝ vocabat.
qꝛ venenū yꝑocriſis ꝛ erroris a ſuis traxerunt
ꝓgenitorib⁹. et qꝛ maloꝝ acta imitātes eis in-

uident eos ꝑſequūt̄. ꝛ ita venenati filij de vene-
natis parētib⁹ ſūt nati. Nā ſcđm Remigiū cō-
ſuetudo ſcripturaꝝ ē ab imitatōe operū nomia
imponē. Sic ꝛ iſti ab imitatōe viperaꝝ. ꝓgeni-
es viperaꝝ dicunt̄. Cum igit̄ penitētia ꝛ corre
ctōne maxime indigerēt. increpant̄ qꝛ nō p̄us
venena deponunt. vt ſic ad baptiſmū veniant.
Unde ſubiungit̄. Facite ḡ ſcꝫ in p̄ſenti et cito.
dignos fructus penitētie id eſt penitētiā dignā
ꝛ fructuoſā ꝑ ꝯtritōeꝫ. ꝑ ꝯfeſſionē. ꝑ ſatiſfactō
nem: vt fugiatis irā vēturā. qꝛ hec eſt ſola via
euadendi illam. Ubi Criſoſtimus. Nō enī ſatis
eſt penitentib⁹ peccata dimittere. ſed opus eſt
eis fruct⁹ ferre. ſm̄ illud. Declina a malo ꝛ fac
bonū. Sicut nō ſufficit ad ſanatōem ſagittam
euellere. ſed oportet vlceri medicamentū appo-
nere. Non aūt dicit fructū ſed fructus. copiam
deſignans. Hec Criſoſtimus. Fructus ḋo dicit
nō qualeſcūqꝫ. ſed dignos penitentie. id eſt ſm̄
exigentiā culpe. vt ſm̄ Gregoriū. Quanto quis
grauius peccauit. tantoamplius pro qualitate
culpe peniteat. et tātomaiora querat bonoꝛuꝫ
oꝑa lucra ꝑ penitentiā. quātograuiora ſibi in-
tulit damna ꝑ culpā. Unde ī Apocalipſi. Q̄tū
ſe glorificauit et in delicijs fuit. tantū illi date
tormentū ꝛ luctuꝫ. Ubi petrus cantor pariſien̄.
Sed quid faciēdū irretito plurib⁹ facinoribus
ꝯfitenti. tamē et penitēti qualitercūqꝫ. nolenti
aūt ſubire opus ꝛ fructū penitētie dignū culpe
Ego ne a ſe repelleret caritatē. ꝑ impoſitōnem
grauioris penitētie: reſpuēs eam ꝑ debiū. mo-
dicaꝫ ei iniūgere penitentiā. Melius enī eſt vt
in purgatorio ſuppleat̄ qđ minus h̄ agit̄. q̄ q̄s
in inferno eternalit̄ puniat̄. Aut enī deus aut
homo punit. Sed q̄d ſi ꝯfeſſor mihi nō iniun-
git fructū dignū penitētie. ſcꝫ ꝓ quātitate cul-
pe. Ego ſupplebo. qꝛ ſm̄ quātitatē ꝛ qualitateꝫ
culpe. metiri debet quātitas pene. qđ fit ex di-
ſcretōne que neceſſaria eſt penitēti ſicut ꝛ ꝯfeſ-
ſori. Hec Petrus. Sed quia iudei d̄ generis no
bilitate ꝛ ſanctitate gloriātes ſcꝫ qꝛ de abrahā
deſcenderūt ex ꝓmiſſione facta abrahe. ſine ope
ribus ſalutē ꝯſequi preſumebāt. ideo ſubiungit
Et nolite dicere verbo vel mente intra vos per
falſam ſcꝫ eſtimatōeꝫ. patrē habemus abrahā.
de eius iuſticia ꝯfidendo. ꝛ ex hoc vos iuſtos re
putando: credentes vos ſaluari ſine operib⁹ pe
nitentie. quia ſine fructu penitētie. nullus ſan
ctoꝝ poterit peccatores ſaluare. Sic aūt videt̄
de plurib⁹ xp̄ianis. qui deuotōneꝫ ſpetialem ad
aliquem ſanctoꝝ habentes. ꝑ eoꝝ merita ſalua
ri credunt ſine operibus bonis. Hec eſt etiam
gloriatō quorundā religioſorum qui glorian-
tur de bonitate et ſanctitate fundatorū. et pa-
trum ſuorum: quibus dici poteſt ſi filij abrahe
eſtis oꝑa abrahe facite. Hec etiā eſt ſtulta glia
tio quorūdā miſeroꝝ. q̄ vane gliant̄ de ſtatu ſu
orū nataliū. Ubi Criſ. q̄d enī ꝓdeſt ei quē ſor-
didāt mores. generatō clara: aut q̄d nocꝫ illi ge
neratō vil' quē mores adornāt. Nā ꝛ auꝝ de t̄ra
naſcit̄ ꝛ nō ē t̄ra. auꝝ q̄dē eligit̄ ꝛ t̄ra ꝯtemnit̄

Melius eſt enĩ de vili genere clarũ fieri: q̃ ꝺ cla
ro genẽ ꝯtẽptibilẽ naſci. Melius ẽ alicui vt ĩ eo
gloriẽt ꝑentes q: talẽ filiũ hñt: q̃ vt ipe in pa-
rẽtibꝫ gloriet̃. Sic et vos nolite glãri dicentes
q: p̃rem habem⁹ abrahã. ſꝫ magis erubeſcite q:
filij eſtis ei⁹: ⁊ ſc̃titatis ei⁹ nõ eſtis heredes. De
adulterio enĩ nat⁹ videt̃ qui nõ aſſĩlat p̃rem: ⁊
qui ſc̃titati ſui generis nõ rñdẽt. amittũt gene
ris dignitatẽ. Hec criſoſtom⁹. Et ideo nõ ꝺ ꝓpa-
gatõne carnali ſꝫ de imitatõe ſpũali ẽ ꝯfitẽduꝫ
nec ĩ carne ſed ĩ fide ẽ gloriandũ. nõ enĩ q̃ ſemẽ
ſũt abrahe. oĩs filij ſũt: ſed qui fidẽ ei⁹ imitant̃
nam ſc̃titas nõ venit ꝑ ꝓpagatõneꝫ nature. ſed
ꝑ grãꝫ virtutis diuine. Iudei quidẽ filij abrahe
erant ſ̃m carneꝫ. ſꝫ nõ ſ̃m fidei imitatõnem: ⁊
q: fidẽ abrahe de xp̃o reſpuerũt. ideo nomẽ filia
tõnis abrahe ꝑdiderũt. Ecõtrario gẽtiles q: fi-
dem xp̃i deuote ad p̄dicatõnẽ aplõꝝ receperũt:
ideo filij Abrahe facti ſũt. Et hoc eſt qꝺ ſubdit
iohẽs. Dico enĩ vobis q: põt deus de lapidibus
iſtis. id ẽ de gentilibꝫ per hos lapides ſignatis.
ſuſcitare filios abrahe. fide et imitatione id eſt
imitatores fidei abrahe. Qui enĩ fidẽ atq; opera
abrahe fuerit ſecut⁹: ille abrahe meret̃ dici fi-
lius. Põt etiã deus de lapidibꝫ filios abrahe ſu
ſcitare. id ẽ de duris et pc̃oribꝫ deuotos facere
qꝺ vtinã in me dignet̃ oñdere. Dicit̃ aũt q̃
iohẽs digito ad lr̃am demonſtrauit ⁊ oñdit eis
xij. lapides illos. q̃s ioſue ꝑ xij. duces tribuum
iſrl̃. de medio ⁊ fũdo iordanis in aridã trãſpor
tari p̄cepit: qui etiaꝫ deĩde in eodem alueo. ex
terra reponi fecit. ꝑ p̄mos ariditatẽ ⁊ excecatõ
nem figurãs iudeoꝝ: ꝑ ſc̃dos fideꝫ gentiũ ꝑ ba-
ptiſmũ: vel ꝑ p̄mos emerſiõꝫ gẽtiũ ĩ luceꝫ fidei
ꝑ ſc̃dos ſubmerſiõeꝫ iudeoꝝ ĩ ĩfidelitatẽ. Et me
rito ꝑ lapides ſignãt̃ gẽtes. vl̃ q: colebãt idola
de lapidibꝫ fc̃a. vñ ĩ pſalmo dr̃. Siles illis fiãt
q̃ faciũt ea: vl̃ q: hẽbãt corda lapidea. i. ad ĩtel-
lectũ dei inſẽſibilia. De q̃bꝫ filij abrahe ſuſcitati
ſũt. q: dũ in abrahe ſemĩe id ẽ in xp̃o crediderũt
ei⁹ filij facti ſũt. cui⁹ ſemĩe ſũt vniti. Vñ eiſdem
gẽtibꝫ Paul⁹ dicit. Si aũt vos xp̃i. g̃ abrahe ſe-
men eſtis: ſ̃m ꝓmiſſiõem heredes. Filij g̃ abra-
he de lapidibꝫ ſuſcitati ſũt: qñ iudeis ꝑ infideli
tatẽ a filiatõne abrahe decidẽtibꝫ. gentiles fidẽ
xp̃i recipiẽtes: in locũ eoꝝ ſubſtituti ſũt. Sic g̃
ſ̃m rabanũ. Quia p̄co veritatis ad dignũ p̄nie
fructũ faciẽduꝫ. iudeos incitare volebat: eos
ad humilitateꝫ ꝓuocabat. ſine qua null⁹ penitẽ
poteſt. Et q: doctor veritatis nõ ſolũ debet vi-
cia ꝯfitẽtes arguere ſed etiã penã p̄dicere: ideo
q̃i ratõeꝫ aſſignãs cur ad p̄niam in p̄nti et cito
faciendã monuẽit. Subdit dicẽs. Iaꝫ enĩ ſecu-
ris id ẽ ſeueritas diuine iuſticie ad radicẽ arbo
ris poſita ẽ. ad p̄ſcindẽdũ pc̃ores obſtinatos ꝺ
p̄nti vita: ⁊ ad ꝯburendũ eos in gehẽna. Vl̃ ſe-
curis id ẽ t̃nſitus vite ſuccedẽtis. ad radicẽ ⁊ na
tiuitatẽ arboris ⁊ cuiuſlibꝫ hoĩs poita ẽ: q: ab
ip̃o natiuitatis initio. icipit hõ tendẽ ad caſuꝫ.
Naꝫ ſ̃m Aug. nihil aliud ẽ viuere q̃ de vita t̃n
ſire ⁊ ad mortẽ tendẽ. Nox ei q̃i vn⁹ carpẽtator

de dicta arbore tollit vnũ copolũ. et dies ſil̃iter
aliũ: q̃t enĩ diebꝫ ⁊ noctibꝫ vixit hõ. tot minus
hꝫ viuere. et ad vltimũ neceſſe hꝫ arbor cadere.
Et certe vbicũq; ceciderit ibi remãebit. Quia
vt dĩc eccl̃iaſtes ſiue ceciderit lignũ ad auſtruꝫ
ſcꝫ ꝑadiſi. ſiue ad aq̃lonẽ ſcꝫ inferni. inq̃cũq; lo
co ceciderit ibi erit. Naturaliter ꝰo cadit arbor
ad ꝑteꝫ in quã magis inclinãt eã rami ⁊ fruct⁹
ſic hõ cadit. vbi magis inclinat̃ modo. ꝑ affe-
ctões ⁊ opa ſeu act⁹. Vñ Bern. Siue ad auſtrũ
ſiue ad aquiloneꝫ arbor ceciderit: ibi erit. Au-
ſtri calor ⁊ leuitas in ſac̃ ſcriptura bonã ſolẽt
hr̃e ſignificatõeꝫ: ab aquilone ꝰo p̄dit̃ oẽ ma
lũ. Porro hoĩes ſicut arbores videt aliq̃s. Exci
ditur g̃ arbor ĩ morte. et quocunq; ceciderit ibi
erit: q: ibi iudicabit te de⁹ vbi te inuenerit. Ibi
inq̃ erit imutabiliter et irretractabiliter. Vide
at q̃ caſura ſit anq̃ cadat: q: poſtq̃ ceciderit nõ
adiciet vt reſurgat. Qua ꝑte caſura ſit arbor ſi
ſcire volueris. ramos e⁹ attẽde: vbi maior ẽ co-
pia ramoꝝ ⁊ põderoſior. inde caſurã eſſe ne du
bites. ſi tñ fuerit tũc exciſa. Rami noſtri deſide
ria nr̃a ſũt. q̃bꝫ ad auſtrũ extẽdimur. ſi ſpũalia
fuerĩt: ſi carnalia fuerint ad aq̃lonẽ. Que ꝰo p̄
põderẽt mediũ corp⁹ indicat. Illa p̄ponderãt q̃
ſecum traxerit corp⁹. Hec Bern. Et ſubiũgit
iohẽs. Oĩs g̃ arbor id eſt oĩs hõ generaliter.
ſine ꝑſonaꝝ. ſ. acceptõe. ñ faciẽs h̃ fructũ bonũ
ſimpliciter ſine crimĩs admixtõe. excidet̃ a ce-
tu filiũ ſentẽcialit̃ in morte: et in ignẽ inextin-
guibilẽ mittet̃ eternalit̃ ſine r̃demptõe. q̃ eſt pe
na ꝯtra culpaꝫ. Per hoc g̃ patet q̃ ſola obmiſ-
ſio dãpnat. Exemplum de hoc habet̃ de ſ̃uo pi
gro. ⁊ inde ẽ: q̃ in iudicio fiet ꝯtra malos de ob-
miſſiõibꝫ tñ ꝯmemoratõ. Non g̃ ſufficit homi-
ni declinare a malo. niſi faciat etiã bonũ. Nihil
enĩ infructuoſũ diligit deus. nihil in ortu ſuo.
nihil in vinea ſua. nihil ĩ agro ſuo vult eſſe in-
fructuoſũ. ſicut nec in ꝑadiſo erat arbor infru
ctuoſa. qꝺ ex hoc patet. q: primi ꝑentes iubebã
tur comedere ex oĩ ligno in ꝑadiſo. preter q̃
de ligno ſc̃ie boni et mali. Si aũt ille q̃ nõ facit
fructum bonum in ignem eſt mittẽdus. q̃d erit
de illo qui malũ facit? Arbor iſta ẽ gen⁹ huma-
num. ſiue homo q̃ eſt q̃ſi arbor ꝯuerſa. Quedaꝫ
ꝰo arbores omnino ſũt aride et ſteriles vt pa-
gani ⁊ increduli. Quedaꝫ virides vt xp̃iani. et
inter has virides quedã infructuoſe ſũt et nul
lum fructum faciunt vt ocioſi accidioſi. quedã
faciunt fructum ſed inutilem et nõ bonum ſeu
meritoriũ vt ẏpocrite. quedam faciũt fructum
non tñ inutilem. ſed malum ⁊ venenoſũ. vt he
retici: qui p̄dicando fructũ pariũt ſꝫ mortiferũ.
et he oĩs incendio apte ſũt et dãnabiles. que-
dam ꝰo bonũ fructũ faciũt. vt boni catholici:
obediẽtes verbo dei. Radices arboris ſũt cogita
tões. quibꝫ plãtati: vel ſurſũ celo ſuſtollũtur.
vel ad ẏma iferni mittũtur. Vel radices ſũt vo-
lũtas bona et mala. ex q̃ ſicut ex radice ꝓdeunt
tãq̃ fruct⁹ bona vel mala ꝰba ⁊ opa. q̃ volũta-
tis ſũt teſtimonia. Igit̃ (vt dicit Ambr) faciat

fructum qui poteſt gratie. qui debet pnīe adeſt
dñs qui fructū requirat. fecūdos viuificet. ſte-
riles reꝑhendat. Turbe vō ꝯminatōnez ie-
hēne ꝑ opibꝫ malis ꝛ obmiſſiōe bonoꝝ audien
tes. territi interrogabāt: dicētes. Ergo ne exci
damur. ꝛ in ignē mittamur. qđ faciemꝰ ꝛ opa-
bimur? Quaſi diceret: vitā nr̄am corrigere pa
rati ſumꝰ. Et rn̄dēs dicebat turbis. Qui hēt du
as tūicas. i. veſtimētū ſupfluū. det qđ ſupabū-
dat nō hn̄ti: et q̄ hꝫ eſcas ſupfluas ſimilr̄ faci
at. Et ita intelligendū ē de alijs rebꝫ quibuſcū-
qꝫ q̄ ſupfluunt. ꝯſiderata ꝯuenienti neceſſitate
ſtatus pſone. Unde Baſiliꝰ. Hinc aū docemur
q: ex omī eo qđ affluit ſupra ꝓprij victꝰ neceſſi
tatē. tenemur erogare illi q̄ nō habet ꝓpter deū
qui q̄cūqꝫ poſſidemꝰ largitus ē. Un̄ ꝛ Gregoriꝰ.
Quia eñ in lege ſcriptū eſt: diliges primū tuū
ſicut teipm̄. minus primū amare conuincit̄. q̄
non cum eo in neceſſitate illius. etiam ea q̄ ſibi
ſūt neceſſaria partit̄. Ubi ſciendū q̄ duas tuni
cas habere. eſt vltra neceſſitatē aliq̄d ſupfluū
habere. nō habens autē pōt intelligi exiſtēs in
neceſſitate extrema. vel citra neceſſitatē q̄ ali-
ter abſqꝫ periclō pōt pbabiliter tranſiri. tūc di
cendū. q̄ habens ſic ſupflua. q̄ vltra neceſſita-
tem ſui ꝛ ſuoꝝ quorū cura et nexꝰ maior ex ca-
ritate ſibi incūbit ea habet. ꝛ abſqꝫ illis pt̄ trā-
ſigere. ex p̄cepto tenet̄ nō habēti exiſtenti ī ex
trema neceſſitate dare. aliter ſibi ſuum aufert
ꝛ vitā. cū in tali neceſſitate. ſic ſupflua illi ſint
tanq̄ debita ſua. q̄ntū ad ipiꝰ neceſſitatem per
tinet. Si vō nō hn̄s ſic citra extremā neceſſita-
tez. tūc dare nō cadit ſub p̄cepto ſed ſub ꝯſilio.
Hic pbatur hō. et apparet ī paruo: quid factu-
rus eſſet ī magno. Un̄ Grego. Qui tranq̄llita-
tis tpe nō dat ꝑ deo tunicam ſuā. quō in pſecu
tōne daturus erit aīam ſuam. Uirtus ḡ carita
tis vt inuicta ſit in pturbatōne. nutriat̄ ꝑ miſe
ricordiam in trāquillitate: q̄tenus oīpotēti do
mino primū diſcat ſua impendē. poſtmodū ſe
Un̄ ꝛ Augꝰ. Caritas vt pficiat̄: naſcit̄. cū fuerit
nata: nutrit̄. cuꝫ fuerit nutrita: roborat̄. cum
fuerit roborata: pficit̄. Cum ad pfectōez vene-
rit. quid dicit̄? Mihi viuere xp̄c eſt. et mori lu-
crum. Optabam diſſolui et eſſe cuꝫ xp̄o. Inci-
pit iſta caritas fr̄es vt de ſuis ſupfluis tribuat
egenti ī anguſtijs aliquibꝫ ꝯſtituto. hāc ita ce-
ptam. ſi vbo dei et ſpe future vite nutrieris. per
uenies ad illam pfectōem. vt patus ſis aīaꝫ tu-
am ponere ꝑ fr̄ibꝫ tuis Hec Augꝰ. Nō ḡ pigeat
diuites ſubuenire paupibꝫ. q: ꝑ diuitū vtilita-
te paupes deus fecit. vt ꝑ hoc qđ eoꝝ miſerent̄
ipi miſcdiaꝫ ꝯſequerent̄. Un̄ Criſ. Ne putes q:
ꝓpt̄ vtilitatē paupeꝝ deꝰ diuites fecit. q̄s et ſine
diuitibꝫ poterat ſuſtētare. ſꝫ ꝓpter vtilitatē diui
tum pauperes fecit. q: īfructuoſi ꝛ ſteriles erāt
futuri. niſi paupes fcī fuiſſēt Hec Criſ. Io
hānes itaqꝫ t̄bis ꝛ rudibꝫ nōdū difficilia ſcꝫ vi
gilias. ieiunia et hmōi īpoſt. ſꝫ opa miſcdie ad
dignos fructꝰ pnīe īiūgit. ſr̄ q̄bꝫ dn̄s ī iudicō di-
ſceptabit. ꝛ de q̄bꝫ alubi dic. Date elemoſinaꝫ ꝛ

omnia mūda ſunt vobis. Un̄ Beda. Ordo p̄dicā
di aptiſſimꝰ ē. vt pꝰ pnīaꝫ elemoſina. i. opꝰ miſe
ricordie ſuggerat̄. Ille eñ iuſte a deo penitens
vt ſui miſereat̄: īpetrat. q̄ primi indigētis q̄ntū
valet: ipē miſereri nō tardat. Ac q̄ auertit au-
rē ſuā ne audiat paupem. orō eiꝰ erit expecta-
bilis. Un̄ et iohēs baptiſta. cū t̄bis ſuaderet. ne
merito ſue ſterilitatis in ignē mitterēt̄. dignos
pnīe fructꝰ eſſe faciēdos: mox ꝯſiliū ſalutis q̄rē
tibꝫ adiūxit. atqꝫ ait. q̄ hēt duas tunicas det nō
hn̄ti. ꝛ q̄ hꝫ eſcas ſilr̄ faciat. Int̄ hec aū (vt ait
Grego) ſciendū ē q̄ntū miſcdie opa valeāt cuꝫ
ad fructꝰ dignos pnīe ipa p̄ ceteris p̄cipiūt̄. Et
bene mentōꝫ facit de tunica ꝛ eſca. q: tunica q̄
interiꝰ et de neceſſitate tegimur pluſq̄ palliū ē
neceſſaria. ꝛ adhuc magis neceſſaria ē eſca. Ad
fructus ḡ dignos pnīe ptinet. vt nō exteriora
ꝛ minꝰ neceſſaria: ſꝫ etiam ipa valde neceſſaria
cū primis diuidamꝰ. vt eſcā qua viuimꝰ. et tu-
nicā q̄ veſtimur. Hinc habet̄ argumentū. q̄ ſi
hn̄s duas tunicas p̄cipit̄ vnā dare nō habēti
ḡ multofortiꝰ q̄ hꝫ duo bn̄ficia. tenet̄ vnum di
mittere nō hn̄ti: ꝛ maxie ideo q: duobꝫ neq̄t ſer
uire altaribꝫ. Et ſi hn̄s eſcas ſupfluas iubetur
dare nō hn̄ti. ḡ q̄ hēt duo fercula qđ p̄ter neceſ
ſitatē ē. vel ad minꝰ eq̄ liberare tenet̄ ō duobus
erogare egēti. Per tuīcas poſſūt virtutes q̄ ſunt
aīe veſtes intelligi. q̄s habēs debꝫ applicare ad
bonū primi. Et ꝑ eſcas pn̄t ītelligi ſacre ſcp̄tue
q̄ ſūt ſpūales eſce. q̄s hn̄s debet primū ſpūalit̄
inde paſcē. Uenert̄ ḡ ꝛ publicani ſic dicti. q:
de negotijs ad publicū ptinētibꝫ ſe ītromittūt
vt q̄ publica vectigalia. theolonia. pedagia et
tributa colligūt. ſiue q̄ hoꝝ et redditū fiſci. vl̄
reꝝpublicaꝝ ꝯductores ſūt. necnō et hi q̄ ſecu
li huius lucra ꝑ negocia. ſcꝫ ꝑ mercaturas fir-
mas et hmōi quert̄. Poſt minores pctōres ve-
nerūt etiā maiores vt baptiſarent̄ ab eo. Et di-
xerūt ad illū. Magiſter qđ faciemꝰ vt ſcꝫ vitam
eternā habeamꝰ? At ille dixit. Nihil ampliꝰ. ſ.
in tributis et vectigalibꝫ ab aliq̄ exigatis. q̄ qđ
ꝯſtitutū ē vobis. ſcꝫ a legibꝫ ꝛ ꝯſuetudibꝫ appro
batis. Hoc aū dixit q: collectores tallium ſolēt
eſſe proni ad plus colligendū. q̄ eis ſit pmiſſū
vel mandatū: vt qđ ampliꝰ fuerit eis remaneat
Non prius monet eos de elemoſinaꝝ largitōne
ſed vt caueant a rapina rei aliene. in quo innu
it. q̄ prius declinandū eſt a malo et poſtea faci-
endū bonū: et ſic p̄mo reſtituēda eſt res aliena
q̄ ſit facienda elemoſina. Un̄ Beda. Publica-
nos ab agenda fraude cohercet. vt dum primo
ſe ab alienoꝝ tparent appetitu: tandez ad ꝓpria
cū primis cōicanda ptingerēt. Per publicāos
pn̄t intelligi officiales dn̄oꝝ ꝛ p̄poſiti: qui non
debent a ꝓplō exigere. niſi qđ ꝯſtitutū ē ſm̄ ordi
nem iuſticie. Interrogauerūt aū et milites.
Quid faciemꝰ ꝛ nos ſcꝫ vt ſalui ſimꝰ? Et ait ill̄
neminem cōcuciatis. ſcꝫ ſub p̄textu offitij vr̄i.
pauperes qui ſe defendere non pn̄t opprimendo
vel corporaliter affligendo vel indebite terrēdo
neqꝫ calūniam faciatis. falſū crimen diuitibus

ꝛ potentib⁹ imponendo et eos in cām trahēdo
et ſic pecuniā et bona eoꝝ q̄ p aliā viā a talib⁹
rape ꝛ hr̄e nō poteſtis extorq̄ndo: ꝛ ꝯtēti eſtote
ſtipēdijs vr̄is. que p defenſiōe p̄rie ꝛ reipublice
dētis: p̄ter hec etiā ſine oppreſſiōe ꝛ falſi crimis
impoſitōe a nullo tallias et exactōnes muneꝝ
vel ſuitioꝝ exigēdo. Ad p̄dicta autē inducebat
bt̄s Iohes milites (q: ad ꝯria proni eſſe ſolēt)
req̄rentes inſidiād p̄dam ab ei⁹ q̄b⁹ militando
ꝓdeſſe dn̄t. Vn̄ petr⁹ Bleſēſis. Hodie militaris
diſciplina p̄rſus euanuit. Oli ſe milites iuramē
ti vinclo obligabāt. q̄ ſtarent p reipublice ſta-
tu. q̄ in acie nō fugerēt et q̄ vitē ꝓprie vtilitatē
cōem p̄haberent. Sꝫ ꝛ hodie enſes ſuos recipi
unt de altari. vt p̄fiteant̄ ſe filios eccl̄ie: atꝫ ad
honorē ſacerdotij. ad tuicōem paupm. ad vin
dictā malefactoꝝ. ꝛ ad p̄rie liberatōeꝫ ſe gladi
um accepiſſe. Porro in ꝯtrariū res vſa ē. Nam
ex q̄ hodie militari cinglo decorant̄: ſtati inſur
gūt in xp̄os dn̄i. deſeuiūt in p̄rimoniū crucifi-
xi: ſpoliant ꝛ predant̄ ſubiectos ſibi paupes. et
miſerabilit̄ atqꝫ imiſericordit̄ affligunt miſēos
vt in doloribꝫ aliēis illicitos appetit⁹ et extra or
diarias ipleant volūtates. Hec Pe. Olim q̄ppe
rectores et gubnatores terraꝝ a milite vſqꝫ ad
regē ꝛ ipatorē. vtilitati reipublice magis q̄ pri-
uate intēdebāt: paupes ſe tueri nō valentes de
fendebant. Sed prochdolor hodie de republica
et paupibꝫ paꝝ curant: terras ꝛ res aliēas in-
uadūt et occupāt: vt alijs excluſis domū ſuam
ditēt et augeant. paupes miſerabilit̄ affligi p-
mittūt: et qd̄ plus ē. etiā ipimet imiſericorditer
eos affligūt. Et idō timēdū ē eis ne i poſteꝝ a
t̄ra viuētiū alienēt̄ ꝛ a r̄gno celoꝝ qd̄ paupm ē
excludāt̄. Vt etiā dic Aug⁹. Quilibꝫ q̄ꝫ rectorēs
q̄libet clerici ſi āpli⁹ q̄ decretū ē eis q̄rūt. tanq̄
calūniatores ꝛ ꝯcuſſores iohis ſnīa ꝯdēnantur
milites eni xp̄i ſum⁹. Per milites etiā poſſunt
p̄dicatores intelligi q̄s armat Apl̄s: dicēs. Ac
cipite armaturā dei ꝛ gladiū ſp̄ūs qd̄ eſt v̄bum
dei. Iſtis dr̄. neminē ꝯcuciatis nimis aſpe p̄di-
cando et ſic ad deſpatōnem inducēdo: neqꝫ calū
niam faciatis p̄dicatōeꝫ ſubtrahēdo. reputātes
eos indignos exhortatōnis v̄bo. et ꝯtēti eſtote
ſtipēdijs vr̄is: q̄ ſūt reddit⁹ aſſignati p̄dicatori-
bꝫ. i. poſſeſſiōes hn̄tibꝫ et elemoſinā date mēdi-
cantibꝫ. O q̄ felices ēēt hic mercatores ſeu publi-
cani ꝛ milites eēnt: ſi hāc doctrinā iohis obſer
uarent. Sed q̄s eſt q̄ de duabꝫ tunicis īmmo
de multis vnā det nō hn̄ti: Quis eſt q̄ ſine frau
de mercatōes faciat. et q̄ aliena bona ſibi ꝯmiſ
ſa nō inuadet: Quis ē ex maioribꝫ. q̄ minoribꝫ
calūniam nō faciat: q̄ ſuos nō ꝯcuciat. et qui
ſtipēdijs ſuis ꝯtētus exiſtat: Quis ē officialiuꝫ
q̄ vltra ſuū nō accipiat: Certe talis rar⁹ inue-
nit̄. Et nota q̄ iohes ſm audientiū diſpoſiti
onē effūdebat ſmōeꝫ. vt dū minora p̄ficerēt tā-
dem ad maiora ptingerent. Vn̄ Criſ. Volebat
aūt iohes qn̄ publicanis ꝛ militibꝫ loquebat̄:
ad aliaꝫ maiorē p̄fectōem eos traducere. ſꝫ qn̄
nōdū erant ad illam ydonei minora referat: ne

ſi potiora p̄ferret. nequaq̄ illis intēderēt. ꝛ his
etiā p̄uarent̄. Hec Criſ. Maiora autē q̄ turbis
p̄cepat. etiaꝫ ad publicanos ꝛ milites ac ꝯmu-
niter ad oēs ptinent. Vn̄ Ambro. Singulis q̄ꝫ
generibꝫ hoim cōueniens tribuit ſct̄s baptiſta
r̄nſum vnū oibus ita. Publicanis ne vlt̄ p̄ſcri-
ptū exigant. militibꝫ ne calūniaꝫ facientes. p̄dā
requirāt. Sed hec ꝛ alia officioꝝ p̄cepta ſingu
loꝝ. Miſcdia ꝯmunis eſt vſus ideo ꝯmune pre-
ceptū oibus officijs. oibus etatibꝫ neceſſariū. ꝛ
ab omnibꝫ deferendū eſt. Nō publicanus nō mi
les excipit̄. nō agricola vel vrbanus. diues et
paup oīs in ꝯmune admonent̄. vt ꝯferāt nō
hn̄ti. Miſcdia eni plenitudo v̄tutū eſt. ꝛ ideo ab
oibus ē ꝓpoſita. p̄fecte forma v̄tutis. ne veſtim̄
tis alimētiſqꝫ ſuis pcant. Miſcdie tn̄ ipi⁹ p poſ
ſibilitate ꝯditōis hūane menſura ſuatur. vt n̄
ſibi vnuſq̄ſqꝫ totū eripiat. ſꝫ qd̄ habet cū paupi
bus: parciat̄. Hec Ambroſius. ¶ Oratio.

Beatiſſime Iohes baptiſta p̄curſor xp̄i
et v̄go ſctiſſime. q̄ pniam pctoribꝫ v̄bo
p̄dicaſti. et eā nihilomin⁹ exēplo demō-
ſtraſti. ſcꝫ auſterā in victu ꝛ veſtitu vitā ducē-
do. et te a mōi illecebris elongando: obſecro te
obtine p me. tuis ſacris p̄cibꝫ. vt donet mihi do
min⁹ ꝯgruētē abſtinētiā cibi. ꝛ pot⁹. cogitatōis
locutōis. atꝫ opis: cuſtodiat me ab oī pollutōe
mētis ꝛ corpis. ꝯcedatqꝫ mihi q̄diu i hac vita
tēporali ſubſiſto. ſegregari a vitijs. ac militari
ſibi. ꝛ ita dignos fruct⁹ pnīe facere: vt valeam
oīm pctoꝝ meorū veniam ꝯſequi. et ad vitam
eternam peruenire Amen.

¶ De eo qd̄ iohes nō p ſeipm ſed a deo miſſus
venit ad publicum. Corrn̄det euangelio. Fuit
hō miſſus a deo cui nom̄ erat iohs ꝛc̄. XVIII.

Quod aūt iohes officiuꝫ
baptiſmi. nō ꝓpa auctoritate vſur-
pauēit ſꝫ ad teſtificandū xp̄i maie-
ſtatē miſſus. teſtat̄ iohes euangeli
ſta: dicēs. Fuit hō miſſus a deo cui nomē erat
iohes. Quia eni lucas dixerat. factum eſt v̄buꝫ
domini ſup Iohannem zacharie filiū i deſerto
qd̄ hoc ſignificet. iohes hic declarat cū dic. Fu
it hō. id eſt viuēs vita hois ſm dictamen recte
ratōis. miſſus a deo. ſcꝫ de deſerto ad baptizan-
dū ꝛ teſtimoniū phibendū de xp̄o. Vbi ob̄ie vir
tus in iohe ꝯmendat̄. nō eni a ſemetipō. id ē a
ſua p̄ſumptōe venit. ſꝫ a deo miſſus. cui nomen
erat iohes: et ꝯuenit hoc nomē rei. iohānes ei
dicit̄ in q̄ eſt grā. ꝛ ideo fuit ydone⁹ ad p̄curren
dū an̄ illū q̄ eſt auctor grē. Hic venit i teſtimo-
niū. ſcꝫ vt teſtimoniū phiberet de lumīe. ſ. xp̄o.
vt p illū id ē p eius teſtimoniū oīs crederēt in
xp̄m. Et nota q̄ euangeliſta qn̄qꝫ hic mutat
nomē v̄bi. nūc ei applīcat lucē. nūc lumen. ꝛ hoc
ideo: q: lux dicit claritatē in puritate ſua. ſine
alteri⁹ nature adiūctōe. Sꝫ lumē dicit clarita-
teꝫ cū aliq̄ re ꝯiūcta. ſic claritas aeris. n̄ ē lux
ſꝫ lumē. Et qn̄ iohe miſſus fuit vt teſtioniū p
hiberꝫ d xp̄o. i q̄ ē vnio hūane natuē cū v̄bo: iō

Johannes a deo miſſus venit ad hoc

dicit euãgeliſta. eum ꝑhibere teſtimoniũ de lu
mine. Sed q2 iudei eſtimauerũt de ioħe ne for
te ille eſſet xp̃c. Jdeo eoꝝ falſaʒ opinionẽ r̃mo
uet euãgeliſta: dicẽs. Non erat ille lux ſcʒ vera
ꝑ eſſẽciã et ex ſe naturalit̃ lucens. ⁊ ad illuiãn
dũ alios luce grẽ ꝑ ſe ſufficiẽs: ſʒ lux ꝑ ꝑticipa
tõeʒ. ⁊ a luce vera illa q̃ lucẽ ĩhitat inacceſſibi
lem illuiatus. vt ꝺ ea luce vera ⁊ ſole iuſticie. ſ.
verbo q̃ eſt ſubſtãtia p̃ris. luxq3 in q̃ tenebre nõ
ſũt vlle. teſtimoniũ ꝑhiberet. Joħes quidem et
ſcĩ nõ ſũt lux illuians effectiue. ſed lux illuia
ta a luce prima. Eſt eñ lux illuians effectiue.
que ẽ lux ꝑ eſſenciã. ⁊ ſic ſol9 deus ẽ lux illumi
nãs. Eſt ⁊ lux illuians diſpoſitiue. q̃ eſt lux per
ꝑticipatõeʒ. et ſic ſcĩ ſũt lux. q̃ illuminant ṽbo
⁊ exẽplo. Jpa aũt lux. de q̃ teſtimoniũ ꝑhibebat
erat ab eterno lux vera. ſine falſitate. ſine vm
bra. ⁊ ſine ꝑticipatõe: ſed ꝑ eſſenciã. q̃ illumiat
lumine grẽ. omeʒ hoiem venientẽ in hũc mõm
tenebroſũ et quẽlibet ve̾e illuminandũ. q2 ſm
Aug9. null9 ẽ de oibus. q̃ illuminat̃. q̃ nõ ꝑ hãc
lucẽ illũiet̃. Vel ſm Criſ. Jllũiat oẽm hoinem
q̃ntũ in ſe ẽ. et ad eũ ꝑtinet. Quia ſi aliq̃ nõ ſũt
illuminati. hoc ideo ẽ: q2 ſe ſubtrahũt ab ĩfluẽ
cia hui9 lucis. Si eñ q̃dã mẽtis ſue ocl'os clau
dẽtes nolũt ſuſcipe lucis hui9 radios: ñ a lucis
natura obtenebratõ ẽ illis. ſʒ a malitia eorũ q̃
huic illumiatõi obicem ponũt. ⁊ a luce ſe auer
tẽtes: volũtarie ſeip̃os grẽ dono ꝑuãt. Et iõ in
excuſabilis eſt hõ qui ſe ad grãʒ recipiẽdã non
p̃parat. Et quidẽ ṽbũ et lux illa. id ẽ ſapiencia
dei ꝑ quã fcẽs eſt mõs id eſt vniuerſitas reꝝ. et
oĩs creatura in mõo erat. ab ip̃o ſcʒ mõi exor
dio ſicut cauſa ĩ effectu. ⁊ ars oĩpotẽtis dei per
quã oĩa facta ſũt ĩ facto: hoc ẽ ĩ vniuerſ crea
turis lucebat rõe creandi et gubnãdi eas. De9
eñ eſt p̃ns vbiq3 ꝑ potẽtiaʒ. q2 e9 virtus ad oĩa
ſe extẽdit. ſicut ẽ rex in toto regno: ⁊ ꝑ p̃ntiam
q2 oĩa nuda et apta ſũt oclis eius. ſicut ẽ rex ĩ
aula ſua. q2 oĩa que ſũt ibi patẽt eius aſpectui.
et ꝑ eſſenciã. q̃a nõ ſolũ dat reb9 eſſe. ſed rebus
creatis exñs. ꝯſeruat eas in eſſe. qđ nõ facit ni
ſi ꝑ ſeip̃m. vbiq3 ꝑ eſſenciã p̃ncialit̃ exñtem: ſic
rex ẽ in loco ſuo determiato cui corp9 ſuũ eſt ꝑ
portõnatũ. Mũdus inq̃ ꝑ ip̃m fact9 eſt ſua bo
nitate. vt eſſent q̃b9 ſuã grãm ĩpertiret. Et mũ
dus. id ẽ hõ mõm inhabitãs. eũ nõdũʒ cogno
uit: et ideo neceſſariũ erat q2 ip̃e creator per car
nẽ in mũduʒ veniret. vt per ſeip̃m cognoſceret̃
Vel mõus. i. mũdani et mõi amatores eũ ñ co
gnouerũt. q2 mõane imp̃ſſiões in cordib9 taliũ
impediũt a cognitõe diuinoꝝ. Qui aũt dei ami
ci erãt. eũ etiã añ corꝑalẽ p̃nciã cognouerũt. Et
ideo licet eẽt in mõo. ſic deus vniuerſalit̃ ẽ ĩ re
bus creatis: hoc tñ nõ ſuffecit vt cognoſci poſ
ſet a rudib9 et mũdanis. Quapropt̃. vt ad ſenſũ
ab oĩbus videri poſſet carnẽ induit. et ſic ꝑ in
carnatõeʒ ſeu carnis aſſũptõem in ꝓpria venit:
ſcʒ in mõm q̃ ſuus ꝓprius ẽ. ſicut creatura ſua
quã ip̃e fecerat. ꝑ quẽ facta ſũt oĩa q2 ĩ mõo
apparuit per hũanitatẽ quã fecerat ꝑ diuinita

tem. Et ſp̃aliter venit in iudeam que dicebatur
terra dei. et ad iudeos de quib9 oriũdus fuerat.
q̃s p̃ ceteris in populũ peculiarẽ ſibi elegerat:
q2 ſemen abrahe app̃hendit. dum exiuit a p̃re ⁊
venit in mundũ carnem aſſumens. Jn mundo
erat per deitatẽ: ſed in mũdũ venit per hũani
tatem. Venire q̃ppe vel abire eſt hũanitatis: ſed
manere deitatis. Vñ ſenſus eſt. venit id eſt viſi
biliter apparuit. Et venit non ꝓpter ſe ſed ꝓpter
nos: et hoc bene ĩnuit euãgeliſta. quia eniʒ nõ
cognoſcebat mũdus ſublimitatem diuinitatis
apparuit in hũilitate hũanitatis. Et ſui euʒ ꝑ
fidem ⁊ approbatõem nõ receperũt. id ẽ homies
q̃s ad ẏmaginẽ et ſilitudinẽ ſuaʒ fecerat. mag̃
ex ꝑte in eũ credere noluerũt. vel ſui. id ẽ iudei
eũ per fidẽ et caritatẽ nõ receperũt. Sic et ho
die clerici q̃ reſpectu oĩm xp̃ianoꝝ magis ꝓprie
ſũt ſui. q2 de ſorte dei ſũt. ꝓ mag̃ ꝑte eũ nõ reci
piũt: ſʒ prauis ſuis morib9 magis q̃ layci eum
abiciũt. Moraliter de9 in ꝓpria venit: q2 veit
in mẽtes hoim. q̃ ſe totos deo dedicauerũt. ⁊ ſe
ip̃os abnegãtes. deo ſe totaliter ꝓprios fecerũt.
vt iam nõ ſibi. ſʒ deo viuãt. et ſui eũ nõ recepe
rũt id ẽ illi qui ſũt ſuimet. querẽtes q̃ ſua ſunt
non q̃ dei: tales eñ eum nõ recipiũt nec venit ĩ
tales mentes. Et ſic volens deum in ſe venire.
oportet q2 ſit filius dei. verbum eñ cuius pro
priũ eſt qđ eſt filius. nõ venit niſi in ꝓpria id eſt
in eos. qui ſũt filij dei. qui credunt in noĩe eius
cuius nomen propriuʒ eſt filius. Aliqui tamẽ
de ſuis et pauci cõparatiue receperũt euʒ per
fidem caritate informatam. filium dei a patre
miſſum. ac verũ deum et hominem credẽtes et
ꝯfitentes: ſibiq3 per caritatẽ inherẽtes. Sed
quid eis ꝓfuit. qđ eũ receperũt? Multuʒ quippe
ꝓfuit eis. q2 vniuerſaliter quotq̃t abſq3 diſtin
ctõne ſtatus aut cõditõnis. ſexus aut etatis. et
ſine diſcretõe ꝑſonaꝝ receperũt eum per fidem
dedit eis p̃tatem filios dei fieri ſcʒ adoptõis per
regeneratõʒ baptiſmi et grãm adoptõnis: his q̃
credũt in noĩe ei9. id ẽ in re vel veritate nomis
qđ eſt xp̃c. deus vngẽs et homo vnct9. Nomen
q̃3 eius ẽ emanuel id ẽ nobiſcũ deus. et ideo ille
credit in nomĩe ei9 qui credit eum deũ et hoiem
et hoc eſt fili9 dei. Vnde Joħes. Omnis qui cre
dit q̃m ip̃e eſt fili9 dei: ex deo nat9 eſt. Et notan
duʒ q2 nõ dicit: fecit eos filios dei. ſed ait: dedit
eis p̃tatem filios dei fieri: et hoc ſignanter ſm
Criſoſtomũ. Primo ad oſtendendum q2 multo
ſtudio opus ſit vt ẏmaginẽ filiatõnis dei in ba
ptiſmo formatã ĩcõtaminatã ſemꝑ cuſtodiã9.
Scđo ad ſignificandũ. q2 hãc p̃tatem null9 no
bis auferre poterit: niſi noſmetip̃i auferam9.
Tertio ad oſtendendum q2 hec gratia nõ datur
niſi volentib9 ⁊ ſtudentib9: ita q2 hoc eſt ĩ opa
tõne gratie et in p̃tate liberi arbitrij. Nam hoc
quidem eſt dei ſcʒ dare gratiã. illud autẽ hois
ſcʒ p̃bere fidem. Poteſtas g̃ filios dei fieri. non
datur niſi ꝓfitẽtib9 fidem xp̃i. ꝑ ſe ſi ſint adulti.
vel per aliũ ſi ſint ꝑuuli. Per filiũ eĩ naturalẽ
et per credulitatẽ in euʒ. hmõi filiatõ acquirit̃

nō p carnis ꝓpagatōem. Ecce quantꝰ fructꝰ ad-
uentus filij dei. q2 ex hoc hō fit filius dei p ado
ptōis grām. qd ipe ē per naturā. Et h ē magnꝰ
fructꝰ. q2 (vt dicit aplš) ſi filij ⁊ heredes. here-
des quidē dei. coheredes aūt xpi. Ubi larga miſe
ricoꝛdia dei oñdit. qñ q ſerui nō fuerūt digni.
etiā filij dei ſint ⁊ noientur. Uñ Augꝰ. Magna
beniuolētia vnius natꝰ ē. et noluit manere vnꝰ
nō timuit hr̄e coheredes. q2 hereditas eiꝰ nō fit
anguſta. ſi mlti poſſederit. Et ne quis puta
ret hāc natiuitatē carnalē eſſe ⁊ nō ſpūale. ſub
iūgit euāgeliſta modū. q aſſeqmur iſtā filiatō
nem: dicēs. Qui nō ex ſāguinib. id ē ex mate-
ria ſeminū pr̄is ⁊ mr̄is. pluralit̄ eīn ſm grecos
dicēdo ex ſanguib viri parit̄ et femie ꝯmunio
nez oñdit. qd etiā exponēdo ſubdit. neqȝ ex vo
lūtate id ē ꝯcupiſcētia ⁊ delectatōe carnis. id ē
mulieris. q2 eīn caro minꝰ foꝛtitudis habȝ. ⁊ ab
oſſib ſuſtētat̄: ideo p eā ſexus infirmior deſi-
gnat̄. neqȝ ex volūtate. id eſt ex ꝯcupia et dele-
ctatōe viri. ſȝ ex deo nati ſūt. p baptiſmi ſacra-
mentū ⁊ ſpūalē generatōez. ⁊ filij adoptōnis fa-
cti ſūt. q2 nō fit p modū carnalis generatōis ſȝ
ſpūalis. inq̄tuȝ hoīes a deo recipientes grām.
trahunt̄ qdāmodo ad naturā diuinā. q2 p do-
nū grē efficiunt̄ ꝯſoꝛtes diuine nature. Moꝛa-
lit̄ hinc collige. q nihil hūanū. et p ꝯſeqns ni
hil mūdanū. neqȝ creatū debȝ ſe gignē in nob.
vt nō ex illo ſȝ ex ſolo deo nati ſimꝰ. Deinde
oñdit ⁊ manifeſtat modū q ūbū venit in mōuȝ
q2 nō venit locali aduētu et vbi priꝰ nō erat. ſȝ
q2 nouo modo ibi eſſe icepit. ſicut rex q priꝰ eſt
in aliq ciuitate p ſolam ſui potētiaȝ. qñ veīt il
luc pſonalit̄. incipit ibi eſſe nouo modo. ſcȝ p
ſui pſentiā ſic dei filiꝰ q erat prius in mōo p po
tētiā. pſentiā et eſſeciā. veīt ibi nouo modo ſcȝ
hūiliando ſe p carnis ⁊ nr̄e infirmitatis aſſūpti
onez. vt filij adoptiui efficeremur. p filiū natu-
ralē. Et hoc ē qd dicit̄. Et verbū caro factū ē.
id ē carni vnitū ē. ſeu carnē aſſūpſit. hoc ē ho-
minē aſſūptū in vnā pſonā ſibi copulauit. Ca-
ro eīn h dicit̄ hō. accipiēdo ſynodochice ptez p
toto. ac ſi dicēt. factū ē caro id ē hō. Factuȝ eſt
vtiqȝ verbū caro. nō q ūbū mutaret̄ in carnē.
ſȝ q2 carnē aīa ratōnali aīatam ſuſcipiendo. ex
diuinitate ⁊ hūanitate vna pſona fcta ē. vt ſit
due nature i vna pſona. incōfuſibilr̄ integre et
indiſticte vnite. nō vna i aliā ꝯuerſa. ſȝ ambe ī
vna pſona deꝰ et hō. Natura ḡ hūana aſſūpta ē
a ūbo. nō ī vnitate natuē ſȝ in vnitate ſuppoſiti
nel pſone. ⁊ iō ſenſus ē. Uerbuȝ caro fctm ē. ac
ſi diceret̄ deꝰ hō fcts ē. Uñ Augꝰ. Filiꝰ hoīs hȝ
aīam. hȝ coꝛpꝰ. Filiꝰ dei qd ē ūbū dei: hȝ hoīem
tāq aīa coꝛpꝰ. Sic aīa hñs coꝛpꝰ ñ facit duas
pſonas ſȝ vnū hoīem. ſic verbū hñs hoīem. nō
duas pſonas ſȝ vnū xp̄m. Quid ē hō? Aīa rati
onalis hñs coꝛpꝰ. Quid ē xp̄c? Uerbuȝ dei hñs
hoīez. Hec Augꝰ. Perfectā ḡ in ſe naturā hoīs
hñs demōſtrauit. q2 totū hoīem ſaluare venit.
Uñ Criſo. Nam q2 iaȝ dudū ꝓpter pctm. hō totꝰ
ſententiā moꝛtis incurrerat. ⁊ in coꝛpe et ī aīa

neceſſario dominus vtrunqȝ ſuſcepit vt vtrūqȝ
ſaluaret. Hec Criſo. Noluit aūt euāgeliſta no-
mīare totū. vt oñderet ſingularē et maximam
vnionē ūbi ad hoīem. q tanta ē: vt nō ſolū ver
buȝ ſit hō. et hō verbū: ſȝ etiaȝ ſepatis ptib ho
minis. ſcȝ carne et aīa. verbū ē vnaqueqȝ ptiuȝ
et qlibet ps eſt verbū. Et licet anima ſit nobi-
lioꝛ et pſtantioꝛ carne. noīat tamen carnē ma-
gis q aīam. q2 vt magis nos certificaret. ideo
ptem indignioꝛē expſſit. de q magis dubiū eſſe
poterat. q verbū ipaȝ aſſūpſerit. Moꝛalit̄ aūt
maluit dicere caro q aīa. ad cōmendādum ine
narrabilez ꝯdeſcēſū benignitatis ⁊ humilitatis
dei vñ ptē viliorē noīauit. In q ſupbiaȝ multo
rum pcutit. qui requiſiti de cognatōne ſua: re
ſpondent nominando aliquē tenentem ſtatum
dignitatis. etiaȝ in linea remota dicentes ſe eſ
ſe nepotes talis epi. prepoſiti vl' decani aut hu
iuſmōi. et tacent de parentib et alijs q magis
ſūt ꝓpinqui. Exemplū ad hoc fabuloſū narrat̄
de mulo. qui requiſitus quis eſſet pater eiꝰ. re-
ſpondit dextrarius eſſet eius auūculus. tacens
et erubeſcens q azinus eſſet pater eius. Et ſic
verbum habitauit in nob id eſt in nr̄a natura
inſepabilit̄ vt ampliꝰ nullatenꝰ ab ea diſiūge
ret̄. Nō eſt intelligendū qd hītauit in nobis qi
in vnitate ſuppoſiti. in qlibet nr̄m ſicut in xp̄o.
ſȝ intelligenduȝ ī vnitate nature hūane. quam
ꝯmunez nobiſcū habuit. cū q māſiōez ppetuaȝ
inijt. Uel hītauit in nob id eſt inter nos in mōo
ſm illud Baruch in t̄ris viſus ē. ⁊ cū hoīb cō-
uerſatꝰ ē. Moꝛalit̄ pt̄ etiā intelligi de inhītatōe
mētali. q deꝰ mentē inhītat p grām. Et hec ver-
bi inhītatō mentalis. bene ſequit̄ eiꝰ inhītatōȝ
carnalez. q videlicet factū ē caro. ſicut effectꝰ ſe
quit̄ ſuam cauſaȝ. Ex eo eīn q ūbū ē īcarnatū
ꝓuenit nobis illud bonū q idem ūbuȝ nos īha
bitat mentalit̄. Et vidimꝰ gloꝛiaȝ eius id eſt
cognouimꝰ maieſtatē gloꝛioſam diuinitatis. q
ſi id eſt vere vnigeniti a pr̄e. vnius et eiuſdē cū
eo nature. Uidere accipit̄ p viſione corpali et
p cognitōe intelligibili. et vtroqȝ modo vidēdi
habuit iohēs et alij apl'i noticiā ūbi incarnati.
q2 cū ipo fuerūt corpalit̄ ꝯuerſati ⁊ ſic vidert̄
ſenſibilit̄ opa. ſtutē totiꝰ nature excedencia. ex
qb viſu mētis pceperūt ⁊ intellexerūt diuini-
tatis eiꝰ excellenciā in carne latentē. quā p in-
firmitate carnis viſibilis ſupbi credere nolue-
rūt. Gloꝛiaȝ q̄ppe verbi cognouert̄ diſcipuli in
ſapiēcia doctrine. ⁊ q2 erat docens ſicut ptātez
hñs. ⁊ ꝓpa auctoꝛitate loqns: ſilr̄ ī miraculoꝛuȝ
opatōe. ⁊ q2 creature obediāt ei ad nutuȝ ſicut
dño ⁊ creatoꝛi: necnō ī tñſfiguratōe. ī paſſiōe.
in reſurrectōe. ī aſcēſiōe et ī ſpūſſācti miſſiōe.
Propt̄ qd dicēs ⁊ vidimꝰ gl'am eiꝰ. ſubdit qſi ex
ponēdo hāc gl'am. qſi vnigeniti a pr̄e id ē nō p
adoptōez. ſȝ reuera vnigeniti p naturā ⁊ natu-
ralit̄ ab eo pcedētis. et p ꝯñs eandē naturā nūe
ro cuȝ ipo hñtis. Et attēde q lr̄ qſi. nō ponit̄ h
ad ſignificādū ſilitudiēz filiatōis diuine. q2 nō
eſt h expſſiuuȝ ſilitudinis vel compatōnis: ſed

veritatis et exp̄ſſionis. Ac ſi dicat ſm̄ Criſ. Ui
dim⁹ gl'am q̄lem decebat ⁊ ꝯueniēs eſt hr̄e vni-
genitū filiū. Et ē modus loq̄ndi ſm̄ eūdē. ſicut
ſi aliq̄s vidiſſet regē valde ornatū. et in m̄ltipli
ci gl'a icedētē: ⁊ icipiēs de hoc alijs narrare. nec
valēs totū apparatū et ornat⁹ claritatē enūera
re. diceret alijs ſic. Quid op̄tet multa dicē: q̄li
rex ibat. i. ſicut decebat regem. Ita ⁊ h̄ euāge-
liſta. cū nō poſſet ſub breui ſmone om̄ia que d̄
gloria v̄bi ꝯgnouerat enarrare: puta. quō āge-
li ip̄m glorificauerāt vt ſui paſtores. magi ad
ducti ꝑ ſtellā. demones de corp̄ib⁹ expulſi. mor
tui ſuſcitati. infirmi curati. ⁊ alia iā ſup̄ mēo-
rata. Et breuiter oīs creatura cognouit et cla-
mauit regē celorū aduenīſſe: ymmo et pr̄ de ce
lis ⁊ ſpūſſcēs ſuꝑ ip̄m veniēs hec teſtati ſt̄. Hec
et infinita alia gloriā v̄bi atteſtācia breuit̄ cō
p̄hendēs iohēs dicit. ⁊ vidimus gloriā ei⁹. qua-
ſi vnigeniti a pr̄e: id eſt talem q̄lem decet vni-
genitū dei. Eſt ḡ dei filius iuxta diuinitatis ex-
cellenciā. vnigenit⁹ a pr̄e: iuxta ſr̄naȝ v̄o ſocie-
tatē p̄mogenit⁹ in grā. Inde eſt q̄ frat̄ nūcupa
tur et dn̄s. fr̄ q̄ p̄mogenit⁹: dn̄s q̄ vnigeītus.
Cognitō at̄ verbi incarnati quā habuer̄t apl'i
et credētes. fuit q̄ntū ad vtrāq̄ naturā ſcȝ diui
nā et hūanā: q̄ntū ḡ ad diuinā dicit. et vidim⁹
gl'am e⁹ q̄ſi vnigeniti a pr̄e: ſȝ q̄tum ad hūanā
ſubiūgit. ⁊ vidim⁹ eū plenū gr̄e. i. cariſmatib⁹.
q̄ oīa dona ſc̄tiſpūs abſq̄ menſura recepit: et
veritatis q̄ ꝓmiſſa adimpleuit. Et hic plenū ḡ-
tie ad exhauriēda pc̄ta. ⁊ plenū veritatis adi-
plēda ꝓmiſſa. Et vere plenū. q̄ in xp̄o hītat oīs
plenitudo diuinitatis corꝑaliter. Et notādū
q̄ iſtud euāgeliū cū ſit altiſſime intelligēcie. et
ꝯtineat ꝓfūdiſſima miſteria. ⁊ p̄cipue vbi dicit
verbū caro factū ē: cui⁹ miſterij moduȝ expli-
care ille ſc̄tiſſim⁹ iohēs ſe fatet̄ indignū: n̄ du-
biū q̄n v̄ba ſint magne efficatie. Un̄ cōſuetudo
laudabilis ē. q̄ in fine miſſe iſtō euāgeliū legit̄
de cui⁹ euāgelij efficacia. breuit̄ recito q̄dā exē-
pla. In aq̄tania fuerūt duo demoniaci. ambo
mēdici. ⁊ vidēs vn⁹ q̄ alteri pl⁹ daret̄: clam vni
ſacerdoti dixit. Si feceris id qō tibi dixero. ſcȝ
q̄ illō euāgeliū. In p̄ncipio erat v̄bū. legeris in
aure ſocij mei. me t̄n nō audiēte: ꝑcerto fuga-
bit̄ demon ab ip̄o. Intelligēs at̄ ſacerdos v̄ſuci
am demonis: alte illud euāgeliū legit. Et cū di
ceret. Uerbū caro fc̄m ē. ſtati demones euola
uerūt et ambo liberati ſūt. Item narrat̄ dy-
aboluȝ dixiſſe cuidā ſc̄to hoi. eſſe q̄ddaȝ v̄bum
euāgelij valde tremebūdū demōib⁹. q̄ int̄rogā-
te qō eſſȝ illō v̄bū: noluit dicē. Uir at̄ ille cum
ꝓducēt i mediū plures auctoritates: diabolus
r̄n̄dit ad ſingl'a n̄ eē illud. Tādem int̄rogat⁹ an
eēt illud. Uerbū caro fc̄m ē. n̄ r̄n̄dit: ſȝ cū cla
more diſꝑuit. Itē cuidaȝ abbati appꝑuit dya-
bol⁹ in forā m̄l'ieris pulchre. alliciēs eū ad ꝯcu
bitū. cū ſoli eſſēt i q̄dā viridario: ⁊ aduertēs ab
bas maliciā diaboli ſiḡuit ſe: dicēs. Uerbū caro
factū ē ⁊ hītauit in nob̄. ⁊ mox demō cū magno
ſtrepitu diſparuit. Item legit̄ de q̄dā mona-
cho qui cū audiēs legi iſtud euāgeliū. In p̄n-
cipio erat v̄bū. et ꝑuento ad v̄bū caro factū eſt
nō genuflecteret nec aliquā reuerēciā facēt: di
abol⁹ ei alapā dedit: dicens. Si legeret̄ v̄bū de-
mon factū ē. nos nūq̄ genuflectere ceſſarem⁹.
Et exꝑimēto patet. q̄ vidi⁹ eū plenū gr̄e ⁊ veri
tatis. q̄ de plenitudīe ei⁹ nos om̄s accepim⁹ et
grām ꝓ grā. Quaſi diceret. etiā nos oēs duode-
cim. et oīs plenitudo fideliū ⁊ q̄ nūc ſūt et futu
roꝝ. de plenitudīe ei⁹ accepim⁹: et ideo plenuȝ
fuiſſe dicere poſſum⁹. Ubi ſciēdū q̄ m̄ltiplex
diſtinguit̄ plenitudo. Una ē vniuerſitatis ſiue
nūeroſitatis ⁊ corporeitatis q̄ generalit̄ ſm̄ di
uerſas ꝑſōas ē i eccl'ia cui nullū donū deeſt. A-
lia ē ſufficiētie. q̄ fuit i ſtephano ⁊ i alijs ſc̄tis: ⁊
eſt in ſingl'is iuſtis. in vno q̄ȝ ꝓ ſua capacitate.
Tercia ē p̄rogatiue ſiue habūdācie. q̄ fuit i be
ata v̄gine. q̄ om̄s ſc̄tos excedebat in donis gr̄e.
Un̄ ſicut in ſole de⁹ poſuit v̄tutes oīm ſideꝝ: ita
et in Maria v̄tutes oīm ſanctoꝝ. Quare nō ſuf
ficit ei hr̄e cū alijs plenitudinē ſufficiēcie. niſi
habeat eā cū ſingl'ari p̄rogatiua ⁊ in tanta ha
būdancia: q̄ poſſit ſuꝑeffluere ⁊ redūdare ſuꝑ
pc̄tores. cui⁹ t̄n gr̄e auctor ē xp̄c. Quarta ē ple-
nitudo ꝯſumatōis ſiue excellētie ⁊ ſuꝑeffluētie
que fuit in xp̄o. et de q̄ dicit hic iohēs. Nō ſolū
em̄ habuit plenitudīeȝ in alijs reptā. ſȝ etiā in
alios redūdantē. q̄ de hac plenitudīe donoruȝ
quā habuit. om̄s nos electi tanq̄ hui⁹ capitis
mēbra. q̄ſi per ꝑuos riuulos q̄ſdaȝ. ſup̄ merita
nr̄a accepim⁹ ſcȝ grām ꝓ grā. Grām recōciliatō
nis ⁊ ſalutis. ꝓ grā fidei qua in eū credim⁹: gra
tiā vite et̄ne. ꝓ grā p̄uenīēte ⁊ iuſtificāte: grāȝ
remūeratōis. ꝓ grā meriti: dedit em̄ nob̄ grām
vt ꝑ eam gl'am ꝯſeq̄mur q̄ eſt grā ꝯſumata. Et
breuiter q̄cq̄d de grā addit̄ gr̄e p̄uenīēti. totuȝ
eſt grā ꝓ grā. Un̄ eſt illud. Quicq̄d habes meri-
ti p̄uentrix grā donat. Nil de⁹ i nobis p̄ter ſua
dona coronat. Un̄ Aug⁹. Quā grāȝ p̄mo acce-
pimus? Fidē: vocat̄ em̄ grā q̄ gratis dat̄. hāc
ergo accepit grām primā pc̄tor. vt ei⁹ peccata
dimitterent̄. Et iterꝝ grām ꝓ grā. i. ꝓ hac grā i
q̄ ex fide viuim⁹. recepturi ſum⁹ aliā. id ē vitaȝ
eternā: vita em̄ et̄na q̄ſi merces ē fidei. Sed q̄
ip̄a fides grā ē: vita eterna grā ē ꝓ grā. Et q̄a
vt dictū eſt. de plenitudīe ei⁹ om̄s grām accepi
mus: in fonte at̄ pleno vas accipe poteſt aquā
q̄ntū pōt ſm̄ ſuā capacitatē. et ſi pax accipiat
nō eſt defectus fontis ſed vaſis: ſic in xp̄o qui ē
fons vite plenus. nos gratiam recipimus ſcd̄m
cordiū noſtroꝝ capacitatem. Sed videmus q̄
plus capit vas baſſū et latū. q̄ vas altū et ſtri-
ctū: ſic cor baſſū ꝑ humilitatē. ⁊ latum ꝑ cari-
tatem. plus recipit et magis eſt capax gr̄e: q̄
cor altū ꝑ ſuꝑbiaȝ et ſtrictū ꝑ auaritiā. Un̄ ex
ꝑte dātis nō eſt defectus. ſȝ ex ꝑte noſtra ē defe
ctus: ſi nō accipim⁹ per humilitatē ⁊ dilectōnē
quantuȝ poſſumus. Un̄ yſidor⁹. Nullo magis
dei ⁊ hoīm grāȝ meremur. q̄ ſi hūiles i ſinu ca
ritatis eē ſtudeā⁹. Et autē dicit Aug⁹. Nō erat
iſta grā i veteri teſtamēto. q̄ lex minabat̄ non

opitulabaṫ: iubebat nō ſanabat: lāguorē oñde
bat nō auferebat: ſ; p̄parabat medico venturo
cū grā ⁊ veritate: ⁊ iō modū acceptōis grē deṫ-
mināſ ſubiūgit. Quia lex p moyſē data ē. q̄ eſt
ānūciatō ſalutis. grā quā dat ī ōtutib⁹ ⁊ donis
et ſacmētis. ⁊ q̄ fit ſal⁹ hoīm ⁊ ṽitas īpletōis fi-
gurarꝫ ⁊ pmiſſionū. p ihm ſaluatorē;. xp̄m vn-
ctū ſpū ſcto. fcta ē ī ſe ⁊ p ſe. ſufficiēṫ. Vñ Aug.
Mortē ei tpalē ⁊ eṫnā occidit mors dñi tui. ipa
ē grā. q̄ pmiſſa ⁊ nō dita erat in lege. Et Criſo.
Ea eñ q̄ ī nouo teſtamēto pficiēda erāt. ī veteī
teſtamēto figuris p̄ſcripſeṫ q̄s xp̄c veniēs adī-
pleuit. Vnō figura data ē p moyſem veritas p
xp̄m facta ē. Qualiṫ aṫ hec grā ⁊ ṽitas facta ē
oñdiṫ cū ſubdiṫ. deū vt ē nemo id eſt nulla cre
atura vidit vnq̄. i. viſiōe ꝯphenſiōis. q: (vt dic
Criſo) Nec angli nec ipa ſeraphī eſſēciā dei vi-
deṫ. Vel deū nemo ſc; mortaliū vidit vnq̄. Vñ
Grego. Qdiu h̄ mortaliṫ viuiṫ. videri p q̄ſdā
ẏmagies de⁹ pt̄. ſ; p ipaꝫ nature ſue ſpē; nō pt̄
vt aīma grā ſpūs afflata p figuras q̄ſdā deū vi
deat. ſ; ad ipaꝫ vim ei⁹ eſſēcie nō ptigat. Si do
a q̄buſdā pt̄ in hac corruptibili carne viuētib⁹
eṫna claritas dei videri: hoc ab hac ſnīa nō ab
horret. qm̄ q̄ſq̄s ſapiaꝫ q̄ de⁹ eſt videt. huic vite
fūditus moriṫ. ne iā ei⁹ amoē teneaṫ. Et aug.
Niſi eñ ab hac vita q̄ſq̄ꝫ quodāmodo moriatur
nō in illā rapiṫ ⁊ ſubuehiṫ viſiōem. Et ſubdiṫ
de eo a q̄ cōphendiṫ vnigenitus ſc; fili⁹ q̄ eſt et
manet ī ſinu id ē in intimis ſecretis pr̄is eṫni.
Per qd̄ ſm Criſo. ſignaṫ faīliaritas et coeṫni-
tas ei⁹ apud pr̄em: ipe enarrauit fidelib⁹ qd̄ vi-
dit. q: eos de ſecretis diuitatis docuit. vt de mi-
ſterio trinitatis ⁊ de mltis alijs. q̄ nō fueṙt ita
explicite tradita ī lege ⁊ ꝓphetis. ſicut xp̄c expli
cauit: ſicq̄ꝫ eos in fide ⁊ grā fidei fūdauit. ac vi-
am ſalutis oīb⁹ oñdit et in ſe apuit. Vñ Beda
Homo fact⁹ enarrauit. qd̄ de trinitatis vnitate
ſenciendū. q̄liter ad ei⁹ ꝯtemplatōe; ꝑperandū.
quib⁹ actib⁹ ſit pueniendū. Oratio.

Domine ih̄u xp̄e fili dei viui. q̄ es lux ve
ra q̄ illuminās oīe; hoīem venientem
in hūc mūm. ego miſer q̄ tenebris den-
ſis obfuſcor. te adoro dep̄cans miſcdiam tuam
vt aīam meā illumines. mentē informes. cogi-
tatōes diſponas. ſenſus ꝯponas. ſmōes et act⁹
dirigas: q̄tenus iniq̄tatis auctor ⁊ tenebrarum
amator nō me ſurripiat nec ī me ſignū ſuū re-
piat: ſ; veriſſime lucis fulgore pcuſſus. pcul a
me recedat. vt p clarā et rectā ſemitā. ad te lu-
cis auctorē tendēs: ad tuā glām pueniā ſempi
ternā Amē.

Q: iohes ꝯfeſſus eſt ſe ñ eē xp̄m ſed eius p̄curſorem et nunciū. Capitu. XIX.

Omnib⁹ aūt exiſtimanti
bus ⁊ cogitātib⁹ ī corde ſuo de iohā
ne. ne forte eſſ; xp̄c in lege pmiſſus
tum ꝓpt̄ mirabilē ei⁹ ꝯceptum ⁊ or-
tum: tum ꝓpt̄ ſcte vite ei⁹ meritū: tum ꝓpter do
ctrine ei⁹ prudētiā efficacē: tū ꝓpt̄ baptiſmi no
uitatē. phariſei audita opinione quaꝫ ṫba ha-
bebat de iohe: moti ꝯtra eū. q⁹ ſi baptizādi offi
ciū p̄ter ordinē legis ⁊ traditōe; eorꝫ aſſūſiſſet
indebite. ⁊ dubitātes an meſſias eſſet: miſerūt
ab hieroſolis ad iohem d̄ ſtirpe ſacdotali exñ-
te;. ſacdotes ⁊ leuitas ī lege ſapiētes: vt inṫro-
garēt eū q̄s eſſet et q̄re baptizaret. Sapientes
tñ et ſcribe ſcire poterāt eū nō eſſe xp̄m. q: xp̄c
pmiſſus fuit ex tribu iuda: iohes aṫ fuit ex tri
bu leui. Johāni ī vtero ſcṫificato. moueṫ q̄-
ſtio q̄s ſit: ratōne cui⁹ nota q̄tuor q̄ſtōes cuili-
bet de ſe mouēdas. ſc;. qd̄ ſit ī natura. qd̄ in p-
ſona. q̄lis ī forma. q̄nt⁹ in ſtatura. Pri⁹ ğ de his
teipm̄ interroga. vt videas quid inṫrogāti deo
poſſis rñdere. Prima ğ q̄ſtio ē. qd̄ ſis in na-
tura. Ad hoc trina ē rñſio. Es eñ homo ratōe
corpis terra. vt hūilieris ꝯ ſupbiam: es rōe aīe
ſpūs. vt ſurſū coneris ꝯ auariciā: es rōe hō id
eſt aīal rōnale. vt rōnabiliṫ ꝯuerſeris ꝯ luxu-
riam. Hec ğ q̄rit a te de⁹. Tu q̄s es? O ſupbe de
naturaſti. nō es ṫra te hūiliās. ſed aer te exal-
tās: nō ſpūs q̄rens ſpūalia. ſ; caro ſapiēs ter-
rena: nō hō rōe vtens. ſ; beſtia brutaliṫ viuēs

Scd̄a q̄ſtio eſt. q̄s ſis in pſona. ⁊ hoc q̄reṫ a
te. qñ pulſauēis ad ianuā: dicēs dñe dñe aperi
nob. Et forte rñdeb xp̄ian⁹ ſū. Sed (vt dic Am
bro) mēdaciū eſt xp̄ianū ſe dicere ⁊ opa xp̄i nō
facere. Vel forte rñdebis amic⁹ ē. Sed attēde qd̄
dicit. Vos amici mei eſtis: ſi feceritis q̄ p̄cipio
vobis. Si ğ neuter es: audies. Amen dico vob
neſcio vos. Tercia q̄ſtio ē. q̄l' es ſc; in forma
morꝫ et actionuꝫ interius ⁊ exteri⁹. vt attēdas
diligenter quantum pficias vel q̄ntū deficias.

Quarta q̄ſtio ē. quantus ſis ſc; in ſpūali ſta
tura: q̄ꝑu⁹ p hūilitatē. vt ſciaṫ an poſſis p an
guſtaꝫ portā intrare ad vitā: q̄ magnus p ca-
ritatē. vt ſciaṫ q̄nt⁹ tibi loc⁹ ī celo debeaṫ. In
terrogat⁹ ergo quis eſſet: cōfeſſus eſt veritatē.
et nō negauit: hoc eñ eſſet negare ipm xp̄m. q̄
ē ipa veritas. Vñ ſequiṫ. Et ꝯfeſſus ē. q: nō ſū
ego xp̄c. In q̄ magis ad mentē ⁊ intentōe; q̄rē
ciū. q̄ ad ṽba et q̄ſtionē rñdit. Ad hoc eñ que
rebāt q̄s eſſet: vt rñderet eis ſi eſſet xp̄c an nō.
Vñ licet exp̄ſſe nō q̄rerent an ipe eſſet xp̄c. hoc
tñ ſm Criſo. intēdebāt in corde. vt patet ex io-
hānis rñſiōe. Cōfeſſus ē ſe nō eſſe qd̄ ñ erat: nō
negauit ſe eſſe qd̄ erat. Cōfeſſus ē ſe nō eē xp̄m
qd̄ opinio vulgi publica habebat: et nō nega-
uit ſe eſſe xp̄i p̄curſorē qd̄ erat. Cōfeſſus ē ſe nō
eſſe iudicē: nō ſe negauit iudicis p̄conē. Cōfeſ-
ſus ē ſe nō eſſe ecclie ſponſū. nō negauit ſe ſpon
ſi amicū. Confeſſus ē ſe nō eſſe ṽbuꝫ: nō ſe ne-
gauit eē vocē. Elegit ſolide ſubſiſtē in ſe: ne hu
mana opīone inaniṫ rapeṫ ſup ſe. Magis eniꝫ
voluit infirmitatē ſuā hūiliṫ recognoſcēdo. inṫ
mēbra xp̄i nūerari: q̄ ei⁹ nomē īmerito vſurpā
do. ab ipo xp̄i corpe abſcidi. Hic ğ nobis iohis
hūilitas. q̄ nihil mai⁹ ē ꝯmēdaṫ: q̄ cū tante ṽtu
tis eſſ; ⁊ auctoritatis apd̄ iudeos. vt eū crederēt
xp̄m: nō ē tñ eleuatus in ſupbiā. vſurpās nom̄
et honorē alienū. At ei (ait Criſoſtom⁹) deuo-
ti famuli ē. nō ſolum nō rape gloriam dñi: ſed

et oblatā a multis reſpuere. Sed hāc iohis hu
militatē lucifer nō habuit: q̄ glām diuinitatis
vſurpaē ſibi voluit. Hāc etiā hūilitatē p̄mi pa
rētes nō habuerūt. q̄ diuine ſapie ſilitudiē ſibi
vſurpare voluerūt. Hāc igit̄ hūilitatē ille mali
gn⁹ nō hēbat. q̄ ſe extollēs diuinū ſibi honorem
vſurpabat. Et adhuc hodie q̄dā imitant̄ lucife
rū vt tyrāni: q̄ ſeuiēdo violent̄ p̄ſūt: et ābicioſi
q̄ ſe extollēdo neq̄ter ſupiorıtatē q̄rūt. Quidā
imitant̄ ꝓthoplaſtū: vt heretici ⁊ hoīes mūda
ne ſapie: q̄ volunt plus ſape q̄ oportet ſapere.
Quidam v̄o p̄figurāt antixp̄m: vt ẏpocrite. ſi
mulātes ſc̄titatē ac mēdaces ⁊ doloſi negantes
veritatē. Igr̄ q: iudei eſtiabant iohem eē xp̄m
in lege ꝓmiſſū. patet q̄ ſm ſcp̄turas. ſ. nō aufe
ret̄ ſceptꝝ de iuda. ⁊ hmōi dn̄ice incarnatōnis
tp̄s adeſſe tūc eis fuit notū. Sꝫ mira cecitas iu
deoꝝ: q̄ cū crederēt iohem eſſe xp̄m: credē nole
bāt ip̄o iohe atteſtāte xp̄m eſſe ſaluatorē tot ſi
gnis ac v̄tutib̄ approbatuꝫ. Et q: ſicut ap̄lo
iudeoꝝ expectabatur xp̄c vētur⁹. ita ⁊ helẏas
ip̄m p̄ceſſur⁹: ſicut em̄ aduent⁹ xp̄i fuerat iude
is ꝓmiſſus. ita etiā helẏe aduent⁹. ⁊ ideo viden
tes q̄ miſſi erāt. q̄ iohs nō ꝯfitebat̄ ſe eſſe xp̄m
q̄rebāt ſi eſſꝫ helẏas. Propt̄ duo q̄rebāt ſi eſſꝫ
helẏas. q̄ꝝ vnū ē ſilitudo habit⁹ et vite auſteri
tas: aliud ſilitudo officij p̄cedēdo aduētū xp̄i. et
r̄ndit ſe nō eſſe helẏā. Sic iohes fuit angl̄s nō
natura et ꝑſona. ſꝫ officio ⁊ vita: ſic etiā hic ſe
negat helẏam eſſe corpore et perſona. ſꝫ alubi
xp̄c dic eū eſſe helẏaꝫ offitō ⁊ vita. Nō fuit ḡ he
lẏas in ꝑſona ⁊ corꝑe. ſed ī ſp̄ū ⁊ v̄tute: q:. ſ. in
ſuis op̄ib̄ oñdebat ſilitudinē helẏe. Sic em̄ he
lẏas aduentū dn̄i p̄ueniet ſcd̄m: ita iohes p̄ue
nit p̄mū. Ille p̄curſor vētur⁹ ē iudicis. iſte pre
curſor fact⁹ ē redēptoris. Et ſicut helẏas ī deſer
to morabat̄. parco cibo vtebat̄. ⁊ duris veſtib̄
opiebat̄: ſic ⁊ iohes. Ambo ī d̄ſto ꝯuerſati. ā
bo victu parci. ambo veſtitu iculti. Et ſicut he
lẏas magni zeli fuit. ſic ⁊ iohs zelo v̄itatis mor
tuus ē. Ambo r̄ges arguebāt ābo regū in ſani
am tollerabāt. Ille iordanē celuꝫ petitur⁹ diui
ſit. hic ad lauacꝝ q̄ celum petiē ml̄tos ꝯuertit.
Et q: iohes negauit ſe eē helẏā. queꝫ an̄ xp̄i
aduētū nouerāt eē vētuꝝ: q̄rebāt ſi ꝓp̄ha eſſet:
ſcꝫ ille de q̄ moẏſes locut⁹ ē. quē etiā credebāt
eſſe vētuꝝ ante xp̄m. Erat em̄ famoſa op̄io tūc
tp̄is. q̄ ante xp̄m veniret vn⁹ magn⁹ ꝓp̄ha ſin
glaris. ꝓ eo q̄d ſcriptū ē. ꝓp̄ham ſuſcitabit de⁹
de f̄r̄ib̄ v̄ris. ip̄m tāq̄ me audietis. q̄d ſm veri
tatē intelligēdū ē de xp̄o. licet iudei intelligerēt
de ꝓp̄ha alio. ⁊ ideo īterogauerūt eū ſi eēt ille ꝓ
pheta. Et r̄ndens negauit ſe eſſe illū ꝓp̄ham. de
q̄ ſcp̄tura p̄dicta itelligit̄. ſꝫ nō negauit ſe eſſe
ꝓp̄ham abſolute nec ꝓphetā miſſuꝫ an̄ xp̄m. Si
em̄ fuit pl⁹ q̄ ꝓpheta. ſeq̄t̄ q̄ fuit ꝓp̄ha: q: min⁹
includit̄ ī maiori. Cū igr̄ iohes taꝫ famoſ⁹ eēt
vt poſſet ſi vellet xp̄c putari: noluit n̄ ſolū xp̄c
ſꝫ nec helẏas nec ꝓp̄ha ali⁹ reputari. ⁊ hoc ē ꝯt̄
eos. q̄ ſe iactant de genere vita. ſcīa ⁊ huiuſmōi
Deinde cū inſtarēt et q̄rerēt quis eſſet. ⁊ q̄d

de ſe diceret. ne ad illos q̄ eos miſerūt abſq̄ re
ſp̄ōſo redirēt: r̄ndit dans de xp̄o teſtimonium.
aſſerēdo ſe ei⁹ eſſe p̄curſorez. et dicēs. Ego vox.
nō quidē in ꝑſona ⁊ corꝑe. ſꝫ in offitō ⁊ ſilitudi
ne: vox inq̄ verbi et xp̄i. ꝑ me clamātis ī deſer
to: dirigite viā dn̄i. ſicut dixit ẏſaias ꝓp̄ha id eſt
ego ſū ille. de q̄ ſcriptura ẏſaie dicit. q̄ ī deſerto
iudee clamare debet. vt hoīes ad xp̄i aduentuꝫ
in mōm ſe p̄parēt. Precūci⁹ xp̄i ī deſ̄to clamat
q: iudee a grā dei deſerte ⁊ d̄ſtitute ſeu derelicte
ſolatiū redēptōnis annūciat. Et bn̄ deſignatur
iohānes in ꝓprietate vocis. q: erat annūtiator
v̄bi diuini. i. xp̄i. q̄ ſm diuinitatē ē v̄bū patris
ſicut vox hūana ē exp̄ſſiua v̄bi mētalis. Vox ḡ
vocat̄ iohānes. q: v̄bū vocat̄ xp̄c. Sicut em̄ p̄
cedit vox v̄bum ita iohānes p̄cedit xp̄m. Nam
ſtati vt ex ore loq̄ntis ſonus in q̄leſcūq̄ ꝓcedit
vox ē. verbū aūt nōdū eſt. quia oīe v̄bū aliq̄d
ſignificat. Et ſicut vox manifeſtat v̄bū. ſic iohā
nes xp̄m: quia ꝓpterea venit. vt eū in iſrael ma
nifeſtaret. Item vox ꝓpinquior eſt v̄bo. q̄ ſon⁹.
quia p̄mo audit̄ ſonus. deinde ꝑcipit̄ q̄ vox ē.
et deinde v̄bū q̄d dicit̄ ꝑ vocem. Si iohānes ꝓ
pinquior eſt xp̄o. q̄ alij ꝓphete. quoꝝ ꝓphecia fu
it q̄ſi ſonus. reſpectu iohannis: q: illi de remo
tis. iſte de ꝓpinquo xp̄m indicauit: dicēs. Ecce
agn⁹ dei. Merito ḡ iohānes p̄curſor dn̄i vocat̄.
quia et naſcēdo et baptizādo ⁊ p̄dicando et mo
riendo: et ip̄e ſui noīs appellatōe xp̄m p̄curre
bat. Sed q̄d clamabat. alius euāgeliſta ſic
narrat: dicēs. Parate. i. p̄parate viā dn̄i. ſ. quo
ad mandatoꝝ impletōez. rectas facite ſemitas
ei⁹. ſ. quo ad conſilioꝝ ſuꝑ erogatōnem: vt ip̄e
ad vos venire dignet̄. et in vobis habitare: qui
niſi ꝑ viā et ſemitas rectas neſcit incedē vl̄ ad
hoīes intrare. Vn̄ in pſal. Vias tuas dn̄e demō
ſtra mihi ⁊ ſemitas tuas edoce me. Primū cla
mabat ad oīs. ſcd̄m ad ꝓficiētes. Et he ſemite
ꝑ quas cito ꝯpendioſe p̄uenit̄ ad p̄riam. meli⁹
rectificātur ī ſolitudine. i. in mūdanoꝝ elonga
tōne ⁊ omīmoda tp̄aliū abſtractōe: ne ꝑ colles
deuias mōdane oblectatōis ꝯtigat oberraē. has
aūt ſemitas q̄daꝫ obliquāt. q̄ ſp̄ēm ſc̄titatis p̄
tendētes. vel habitū religiōis geſtātes. in obſ
uātijs religiōis ⁊ ꝯſilijs euāgelicis nō recte ā
bulāt: nec ſeip̄os ī illis rectificāt. Vel ꝑ vias q̄
aptiores ſūt. pn̄t intelligi actōnes: ꝑ ſemitas q̄
magis occulte ſūt cordis intentōes. Vn̄ parate
viā dn̄i ꝑ mali deſertōꝫ. et boni opatōeꝫ. rc̄tas
facite ſemitas eius. i. intentōes occultas facite
rectas nō diſtortas. ſcꝫ ꝑ eternis nō ꝑ terrenis
faciatis. Reformatō ẏmaginis ī mēte ī hoc at
tendit̄. q̄ facies mētis īcuruata ad terrā. ꝑ ter
renoꝝ oblectatōnē: erigat̄ ſurſū. ⁊ rectificetur
ꝑ celeſtiū ꝯſideratōeꝫ et dilectōeꝫ. Vn̄ ī cāticis
recti diligūt te. Vbi ſm Bern̄. Recti itelligūt̄
q̄ a t̄renis ſūt abſtracti. ac ꝯtēplatōe ⁊ dilectōe
toti ad ſupna erecti. Vn̄ dicit q̄ q̄rere ⁊ ſape q̄
ſūt ſr terrā. curuitas aīe ē. meditari v̄o ⁊ deſide
rare q̄ ſurſū ſūt rc̄titudo. Cui etiā rc̄titudī ſm
eūdē Ber. atteſtat̄ ſtatura erc̄ta corꝑis hūani

ſed eius precurſorem et nunciū. Capitulum.xix.

Quid enī indecentius. ꝙ curuū₃ recto corpore gerere aīm. Peruerſa res ē et feda. luteum vas qđ ē corꝑ⁹ de terra. oculos hr̄e ſurſū. celos libē reſpicē: ſpūalem v̄o celeſtemq₃ creaturā₃. ſuos ecōtrios oculos. i. inter nos ſenſus atq₃ affcūs trahē. deorſu₃ in terrā. Et ſubdit. Oīs vallis id ē ꝑpl's gētilis vel quicūq₃ hūilis. implebitur bonis ſpūalib₉: ſc₃ grā in ꝑſenti: ⁊ glā ī futuro et oīs mōs et collis. i. iudaicus ꝑpl's. vel q̄cunq₃ ſupbus hūiliabit̄. i. euacuabit̄: q₂ grām ⁊ glā₃ amittet: deus enī ſupbis reſiſtit. hūilib₉ aūt dat grām. ⁊ q̄ ſe exaltat: hūiliabit̄. ⁊ q̄ ſe hūiliat: exaltabit̄. Mons dicit q̄ntū ad maiores. ⁊ colles q̄ntū ad miores. Et erūt ꝑua. i. corda malorū ꝑ iniuſticiā diſtorta. erūt indirecta: id ē ꝑ eq̄tatē iuſticie rectificabūtur. et ad iuſticie regulā dirigent̄: et aſpera. i. mentes iracūde ⁊ īmites. in vias planas. i. ꝑ infuſionē grē ad māſuetudīe₃ ꝯuertent̄: et corda ꝯ xp̄m indurata mollificabunt̄: ⁊ videbit oculo corꝑali in ꝑmo aduētu. oīs caro. i. oīs hō tā gētilis ꝙ iude⁹. ſalutare dei. i xp̄m dei filium. Diuidebat̄ enī tūc cōitas hoīm in duas ꝑtes. ſc₃ in iudeos ⁊ gētiles. et mlt̄i de his oībus hoībus viderūt eū in mūdo inter hoīes ꝯuerſantem. Poteſt etiā hoc v̄bum intelligi de viſu ſpūali. q̄ videt eū ꝯuerſi ad fide₃ catholicā. ex oīb₉ gentib₉ tocius mūdi. Vel videbit eū in forma hūana omnis hō. tā reprobi ꝙ electi in ſcđo aduētu ſc₃ in die iudicij. Et cū miſſi a iudeis. audiret a iohāne. ꝙ nō erat aliquis triū ꝑdictoꝶ quos expectabāt. tāꝙ ꝑſonas ſolennes: queſierūt ab eo: dicētes. Quid ḡ baptizas. nouū ritū inducēdo. ⁊ officiū alienū vſurpādo. ſi tu nō es xp̄c. qui ꝑ ſtatē ꝓpria baptizabit. neq₃ helyas q̄ in trāſitu iordanis baptiſmū ſignificabat: neq₃ ꝓpha. cui⁹ officiū ē baptizare. vt patet de helyſeo. qui naamā baptizari miſit: Quaſi diceret. Quare tibi officiū baptizādi vſurpas: cū vicem ꝑſonaꝶ quib₉ ſcriptura baptizare ꝯcedit nō geras. ſicut ꝓprio ore confeſſus es: Notādum aūt. ꝙ licet iohānes nō eēt xp̄c. poterat tamē baptizare. quia erat precurſor eius: et ideo debuit ꝑare viā illi⁹. Item licet nō eſſet helyas ꝑſonaliter: erat tn̄ v̄tute. Item ſi nō erāt ꝓpheta ille ſingularis. erat tamē pluſ ꝙ propheta cōmunis: ⁊ ideo baptizare potuit.

Et rn̄dit eis iohānes teſtimoniū de xp̄o iterum ꝑhibēdo. q₂ ſicut ꝑcurrebat ꝑdicatōꝫ xp̄i ſua ꝑdicatōne ⁊ denūtiatōne: ita baptiſma xp̄i ꝑcedebat ſuo baptiſmate. ſicut et ꝓphete antiq̄tus aliquādo denūciabāt futura. nō ſolū v̄bis ſed etiā factis. Vn̄ dicit. Ego baptiſo in aq̄. in pniam: nō in ſpū. in remiſſiōe₃ pctoꝶ: docens vos penitere. nō potēs vos abſoluere. Ego baptiſo in aq̄ ꝑparatiue. corꝑa tm̄ lauādo. ad ſignificādum illū q̄ vētur⁹ ē baptizare in ſpūſancto auctoritatiue. etiā aīas abluēdo. Quaſi diceret. Non debetis īputare audacie qđ ago. nec mirari ſi ego q̄ non ſū xp̄c. neq₃ helyas. neq₃ ille ꝓpheta ſingularis baptiſo: q̄a baptiſm⁹ me⁹ nō eſt ꝯplet⁹ ⁊ ꝑfectus. Nā ad ꝯpletōem ⁊ ꝑfectōe₃ baptiſimi exigitur locio corꝑis ⁊ anime: ⁊ corpus quidē ſ̄m natura₃ lauat̄ aq̄. aīa v̄o nō niſi ſpū. Vn̄ et ego baptiſo in aq̄ tantū. in pniam. id ē in ſignū pnie purgātis aīas. corpore lauo corꝑ⁹. et inſtitutū baptiſādi vſum. parās viam fortiori me. donec veniat q̄ abluit aīas ꝑ ſpiritū. Vn̄ Ambro. Ego: inq̄t. vos aq̄ baptiſo. Cito ꝓbauit ſe nō eſſe xp̄m. q̄ inuiſibili oꝑe officio. Nam cū ex duabus naturis homo. i. ex anima ſubſiſtat et corꝑe: viſibile ꝑ viſibilia. inuiſibile ꝑ inuiſibile miſteriū ꝯſecrat̄. aqua enī corpus abluit̄: ſpū anime d̄licta mūdant̄. Et ideo aliđ fuit baptiſmū pnie: aliud eſt baptiſmū gratie. Iſtud ex vtroq₃ illud ex vno. Nā cū delicta cōia ſint mētis et corꝑis: purificatō q̄₃ debuit eē cōmunis. Et bn̄ nō v̄bo. ſed oꝑe declarauit nō eē ſe xp̄m. opus enī hoīs ē gerere pniam delictoꝶ dei mun⁹ ē grām implere miſterij Hec Ambro.

Iohānis ḡ baptiſmus vmbra et figura erat melioris baptiſmi. q₂ ſignificatō et ꝑparatō q̄dā erat futuri: ꝓpter qđ vt habet̄ in actib₉. forma baptiſmi iohānis erat in noīe venturi. Nec putādum ē baptiſmū iohānis paꝶ ꝓfuiſſe hoībus. q₂ et ſi pcc̄a nō dimittebat: oēs tamē qui ab illo baptiſabāt̄. ſub pcc̄i vinculo cōſtrictos eſſe ſenciebat. ⁊ ideo redēptorē et mūdatorē qui pcc̄a dimittere poſſ₃. mox vbi apparuiſſ₃ querē neceſſe habebāt. Vn̄ baptiſabat in pniam. id ē ad hoc vt ageret pniam vt ſicut ip̄e eos aqua lauabat exterius: ita ip̄i ſe pnīa lauarent interius. vt mox xp̄o veniēte pati eſſent ad ei⁹ baptiſmū ſuſcipiendū: q₂ q̄s baptiſauit baptiſati ſunt iteꝶ. Baptiſimus enī ipſius erat queda₃ ꝓteſtatio credendi in xp̄m venturū. et faciēda opera pnie vt deuotius reciperent ipſū. Utilis ergo erat baptiſmus iohānis. ꝓpter aſſuefactionem ad xp̄i baptiſmū: et ꝓpt̄ vite emēdatōem. q₂ baptiſabāt̄ ꝯfitētes pcc̄a ſua. ⁊ ꝓpt̄ xp̄i manifeſtatōe₃. Vn̄ et ſubdit̄. Medi⁹ v̄r̄m ſtetit id ē pn̄s eſt inter vos quē ꝑdico. q̄ eſt mediator dei et hoīm: quē vos neſcitis nec cognoſcitis. ⁊ ad illū cognoſcendū ego vos ꝑparo. baptiſādo in aq̄. Iſta v̄ba exponi pn̄t vno mō ſ̄m hūanitatē xp̄i. ſ̄m quā ad lr̄a₃. xp̄c fuit ī medio iudeoꝶ quia inter hoīes cōiter eſt ꝯuerſatus. q̄ſi vnus ex eis: et n̄ cognouerūt pn̄tē. quē crediderūt futurū. Alio mō exponūt̄ d̄ xp̄o ſ̄m diuinitatē. ſcđm quā vbiq₃ pn̄s ē ⁊ inuiſibilis. Et ſcđm hoc medius ē oībus rebus creatis: ⁊ tn̄ nemo ſcit eū: quia nemo ꝯp̄hendit. Hic nota ꝙ xp̄c ſepe legit̄ locū mediū ſpecialiter eligē: quia medium eſt locus humilis. vnde ipſe ait. Ego autem in medio veſtrū ſū ſicut qui miniſtrat. Item ē locus ꝯmunitatis. q₂ vniformit̄ ſe habet ad oēs vt centꝶ ad circūferēciā. Vn̄ Petr⁹. In veritate ꝯperi q₂ nō ē ꝑſonaꝶ acceptor de⁹. Itē medium ē loc⁹ vnitatis: q₂ extrema vniūt̄ ī medio. Vn̄ apl's. Ip̄e ē pax nr̄a qui fecit vtraq₃ vnum Item ē loc⁹ ſtabilitatis. q₂ mediū mūdi ē fixum Vn̄ aplus. Fundamentum aliud nemo ponere pt̄ ⁊c̄. Item locus ꝓximitatis quia omnibus

partib⁹ approximat. Un̄ in actib⁹. Si forte at-
trectēt eū cum nō lōge ſit. Et ſubdit iohēs de
xp̄o. Ipe eſt q̄ poſt me veniet vel vētur⁹ ē. quez
ego vt p̄curſor p̄nūcio: qui tñ añ me factus eſt
Licet iaz veniſſet naſcēdo. tñ dicit eſſe ventuꝝ.
qꝛ nondū venerat ad baptiſmū. nondū ſe mani
feſtauerat p̄dicādo et miracula faciēdo: ac nr̄e
redēptōis miſterium ꝯplendo. Et licet iohēs p̄-
ceſſerit xp̄m tp̄e natiuitatis et mortis: non tñ
reſurrectōis et aſcenſiōis. Uel q̄ poſt me vētu-
rus ē. id ē q̄ p̄dict⁹ ē a ꝓphetis. poſt me vētur⁹ ē.
Scḋm Remigiū q̄nqꝫ modis venit ih̄s p⁹ iohā
nem. ſcꝫ naſcendo. p̄dicādo. baptiſando. moriē-
do. et ad inferos deſcendēdo. Et cū hoc q̄ dic añ
me factus ē. nō poſſit intelligi ſm̄ deitatē que
facta nō ē: nec de hūanitate q̄ xp̄c poſterioꝛ eſt
iohāne factus: opꝫ q̄ intelligat̄ q̄ ad honorē
et dignitatē. qꝛ q̄i dn̄m ſequit̄ eū iohānes ꝛ va-
dit poſt eū. Añ enīz hoc in loco nō tp̄is ſꝫ ordis
hꝫ ſignificatōez. ꝛ notat dignitatis. nō natiui-
tatis p̄oritatē. Ac ſi dicat ſm̄ Criſ. Nō qꝛ prioꝛ
veni ad p̄dicandū. ex hoc maiorem illo me eſti
metis. Poſt me ḡ venit tēpore. qꝛ poſtmodum
nat⁹: añ me factus ē dignitate. qꝛ tanq̄ clarioꝛ
et honorabilioꝛ. ſeu maioꝛ ꝛ dignioꝛ. mihi p̄po
ſitus ē ꝛ p̄latus. Huic ſil̄e ē cū de aliq̄ dicim⁹. h
olī me minoꝛ vel mihi par erat. ſꝫ modo añ me
fc̄tꝰ ē. honore mō me p̄cedit. mō mihi p̄lat⁹ eſt:
vel fc̄tꝰ ē añ. ſinceritate ꝯſcie. inocētia vite. fa
me decore. Prelatōis aūt xp̄i cās. iohes apit.
cū ſubiūgit. Qui p̄oꝛ me erat. Protātō enīz añ
me fc̄tꝰ ē. id ē mihi p̄latus. ꝛ dignitate añpoit⁹
ē: qꝛ ꝛ ſi poſterioꝛ ſit in tp̄e. ē tñ p̄oꝛ ī eēnitate
q̄a p̄oꝛ me erat nō ſm̄ hūanitatē quā accepit ī
tp̄e. ſꝫ ſm̄ deitatē. ī q̄ ē ab eēno cū p̄re prioꝛ me
erat. qꝛ ipe ab eēno. ego ex tp̄e. Qm̄ q̄ p⁹ me na
tus ē de mr̄e ſine p̄re. añ oēm creaturā ſine vl-
lo initō genit⁹ ē ex p̄re ſine mr̄e. Et fortōꝛ me ē
qꝛ ipe de⁹ fortis ꝛ potēs: ego autē hō et fragilis
et īpotēs. Ille dn̄s. ego ſuus: ille imp̄ator. ego
miles. Un̄ raban⁹. Fortis ē iohes. q̄ ſp̄m ſcēūz
dignus ē hr̄e: fortioꝛ q̄ eūdez pōt dare. Fortis
q̄ regnuz celoꝝ p̄dicat: fortioꝛ q̄ donat. Fortis
q̄ baptizat in pc̄toꝝ ꝯfeſſione. fortioꝛ q̄ in eorū
remiſſiōe. Immēſitatē aūt excellētie ei⁹ ſub-
dēdo manifeſtat. Cui⁹ nō ſum dign⁹. vt p̄cūbēs
ſoluā corrigiā calciamētoꝝ ei⁹. qḋ humile ꝛ vi
le officiū eſt. Quaſi dicat. Intantū ē añ me. vt
ego neqꝫ ſuire ei. neqꝫ ī vltimis miſtroꝝ ei⁹ vo
cari dign⁹ ſū: calciamentū eñi ſoluē vltimi mi-
ſtri res ē. Cum xp̄c calciamēta nō portauerat.
patet q̄ hec ē methaphorica locutō: qꝛ iohes ī
hoc dicit ſe nō eſſe dignū exhibē xp̄o. etiā mini
mū obſequiū: hoc exp̄mēs ſm̄ cōem loquēdi
modū. Cū eñi aliq̄s ſuā p̄uitatē. et alteri⁹ excel
lenciā vult exp̄mere. ſolet cōiter dici: nō ſū di-
gn⁹ tangē ſotulares ei⁹ vel aliud huiuſmōi. Nec
mirꝫ ſi iohes hoc dixit. qꝛ hō q̄ntūcūqꝫ magn⁹
deo ꝯpatus nihil ē. niſi puluis ꝛ cinis: nec etiā
aliq̄ creatura ē digna ei ſuire. niſi p̄ grām aſſu-
mat̄. Per hoc oñdit etiā iohes ipis pharizeis

q̄ officium alienū nō vſurpabat: ſed tm̄ ſuum
p̄priū officiū ſcꝫ p̄curſoris exercebat. Uel ſcḋm
Grego. allegorice p̄ calciamentū hūanitas. per
pedes deitas. p̄ corrigiā vnio calciamentorū. ſ.
aīe et corp̄is ad deitatē intelligi pōt: qꝛ nec ipe
iohes nec aliq̄s alius ſufficiēs ē vel pt̄ miſteri-
um et modū illi⁹ ieffabilis vnionis duaꝝ natu
raꝝ ſcꝫ diuine et hūane qua v̄bum caro factuz
eſt. explicare vel apire: cuz hec vnio tāta eſſet.
q̄ hoīez deum. et deuz hominē faceret. Un̄ yſa-
ias. Generatōnē eius q̄s enarrabit? Quaſi dice
ret. Nullus ē dign⁹. Ubi Grego. Qua in re pen
ſandū nob eſt. quō ſcti viri. vt hūilitatis ī ſe vir
tutē cuſtodiāt. cū q̄daz mirabiliter ſciūt: illud
añ mētis oculos ſtudent reuocare qḋ neſciunt
Ut dū ex p̄te aliq̄ infirmitatē ſuā ꝯſiderant: ex
ea p̄te q̄ p̄fecti ſūt. eoꝝ ſe aīm⁹ nō extollat. Re-
ſtat ḡ vt in oīe qḋ ſcit. ſeſe mēs dep̄mat: ne qḋ
virtus ſcie ꝯgregat vētus elatōis tollat. Cū bo
na fr̄es agitis: ſp̄ ad memoriā mala acta reuo
cate. vt dū caute culpa ꝯſpicit̄. nūq̄ de bono o-
pere aīm⁹ letet̄. Sup̄iores inuicē p̄rimos vos
attēdite. Quia ꝛ q̄s agē aliq̄ p̄ua ꝯſpicitis: q̄ in
eis lateāt bona neſcitis. Que licet bona aſſint
op̄a: nulla ſt̄. niſi ex hūilitate ꝯdiant̄. Qui eñi
ſine hūilitate v̄tutes ꝯgregat: q̄i ī vēto puluerē
portat Hec Greg. Deīde iohs ſubiūgit. Ipe
vos baptizabit nō ſolū ī aq̄. ſed et in ſp̄ūſcto ꝛ
igne grāz ſp̄ūſcti ꝛ caritatis ꝯferēdo. qḋ ñ po-
teſt facē niſi de⁹. In baptiſmo eī xp̄i ꝯfert̄ grā
ſp̄ūſcti. ꝛ p̄ ip̄m ignis caritatis ſi debite ſuſcipi
at̄ vel obex nō ponat̄. Baptiſm⁹ aūt iohis iſta
nō ꝯferebat: ſꝫ baptiſmū xp̄i ſignificabat et ad
ip̄m diſponebat. Un̄ Criſ. Aliḋ fuit baptiſmū
iohis. aliud dn̄i. Illud p̄nie. hoc ſc̄tificatōnis ꝛ
grē: in q̄ et ſp̄ūſc̄tꝰ in vno q̄ꝫ credēte ad ꝯcoq̄n
da pc̄ta modo ignis opat̄: vrēs delicta. purgās
ſordes carnis et aīe. Un̄ ꝛ Beda. Baptiſamur
aūt a dn̄o ī ſp̄ūſcto. nō ſolū cū in die baptiſma
tis fōte vite in remiſſiōe pc̄toꝝ abluimur: ve
rūetiā cotidie. cū p̄ grām eiuſdē ſp̄ūs ad agēda
q̄ deo placēt: accēdimur. Eſt ḡ baptiſm⁹ flumis
in aq̄. flamis ī p̄nia. ſanguis ī martirio. De-
inde poſt teſtimonium iohannis. de primo xp̄i
aduentu: addit etiam de extremo. auctoritate ꝛ
miniſterio iudicij xp̄m ꝯmendando. et populis
cōminando: dicens. Cuius ventilabrum in ma
nu eius. Uentilabruz a ventilandis paleis di-
ctum eſt inſtrumentuz. quo in paleſtina ſole-
bat purgari bladū: et eſt factuz ſicut pala qua
proicitur granū paleis commixtum in altum:
et ventus paleas tollit et granū in area cadit.
Iohannes ergo methaphorice loquēs per ven-
tilabruz intelligit diſcretōnem iuſti examinis
ſeu diuinū iudicium et poteſtatem diſcernendi
bonos a malis: ſicut ventilabro diuidunt̄ gra-
na a paleis. et fructuoſa ab infructuoſis. quod
eſt in manu id ē in poteſtate et arbitrio eius:
quia iudicandi officiū ſibi traditū eſt a patre.
quia omne iudiciū dedit filio. Et permundabit
id eſt p̄fecte mundabit. et purgabit in futuro

aream id ē eccl'iam ſuā a paleis. in q̄ nunc gra-
na cū paleis. i. boni cū malis ꝯmixti ſūt: ſꝫ ī iu-
dicio ſeꝑabunt̄ ab eis. Et ꝯgregabit triticū mō
pluribꝫ locis diſpſū. ſcꝫ bonos ⁊ iuſtos. qui ad
modū tritici ſūt interiꝰ candidi ꝑ munditiam.
exterius rubei ꝑ paciaꝫ. graues moribꝫ vtiles
ſmonibꝫ. multiplicabiles alioꝝ cōuerſiōibꝫ: in
horreū ſuū. i. in celeſte hītaculū. Paleas aūt. i.
malos ⁊ reprobos. leues ꝑ ſupbiā. pallidos per
inuidiā. fragiles ꝑ iracūdiā. aridos ꝑ auaritiā
infructuoſos ꝑ accidiā. viles ꝑ carnalē ꝯcupi-
ſcēciā. ꝯburet igne gehēne inextīgibili et pena
ſenſibili. In hac etiā pñti vita dñs eccl'iaꝫ pur-
gat: dum ob manifeſta pc̄ta puerſi ⁊ mali de ec
cleſia per ſn̄iam eijciunt̄: vel ꝑ mortē de hac vi
ta abſcindunt̄: ſꝫ hec purgatō in fine ꝑficietur
qn̄ ꝑ anglos de regno ſuo oīa ſcādala colligēt̄
Uel mō mūdat diſcernēdo merito nō nūero: ſꝫ
tūc ⁊ nūero et merito. Multa quidē ⁊ alia ex
hortās ⁊ docēs iohēs euāgelizabat et annūcia
bat ꝑplō. Ex q̄ patet q᷑ non oīa facta ⁊ dicta io-
hānis ſcp̄ta ſūt. ſꝫ pauca reſpectiue. ſic ⁊ de xp̄o
dicit̄ iohis vltimo. Moraliter iohēs dat for-
mā viuēdi. p̄dicandi ⁊ fructificādi: nam eꝰ vita
auſtera. et q̄ ad victū dux. et q̄ ad veſtitū aſpe
rū. et q̄ ad locū deſertū: eiꝰ doctrina vera. ſiue d̄
deo ſiue de ſeipo ſiue de primo: eꝰ opatō fructu
oſa. q: multos vocādo baptizādo et rectifican-
do. In primo fuit exēplar religioſorū. ſcd̄o do-
ctoꝝ. in tertiō p̄latoꝝ. Si eīn t̄l'is eſſet p̄dicator
oīs ihrl'ima q̄ ad clauſtrales: et iudea q̄ ad cle-
ricos: et regio q̄ ad laycos. veniret cōfitentes
pc̄ta ſua taꝫ venialia q᷑ mortalia: veniret ⁊ ihs
cū eis ad ſc̄tificanduꝫ eos. ⁊ v̄bo et remedio et
exēplo. Ad maiorē aūt expſſionē p̄dictoꝝ: lo-
cus vbi facta ſūt determinat̄ ꝯñter. cū ſubiun
git̄. Hec in bethania facta ſūt trāſiordanē vbi
erat iohēs baptizās. Ut eīn dicit Criſ. Non in
domo neqꝫ ī angulo xp̄m p̄dicabat. ſꝫ iordaneꝫ
trāſiens ī media multitudīe. pñtibꝫ oībꝫ qui ab
eo baptizabāt̄. In bethania q̄ domꝰ obedientie
interp̄tat̄ iohēs baptizare dicit̄: vt q᷑ ex obedi
entia dei venerat xp̄m nūciare īmolandū ꝑ re-
dēptōe mūdi oñdat̄. ⁊ intelligāt hoīes. q: ſi a pec
cato originali qđ ꝑ inobedienciā p̄mi pn̄tis cō
tigit. abſolui deſiderāt: ſubmiſſo corꝑe. ⁊ credu-
lo corde baptiſmi ſac̄mentū ſuſcipe. ⁊ ꝑ obediē
ciā fidei om̄s ad baptiſmū ꝑuenire debēt. et vt
ſignificet̄ q᷑ baptizatis obedīa cōuenit. Eſt aūt
duplex bethania. Una ē q̄dā villa citra iordanē
ad duo miliaria de ihrl'm. ſcꝫ in latere montis
oliueti. vbi lazarꝰ fuit ſuſcitatꝰ. Alia d̄ q̄ dictū
ē ſita ſup̄ iordanē. ex altera tñ p̄te fluīs. ſcꝫ in
ſorte duaꝝ tribuū ⁊ dimidie. a ihrl'm itinē diei
vniꝰ. vbi erat iohēs baptizās. ſ. in cōfinio gētiū ⁊
iudeoꝝ vt his et illis oñderet̄ baptiſmꝰ cōis. Et
bñ trāſiordanē baptizabat. q: gētes cōius q᷑ iu
dei baptiſmū receperūt. Oratio.

Iohānes bēīſſime p̄curſor xp̄i. p̄co iu-
dicis. amicꝰ ſpōſi. vox v̄bi diuini. q̄ ſola
ciū nr̄e redēptōis anūciare meruiſti i-
petra mihi miſero apud eundeꝫ dñm nr̄m ihm
xp̄m tuis ſc̄tiſſimis precibꝫ. vt purgato a vicijs
pectore. ⁊ ornato v̄tutibꝫ. parē ſm̄ ſalubria tua
monita viā dñi. ⁊ rectas faciā ſemitas eiꝰ: q̄te
nus ī extremo iudiciō cū areā ecc'ie ſue mūda-
uerit. et triticū a paleis ſeꝑauerit: merear īter
grana tritici ⁊ electos ſuos īueniri. ⁊ ī horreuꝫ
celeſtis manſionis cum eis reponi. Amen.

De penitentia facienda. Capitulū. XX.

Quia v̄o de penitētia per
quā regnū celorū appropinq̄t et via
dñi parat̄. tactuꝫ eſt in p̄cedētibꝫ: nūc
ꝯſeq̄nter de ipſa aliq̄ntulū laciꝰ vi-
deamꝰ. Ad verā itaqꝫ pn̄iaꝫ quā amor dī ⁊ odi
um pc̄ti facit. añ oīa duo req̄rūt̄: ſcꝫ q᷑ pc̄tor d̄
pc̄tis p̄teritis doleat. ⁊ nūq̄ iterata vice peccā
di firmā volūtatē habeat. Sine his duobꝫ pe-
nitētia vera nō ē. q: ſine eis nec deꝰ pc̄ta dimit-
tit. nec ſacerdos abſoluē a pc̄tis pōt. Uñ bern̄.
Uera ſiquidē pn̄ia ē ſine inēmiſſione tp̄is. de p̄-
teritis malis dolē. et ſic plāgere ꝯmiſſa: vt non
ꝯmittat plāgēda. Irriſor naqꝫ ē ⁊ nō verꝰ peni
tēs. q̄ adhuc agit qđ peniteat. Si ḡ vis verꝰ peni-
tens eē. ceſſa a pc̄to ⁊ āpliꝰ noli peccaē: qm̄ in-
anis ē pn̄ia. quā ſeq̄ns coinq̄nat culpa. Unde ⁊
Grego. Pn̄iam q̄ppe agere ē ⁊ ꝑpetta mala plā
gere. ⁊ plāgēda nō ꝑpetrare. Nā q̄ ſic alia deplo
rat. vt tñ alia cōmittat: adhuc pn̄iam agē aut
ignorat aut diſſilat. Uñ etiā Augꝰ. Inanis eſt
pn̄ia. quā ſeq̄ns coinq̄nat culpa. Nihil ꝑſūt la-
mēta. ſi replicāt̄ pc̄ta: nihil valet a malis veni
am poſcē. ⁊ mala denuo iterare. Et iterꝝ. Peni
tētes. penitētes. ſi tñ eſtis penitētes. ⁊ nō irridē
tes: mutate vitā. recōciliami. Pn̄iam agis. ge
nu figis et rides. ſubſannas paciaꝫ dei. Si peni-
tens es. penitet te: ſi nō penitet. penitēs nō es.
Si ḡ penitet. cur facis qđ male feciſti. Si feciſ
ſe peniteat. noli facē. Si adhuc facis: penitēs ñ es
De quibꝫ aūt pn̄ia ſit agēda. notat idē. Augꝰ.
dicēs. Tres ſūt actōes pn̄ie. Una ē q̄ nouū hoī
neꝫ ꝑturit. donec ꝑ baptiſmū ſalutare oīm p̄te
ritoꝝ fiat ablutō pc̄toꝝ. Oīs eīn q̄ iā ſue volū-
tatis arbit̄ ꝯſtitutꝰ ē. cū accedit ad ſac̄mēta fi-
deliū: niſi eū peniteat vite veteris. nouā īchoa
re nō pt̄. Ab hac pn̄ia cū baptizant̄ ſoli ꝑuuli
īmunes ſūt. nondū eī vti poſſūt libero arbitrio.
Quibꝫ tñ ad ꝯſec̄tōeꝫ. remiſſiōeꝫqꝫ origīalis pec
cati. ꝓdeſt eoꝝ fides a q̄bꝫ offerūt̄: vt q̄ſcūqꝫ ma
culas delictoꝝ ꝑ alios ex q̄bꝫ nati ſūt cōtrexerūt
alioꝝ etiā īterogatōe. et rñſione purgent̄. Ce-
teroꝝ hominū nullus trāſit ad xp̄m. vt īcipiat
eſſe qđ ñ erat: niſi peniteat eū fuiſſe quod erat.
Altera v̄o pn̄ia ē. cuiꝰ actō ꝑ totaꝫ iſtā vitaꝫ
ꝑpetua ſupplicatōis hūilitate ſubeūda eſt. Pri
mo q: nemo vitā eternaꝫ deſiderat. niſi eū vite
huiꝰ tp̄alis peniteat. Quis dubitet in quacunqꝫ
tp̄ali felicitate v̄ſemur. penitē tñ nos debē hꝰ vi
te: vt ad illā īcorruptōeꝫ. tota auiditate currāꝰ
Quis ḡ feſtīat atꝫ exoptat ad pr̄iaꝫ ſ̄meaē ni-
ſi quē p̄egrīatōis ſue peniteat. q̄s itaqꝫ ſāe mētis ñ

ingemiſcit. Cui nō per pniam. ſic eſſe diſplice-
at. Deinde mlta ſūt pcta q̄ q̄uis ſingula nō le
tali vulnere ferire ſencian̄t. tn̄ ſimul oīa ꝯgre
gata. q̄ plura ſūt necāt: niſi medicamento q̄tti
diane pnie deſecen̄t. Quiſq̄s itaqꝫ ſe diligenter
attēdit. ſatis intelligit cum quāto ꝑiculo ꝑegri
netur a dn̄o. Tercia actō eſt pnie que ꝓ illis
pctis ſubeūda eſt. q̄ legis decalog⁹ continet. In
hac ḡ pnia maioreꝫ in ſe quiſqꝫ ſeueritatē debꝫ
exercere. vt a ſeipō iudicat⁹. nō iudicet̄ a dn̄o.
Aſcendat itaqꝫ hō aduerſū ſe tribunal mentis
ſue. ꝯſtituat ſe an̄ faciem ſuā. Atqꝫ ita ꝯſtituto
in cordis iuditō. aſſit accuſatrix cogitatō. teſtis
ꝯſcīa. carnifex timor. Inde quidē ſanguis ani-
mi ꝯfitētis per lacrimas ꝑfluat. Poſtremo ab
ipō mēte talis ſnīa ꝑferat̄. vt ſe indignū hō iu-
dicet ꝑticipatōe corꝑis et ſanguis dn̄i. Ut q̄ ſe-
parari a regno celorū timet per vltimaꝫ ſnīam
ſumi iudicis. per eccl'iaſticā diſciplinā a ſacra
mento celeſtis panis ſeparet̄. Iudicet ḡ ſeipm̄
hō in iſtis. Uolūtateꝫ dum pōt. et mores con-
uertat in meli⁹: ne cū iam nō potuerit etiam
ꝑter voluntatē a dn̄o iudicet̄. Sed ſi iam de ſa
nitate deſperans. addis peccata peccatis: ſicut
ſcriptū eſt. peccator dū venerit in ꝑfundū ma-
lorū. ꝯtempnet: noli ꝯtempnere. noli deſperaē
clama de ꝑfundis etiā ad dn̄m. De tali ꝑfundo
niniuite clamauerūt. et ꝓpiciatōem inuenerūt.
Faciliuſqꝫ ē euacuata ꝯminatō ꝓphetie. q̄ hūili
atio pnie. Quicq̄d em̄ feceris. q̄cūqꝫ peccaueis
adhuc in hac vita es: vnde te omnino ſi ſanare
nollet: auferret. Cur ḡ ignoras. q: pacīa dei ad
pniam te adducit Hec Aug⁹. Non ſolū ergo
de magnis ſꝫ ⁊ de ꝑuis pctis vt dictū ē. cotidia
na pnia eſt agenda: et q̄uis ꝑua videāt̄: nō tn̄
ꝓpter hoc ſūt negligēda. Quia (vt ait Grego)
Nullū pcm̄ adeo ꝑuū. qd̄ nō creſcat neglectū
Et itēruꝫ. pcm̄ qd̄ pnia nō diluit. ipō ſuo pon
dere mox ad aliud trahit. Unō dicit Ambro. q̄
minimū pcm̄ ſcien̄t ꝯmiſſū graui⁹ ē toto mō
Un̄ et Aug⁹. Sed iſta leuia q̄ dicim⁹ noli ꝯtem
nere. Si ꝯtemnis qn̄ appēdis expaueſce. quādo
nūeras leuia multa. faciūt vnum grāde. Multe
gutte iplent flumē. Multa ḡna faciūt maſſaꝫ.
Hec Auguſt. Nō itaqꝫ leuia ſūt ꝯtemnēda. nec
ꝓpter ḡuia ē ꝯſperādū. Quia (vt ait Aug⁹) nul
lū pcm̄ criminale ē. dū diſplicet: nullū veiale
dū placet. Agenda ē ḡ pnia ſine dilatōe. ⁊ duꝫ
poſſum⁹: ne ſubito ꝑoccupati q̄ram⁹ ſpaciū pe-
nitētie. et inuenire nō poſſum⁹. Un̄ Aug⁹. Re-
media cōuerſiōis ad deū. nullis ſūt cūctatōnib⁹
differēda: ne tp̄us correctōnis ꝑeat tarditate.
Qui em̄ penitēti indulgenciā ꝓmiſit. diſſiṁanti
diē craſtinū nō ſpopōdit. Et itēꝝ. Si q̄s ḡ po-
ſit⁹ i vltīa nccīte egritudinis ſue voluerit acci-
ꝑe pniam ⁊ accipit. ⁊ mox recōciliat̄ ⁊ hic va-
dit: fateor vob̄ n̄ illi negā⁹ qd̄ petit. ſꝫ n̄ ꝑ̄ſumi⁹
q: hic bn̄ exit. Non ꝑ̄ſumo. nō vos fallo: nō ꝑ̄-
ſumo. fidelis bn̄ viuēs ſecurus hic exit. Bapti-
zatus ad horā ſecurus hinc exit. Agens pniaꝫ
ad vltimum et recōciliat⁹. ſi ſecurus hinc exit.

ego non ſum ſecurus. Unde ſecurus ſum. ſecu
rus ſum et do ſecuritatem: vnde nō ſum ſecur⁹
penitenciā dare poſſum. ſecuritateꝫ dare non
poſſum. Non dico damnabit̄. ſꝫ nec dico libera
bitur. Uis te de dubio liberare? Uis qd̄ incertū
eſt euadere? Age penitenciā dum ſanus es. Si
em̄ agis verā penitenciā dum ſanus es: et iue-
nerit te nouiſſimus dies. currentem vt reconci
lieris: ſi ſic agis. ſecurus es: quia egiſti penitē
ciam eo tempore. quo et peccare potuiſti. Si
autem tunc vis agere penitenciam. quādo iaꝫ
peccare nō potes: pcta te dimiſerūt nō tu illa.
Due res ſūt aut ignoſcit̄ tibi aut nō ignoſcit̄.
Quod horꝝ tibi ſit futurū. ego neſcio. Ergo di-
mitte incertū et tene certū Hec Aug⁹. Ideo
ait Aug⁹. dubitat de his q̄ penitēt in extremis.
q: tales potius viden̄t penitere timore pene. q̄
amore iuſticie: ⁊ ideo eorꝝ pnia videtur eſſe du-
bia. Nō ḡ tardes vel diſſimiles. i ſanitate pniaꝫ
agere. ⁊ cito pcti onus deponere: q: (vt ait Au-
guſtin⁹) Stultū eſt in illo ſtatu viuē. in q̄ quis
nō audet mori: ⁊ audatior ē qui cū vno peccato
mortali dormit. q̄ q̄ cū ſeptē hoſtib⁹. Sepe qui
deꝫ ꝓmittūt ſibi hoīes vitā longā. ex eo qd̄ ſūt
iuuenes vel bone ꝯplexionis aut fortes: neſciē
tes q̄d ſuꝑuentura pariat dies. nec attēdentes
q̄ raro q̄s morit̄ morte naturali. ſꝫ freq̄nter ex
accidētib⁹: puta. febre. apoſtemate ⁊ huiuſmōi
vel q̄n̄qꝫ morte iprouiſa ⁊ caſuali. Et tn̄ credit̄
q̄ q̄libet in ſtatū meliori morit̄. Unde Hugo de
ſcto victore. Sciendū q̄ nec iuſt⁹ nec ipius. nec
puer nec ſenex an̄ ſoluūtur a corꝑe. q̄ ſint in il-
lo pūcto bonitatis vel malitie. vltra quā ſi ſem
per viuerēt nūq̄ trāſierēt Hec Hugo. Sꝫ ꝓpter
vanā longe vite ſpem mlti decipiūtur: et pniaꝫ
quā expectāt nō ꝯſequūt̄. Un̄ Criſo. Nihil tā-
tū decipit hoīes. quātū vana ſpes longioris vi-
te. Et Aug⁹. Exꝑti ſum⁹ mltos expiraſſe. expe-
ctātes recōciliari. Et poſito q̄ hō cert⁹ eſſet de
vita lōga. adhuc tn̄ pnia nō eſſet vſqꝫ ad ſene-
ctutē et ſeniū ꝓlongāda: q: tūc inualidi ſūt ho
mīes ad laborē. et vix in his etatib⁹ reꝑit̄ q̄s.
qui ſe a pctis que conſueuit: euellat ꝑ pniam.
Optimū ḡ cōſiliū. ſūma prudētia. ⁊ maxima ꝓ-
uidētia in hoc cōſiſtit: vt ꝑ veram ꝯtritionem
et purā ac integralem ꝯfeſſionē. et ꝑ ſatiſfactō
nem condignā. hō ſanus et fortis ſe diſponat:
cūctaqꝫ noxia eū a ſalute eterna retrahētia. ac
impediētia ꝓiciat. et ſe iugiter om̄i tp̄e ſic tene-
at: ac ſi hodie vel cras. vel ad longius in hac ſe
ptimana diſceſſur⁹ ſit de hoc mūdo. In extremo
q̄ppe vite ſue poteſt hō penitere: q: vſqꝫ tūc po-
teſt peccare. et ḡ vſqꝫ tūc poteſt de peccatis per
diuinā miſericordiā ꝯſequi veniā: quia miſeri
cordia dei vincit hūanam malitiam. Sed talis
pnia tarda. raro eſt vera et fructuoſa: q: in ea
nō habet̄ diſtinctiua ⁊ ſufficiens de peccato di
ſplicēcia: cōtritō em̄ ſufficiēs requirit̄ q̄ pcm̄
dimittat̄. ſꝫ vehemēs paſſio ⁊ dolor in ꝑte ſēſiti
ua. qualē hn̄t cōiter illi i articulo mortis. impe
dit in penitente vſum ratōis: ne bn̄ deliberet de

peccatis. De pnīa ergo iniūcta. aut volūtarie
aſſūpta gaude. et deo grās age: qui te ad eandē
decreuit miſericordie expectare. Nō ſis ingtus
q: hodiernum diē habes in q̄ corrigaris. Heri
malus fuiſti. hodie bon⁹ eſto. Cōſidera qm̄ mlt
ti modo moriūtur. quib; ſi vna hora ad agēdā
pnīam ꝯcederet. q̄ tibi ꝯceſſa eſt: quō ꝑ altaria
⁊ ꝗfeſtināter currerent. ⁊ ibi flexis genib;. vel
certe toto corꝑe in terrā pſtrato. tamdiu ſuſpi-
rarēt. plorarēt ⁊ orarēt: donec pleniſſimā pc̄co
rum ſuoꝝ veniā a deo ꝯſequi mererent. Tu v̄o
comedēdo bibēdo iocando ridēdo. et ocioſe viuē
do tp̄s ꝑdis: qd̄ tibi deus indulſit ad reqrendā
grām. ⁊ ad ꝓmerendā gl̄am. Cogita etiā quot
aīe in inferno cruciant̄ ſine ſpe venie ⁊ miſcdie
Si amor dei te tenere ⁊ mulcere nō pt̄: ſaltem
teneat ⁊ terreat timor iudicij. met⁹ iehēne. laq̄
mortis. ⁊ oīa mala. Sed heu mlt̄i hodie abutē
tes dei paciētia paꝝ hec attendūt. ⁊ tp̄s q̄ nihil
eſt p̄cioſi⁹ inutilit̄ trāſire ꝑmittētes. miſerabilit̄
amittūt. Vn̄ Bern̄. Hodie filij hoīm aīe curam
negligūt. carnis curā perficiūt in oī deſiderio.
Neq; ei peccare metuūt ſ; puniri. nec v̄tuti cor
dis opa dat̄. ſ; valitudini corꝑis ỹmmo etiam
voluptati. De ſcola ỹpocratis ⁊ epicurij didice
runt hec. tp̄us hoc aīab; nō corporib; eſt aſſiḡ
tum. dies ſalutis vtiq; nō voluptatis. Et iterū.
Nihil p̄cio⁹i⁹ tp̄e ſ; heu nihil hodie vilius eſtia-
tur. Trāſeunt dies ſalutis. et nemo recogitat.
nemo ſibi nō reditura mometa periſſe cauſat̄
Hec Bern̄. Et reuera nihil ī hac vita p̄cioſi⁹ eſt
tp̄e. q: breui hora poſſ; q̄s veniā ⁊ grā; ac gl̄a;
obtiné. et plus ꝗ̄ tot⁹ mōs valeat ꝓmereri. Non
ē em̄ hora tā breuis. in q̄ nō ſp̄ūalia lucra. ſuo
valore incōꝑabilit̄ oīa t̄rena excedēcia ꝯpare
poſſet. Attēde etia; q: pl⁹ valet h̄ in pacia dies
vn⁹. ꝗ̄ in purgatorio ānus. Vn̄ ī Ezechi. Diē ꝑ
āno dedi tibi. Pena tn̄ purgatorij excedit oēm
penam tp̄alē vite hui⁹. Dicit eni; Aug⁹. ꝙ ille
ignis purgatorij durior ē. ꝗ̄ quicq̄d in hoc ſecu
lo penaꝝ. aut ſentire aut videre. aut cogitare
q̄s pt̄. Igit̄ magis ē curandū ꝺ bona vita ꝗ̄ de
longa. Vn̄ Seneca. ꝗ̄ bn̄ viuas refert. nō ꝗ̄diu
Actu vitā meciamur nō tp̄e. Sūt aūt tres ꝑ-
tes pnīe. ſc; cordis ꝯtritio. oris ꝯfeſſio. et opis
ſatiſfactō. Precepit em̄ ſcp̄tura ſcindere corda
nō veſtimēta: ꝯfiteri alterutꝝ pc̄ta. ⁊ facere di
gnos fructus pnīe. Nam cū oīe pc̄m ꝯmitta
tur corde oꝑe vel ore: iuſtū eſt ita curari ꝑ con
trariū. vt pc̄or culpā aīo deteſtet̄. v̄bo accuſet
⁊ facto peniteat. Iſte tres ptes pnīe ſūt trine di
ete. quib; ad terrā ꝓmiſſiōis itur. de q̄bus ī Ex
odo dicit̄. De⁹ hebreoꝝ vocauit nos. vt eamus
viā triū dieꝝ ī ſolitudīe. et ſacrificem⁹ dn̄o deo
nr̄o: ne forte accidat nob̄ peſtis. i. culpa ī pn̄ti.
aut gladi⁹ id ē pena ī futuro. In hoc triduo q̄-
ſiuit v̄go maria filiū ſuū ⁊ inueīt eū. In q̄ felici
triduo ſilr̄ ⁊ tu ſi q̄ſieris: inueīes ihm̄. i. ſalute;
et̄nā. Hec ē ſcala cū trib; ḡdib;. qua; vidit Ia-
cob erectā a t̄ra vſ; ad celū. ⁊ dn̄m innixū ſca-
le ꝓpter tria. Primum vt eā fortiter ſuſtineat.

Scd̄m vt aſcēdēti ꝑ eā. man⁹ ſi nec̄e fuerit por
rigat. Terciū vt aſcēdens cū laborauerit ⁊ fa-
tigat⁹ fuerit in ip̄m reſpiciat. ⁊ totā ſuā curā in
eum iactet. Nō em̄ ita crudelis eſt. ꝙ eū cadere
ꝑmittat. Prima ḡ pars pnīe ē cordis ꝯtritō.
Eſt aūt ꝯtritō dolor volūtarie aſſūptus ꝓ pc̄tis
cum ꝑpoſito ſeu intentōe ꝯfitēdi ⁊ ſatiſfaciēdi:
q: nullus vere cenſet̄ ꝯtritus niſi habeat ꝓpo-
ſitū huiuſmodi. In qua ꝯtritōe homo ſigillati
omnia peccata ſua ante tribunal ꝯſciencie ſue
adducat. vt ibi ſeipſum accuſans. in amaritu-
dine anime ſue de ſingulis ꝯteratur. et poſtea
ꝯfiteatur. De ſingulis quippe peccatis morta-
libus requiritur ꝯtritio ſingularis. diuerſorū
enim morborū diuerſe ſūt medicine: ſed ꝯtritō
eſt medicina ſingularis. contra vnum tm̄ mor-
tale. ergo non ſufficit vna communis de omni
bus peccatis: ſed de quolibet mortali tenetur
homo ſpecialiter conteri. ſi habet diſtinctam
peccatorum memoriam. Sed ſm̄ Criſoſtomu;
ſicut in radijs ſolarib; videntur athomi minu-
ti in aere. qui nequaꝗ̄ extra radios ſolares ap-
parent: ita menti radio circumſpectionis pro-
prie illuſtrate. apparent ſeu defectus minutiſſi
mi: q̄ alijs deſidioſis ac per hoc tenebroſis mē
tibus occultant̄. Si v̄o querit̄ ꝗ̄diu q̄s de pec-
cato dolere debeat. dicendū ꝙ deus quando ab-
ſoluit homine; a vinculo peccati ſeu a culpa et
pena eterna. ligat eū vinclo ꝑpetue deteſtatōis
peccati. Vn̄ vtile ē. ꝙ ſacerdos aliqua; pnīam
quantūcunq; parua; perpetuā iniūgat: vt ho-
mo per hoc peccatorum ſuoru; p̄teritoru;. ali-
quando in cōtritōnis ſpiritu rememoret̄. Sed
deteſtatio peccati perpetua eſt duplex. Quedā
in actu. ad quam homo non tenetur ſemper: ſi
quis tamē faceret. perfectionis eſſet. non tamē
oīno de eſſencia ſic bt̄us Petrus legit̄ ſꝑ fleuiſ
ſe et ſc̄tus dauid dicebat pc̄m meū corā me eſt
ſemꝑ. Alia ē in hitu ad quā hō ſemꝑ tenet̄. eti
am p⁹ ꝑfectā pc̄ti remiſſiōe;. De hac ſcd̄a dicit
Aug⁹. loq̄ns de penitēte. Penitēs oēs fructus
pnīe ſue ꝑuos habeat. nūꝗ̄ ſufficiat: ſꝑ doleat
⁊ de dolore gaudeat. et nō ſemꝑ doluiſſe ſe dole-
at. ſemꝑ ꝓ dn̄o an̄ quē peccauit erubeſcat. dolo
rem cū vita finiat. Et iteꝝ. Aut ꝯtinui dolores
cruciabūt penitentē vitā meā: aut et̄ni crucia
tus vexabūt puniēdā aīa; meā Hec Aug. Iſte
ḡ dolor ceſſare nō d; ī penitēte. nec finiri ī hac
vita. ſ; ſicut hō in deu; qui et̄nus eſt peccauit:
ita in et̄no ſuo ſc; ꝗ̄diu vixerit dolere dēt. Sed
multi gemūt ꝓ pc̄tis. nō ꝙ pc̄ta eis diſpliceāt
ꝓpter deū. ſed ꝓpter penā. Nōnullos etiā penitet
peccaſſe ꝓ ſola pc̄ti t̄pitudīe. Fructuoſa ḡ con
tritō ē. cū q̄s de pc̄to q̄ deū offendit dolet. ⁊ inde
turbat̄ et gemit: quia iniq̄tas amore iuſticie ſi
bi diſplicet. Et q̄nto totius aliq̄s ſic vere penitet:
tā totius deus pc̄m dimittit. Eſt aūt deū pc̄ta di
mitté: eternā penā ꝓ illo debitā. ꝑ collatōe; pn̄-
tis gr̄e relaxare. Sic q; actual̄ pc̄ti ꝑ viuifica-
tōe; mētis. et̄na pena t̄laxata relinq̄t̄ tp̄alis. ī
quam eterna eſt ꝯmutata: vt qd̄ illicita anime

delectatõe ſiue etiã carnali voluptate ꝯmiſſuꝫ
ē: ſatiſfactõis digne amaritudīe purgeť ab ho-
mīe dū licet. ne diſtrictiꝰ a deo puniať ĩ futuro
q: nullū malū ꝑterit ĩpunitū. Eſt autē duplex
pnīe gemitꝰ. vel dū plãgimꝰ qđ male geſſimus
vel dū plãgimꝰ. q: nõ egimꝰ qđ agere debuimꝰ.

Scđa ps pnīe eſt oris ꝯfeſſio. Eſt aũt ꝯfeſſio
ꝑ quã morbꝰ latēs ſpe venie apiť. Et ē cõfeſſio
duplex. q̃dã mētalis q̃ fit corã deo: ⁊ hec eſt de
iure naturali. q̃dã vocalis q̃ fit hoĩ. et hec nõ
ē de iure naturali. Igiť ante incarnatõeꝫ xp̄i
ſufficiebat mētalis ꝯfeſſio facta ſoli deo. q: deꝰ
nondū erat hõ. Sed poſtꝙ deꝰ hõ factꝰ ē. reqrit
ab hoīe. ꝙ ꝯfeſſio ſibi tanꝙ hoĩ fiat. Et q: ip̄e ĩ
forma hūana nobiſcū vbiq: pñs eſſe nõ põt. vi-
carios ſuos ꝯſtituit hoīes. quoꝝ p̄mꝰ fuit Pe-
trus et ceteri apl̄i. ac ꝯſeq̄nter ſacđotes quibꝰ
ip̄e dixit. quecūq: alligaueritis ſuꝑ terram ⁊c̄.
Per hoc eñ qđ miſtris ſacm̄entoꝝ dedit pt̄atē
ligãdi ⁊ ſoluēdi: inſinuauit ꝯfeſſiōem eis tanꝙ
iudicibꝰ debere fieri. Sic ḡ xp̄c inſtituit ꝯfeſſio
nē tacite. ſed apl̄i ꝓmulgauerũt eaꝫ expſſe. Idõ
etiã cõfeſſio faciēda ē hoĩ xp̄i vicario. vt ꝑ hoc
pcc̄a nr̄a celenť dyabolo. Vñ Aug⁹. In oĩbus
ſcripturis diuinis fr̄es kariſſimi. vtiliť ac ſalu
briter ãmonemur: vt pcc̄a nr̄a debeamꝰ iugiter
ac hūiliter. nõ ſolū deo ſꝫ etiã ſcĩs hoĩbꝰ ⁊ deū
timētibꝰ ꝯfiteri. Nõ eñ ideo vult deꝰ vt cõfitea-
mur pcc̄a nr̄a. ꝙ ip̄e ea ſcire nõ poſſit: ſed quia
dyabolꝰ hoc deſiderat. vt inueniat qđ nobis an̄
tribunal eterni iudicis obiciat: idõ vult vt ma
gis defendē ꝙ accuſare pcc̄a nr̄a velimꝰ. Cõtra
rio deꝰ nr̄ q: piꝰ et miſericors ē. vult vt eã ꝯfite
amur in hoc ſcl̄o: vt ꝑ illis nõ ꝯfūdamur in fu
turo. Sciēs ḡ dyabolꝰ ṽtuteꝫ pure ꝯfeſſiōis
toto niſu impedire conať hoīem ne ꝯfiteať. Et
ſicut ſugeſſit ꝑus vt hõ caderet. ſic poſt caſum
ĩpedit ne reſurgat. q: ſcit nos nõ reſurgē poſſe
ſine ꝯfeſſione. Hec Aug⁹. Peius ē ꝯfiteri nolle
ꝙ legē ꝯtemnere. Peius ē dei offenſam ſatiſfa-
ctõne nolle placare. ꝙ peccãdo dei bonitatē of-
fendē. Quis eñ in ꝯtritõe dimittať peccatum
tñ cõfeſſio vocalis neceſſaria ē. vel in re qñ ha
beť oportunitas. vel in ꝓpoſito qñ articulꝰ ne-
ceſſitatis eã excludit. et nõ ꝯtemptꝰ religiõis: ⁊
ita neceſſitas ꝯfitēdi poſt cõtritõꝫ. nõ ē in tali
caſu ꝓpter neceſſitatē remedij. ſꝫ ꝓpť obligatõeꝫ
p̄cepti. Eſt aũt ꝯfeſſio ꝯueniēt inſtituta. vt q̃ ĩ
ſua pt̄ate poſitꝰ a deo diſceſſerat: ſub alio poſi-
tꝰ cū hūilitate ⁊ deuotõe rediret. Ideoq: deus ĩ
ſtituit ſacđotē ſui vicariū. ⁊ q̃ſi medicū cui pec
catoꝝ vulnera detegerēť: vt pcc̄or nõ a ſe ſꝫ ab
alio maioris hūilitatis cauſa. ſatiſfactõis medi
cinã ſuſcipet. Sũt eĩ ſacm̄enta q̃ſi q̃dã empla-
ſtra. Igiť (vt ait Aug⁹) ponat ſe oĩno penitēs
in pt̄ate iudicis in iudicio ſacerdotis: nihil ſibi
reſuãs. ſꝫ oĩa paratus ſit facē eo iubente. ꝑ reci
piēda vita aīe. quecūq: faceret ꝓ euitanda cor-
poris morte. Hoīes etiã ad peccandū efficerēť
ꝓniores. ſi turpitudīes ſuas nõ eſtimarēt reue
landas. Et q: iniciū opm bonorum. eſt ꝯfeſſio
opeꝝ maloꝝ: valde ē vtile ꝯfeſſiõeꝫ freq̄ntare.
Euenit eĩ cor priꝰ ꝯtritū et hūiliatū cõfirmari
in icõfeſſiõe. et plerūq: peccator ſolo timore vľ
eccľie cõſuetudine ſacerdoti pñtatꝰ: ꝑ ſacerdo-
tale officiū vere cõpūgiť. ac plenꝰ caritate ſie
bit. Nõnulli etiã nec ex corde redeūt. ſed tñ for
ma pnīe quã ſuſcipiūt: paulatĩ in eis hūilitatē
cū caritate nutrit. Nec ob pudorem ceſſes a
ꝯfeſſione. q: erubeſcētia ⁊ pudoris anxietas. ac
confitētis hūilitas. maxĩa ps eſt pnīe. Vñ Cri
ſoſtomꝰ. Cõfeſſio pcc̄oꝝ eſt ſignū bone mentis
et teſtioniū ꝯſcīe deū timētis ꝑfectꝰ eñ timor
ſoluit oēm pudorē. Illic aũt turpitudo ꝯfeſſiōis
aſpiciť. vbi futuri iuditij pena nõ crediť. Et q:
ip̄m erubeſcē pena ē grauis. ideo iubet nos deꝰ
nr̄a ꝯfiteri pcc̄a. vt verecūdiã paciamur ꝓ pēa:
nã ⁊ hoc ip̄m ps diuini iuditij ē. Vñ ⁊ Valeriꝰ
Venia dignꝰ ē. q̃ peccati excuſatõeꝫ nõ querit.
Vbi eĩ ē ꝯfeſſio. ibi ē remiſſio: q: primū ad ĩno
cētiã locū tenet verecūda ꝯfeſſio. Vñ etiã Au-
guſti. Qm̄ verecūdia magñ ē ꝯfiteri pcc̄a q̃ eru-
beſcit ꝓ xp̄o fit dignꝰ miſcđia. Et q̃nto pluribꝰ
ꝯfiteť q̃s in ſpe venie turpitudīeꝫ criminis: tãto
faciliꝰ ꝯſeq̄tur grãm remiſſiõis. Et iteꝝ. O ſtul
te cur erubeſcis hoĩ dicere. qđ ñ erubuiſti ĩ cõ-
ſpectu dei facē. Remoue a te pudoreꝫ. curre ad
ſacđotē. reuela ſecretū. ꝯfitere pcc̄m: alioq̃n ni
hil tibi ꝓderit ꝯtritõ cordis. niſi ſeq̄ť oris ꝯfeſ-
ſio ſi poſſis. Et iteꝝ. Cõfeſſio ē ſalꝰ aĩaꝝ diſſipa
trix vitiorum. reſtauratrix ṽtutum. oppugna-
trix demonū. Quid plura. Obſtruit os inferni
portas apit ꝑadiſi. Hec Aug⁹. Vñ ⁊ Grego. ad
ꝯmēdatõeꝫ ꝯfeſſiõis ſic dicit. Mireñť q̃ volūt ĩ
q̃libꝫ iuſto caſtitatis ꝯtinētiã. mireť itegritatē
iuſticie. mireñť viſcera pietatis: ego nõ minus
ãmiror ꝯfeſſionē hūilimã pcc̄orū. ꝙ tot ſubli-
mia geſta ṽtutū. Hec Grego. Vtile eſt etiam
et valde ſalubre ꝯfeſſionē etiã eorūdem pcc̄oꝝ
frequēter iterare. ⁊ pluribꝰ ꝯfiteri: q: confeſſio
iterata. licet ad ſalutē nõ ſit neceſſaria: tñ mul
tū eſt ꝓficua. tum q: neſcit hõ an in p̄ma cõfeſ-
ſione ſufficienť cõtritus fuerit. tū quia maior
humilitas et erubeſcētia meritū cauſat ⁊ acq̄-
rit: tū quia per quantãcūq: ꝯfeſſionē tollitur
virtute ſacramenti aliquid de pena. et cõfertur
aliq̃ gratia. Quia eñ ſacerdos ṽtute clauiū ali
quid relaxat de pena debita. poſſet aliq̃s totiēs
confiteri. ꝙ tandem nihil remaneret de pena.
Et licet aliqui dicãt ꝙ ſola p̄ma abſolutio effe-
ctū habeat vi clauiū. alie aũt non. cuꝫ nihil in-
ueniãt abſoluēdū: ſm̄ benigniorē tamen opi-
nionē alioꝝ nõ reputatur inconueniēs. q̃n hõ
poſſet totiēs idem pcc̄m corde contritꝰ ꝯfiteri
et ab eo abſolui. ꝙ ꝑ hoc lueret totam penam
purgatorij. ⁊ talis moriēs ſtatim euolaret: tuꝫ
virtute clauiuꝫ. que ſemꝑ aliquid relaxat: et ſi
talis abſolutõ nõ inuenit culpam. inuenit rea
tum pene. et dato ꝙ nihil pene inueniat: tunc
facit ad augmentū grē. tuꝫ ex vi cõtritõis. nec
tñ pcc̄m tūc remaneret ſine pena. ñ eĩ modica
ps pene ē dolor ꝯtritõis. ⁊ erubeſcētia ꝯfitētis.

q̄ in ſeq̄nti cõfeſſiõe iteraṫ. Quid igr̄ melius q̄
freq̄nter ꝯfiteri: q̄uſqꝫ ꝑ centeſimā vel milleſi-
mam ꝯfeſſiõꝫ. tota pena relaxeṫ ꝯfitēti. Et no
tandū q̄ ꝯfeſſio genēalis q̄ fit añ miſſā ī eccl'ia
purgat pcc̄a veīalia. ⁊ delꝫ pcc̄a mortalia obli
ta. Valde aṫ caut⁹ dꝫ eſſe ꝯfeſſor in tenendo
ſecretū ꝯfeſſiõis. ita vt nec illud reuelet etiā de
licētia ꝯfitētis. In caſu em̄ q̄ ꝯfitens renūciat
ſuo ſecreto. ⁊ dat ꝯfeſſori licētiā dicendi cui vo
luerit. vel loq̄ndi de eo: nõ pt̄ ip̄e ꝯfeſſor reuela
re dictū ſibi in ꝯfeſſiõe. qꝛ ip̄e ꝯfitens nõ pt̄ in
p̄cepto legis diuine ⁊ euāgelice. ſub q̄ ſecretum
ꝯfeſſionis cadit diſpēſare: ⁊ ideo ſi ꝯfeſſor non
habet ptāte abſoluēdi. vel indiget cõſilio ſanio
ri. debet ſibi iteꝝ extra ꝯfeſſiõeꝫ ob hāc tantuꝫ
cauſā dici facere. et tūc pt̄ exp̄mere ſupiori vel
alteri cõſulenti. Sꝫ nec in caſu mortis ſibi im
minētis. nec ſub ſigillo ꝯfeſſionis pt̄ vel debet
q̄s ſecretū cõfeſſionis alijs reuelare. nec dꝫ ipſi
ꝯfitēti poſt ꝯfeſſionē pcc̄m improꝑare: nec ab
eo pcc̄m ad denudandū vel detrahendū cautu-
loſe p⁹ ꝯfeſſionē extorq̄re. Tercia ꝑs pnie ē
oꝑis ſatiſfact̄o. Eſt aṫ ſatiſfact̄o. q̄ ꝑ qualitate
culpe. pena digna exoluiṫ. Hinc ē illud bapti-
ſte. Facite dignos fructus pnie. Vñ Grego. Nõ
ſolū fructus pnie ſed dignos pnie fruct⁹ ām̄o-
net eſſe faciēdos. Neqꝫ eī par fruct⁹ eē boni ope-
ris debet ei⁹ q̄ minus. et ei⁹ q̄ ampli⁹ deliq̄t: aut
ei⁹ qui in nullis. et ei⁹ q̄ in quibuſdā facinoribꝫ
cecidit. Per hoc q̄ cuiuſlibet cõſcīa ꝯueniṫ. vt
tanto maiora q̄rat bonoꝝ oꝑm lucra ꝑ pniam
quāto ḡuiora ſi intulit damna ꝑ culpā. Et iter-
rū. Nā cogitandū ſūmope ē. vt q̄ ſe illicita me-
minit ꝯmiſiſſe. a q̄buſdā etiā licitis ſtudeat ab-
ſtinē q̄tenus ꝑ hoc ꝯditori ſuo ſatiſfaciat. vt q̄
ꝯmiſit ꝓhibita: ſibimet abſcidere debeat etiā cõ-
ceſſa. Vnde et Bernhar. Pro eo q̄d ab ipſis li-
citis abſtinem⁹. ea nobis q̄ prius ꝯmiſim⁹ illici
ta ꝯdonanṫ. Patet ḡ ex iſtis q̄m̄ ad pniam pti
net oꝑari ꝯ̄ria his q̄ aliq̄s peccauit. Vñ Criſo.
Penitētiaꝫ ṽo dico. nõſolū vt a malis prioribꝫ
deſinam⁹. verūetiā vt bonoꝝ operum fructibꝫ
impleamur. Facite inq̄t fructus dignos pnie.
Quo aṫ modo fructificare poterim⁹. Si vtiqꝫ
pcc̄is aduerſa faciam⁹. Aliena rapuiſti. īcipe
donare iā ꝓpria: longo es tp̄e fornicat⁹. a legit-
timo q̄ꝫ te vſu ſuſpēde ꝯiugij. ac ꝑpetuam cõti-
nenciaꝫ ſepi⁹ paucoꝝ dieꝝ caſtitate meditare.
Iniuriam vel oꝑe cuiq̄ vel ſmone feciſti. refer
bñdictõnis ṽba ꝯuitijs. et ꝑcucientes te nūc of-
ficijs. nūc etiā bñficijs placare ꝯtende. Neqꝫ eī
vulnerato ſufficit ad ſaluteꝫ tantūmodo ſpicl'a
de corꝑe euellere: ſꝫ etiā remedia adhibē vulne
ribꝫ. Delicijs aṫ ⁊ temulētia diffluebas. ieiunio
et aq̄ potu. vtrūqꝫ ꝯpēſa. vt famem ſupes īmi-
nentē: vidiſti īpudicis ocl'is alienū decorē femi
nā iam oīno ne videas. maiore tact⁹ cautõe p⁹
vulnera. Declina inq̄t a malo. ⁊ fac bonū. In-
quire pacē ⁊ ꝑſeq̄re eaꝫ. Nõ tm̄ hāc dico pacē q̄
cū hoībus: verūetiā q̄ cū deo eſt copulāda. Et
bñ ait ꝑſequere. Exagitata ē vndiqꝫ ⁊ ꝓſus ex-

ploſa. ac terras relinquens in celū ꝑfecta. Sed
tm̄ poſſum⁹ eā rurſus reuocare ſi volum⁹. id eſt
ſi iracundiā ſupbiā atqꝫ iactātiaꝫ. oīaqꝫ abici-
ētes īpedimēta pacis modeſtā hāc vitā puraqꝫ
ſectemur. Hec Criſ. Satiſfact̄o aṫ debet fieri
ꝑ oꝑa penalia. ꝑ ſatiſfactõem em̄ oportet pcc̄i
vuln⁹ ſanari ꝑfecte. ſꝫ peccaminū medicine ſūt
pene: et ḡ ad ſatiſfaciendū ſūt neceſſarie. Nam
licet deo nihil poſſit ſubtrahi. tm̄ pcc̄or peccādo
q̄ntū in eo eſt. ſubtrahit q̄d eſt ad honorē dei: ⁊
ideo cū ſatiſfact̄o ſit quedā recõpenſat̄o. oportꝫ
q̄ ꝑ eā ſibipſi penitens aliq̄d ſubtrahat: q̄d ad
honoreꝫ dei cedat. hoc aṫ nõ pt̄ eſſe niſi ſit op⁹
bonū q̄ntū ad dei honorē. ⁊ penale op⁹ q̄ntum
ad pcc̄orē penitentē cui ē ſubtrahendū. ſic ⁊ deo
ſatiſfacit. ⁊ etiā a vitijs ⁊ futuris malis inq̄tū
penale p̄ſeruat. Satiſfact̄o ḡ debet eſſe talis
ꝑ quā aliq̄d nob̄ ad honorem dei ſubtraham⁹.
Sꝫ nos habem⁹ niſi tria bõa. ſcꝫ bona aīe. bõa
corꝑis. ⁊ bona fortune. ſ. bona exteriora. Ex bo
nis quidē fortune ſubtrahim⁹ nobis aliq̄d ꝑ ele
moſinā. ex bõis corꝑis ꝑ ieiuniū: ex bonis aūt
aīe nõ oportet q̄ aliq̄d nob̄ ſubtraham⁹ q̄ntum
ad diminutõeꝫ bonoꝝ aīe. qꝛ ꝑ ea efficimur d̄o
accepti. ſꝫ ꝑ hoc q̄d ſubmittim⁹ ea. ſcꝫ taꝫ aīaꝫ
q̄ ei⁹ bona totaliter deo. ⁊ hoc fit ꝑ orõeꝫ. Iſte
etiā nūer⁹ opeꝝ ſatiſfactorioꝝ videṫ eſſe ordīa-
tus ꝯtra radices pcc̄oꝝ. q̄ ſunt ꝯcupīa carnis.
ꝯcupiſcētia oculoꝝ et ſupbia vite: quia ꝯt̄ cõ-
cupiſcētiā carnis ordinaṫ ieiuniū. ꝯtra ꝯcupi
ſcētiā oculoꝝ elemoſina. ꝯtra ſupbiā vite. ora-
tio. Igiṫ vt dictū eſt ſm̄ exigentiā culpe. faciē
di ſūt fructus pnie. q̄d eſt ꝯtra illos quoꝝ cul-
pa ē multa et pnia modica. Vñ dignos fruct⁹
penitentie facit ille. qui ſm̄ moduꝫ culpe facit
equalitatem pene. vt qui plus peccat plus pe-
niteat: et q̄t inuenit in ſe oblectamēta ī culpa.
tot de ſe faciat olocauſta in pnia: ⁊ q̄ amiſit de-
um in pcc̄i delectatõne. q̄rat eū in pcc̄i abhomi
natõe. recogitando om̄s ānos ſuos ī amaritudi
ne anime ſue. Et ideo q̄ñ ꝯdignam penitentiaꝫ
ſacerdos non iniūgit. vel ſi iniūgit nõ tamē im
pletur. nõ abſoluiṫ penitens a pena cõdigna:
ſed a tanta quātā hic facit. nõ autē a reſidua.
Vñ Bernhardus. Nec tibi blādiaris. ſi ḡuiter
peccanti leuior pena vel a neſciente vel a diſſi-
mulāte dictaṫ. cum in purgatorijs ignibꝫ ꝑfici
endū ſit. quicq̄d hic min⁹ feceris: qꝛ dignos fru
ctus pnie querat altiſſimus. Hec Bern̄. Digna
ṽo penitētia non tantū carnis maceratõne vel
tp̄is longitudine q̄ntū cordis ꝯtritõe cõpenſaṫ
qꝛ apud deū nõ taꝫ valꝫ mēſura tp̄is q̄ doloris
nec tantū abſtinentia ciboꝝ q̄ntū mortificatio
vicioꝝ. Propter q̄d mēſurā tp̄is in agēda pnia
canones in arbitrio ſacdotis intelligentis ſta-
tuūt et pnie tempora. fide ⁊ ꝯuerſatõne penitē
ciū abbreuiāda. et negligentia ꝓtelanda exiſti-
māt. Tanta etiā ꝯtrit̄o põt eſſe. q̄ totaliter tol
lat reatum pene. qꝛ deus pl⁹ acceptat cordis af
fectū q̄ exteriorē actū: ſed ꝑ act⁹ exteriores ab-
ſoluiṫ homo a pena et a culpa: ḡ et ſimiliter ꝑ

cordis affectū que ē ꝯtritio. abſoluit̄ ab ea: q̄a
intēſio ꝯtritōis pōt attendi dupl'r. Uno mō ex
ꝑte caritatis q̄ diſplicētiā cauſat. Et ideo me-
diāte caritate. meret̄ nō ſolū culpe ām̄oitōez
ſ3 etiā ab om̄i pena abſolutōz. Alio mō ex ꝑte
doloris ſenſibilis quē volūtas ī ꝯtritōe exerci-
tat: et q2 ille dolor ē etiā illi penitēti q̄dā pena
q̄ tm̄ pōt intēdi: ꝙ ſufficit ad deletōem culpe et
pene. Et ſi hō ꝑ ſe nō poſſit ſatiſfacē ꝓ pctīs: po
teſt tn̄ ꝑ adiutoriū alterius. Quia ei̅ pena quā
pctōr debet ſuſtinere. excedit vires eiꝰ. ideo or-
dinauit deꝰ ex magna miſcdia. vt cu3 eo et ꝓ eo
ꝑmū ſatiſfaciat meritū paſſionis xp̄i. q̄ ꝑ ſuam
paſſionē nō ſolū mōm redemit: ſ3 etiā ſuū meri
tum ꝓ pctōribus ſatiſfaciat. Scđo ſatiſfaciat ꝓ
pctōre meritū totiꝰ eccl'ie: dicit em̄ Augꝰ. ꝙ ele
moſine et orōnes q̄ fiūt in eccl'ia ſubueniūt re-
cognoſcēti mentē ſuā ad veniā. Tertō ſubueīt
pctōri ꝓpria ſatiſfactio. Ex his trib3 ſc3 merito
dñice paſſiōis. ⁊ totiꝰ eccleſie ⁊ ꝓprie pn̄ie: ꝯpoi-
tur talentū ꝑponderās culpe. Et ſciendū ſm̄
Hiero. quia ſimilit̄ circūuenit ſathanas per ni
miā duriciā vt pctōres pereāt deſperādo: quō ī
nimia remiſſione corrigendo. Unde Salomon
Ne declines ad dexterā neq3 ab ſiniſtrā. Ut aūt
ad agendā pn̄iam ꝯgruam magis accendaris.
ꝯſidera ſi vnū peccatū ade ta3 diſtricte punitū
eſt. vt nongētis āniſ et ampliꝰ vite huiꝰ miſeri-
am lugeret. et in augmētū miſerie mlt'is ſubſi-
dijs ⁊ ſolatijs mechanicoꝝ quibus nūc vtimur
careret. ac fere q̄tuor milib3 annoꝝ inferni te-
nebras ſuſtineret: q̄liter punient̄ trāſgreſſiōes
nr̄e. tam multe tā magne: cū ſupnus iudex cui
reddituri ſumꝰ de ſingulis ratōez. et multitudi
nem nūeret. ⁊ magnitudinē pōderet ⁊ diuturni
tatē mēſuret: ⁊ ideo multis lac̄mis ⁊ orōnibus
multiſq3 ieiunijs eſt opꝰ. vt pctā nr̄a q̄b3 mors
eterna debebat̄. ſatiſfactōe cōdigna deleamus.

Cōſidera etiā et attente q̄d ꝑ pctm̄ ꝑdidiſti.
q̄d incurriſti. q̄s ſit quem offendiſti. Perdidiſti
amicitia3 totiꝰ trinitatis. āgl'oꝝ. apl'oꝝ. et oīm
ſctōꝝ. decorē aīe. ſuffragia eccl'ie. Incurriſti la
queos fortiſſimos. hoſtes crudeliſſimos. ſtatu3
ꝑiculoſū. horribile ꝑcipiciū. defectū grē. ⁊ mor
te3 aīe. Offendiſti eū qui te creauit. ꝓ te mortē
ſuſtinuit. multa bñficia ꝯtulit. et eterna p̄mia
repromittit. Si hec iugit̄ cogitares vtiq3 dole-
res ⁊ ꝓ pctīs fleres. Et q2 in modo agēdi pn̄ia3
raro penitētes docti ſūt. nō om̄s pn̄ia3 veram
agūt. Nā ſm̄ Ambro. et Grego. faciliꝰ inueniū
tur. q̄ innocētiā ſuauerunt. q̄ꝫ q̄ veram pn̄iam
egerūt. Et ideo pauci ſunt qui in igne purgato
rij nō indigent. Uñ Bern̄. Iudicēt ⁊ ſenciāt a-
lij vt volūt. ego certe adhuc nullū penitēte3 no
ui. quē nō eſtimem igne et flāmis purgatorij ī-
digere. Mecum feliciſſime actū credā. ſi vſ3 ad
diē iudicij ita me purgatoriū id ē ꝯflatoriu3 oī
ſcoria ꝑmūdabit: vt audeā iudici purgatꝰ oc-
currere. Hec Bern̄. Ecce quid ſperare poſſunt
multi miſeri. ſi ille vir tā ſctūs de ſe ſic tremuit ⁊
expauit. Ut igit̄ pn̄iam verā agas et ꝑfectā re-
miſſionis grām ꝯſequaris. cautela magna ē ad
hibēda. vt ſc3 circūciſus ⁊ purgatus ꝑ ꝯfeſſiōz
de pctō: māeas (ſm̄ ioſue q̄nto) ī eodē caſtroꝝ
loco. donec ꝑfecte ſaneris. Qđ fiet ſi panē dolo-
ris et pn̄ie. cū ſilētio ext̄ turba3 māduces. ſub-
trahēdo te a ludis ⁊ ſpectacul' mūdanis ⁊ alio-
rum ꝯſortijs. et ab oī occaſiōe peccādi. Circūci
de itaq3 oēm cām et oēm occaſiōez ⁊ ſuſpitōem
pctī. ac ꝑſonas ⁊ loca ⁊ ꝯſortia eoꝝ cū quibus
ꝯuerſabaris peccās. Circūcide ſenſus tuos qui
bus trāſgreſſor fuiſti. ⁊ int̄ in cubiculū tue mē
tis. ⁊ oſtio clauſo. ꝯtra oēs riuulos pctōꝝ. ora
in abſcōdito p̄rem tuū q̄ eſt in celis. Sedere em̄
et in vno loco manere penitētiū ē. nō vagari ñ
diſcurrere ad ꝯuiuia ad ſpectacl'a ⁊ huiuſmōi:
maxie ī crepūdijs pn̄ie agēde. dū recētia ſūt vul
nera circūciſiōis tue. Uñ ioſue q̄nto. Nō ſinebat
caſtra moueri. an̄q̄ ꝑfecte vulnera circūciſorū
ſanarent̄. Maria ſedit ad pedes dñi lacrimis ri
gauit et capillis terſit. q̄uſq3 audiuit. Dimiſſa
ſunt tibi pctā multa. Et vt minꝰ tedeat te labo
ris pn̄ie. recordare obſecro Iacobi miōris. qui
licet ſpm̄ ſctm̄ tāq̄ꝫ pignus accepiſſ3. ⁊ ſic ꝯfir
matꝰ de vita eterna certꝰ eſſet: nihilominꝰ tn̄ in
pn̄ia ⁊ vita dura vſq3 ī finē ꝑſeuerauit. ac verꝰ
etiā ipe carnalis deſiderij ſupplātator fuit. et a-
deo magni meriti. vt ab oīb3 vocaret̄ iuſtꝰ. qui
etiā merito filiꝰ alphei id ē docti ē ꝯgnoīatus.
Uñ qñ hieroſolimā paulꝰ īgreſſus ē. vt cū cete-
ris apl'is de dogmatū veritate ꝯferret. ꝯtinuo
ad hūc intuit. Hic epl'a3 canonicā ſcpſit. Hic (
vt teſtat̄ Criſ. et egeſipꝰ vicinꝰ apl'oꝝ tpm hy-
ſtoriacꝰ) tāmirabil' fuit. vt ſtati pꝰ paſſiōez dñi
ep̄atū hieroſolimorū. ordinātib3 apl'is p̄mꝰ ac-
cepit. Hic de vtero mr̄is ſctūs vocatꝰ fuit. vinu3
⁊ ſicerā nō bibit. carnē nullā ꝯmedit. nūq̄ꝫ attō-
ſus ē. neq3 vnctꝰ ē vnguēto. neq3 vſus ē balneo.
die noctuq3 flexis gēib3 orabat. intantū: vt ge
nua eꝰ obduruiſſe callo ⁊ cameloꝝ duritiā tra-
xiſſe diceret̄. Tātāq3 aiūt ī eo fuiſſe carnis icu-
riā. ⁊ ipm̄ dure vite tm̄ intēdere. ꝙ mēbra om̄ia
mortificauerit. vt adhuc viuētis oīa fere mēbra
morerent̄. at3 aſſiduitate orōis iugiq3 ad paui-
mētū ꝓſtratōe corꝑis. frontē q̄3 eiꝰ callo ſimilit̄
obductā ⁊ obduratā vt nihil fere a cameli gei-
b3 diſcreparet. Reduc etiā diligent̄ ad mēoria3
ciliciū ⁊ locuſtā iohis baptiſte. labores pauli.
vigilias bartho. ſaccū ⁊ panē hieroni. tunicā.
vepres bñdicti. ſudariū et lac̄mas arſenij. mat
tulā eulalij. colūnā ⁊ ímes ſimeōis. nubitatē ⁊
radices herbaꝝ peccatricis egiptiace. dd̄ etiā re
gē de ſolio deſcēdiſſe. ac ī ciñe ⁊ cilicio hūilit̄ et
abiectū in t̄ra ſedēdo pn̄iam egiſſe. donec audi-
uit a dño ꝑ nathā ꝓpha3. trāſtulit dn̄s pctm̄ tu
um a te. In ſeſſione hūiliatō demōſtrat̄. in ciñe
v̄o ꝯſideratō mortis. ꝑ quā tota hūani generis
maſſa ī puluerē ē redigēda. ī cilicio qđ d̄ pilis
ꝯtexit̄. memoria pctī aſpe pūgentis ſignificat̄.
Uñ Grego. In cilicio q̄ꝑe aſperitas ⁊ ꝯpūctō
peccatoꝝ. In ciñe aūt puluis oñdit̄ mortuoꝝ
⁊ icCirco vtrūq3 hoc adhiberi ad penitētiā ſol3

vt in ꝯpūctōne cilicij ꝯgnoſcamus qd̄ ꝑ culpā
fecimus. ⁊ in fauilla cineris ꝑpendam⁹ quid ꝑ
iudiciū facti ſumus. Hec Greg. Cōſolatōem ḡ
in his habe. et teipm̄ in his exerce. q: cinis ⁊ ci
litiū ſūt arma penitentiū. Maxime eñi in cibo
et veſte cōſiſtit labor pn̄ie. Circa p̄miſſa vo
his verſib⁹ poteris edoceri.

Sit tibi potus aqua. cibus acidus. aſp̄a veſtis
Dorſo vga. breuis ſomnus. durūq; cubile.
Flecte genu. tūde pectus. nuda caput orans.
Hereat os terre. mens celo. lingua loquat̄.
Cor dictet. ſit larga manus. ieiunia crebra.
Mēs hūilis. ſimplex ocul⁹. caro mūda. piū cor
Recta fides. ſit firma ſpes. dilectio ſemp̄.
Ferueat aſſiduis p̄cib⁹ iuſtis tamen ora.
Hec peccator age quē vere penitet a te.
Nūc potius penas. peccatis exige dignas.
Ne te ꝑpetuis addicat iudicis ira.

Audi etiā Bern. qui dicit. Vere penitēs de tp̄e
nihil ꝑdit. q: et p̄teritū reſtaurat ꝑ ꝯtritōem.
et pn̄s tenet ꝑ bonā opatōem. et futuꝝ tenet ꝑ
boni ꝓpoſiti ꝯſtātiā ⁊ firmitatē. Hec Bern. Vi
rilit̄ ḡ agant penitētes ⁊ nō deficiāt: tp̄e eī ſuo
metēt non deficiētes. Nā qui ſemināt in lacri
mis: in exultatōne metēt. Cōfortet̄ cor eoꝝ in
pn̄ia. ⁊ ꝯſolent̄ ī ea ſꝑantes cū martirib⁹ ꝑtem
hr̄e. q: ſm̄ Criſo. Viuētes in pn̄ia pn̄t martiri
bus ꝯpari. grauior eſt enim longa fuga q̄ velox
mors. Sȝ et ip̄e dn̄s eos beatos p̄nuntiat. eiſq;
ꝯſolatōem ꝓmittit cū dicit. Beati q̄ lugent qm̄
ip̄i ꝯſolabunt̄. Penitentiū eñi luctū. dn̄s ꝑpe
tui gaudij ꝯſolatōne ꝯpenſat. De pn̄ie q̄ȝ lau
dib⁹ ſic dicit Cip̄anus. O pn̄ia quid de te noui:
referā. Oīa ligata tu ſoluis. oīa clauſa tu re
ſeras. oīa aduerſa tu mitigas. oīa ꝯtria tu ſa
nas. oīa ꝯfuſa tu lucidas. oīa deſperata tu
animas.

Oratio

Terret me vita mea. Nā diligēter diſcuſ
ſa apparȝ mihi aut pcc̄m aut ſterilitas
et infructuoſa. et ſiq̄s fructus in ea vi
det̄. aut ē ſi͞latus. aut impfect⁹. aut aliquo mō
corruptus. Quid ḡ r̄ſtat mihi pccōri. niſi vt in
tota vita mea plorē totā vitā meā. Certus ſuȝ
dn̄e. q: peccata mea eternā merent̄ dānatōeȝ.
certior q: pn̄ia mea n̄ ſufficit ad ſatiſfactōem.
certiſſimus. q: miſcd̄ia tua ſupat oēm offenſi
onē. Fac ḡ mecū miſcd̄iam. ⁊ ꝯcede mihi pecca
toꝝ meorum indulgentiā. quia meritū meum
indulgentia tua ē: dn̄e deus meus Amen.

De baptiſmo dn̄i. Capitulum. XXI.

Completis aūt. xxix. an
nis etatis ſue. quib⁹ dn̄s ih̄s ſic pe
noſe et abiecte vixerat. ⁊ triceſimo
iā incepto. ⁊ in dieb⁹ illis ſcȝ quib⁹
Iohēs baptizabat et p̄dicabat anq̄ clauderet̄
in carcē: dicit ih̄s mr̄i ſue. q: tp̄s ē vt vadat et
glorificȝ ac māifeſtet p̄rem ſuū. et ſe mūdo oñ
dat. qui diu latuerat. et opetur aīarū ſalutē ꝑ
qua p̄r ip̄m huc miſerat. Et reuerēt ſe licētiās
ab ea et nutritō ſuo ioſeph: iter arripuit a na
zareth galylee. vbi nutritus fuerat. q̄ reſpectu
hir̄l'm eſt ad aquilonē et iuit verſus locū ior
danis. vbi iohēs baptizabat: nō lōge a iericho
q̄ reſpectu hir̄l'm eſt ad orientē. De iericho eñi
ſil'r ad orientē ſunt q̄ſi duo miliaria vſq; ad ca
pellā ſancti iohis. vbi ip̄e hitabat. et inde ē q̄ſi
vnū miliare vſq; ad locū iordanis. vbi xp̄c dr̄
baptizatus. Putatur tñ a nōnullis xp̄c bapti
zatus inter ennō et ſalim. nō lōge a mōte gel
boe in bethania. que ē ſup̄ iordanē: trib⁹ leucis
de hierícho. ſed duab⁹ de capella ſācti Iohānis.
Scd̄m Remigiū. q: galylea trāſmigratō ⁊ ior
danis deſcēſus interp̄tatur. ꝑ hoc q̄ ih̄s de ga
lilea venit ad iordanē: ſignificat̄ q; eius mem
bra ſi velint baptizari et ꝑ grām lauari: opor
tet ea trāſmigrari de vitijs ad virtutes ⁊ deſcē
dendo humiliari. Vt aūt ait Beda. ih̄s annoꝝ
triginta baptizatus. ⁊ incepit aptius ſigna fa
cere et docere: legittimū tp̄s oñdens his q̄ oēm
etatē vel ad ſacerdotiū vel ad docendū putant
oportunā. Nec ꝯtra hoc mouere quēpiā debet.
q̄ Hieremias atq; daniel ꝓphetie ſpm̄ pueri ac
ceperūt. q: miracula in exēplo opatōis nō ſūt
trahēda. Tricēnalis aūt baptizati ſaluatoris
etas ꝯueniēs fuit. ⁊ nob̄ ꝯuenit ꝓpt̄ miſterium
trinitatis ⁊ opatōem decalogi. Qui ḡ baptizat̄
vel gaudet ſe eē baptizatū: tricēnalis ſit in hūc
modū. vt in fide ſcē trinitatis intelligat ⁊ cō
pleat decalogū. Hec Beda. Hic ḡ ſm̄ Rabanū
inſtruimur. nullū debē ſacerdotē aut p̄dicatorē
fieri. vel eccl'ie p̄fici: niſi virilis et ꝑfecte etatis
fuerit. Sȝ heu nūc tales p̄ficiūt̄ regimī eccl'ie
q̄ ſeip̄os neſciūt regē. tales ꝓcuratores p̄rimo
nij crucifixi. qui ſuaꝝ reꝝ tutores eē non pn̄t:
alijs etiam p̄eſſe qui pedagogo adhuc indigēt.
Scd̄m vo Criſo. Triginta ānoꝝ venit ih̄s ad
baptiſma. q: ſcȝ poſt baptiſma illō: legē veterē
erat ſolutur⁹. ꝓpterea vſq; in hāc etatē que oīa
p̄t cape pcc̄a: in legis obſuatōne ꝑmāſit. ip̄aȝ
vniuerſā īplens. ne q̄s dicēt iō illā ſoluiſſe le
gē. q: eā nō valuiſſet īplere. Propterea igitur
oēm hanc xp̄c expectauit etatē. per q̄ oīe tp̄s
iuſticie īpleuit. ac tūc demū venit ad baptiſma
q̄ſi tumulū illud cūctis obſuatōib⁹ legis īpo
nēs. Hec Criſo. Vadit ḡ dn̄s mūdi ſolus pedib⁹
nudis ꝑ ſpaciū tālōgi itineris intuere cuȝ dili
genē. et deuote eidēq; vehement̄ ⁊ ex corde ꝯpa
tere. Nō ducit ſecū militū aut eq̄rū aut alteri⁹
comitiue frequētiaȝ. necdū hēbat diſcipl'os vel
ſequelā aliā. Non hȝ qui p̄cedat ad hoſpitia et
nc̄c̄ria p̄parāda. nec ſūt ibi honores ⁊ pōpe. q̄
bus nos ōmiculi vtimur ⁊ delectamur. Sȝ ille
cui in regno ſuo milia miliū miſtrāt. et decies
milies cētena milia aſſiſtūt: ſic ſol⁹ incedit. ter
rā pedib⁹ nudis calcādo. ⁊ vſq; ad fatigatōeȝ la
borādo. Nā regnū ſuū n̄ ē d̄ hoc mūdo. q̄ exina
niuit ſeip̄m formā ſui n̄ regis ſumēdo. Fact⁹ ē
ſuus vt nos reges facēt. fc̄s ē aduena ⁊ pegri
nus vt nos ad p̄riam ⁊ regnū ſuū ꝑducēt. Viā
poſuit añ oculos nr̄os. ꝑ quā illuc aſcēdere va
leam⁹. Sȝ q̄re ip̄m negligim⁹. q̄re nos ip̄os nō